

Liber Quartus.

Drum simile habes. C. qui tu. da. pos. l.ij. et insl. Mere-
tric: bos **E**st sue psonae: qd presumit & reru. vel de luxurio-
nus iter se pdigali luxuria. vt. j. de d. infec. lex dani. circa pun-
dici d3. c. psonale ut pferat
ceres creditibus personale habentibus. vt. i. de puer. cre. l. iij. s. fi. c. sequentibus.
d. Et oes olno. qd soler dari cura-
tores excepti pau-
cias. vt. d. l. iij. s. fi.
c. qd sequentibus. t. l.
idem psonale. s. i.
e. Edicto. qd
no habemus. qd
fote de furioso et
pdigo tm dicebat
f. Decreto. scz
datti.

Drum vrori mete capte
curato: e dari no optet
E mulieri. **P**aulus.
qd luxuriose viuit bonis
interdicti pot. **I**n curatois
bonis priuilegiis furiosi furio-
se seruat. pdigus et oes o-
no (etia si in edicto no fit eoz
metio) i bds curatois decre-
to priuilegiis consequentur.
Si furioso pu- **T**riph.
beri quach maior. xxv.
an. curatoe pr testo dederit:
eu pto: dare d3 secut pbris
voluntate. Manet est ea datio
curatois apud pto: vt rescri-
pto diui marci cotineb.
h. **C**ontinetur.
sic. l. pri. r. s. de
cofir. tu. l. si filio. r
C. eo. l. si. sed c.
antiquas. r. d. epi.
audi. l. de creatio-
nibus.
t. **C**his. s. proxi.
k. **O**mnimodo
pto: affirmet cura-
toe a pte datu si-
ue ille vere sit. p-
digus siue etiam
non sit: s. pater est
volui habere cura-
toe tanq pdig-
gu. hec qsto solui-
tur. s. e. l. ibi: s. per
ola r. vbi d. qd
eius pbris voluntas
est sequenda. vel hoc ideo ne que pater. pdigus putauit
magistrat. ppter suu viciu pto forte corrupt. eu idonei
esse dicat. potuit et p alto mo suo filio. puidere nepotes
extilo prodigo natos institudo: filio. pdigus alimeta con-
stituendo: z hoc si sint in potestate. als nepotes sub con-
ditione emancipationis instituendo.
l. **M**axime. maxime tunc videf qd pto se no interpo-
nat. s. qd hz nepotes ex filio: nsi als erat se interpositur.
enam si nul paf dixisset. z hoc ea rone: qd ena pater paru vi-
deut curasse: z dederit curatoe c. poterat plene pater
puidere ghos modos qd hic sequitur: z non fecit
m. **C**ader. laius. vt. j. de verbo. sig. l. iusta. in si.
n. Certu. qd sub. o. **J**udicu sui. i. sue voluntat.
p. **F**uissent. etia sunt in potestate sui patris. vt insl.
quid. mo. ius pa. po. sol. s. fi. sed pat ideo eos sub coditio-
ne emacipauit ne suo pri qrat que au. pdigus reputauit.

q. **A**d hec. i. emancipationem.
r. **C**olesensur. nec etia cogi poterat. vt isti. dicto ti. l. s.
s. **S**ed per omnia. nunc soluit.
t. **V**iciu. qd pto corruptus. vt. s. dixi. s. magistrat. et
sic est. C. de spon. l. iii. Item no. de paterni testimoniu au-
ctioritate. sic insl.
b. excu. tu. s. i. Ac.
c. **U**rator. pre-
stare. qd es-
res r. vt. j. de ma-
nu. l. seru. s. fugiti-
vus. t. C. qui ma-
non pos. l. pe. r. s.
eo. lab agnato.
x. **D**ol. i. quis.
y. **U**tilitate. vt
matri & filibus. vt
z. de tute. r. ra. dis.
l. s. h. nō nullos.
z. de admi. tu. l. cl.
plures. s. c. cura-
tor. t. l. tutor. scim.
s. fi. et. l. tutor ad
vilitatem.
C. **D**e testamen-
to r. Quia tuto-
res de qbus pdi-
xit dantur i telas-
metis: de his sup-
ponit. z hec est qn-
ta ps digestor. vt
C. d. rete. iuf. enu-
cle. l. s. s. qm. r
pmittit diffinitio-
ne. vt. l. eo. l. ne il-
lor. (vt ita dixer)
manib. ptn. ma-
teria interpretatio-
nis tracaret r.
vi. s. de ou. iur. l. s.

Incepti liber. xxvij. et
quartus hulus.
De testameto: et qui testa-
menta facere possunt: z quem
admodum testamenta fiant.

Titu. s.
Tplanus.
Estamentu
est volunta
tis nostre in
sta sententia
de eo quod
no valet: vt isti. de hef. ab istes. in p. ite iusta. i. legitia: als
noz. vt. C. si qd ali. te. p. l. i. r. j. d. codi. isti. l. qd. Je sna
i. dispositio. s. l. C. qd. telta. fa. pos. l. hac co. sultissima. s. at
c. humana. et vt tollas oes oppositio. subaudi c. illi-
tudine heredis th legitime facta. no g opz dici. (vt qd. di-
cunt) de eo. s. vniuersit excludant singularts relicta. na
sue ex vniuerso sue ex re certa istiua. v. vt ex vniuerso.
vt. j. d. hef. isti. l. s. s. ex fundo. Je no obstat de codicillo
vel legato vel fideicomisso et vniuersali vel donacio c.
morti: vel b. eo qd bca sua. pmittit aliqui post morte sua. vt
j. de le. i. l. legat. r. C. vt ac. ab hef. r. h. f. des. l. i. qd i his
no est in heredit. vt. C. e. l. no codicilli. h. sit sna de eo
qd qd velit fieri post morte sua de bonus suis ob. v. par
te vel re aliqua. Sed qd dices de testo in quo filius exhe-
redat imerito. R. solensis est dispositio et legitima qd
lege pmittit exheredit. imo pcipit si non instituas. vt

De testa. et qui testa. face. pos.

fo. lxxvii.

insti. de exhene. lib. in pun. et ideo opz rumpi. quod non est ex officio pierat. vt. C. de inoffi. testi. l. i. interim est testi est.

a **C** quis. de pluralitate ad singularitatem. Item de pso na puma. s. noster: transit ad tertiam cu dicit quis. sic. C. de testa. l. omniu. z. C. de in ius. v. l. s.

b **Q** Mortu. natu-

rare post mortem est te-
stamentu imuta-
bile. vt. J. d. adim. le. l. i. z. s. no ciui-
lem. vt. C. de cap.
et possit. nec nos.

c **V**olunt. direc-

to instituto he-
redes. al. large. et
testim quasi testa-
tio mentis. vt etia codicillos copie-
heda. vt insti. eo.
in pun. et fin. hoc
vultus actio ex te-
stamento loci hz. p
relieto in codicil-
lio. vt not. C. coia
de le. l. i. v. l. tertio
dic fin. Azo. q. te-
stamentu est qdā
solēnit ordinatio
cu instone h̄dis:
et est qdā itelle-
ctuale qdā cu duo-
bus codicibus fieri potest. vt. J. e. l. vnum.

Testamento factio non
privati sed publici u-
ris est. Ideoq forma ei pri-
uatorum pactis non leditur.

C primo querendū est de per-
sona testari. q. de solēnitate
testamenti. h. d. bar. **G**atus.

Si queramus. anyvaleat
testamentum in primis
animaduertere debemus an

als ptra. vt. J. e. l. qui in dñi. z. l. seq. et sic. T. de codi. L. qui
dā. s. esse em dñ. est em perēptoriu cu non possit esse sine
hoc. hoc sine sequētibus esse pō. sic. C. de here. ac. l. vt
debitu. et die quēlubet habere nisi expressum. phibes. vt
s. de pba. l. ab ea. phibens. aut. iiii. p. sone iure cōi testari

scilicet filius. vt. J. l. Testari
pri. item ipubes. xiiij. pso
vt insti. eo. s. ipu-
bes. ut. furiosus. benf.
vt insti. eo. s. uem
furios. z. J. e. l. fili
s. marcellus. itez
pdigus. vi. insti.
eo. s. itez. pdigus.
ut. mutus. et surd
vt. J. e. qui in ptae
s. i. Itē cecus. vt
C. e. l. hac cōfū-
tissima. item dam
natus ad morte.
vt. J. e. l. eius. s. si
cui. vsq in si. Itē
obsides. vt. J. e. l.
obsides. ut. de sta
tu suo. certus. vt
J. e. l. de statu. ut
is cui a lege est in
terdictu. vt. J. e. l.
is cui. Itē seruus
vt. J. e. l. filius. Itē
monachus. vt. C.

is q fecerit testi habuerit te-
stamēti factio. Deinde si ha-
buerit: reqrem an fin regla-
turis ciuiliis testatus sit.

C Puberis p̄t facere testi
et quātu ad hoc dies cept. b̄f
p. o. cōpleto. Bar. **T** ipsa.

Q Uia etate testi mas-
culi vel feminine facere p̄t
videamus: et virtus est in ma-
sculis qdē qrtūdecimū annū
spectadū. In feminis. v. o. x.
cōpletū. Utru agtē excessisse
debeat qs. xiiij. annū. vt testi
facere possit: an sufficiat com-
plexus. pone aliquē kalendis
ianuariis natu et testi ipo na-
tali suo fecisse. xiiij. āno. an va-
leat testi: dico valere: plus
arbitrio: et si pridie kalēdatū

de sacrosan. eccl. auf. ingressi.

L **C** factio. s. actue intelligas. qz filius. hz testamēti
factio. passiu. qz recipie pō. s. facere testi nō pō.

I **R**egulas. que sunt. vt. viij. testes et rogati et uno con-
textu debeat esse in testō muncipatio. et palā dici nomē
heredes dñ. vt. J. e. l. heredes. in ph. in si. z. C. e. l. hac
cōfūtissima. s. p. muncipatio. z. l. cū antiquitas. In scri-
pus aut cora sepiē testibus rogatis et subscrībentibus et
sigillāibus: restatore vel alio. p. o. scribēte nomen here-
dis. vt. C. e. l. hac cōfūtissima. z. l. ubem. z. auf. ibi posita
nō aut est: is si sit ibi exher datus filius immerto. nam
michilominus interim valer. vt. no. s. l. z. J. de vulga. sub
si. l. substitutione.

Q Uia etate. atq. qua: als et qua.

L **C** tōpletum. vt. C. e. l. iij. z. C. quādo. p. o. nō
est ne. l. i. z. insti. eo. s. p. reterea. sic. z. in diffinitione tutele
vt. insti. quibus modis tute. si. in pun. Sed quare citius **femla**
femina. Repō. quia citius sagacior. vt. C. de his qui ve. **an** sag-
eta. ampe. l. i. z. q. citius est vmpoies. **gacior**
m. **C** omplese. l. extrema die perlatisse. et si differētia
inter excederer complere.

N **A** natu. quartidecumū āni. sic. s. de mino. l. iij. s. mi-
norē. Sed nō tunc cu iam intravit. xv. an. Rñ. nō: qz di-
cas natu in fine illus diei et testatu in capite. accur.

O **D**ico valere. dies ergo cept. b̄f. p. cōpleto. sic. z. J. de
ma. l. i. z. J. de vſua. l. in vſu capiob. z. J. de verbo. sig. l. **D**ies
annulius. nec ob. J. de mino. l. iij. s. minorē. vbi de momē cept. p
to ad momentum queritur vt ibi no. **cōpleto**

P plus arbitrio. dā est hoc plus. Rñ. vt. in penultima habef.
die dñmō post finitā sc̄tā horā noct. a. p. penultimi diei. s.
desmetis fieri possit. vbia dies est dies kalē. p. c. p. dñe
a. p. penultima dies q. precedit p. dñe kalendaz quo ad na-
tūrātē. nā et annus q. q. als ceptus habef. p. cōpleto. v. v

heres
debet.

Liber Quartus.

Ide mune, et hono, l. ad r. et ad trebel. l. qui filii. s. fabi-
nus, vel dictius q. s. dicit quod sit in quatuor precepti-
bus artificialis. hic autem in quis pre ultimi diei natura-
lis, et finis post sextam horam noctis penultimi diei de-
sumentis factum valet.

A Noctis, an-
tepenultimi diei
desinens finem pa-
mum vel penultimi
dici desinens finem
nos, sic enim dies, cap-
it et finit more
romano, ut s. de-
serit, more.

Q uia in parte
parcens est,
vel esse creditur, ut s.
et. qui in diu, et l.
seq. finis primi.

C odo habet, ut
et. eo. iiii.

D Nichiloma-
gis, non idem ma-
gis, ut insl. eo. in
pun. et argu. s. de-

postu. l. quos phi-
bet, et est hoc veru-
nis in castrensi vel
quasi peculio, ut
insl. eo. in pun. et
C. e. l. pe. et fi. et s.
de do. l. filii. in fi.

sed donare potest
filius do mortis patre per
nat cau mittetur, ut s. de do

sa mortis, na. et mor. l. tam
propter ipsa s. dico hoc
mittetur, expresso permittat

non simpliciter donare
ut d. l. filius. s. s.
meminisse. s. q. re

secus. R. q. re
stamentum facio est

publicum non priua-
tiuris: ut s. e. l. iiii. et mors filii insipit non patris: ut arg.

Id do. cau. mor. l. mors c. caput, sed in casu videlicet q.
possit q. mater vel auia reliquit ut ad patrem non pueniret

usufructus: ut in aut. et lice. ma. et aui. in pun. col. viii.

s. dic disponit non testando, ut ibi no.

E Tardus, si h. vtriusq. vicini a natura non testatur: ut h.

et. C. e. l. discretis. in pun. Si ex accidenti: tunc id est scribere
ne fecit: ut hic. et ibi. Si autem alterum tunc tuncire isto non te-
stat: nisi a principe ipetraverit: ut hic: et s. l. pxi. et s. l. vnde

cog. l. octau. s. fratri, hodie sic ut d. l. discretis. s. sinatur
vulgus ad finem hoc usi sit miles, ut insl. de testa. milii. s.

quoniammo. et s. de testa. milii. iiii. accur.

F oetus, ut insl. eo. s. pe. et facit. C. e. l. furiosus. et s. de

postu. l. i. s. casum, et de spou. l. furo. et s. e. l. iiii.

S imus autem potest dici autem per haec et dice ex accidenti: et

s. nescit scribere, alio suo iure possit: ut C. e. l. discre-

tis. s. r. vel verius separatus erat vicinus: hoc iure non pos-

terat: sed hodie potest: ut hic: et s. l. proti. no.

H ualeat, si modo solenter et insituendo quem dicit testatur:

ut C. e. in offi. testa. l. si quis in pun. nec ob. s. de bo. lib. l.

etiam s. i. q. ibi concessit ei qui alio poterat testari: ut ple-
ne no. d. l. s. q. et facit ad hoc. s. e. l. filius.

E Jus hostes, ut captus: sic seruus: ut insitu. de iu-
re pro. s. i. et sic p. sequens nichil h. ut insl. p. quas
personas s. ite q. seru. et his rationib. non valet: ut s. l. e. s.

s. i. s. de testa. mi-
l. facere, et ante fa-
ctu valet sine re-
deat sine non: ut in
situ. eo. s. fi. Itz
codicilli ibi faci-
ante factu testo co-
firmati valet: ut s. l.

de capti. et post. l. i.
bello. s. codicilli.

K Et igni. in cu-
ius locu successit
hodie deportatio
ut s. l. ad. l. i. ul. repe-
l. i. i. et s. l. ad. l. i. ul.
pe. l. i. i. faci. l. d
leg. i. i. l. s. h. qui
bus. in pain. et in
fi. hodie eius in lo-
co ei succedit ex-
heredatio.

L publicabun-
tur. hodie corrigi-
tur q. hic: et s. l. hac
l. dicitur de bonis
publicatis: ut in
auf. vi. nul. iudi.
s. q. i. s. pe. col-
la. ix. nec in resla-
bit: tum q. in hoc
hec iura non con-
fundit: q. certis
personis ex pcepto
dicto leges incerti
nenti dantur.

M Lucro. q. nichil superest de
ducto ere alieno.
vnde fiscus non h.

N quis post accusatio-
ne in custodia fuerit de-
functus indenatus: testamen-
tum eius valebit.

O Jus retinet, siue in ppetu: siue ad tenu: siue ad tenu: siue ad tenu:
gati, na ciuitate et libertate et bona etia retinet: aliq. pre-
dicti et inferiores non: ut s. l. de inter. et relega. l. relegator. s. siue. et C. de penis. l. depositorum.

P Ad ferrum. ut de capite. q. sit ut vt. C. de adul. l. q.
i. i. us. i. e. de bestias. l. de fal. l. quicq. ite in metallu. ut
s. l. ad. l. i. ul. pe. l. sacrificij. s. i. quis.

Q Perdit. statim post iniam. ut s. l. de pe. l. qui ultimo.
hodie exira ut in auf. de nup. s. q. aut. col. iiii. ite q. di-
cit publicu. hodie exira. ut in auf. ut nulli iudi. s. i. col. ix.
nec tibi testatur. ut hac. l. no. s. i.

R Fractione. tam actiue ut hic. s. passiu. ut s. l. de pe. l.
quidam. et facit. l. eo. l. qui a latronibus. s. i. quis. et de iniu-
sto rup. testamento. l. si quis ex. s. i. rup. ut

S quis post. indenatus. i. no. indenatus. ut s. l. de iniu-
sto rup. testamento. l. si quis ex. s. i. punde. et s. l. de bona. l.

Liber Quartus.

De statu pone exemplū. t. de lega. iij. l. i. in prin. et est differēta inter dubitationē seu titubationē ignorātiō igno. t. errorem. t. nesciētā: qz dubitans applicat animum rātiā er suā ad plura: nescit quod eligat. ignorātā est qui nichil roz t. ne scit: sed scire debet. at nesciētā est cū scire non tenetur. et scientia rat qz credit vñ

differētū et aliud: qz quā-

tū ad titulū dīur. t. fac. igno. vel cōdi. inde. nō est dif- ferenția. vt. C. de cōdi. inde. l. fi. lex tamē videt facere differentiā in hoc. Jde acqrē. here. l. vi. h. i. sed ibi id reproubam. Itē hec lex fallit in mi- lite t. veterano. vt. s. l. priora. no.

Has. posthu- mus. etiā alienus hodie: qz olim sec' vt insi. de leg. s. posthumo.

C Possunt. ac- cipit ergo active t. paſſue. vt. l. i. de here. qua. t. dif. s. testamētū. t. de sur- do dic. vt. C. eo. l. discrens.

d Notat. addē do. nō cornēdo.

e Ignorātib'. vt. l. i. d. acq. pos. l. i.

h. i. acrimum. t. fa-

b. quemad. ser. a-

mit. l. i. partē. s. i.

t. de lega. iij. l. cū

pater. s. surdo. er-

go. t. furioso: vt. l.

de acf. t. obli. l. i. a

furioso. t. qz dicit

in psonalib': idez

in realibus. vt. C.

cōdī. de lega. l. i. t.

de fur. l. a. tio.

t. d. l. i. partē. sed

quidā dicitur tun-

demū cum agno-

uit: sed tunc dic ir-

renewabiliter. t. fa-

cit l. i. de here. ab

lucta. s. posthumo.

t. C. l. furiosum. t. S. e. l. iij. t. l. q. in

eo. l. iij. t. l. furiosum.

Is cui. vt hereticis omnibus. vt. C. de here. t. mani-

l. manicheos. Item vt. C. ad le. iul. maie. l. fi. sed sun-

hoc videtur fallsum qz th ante interdictioz veruſt. t. C.

ideo pone in prodigo cui lege. i. p. legē a iudice interdi-

ctum est bonis. vt insi. eo. s. Item. t. S. de cur. furio. l. i. f.

an eo videtur male dicere merito t. sed fatus potest con-

cedi illud esse verum. hug. cum debeat esse integrī frus-
ctus. vt. t. S. de testi. l. queſiū. alii dicit lege interdicti cū
certum est eum esse prodigum: si vero dubium tunc a iu-
dice. vt insi. de cura. s. furiosi.

h Adhiberi poterit. vt testis: nec dicetur ei testimoniū. vt. l. eo. l. cū

lege. t. J. de secun-
ta. l. i. s. sed si qz. t

institu. de testa. s.
testes.

C Damnatus ppter infamia
impeditur facere testamentū.
hoc dicit Barto.

Si quis ob carmē famosuz
dānetur: senatus cōſulto exp̄
ſum est vt intestabilis sit: ergo
nec testamentū facere poterit:
nec ad testimoniū adhiberi.

C Testamentum qz ab initio
non valet ex defectu testantis
impeditum cessante non cō-
firmatur. h. d. Bar. M. odesti.

Si filius familias aut pu-
pillus aut seru⁹ tabu-
las testamēti fecerit: signaue-
rit: fm eas bonoz possesso da-
ri non pōt: licet filius familias
sui iuris aut pupillus pubes:
aut seru⁹ liber factus dece-
serit: qz nulle sunt tabule te-
stamenti quas is fecit qui te-
stamenti faciendi facultatem
non habuit.

Cheres in potestate testato-
ris cōſtitut⁹ non potest esse te-
stis in testamēto: securis in lega-
tario. Itē pater t. frater milit⁹
testō pāt adhiberit testes. h.
d. vſqz ad s. quecūqz. Barto.

Qui testamēto t. l. p. la.
heres instituit in eodē
testamēto testis esse non pōt:
qz et in legatario t. in eo qz tu-
tor: scriptus est contra habef.
hi enim testes possunt adhibe-
ri: si aliud eos nil impedit: vt
puta si impubes. vel in p̄tate

peculio vel quasi. vt insi. eo. in prin.
o **A**ut seru⁹. nisi in castresib'. vt. C. cōta de sue. l. fūs.
p. fecerit. testando. et sic sequentia: vt. l. de bono. pos-
sum tab. l. i. s. exigere. t. facit. S. eo. l. iij. t. iij. t. J. de lega. l. i.
l. i. s. i. t. J. de regu. iur. l. penul. et in aut. de testi. s. si vero.
col. vi. t. S. ad mace. l. i. s. certe. t. C. de inge. ma. l. i. pris.
q. **D**ecessent. securis in legato. vt. l. de lega. iij. l. i. s. i.

Qut testamentum. habetur. vt insi. eo. s. legataris. et
C. eo. l. dictantibus. sed contra. C. de testi. l. obbus.

Si filius. nūl
in castrensi

Sol. vt ibi: qz hic pro solētate ibi pro veritate. sic et in tū
to: non tñ in cā pupilli pōt esse testis. Item facit. xiiij.
q. q. super prudentiā. et inst. de testis. sed neg.

a. **Vinculo. pignoris. vt. i. de lega. i. l. senat. h. i. r. C. d**
cap. l. s. thoc si liber fuit redēpr: als fuit redimentis. vt
l. de cap. l. in bel-

lo. h. si qz seruū.
b. **C**ōs. e. cu. an
te missiōnē testis:
secus si post. vt. i.
sti. eo. h. sed si fili.
qz est h. nam z sine
vilo teste: vel sine
solēti numero te
stium valeret. igz
valeat qñ humō ad
hibetur. vt dicit. s
muliere cui datur
actio ex stipulatu
vbi nulla fuit sti
pulatio: multo magis
ergo vbi aliq
fuitqz non vtilis.

vt. C. de rei vro.
actio. in pn. Item
contra. C. de testi.
l. v. r. s. de testi. l.
testis idoneus. fz
hoc est speciale fa
uore militi. hug.

c. **D**iximus. re
fert se ad filios. p
hibitos testificari
patr. in testamen
to. idē erit in alijs

negocijs si quera
patri te tur aliquid p̄i.
stificari ei sit vtilitas filij
testimonij. si aut
non patri. sed fi
lio queratur: sic z
alia rōne repellit
qz in re sua: vt si
pater. p. filio. vel

vi legitimus ad
ministrator agit.
si autē nec patri nec filio queratur: tunc sim hoc filius est
testis patri: vt hic innuit. sed ob. qd dicit. phibendis: vel
sub. no. phibedis. Itē sim hoc no ob. inst. e. h. sed si fili.
vbi no queritur patri vel filio. et tñ repellit: qz ibi de pa
tris testimonio. de quo die. vt. s. p̄oxi. rñ. hic filij. r. est rō:

p̄ plus vt plenius repellat pater: qz plus diligēt filij qz econtra
filii dili filius patr. vt. s. qd me. cau. l. isti quidē. h. fi. patet ergo
qz qz in testamēto non pōt filius esse testis patri: nec distin
guo querat vel non querat vni vel alteri. vt. s. hac. l. sed
in alijs distinguunt an queratur vel no. vt hic dicit. sed

dicunt quidā referri ad proximū dictum. s. de patre. et fra
tre: qz dicit. phibedis. et sim hoc expone eoz. i. p̄eis qui
z. et qd dicit. p̄ qd acqratur: glo s. ita: sub. maxime. nā
idē est in illis negotijs in quib⁹ nichil patr. acquirit. nā
post missiōne pater no pōt esse testis filio militi etiā si ei
non acquirat. vt inst. eo. h. sed si fili. vnde generalis vi
detur esse. phibitio ne pater dicat testimonij pro filio: et
hoc rōne affectionis: et eadē rōne mater: et dicas acquiri

tur ipsi patri. vel sim. Jo. ipsi filio. nā siue negotijs gerat
p qd debeat acquiri ipsi filio pater no erit testis vt ibi: h.
ue per qd querit vel no querit patri filius no testificabi
tur: z sic pat nūc admittit ad testimoniū filij: z ita non pat. p
subauditur maxime. sed hoc qd dicit intellige esse dicti filio te
manēt militia fi
lii. vt inst. eo. h. no pōt.

Cui no pōt est esse testis in
iudicio no pōt est esse testis in
testamēto. item muller in testa
mento testis esse no pōt: tn
alij pōt nisi sit infamis. Bar.

Eum qui lege iulia repetun
darū dānatus est: ad testamē
tum adhiberi no posse existē
mo: quoniam in iudicij testis
esse vetat. **M**ulier testimo
niū dicere in testamēto quidē
non poterit. als aut posse te
stem esse mulierem argumēto
est: lex iulia de adulterijs: que
adulterij damnatā testē pdci
vel dicere testimonij vetat.

Cseruus non pōt est re
stis in testamēto. Bar.

Seruus quoqz merito ad
solēta adhiberti non pōt: cū iuris
ctuīlis cōmunitonē no
habeat in totum: nec preto
ris quidē edicti.

Testis debet astante donec
testamentum perficitur: z de
bet testificari de eo qd sensu
percepit. Barro.

Et veteres putauerunt eos
qui propter solētia testamēti
adhibetur: durare debere do
nec suprema contestatio per
agatur. no tamē intelligentiā
gatum vel legatarius agnisci poterit. Accur.

b. **N**on poterit. qz fragilia et corruptibilis. sed in co
dicillis non vetatur ergo pōt. vt. s. de testi. l. i. nā no ro
gati postulat esse ibi: vt. C. de codicil. l. fi. in fi.

c. **A**rgumento est. a p̄io sensu: vt. s. de testi. l. ex eo. r. s.
de mino. l. z. si sine. h. sed qd papinian⁹. z. de of. ex cui mā
estiu. l. h. fi. z. no. p̄i. sensu legis. p. lege accipi. z facit Cōtrari
inst. eo. h. testes.

k. **A**d solētia testamēti siue sit testis siue testator. us leg
sus

l. **C**ivilis. p qd fuit p̄mo testimoniū. vt. l. i. e. cires. p. lege
pn. h. qd fuit p̄morū sunt: vt. h. z. l. de re. iur. l. fuitutē. acipit.

m. **I**n totū. i. in totū caret. vt. d. ll. vel z. l. qd attinet.
io dicit qz l. crib⁹. z. q. b. u. dā alijs iteresse pōt. vt. s. d. iudi. l.
vix. z. ibi no. nē nec cūlib⁹ officijs fungi p̄t. vt. s. d. iudi.
l. cū p̄or. h. no aut. nē facit. l. d. vñ. l. vñ. n. p̄. h. seruus.

n. **E**dicti. vt. i. de no. ope. mun. de pupillo. h. i. z. de iure
delli. l. z. l. de sal. l. nullo. item facit inst. eo. h. testes.

o. **C**ōtestatio. i. totū testi qd corā testib⁹ fit: z hoc nūl
m

Liber Quartus.

necessitas aliud permittat. vt. C. eo. l. casus. et. l. cum antiquitas. et facit. s. eo. l. prior. s. fi.

a **S**ermonis. i. no intelligat testes: ipse tñ intelligit. et hoc inuit. hoc em r. et. vel dic q. nec ipse intelligit. s. seru testamēt. et sic de testo in scriptis loquitur: sec in alio. vt. J. l. pri. in p. r. C.

eo. l. hac cōsultissima
ma. in p. r. q. per
nūcupationē. Itē
hoc verū est nū
rūstico. vt. C. eo.
l. s. v. dic q. illud
in rūstico est nū
cūpationē. s. scrip
tura semper deside
retur. Accur.

b **I**nuit. ad
hoc. s. de aut. tu
l. s. s. et de iudic. l.
v. Itē ad hoc. s. de
j. bo. sig. l. coram.

Heredes palā. s. ta ut ex
audiri possint nūcupat
i. sunt. licebit ergo testāt. vel
heredes nūcupare. vel scribe
re. Sed si nūcupat: palā de
bet. Quid est palā: nō virtus
in publicū. sed ut exaudiatur pos
sit. exaudiatur aut nō ab oībus:
sed a testibus. et si testes plu
res fuerint adhibiti: sufficit so
dā dicerunt nūcu

Testm patiuū testm pos
nūcupa se probari p. publicū insitū tabellionis. qd. xtinet duor
tiū an holm vel trū presentiā: et cōtinet testatoē cōdīsse nū
potent cupatiū testm corā testib⁹. vij. ar. C. arbi. tu. l. s. r. C. de
pinstro edic. diui adria. tol. l. s. et de dona. l. in donationib⁹. Itē d
mētum cōtē argu. C. de fide instru. l. in exercēdis. cu. em. testes
publicū ad hoc pbandi pauciores. vij. nō sufficiat. vt. C. e. l. hac
pbari. cōsultissima. s. p. nūcupationē. et de fideicō. l. s. constat q
ne credat iſſo. alia si crederet iſſo. qd. xtinet testatore
cōdīsse testm corā. vij. testib⁹ nō esse eadē. vij. insitū et
duo testib⁹. sed maior esset in instru. qd. pinstro. pbare
testm facti. corā. vij. testib⁹. qd. nō est nisi in casib⁹. vt. C.

Inſtro si mi. se maio. dix. l. pe. et de non nu. pecu. l. gñaliter. ne
an poti mo ergo p̄suadeat q. magis credat inſtro vij. tabellio
us cre
nis qd. vij. testib⁹. p̄bate opinionis. Itē dicunt qdā q. te
stamentū nūcupatiū pbari nō p̄t nisi p. testes. vt. C. s
fit qd. s. instru. l. s. ibi cu. em. r. et. alia s. vij. C. d. s. instru. l. in exercē
vij. testi dis. s. modo h̄z p̄sentia. vij. testi. et fm. Ajo. hoc obviat
bus. fm. cōsuetudine cuitatū. et de his etiā ibi no. C. de fi. in
ſtru. Itē queritur an testamentū in scriptis possit fieri si
ne legatis et fideicomissis. qd. verū est vt. dicat. s. de here.
insti. l. s. qui neq. et s. hoc autē. et s. sinautem. hug.

d **N**ūcupare. quando sine scriptis.

e **D**ebet. s. nūcupare.

f **Q**uid est. et sic illud q. palā d. nūcupare: locū ha
bet in nūcupatiū nō in testamentū in scriptis: qd. in illo
pot iubere vt clam fieri nomē vñq. poli morte suam.

g **N**umerus. s. l. de secun. tabu. l. cum tabule.

h **S**i qd. post. s. ante. p̄summatū testm qd. imutet: vi
de. neq. datū. sed si post tūc datū: s. adēptū. vt. l. de leg. i.
l. sita sit scriptum. et de his q. in te. de. l. s. s. et. l. de here.
insti. l. si inequalibus. et tunc quādo post factum,

i **C**mutare. addendo. adimendo. transferendo. et facit
C. eo. l. hac consultissima. s. penul.

k **O**iaze. vt. hic. et legata cu. cassa instō cetera singu
laria cassent. ex hoc g. dixit p. y. q. legati in testo relictū
adimi nō p̄t. cu. et in testo alio vel codicillus testo cōfir
matus. et p. hoc. l.

de regu. ur. l. mā
chil. tā naturale. s. Joh. 2. exp̄la
volutate. vt. i. aut. b. refl. s. id. col.
ix. s. tā manifestū
r. l. d. ali. le. l. liber
tis. i. r. n. i. mīt. de
adēp. le. s. legato
rū. et devul. sub. s.
si qd. cu. r. d. lib.
leg. l. nō solū. h. li
beratio. r. C. d. e
sta. tu. l. u. i. mīt.
d. actio. s. si qd. a
gēs. s. p. y. has in
telligat codicili
us testo p̄firmat.
s. cu. est qd. et ta
cita volitate adi
mitur. vt. l. d. adi
men. le. l. i. s. s. fi. et
l. aline. s. ab here
dib. in. s. i. g. i. u
mag. exp̄la. vt. s.
l. o. l. q. ad certū
quoniam et here
ditas adimis p. ep̄lam. vt. C. de his qd. vt. indig. l. heres
ditas. qd. ergo h̄d obtinet quo ad instōnes hereditū que
sue cancellentur post factū testm: sue alijs modis dicat
eos nolle esse heredes nichilomin⁹ sunt hereditēs: s. qd.
cōtē vt. indig. hereditas auferat: vt. s. eos indigos re
stator vocavit. vt. l. de ref. mil. l. militē. s. veterā. et de
his qui. vt. indig. l. cu. quidā. r. C. eo. l. nouis. nec ob. l. de
adi. l. e. l. aline. s. i. qd. magi. cōuenit p. dictio: velib⁹ ex do
mītē inter viuos petit seia. et addē. qd. no. illi. de adēp.
l. **Q**d. s. l. s. legauerat: circa insitū. l. s. legato
tūtōne debuit exemplū ponere: sed idem ibi ent.

m **N**ūcupat. in testamētō nūcupatiū dico.

n **G**olēnia. l. testamentū completum.

o **E**nenreret. adeo est obscurū vt. nō valeat. vt. l. de re
du. l. s. fuerit. Accurius.

p **I**n noīe. alio casu qd. s. qd. s. in noīe non errauit.

q **P**oste. s. sine aliq. solēnitate s. m. 320. et corā duob⁹ te
stib⁹. vt. l. de assig. l. l. i. gñ. assignare. s. ad qd. fit. cu. et sine
ea valeat cu. de corā p̄let. vt. C. eo. l. s. qd. s. R. s. vt. sit clari
tius. vt. l. e. n. l. s. s. Itē qd. si in corpe errasset: vt. in esau:
ibi elīt in corpe erratu. s. ibi fuerit fūatu. R. s. no. va
let. vt. l. d. here. isti. l. quod. s. et. l. solēnter op̄z q. hat: sed
superiori casu valebat. Itē an idē in iudice: vt. possit declarare. arg. q. sic. vt. l. d. re iudic. l. s. s. de in teg. resili.
l. din⁹. r. C. de fruc. et lit. exp. l. teriato. r. l. de ap. l. ab ex
ecutio. in p. Itē facit. s. de lega. i. s. qd. a filio. s. r. C. de
fideicō. l. voluntatis. r. l. de here. insti. l. s. de lega. l. l.
vnum ex familia. et de p̄to. s. l. s. in p̄to. l. qd. s. de arbi. l. qd.

r **S**ignificat. s. l. s. si ser. v. l. s. cui. s. s. si qnī. r. l. de co
di. r. demō. l. filie. s. aticia. r. l. de dosi. iter vi. r. vno. l. s. do
nate. s. s. arg. s. j. de j. bo. s. l. lege. et facit. s. de arbi. l. qd.

tū. **C**. de lega. l. si fortidianū. in fi. et **T**. de leg. iij. ille aut
a **S**ed si notā. i. signū vel indicū aliquod
quare legatū vel legatarius agnoscit possit. **h.**

b **C**onfamilias. habita in loquēdo ut h. nō in vtedo.
vt **T**. de vi. tri. et oleo leg. l. iij. q. est h. et facit ad hoc. h. d. le
ga. iij. l. nūmis. et

Sed si notā postea adiecerit legato/ vel sua voce/ vel litteris/ vel summā/ vel nomine legatarij qd̄ no scriperat; vel nūmōr qualitatē an recte fecerit; et puto etiā qualitatē nūmōr posse postea addi. nā rī adiecta nō fuisse; vt qd̄ placebet cōiectiōne fieri ei⁹ qd̄ relinquit; vel ex vicinis scripturis; vel ex cōsuetudine patrissamilijs^b/ vel regionis.

Con testimoniō debet esse testes rogati. Ite sic. s. de diuī. l. nullū. h. ar. **C**. de codicilli. s. i. h. aliud est i codicillis. nē arg. **S**. de testi. l. ad fidē. vt ibi nota. hug.

d **I**dōneos. sic. h. tes. mil. l. diu⁹ e **A**cōnīs. l. act⁹. vt laut. hoc ius porcērum. in pn. C. d. fa. san. ec.

f **A**lienu. nīsi ex necessitate. vt C. eo. l. casus. r. l. cū antiquitas. et nīsi ad abūdantiam.

Caute- abundās em cau-
la abun- tula non nocet. vt
dās nō nocet.

Con cōtextu actiōis^c testari oportet. est autē vno cōtextu nūliū alienū actū testamento intermisce. qd̄ si aliqd̄ p̄tinēs ad testamenti faciat; testamētum non viciatur.

Hadhiberi possum⁹ ego et pater; et plures qui sumus in eiusdem p̄testatis.

Con testimoniō inspicit cuius conditione sit testis. Bar.

Hadhiberi possum⁹ ego et pater; et plures qui sumus in eiusdem p̄testatis.

Hadhiberi possum⁹ ego et pater; et plures qui sumus in eiusdem p̄testatis.

Contingent. nō tū p̄ius factus testificabit; nec infamis; qd̄ p̄testificationis conditio testis inspicit. vt. s. de

tēpore testimoniō liber factus tēpore testimonii nō est idoneus; vt hic. secus als. vt. h. de h. bo. sig. notionē. h. instru-
mētor. Itē liber testificans et ante aperturā tab. factus seru⁹ v3. vt. d. l. iij. s. testi. et fac. h. de eu. et ar. leg. l. mēdi-
co. in pn. et h. e. h. sed cu aliquis. r. s. d. offi. pto. l. barbari⁹.

r. h. pe. l. i. r. h. d. l.

iur. l. iniuriarū. et

J. de secul. tab. l. i.

h. pe. et no. arg. q.

pubes factus nō pubes

fert testimoniu. b. fact⁹ nō

eo qd̄ ante videt. fert testi-

sz hic erigit idone moniū

us tpe testamenti b. eo qd̄

vt valeat; et sic vt ante vi-

sit solēne. sec⁹ vbi dit.

veritas inquirit.

k **A**lien. qd̄ l. z

vt ibi. co. h. p. n. li

no tñ ppo. et cera.

vi insti. de pupil.

subtili. h. igitur. s.

dic vt ibi. et no. q.

qñ p̄stitu. peura-

torē et alieno sigil

lo possū signare.

l **E**t signa. re-

stū. et dic plene vt

C. eo. nostrā. itē h.

insti. co. h. ex eo. et

C. eo. l. hac. suis

simā. h. si qd̄. Sol.

vt ibi. et facit. h. de

test. mil. l. in frau-

dēm. h. si.

m **T**urbata st.

āte p̄fectū. secus

post. vt. h. de his q

intesta. delē. l. i. h.

sed consulto.

n **N**omē suū.

vt dicit. h. pe. et fa-

cit. C. eo. l. si vn⁹.

et de his q. vt in-

dig. l. penul. r. s. d

edē. l. i. h. penul.

o **A**nilo tñ.

hoc ure cauet; h.

in p̄uetudine nō

habet; vel sub. si-

gnatorio vt sic ex-

cludat nō signato-

riū. vt. h. au. et ar.

leg. l. argēto. h. orā

namēto. nō aut̄ alio sigillo: maxile qd̄ lex simp̄l dicit. C.

de tes. l. hac. p̄ultissima. in pn. et q. test. fa. pos. l. hac. p̄ul. et

facit. C. eo. l. si vn⁹. et oia sunt rotunda. nā in anulo tō forte

qe p̄mo imprimebat p̄ trāversuz vt fieret circul⁹. posse

in directo cū caractere. hic em erit circulus in cera qd̄ est

in charta. et circuлагs incideat cera: in quo rotundo im-
po-

nel anulus cū caractere et imprimeat vt ibi fiant signa.

p **D**ocete. C. de trāsc. l. nō minorē. r. s. d. fer. l. more.

q **I**mpressa. vt. C. eo. l. hac. p̄ul. in pn. h. arg. h. qd̄ vi

aut clā. si aliū. h. notauimus. r. s. p̄soc. l. nā soa⁹. Ac.

Liber Quartus.

Si testis ressignauerit. s. aperuerit. sic referto. l. apio.

Contra. b. signatum eius voluntate.

In perfecto. l. emi reseraverunt vel ressignauerit non in

dixit: non abolevit: non cancellauit. alia secus esset: vt. C.

Renasci co. l. nostram. et no. q. facilis renascitur res q. de novo

facilius nascat: vt. l. de se-

est q. de cui. tab. q. ex liberi-

nouo. q. testo. r. s. de do-

na. inter vi. r. vro.

l. cu. hic status q. penitentia.

Dicitur pectorio. iur-

re cuiuslibet personae testis. iure

pecunio numeri

et sigilla: ut inst. e.

in pn. r. ad hoc. l.

de secum tabu. l.

q. plane.

Tunc. ex-

pli. impre-

prie cu. vtragi si

auctetici. vt. s. de

fi. instru. l. q. s.

dic ergo. l. chartis

r. facit. l. de secum.

tabu. l. q. si quis

in duob. r. insti-

eo. q. si. r. facit. l. de

au. r. arg. leg. l. pe-

diculis. q. labeo.

Sis. no. fu-

turos. immo-

videt ptra: vt. C.

co. l. tubemus. q.

quod si no. fuerit.

hol. hic no. potuit

alios instituere: ut-

pote mut. ibi sic.

vel hic omnis sub-

stitutus: ibi institu-

tos. qd no. placet:

vt. hic. in fi. vel re-

rius dic. ut ibi. Itē

qd de legali. Rn.

no. valēt. vt. C. de

fideicō. l. eam quā-

ne ob. l. de codi-

cil. l. si. q. ibi fuit

plena voluntas. l. no. scripta. aut em est pfecta et no. scri-

pta: vt. ibi. aut no. pfecta nec scripta: vt. h. aut pfecta et

scripta sed deest heres esto. vt. C. e. l. errore. r. codē mo-

do fuit pfecta. l. de his qui. vi. indig. l. cu. quidā. q. r. l. cu.

tabulis. q. fi. Item hoc fallit inter liberos: vt. C. eo. l. hac

q. ful. q. ex imperfecto. vel expone ibi. l. no. solemu. Item qd

illi instituendi erant no. capaces: vt. videt q. no. impediat

pnos cu. expiellit no. impedit: vt. l. de leg. l. si duob. q.

l. q. hec ler. videt velle ptra. r. facit. l. e. l. ea. facit. q. fa-

mi. heresi. l. in hoc iudicio. r. l. re. ra. ha. l. amplius. r. de

codicil. l. fina. q. r. de his quibus vt. indig. l. penul. r. s.

de inoffi. tella. l. si mater.

Cum lege. donec exempli in dānato criminis famo-

so. vt. s. de testi. ob carm. ut in furioso mente captio-

et amīibus fm. Johā.

Habentur. et male fm. quos dā: vel dic ab iniūtio: sed a

volētibus sic. vel fm. l. dic in testo tñ. nam cu. no. pos-

sistētari no. poterit ei dici ab aliquo testimoniu. in tra-

ctibus igit poterit ei dici testimoniu ne ius sui p̄terat. et

sic facit hec lex ad ti. vel fm. l. r. R. forte erit intelligen-

dū etiā in contraci-

bus. sed dices in

tali qui de grauo-

ri sit criminis dan-

natus ita q. p̄dat

libertate vel pso-

na. r. si nichil h.

r. de talibus loqui

tur hec lex. r. sic in

testo. r. in alijs: est

ergo aliud dicere

iste no. p̄t tellari:

qualis est filius

mi. r. si. tñ. si. si.

testes: alud q. p̄-

cipit esse interfabi-

lis: q. sic tria im-

portat: scy. v. testis

no. faciat: vt. s. co.

l. si. q. si. Item

ne sit tellis. Itē

ne aliud sit. vt. l.

hac. l. an sit pos-

si. cap. dic. vt. no.

d. l. is. cu. q. si. r.

facit. s. de testi. l.

scio. r. s. de apo.

l. iij. itē videt hic

q. infamis no. p̄t. Info-

esse testis in testa-

mento. l. falsum testo re-

est: qua. r. seruus: nūl. conserit apud potest.

omnes.

Omni. r. o-

gatus. de fa-

cto ad scribendū:

q. non est necesse

vt roget ad scribe-

dū: l. si. si. testis

rogabitur subij-

cit. vel dic de iure

vt testis. vt. s. e. l.

heredes. q. sua.

Seruus. phibet. vt. C. eo. l. hac cōsultissima. in pn.

z. l. tubemus. r. in auf. ibi posita. nec obstat. C. d. ta

bula. l. gñali. l. r. q. hec no. est publica scriptura cu. ipse

testator possit scribere: sed postea publicat. vt. C. eo. l. i.

Ex ea. posse. vt. C. de codicil. l. si. in pn. r. de fideicō.

El. si. veritas. r. C. eo. l. si. vñus. r. s. eo. l. si. s. r. C. de

manuif. tella. l. si. iure. r. l. de lega. i. j. r. s. r. l. s. r. l. de

iure codicil. i. hug.

a **E**x his verbis forte talia erat in greco: legata q̄ re-
liqui et fideicomissa dari volo ab ol herde meo etiam ab
intellato. vt. C. de fideicō. l. cā quā vel talia vt. J. de le. i.
l. cū pater h̄ filius. vel talia vt. C. d codicil. l. fi. h̄. vel dic
vt. J. de inius. test.

posthum⁹. h̄. fi. h̄.
numq̄ tota heredi-
tas debetur ab
heredibus venienti-
bus ab intesta-
to instituto in tali
non perfecta volun-
tate. h̄. sic. vt ar-
gu. J. de inius. test.
l. posthum⁹. h̄. fi. et
ad trebel. l. si quis
puore. nati. totū
appellatione reli-
cti concurrit. vt in
suf. de here. et fal.
col. i. h̄. hoc qui-
dē. sed argu. cōtra.
h̄. de inofit. testa.
l. tertia. sed ibi est
ratio.

Singulos. te
stamēto. in
scriptis.
c **C**yrographo.
id est in pīpīa sub
scriptione in qua
nomē suū et testa-
toris designet. vt
hic. et quādōg no
men heredis sitr.
vt. C. e. libem⁹.
apparet hic q̄ nō
subscribit vnuis. p
alio nisi i testamē
to rustici. vt. C. e.
l. fi. sed forte idem
est nuncupatiu⁹
licet scriptū. et facit.
C. eo. l. hac cō-
sultissima. h̄. fi. et
h̄. eo. l. ad testum
h̄. si quis. Accur-
sius floren.

Eius bona. et facit. C. de testa. l. nolumus. r. l. ex im-
perfecto. et inili. qui. mo. testa. infir. h̄. fi. r. C. de ca-
du. tollen. l. i. h̄. fina.

Le liberis et posthumis. r. **P**ost testamēta incipit
de institutione et exhereditatione liberoꝝ. natōꝝ. et nō natōꝝ.
sed J. de here. insti. generaliter de obſuſ instituendis:
dicat. et no. q̄ dicit pīter: nō pretereūdis: q̄ hoc faciendū
nō elīt: instituendī vel exheredādi. vt. J. eo. l. ante penul.

Quid sit noīatū. q̄d erat oīm opī in maseu-
lio: nō in feminis. hodie econtra. vt. C. eo. l.
fi. et insti. de exhere libe. circa pī. r. h̄. nos tra
f. Nomen. proprium.
g Cognomen. ab euentu.
h Ex his. scilicet inbus.

k **S**ufficere. etiā vnu si modo p̄ eum possim⁹ esse cer-
ni. vt. h̄. si cer. pīta. l. certi. r. J. de heredi. insti. l. quotiens.
in pī. sed argu. cōtra. h̄. de trāfact. l. cū h̄. si pretor.

Nomina. et si id est h̄ quis.

Dicendū est: an sufficit vel vnu
ex h̄. r. cōstat sufficere.

CIndefinita que nō p̄t nisi
ad vnum referri oratiō singulari
equiparatur. Alex. I. dē.

Dominatim exhereda-
tus fili⁹ et ita videſ: fili⁹
me⁹ exhereres esto: et si nec no-
men⁹ ei⁹ exp̄ssum sit: si mo-
do vnu⁹ sit. Nā si plures sunt
fili⁹: benigna interpretatione
potius a plerisq; respondetur
exhereditum nullum esse⁹.

CAdiectio matris facit que
videtur noīatim exhereditū: et
adiectio coniugij exheredito-
nem non viciat. Bar. I. dem.

Et si⁹ pepercit filiū di-
cere: ex feſa⁹ autē natū
dixerit: recte exheredit. Et si
cū cōicio dixerit: nō nominā-
dus: vel nō filius meus/latro/
gladiator: mag⁹ est vt recte ex-
hereditatus sit. Et si ex adulte-
rio esse natū dixerit. **E**pure⁹
autem filium exheredari inſ-
putat: qua sentētia vtimur.

Claufula posita inter vnu⁹
capitulum ad illud tm̄ refer-
tur. sed posita inter plura ca-
pitula vel ante omnia vel post
omnia ad omnia refertur. **I**te
exhereditatio facta a certa per-
sona vel sub conditione nō va-
let. hoc dicit vloz ad h̄ si ita.

r **R**ecte. i. h̄ in ordinem iuris.

s **E**x adulterio. valet exhereditatio: licet sit cōtra. J. de
carbo. edic. l. i. H̄ idem ait cum quidā. contra. Solu. illud
verum quantū ad carbonianū: sed quantū ad hoc vt re-
re sit exhereditatus nec non distinguitur. aut credebat eū
ex adulterio natum: nō erat: tunc nō valet. vt. J. eo. l. fi.
posthum⁹. h̄. fi. si fr̄ sciebat filium: tunc valet vt. h̄. **J**ē
cōtra. J. de lega. l. turpia. Solu. hī stetit in genere: bin
specie. q̄ talē holem occidit. vt. J. de here. insti. l. his ver-
bis. h̄. l. i. l. quotiens. h̄. si quis. Item facit hic ad fi. h̄. de
inofit. testa. l. si instituta.

t **E**pure. non sub conditione. vt. J. de heredi. insti. l. si
quis sempronium. in fi. r. l. iam dubitari. r. J. de cōtrab.
l. sub conditione. nūli in casu vt cum filius institutus sub
conditione casuall: r. in defectum eius exhereditatur. vt
m. iij

C. de utilitate et subtilitate. si pater. et dicta. iam dubitari. Itē in alio: vt. i. de ven. in possessio. mittē. l. s. sed et si incertū. vel dic ut ibi nota. hug.

a. C. Inter medias. id est inter unum institutum et aliū institutum: et sic intra gradum. hoc casu eniam loquitur. i. s. f. i. t. i. l. i. i. s.

f. nō autē est hoc
iter gradus: luct
quidā cōtra. vt. i.
tit. i. l. penul. t. i. e.
l. penulti.

b. C. Toto. illo nō
alii gradib⁹. qd

dicit. i. tit. i. l. pe.

.s. penulti.

c. C. Exheredati
uent. hoc adiecto
vt. i. de contratabu.
Non putauit pre
tor. qd ab uno. qd
in dubio non erit
credend⁹ ut quis
eligit viā ad im
pugnanda sua iu
dictia. vt. i. de mil
test. i. i. i.

d. C. Quēadmod
dum. in hoc est si
mule: qd vtrōqz
non valit. exhere
datio.

e. C. Uiciosa est.
vt ex eo gradu nō
obueniat tunc he
reditas ista: quip
pe conditionalis
est. vt. i. de vulga.
subst. i. qui libe
ris. ergo nulla: vt
s. prop. s. dix. b.

f. C. Submoueri.

id est exheredatū

esse sub cōditio: de

scilicet si adiretur hereditas: ante ergo lucriebat se pre
teritum: quare ipso iure testamentū nullum est. et no. q
Expressa nocent: non expressa nō. nam hoc non expresso
sa nocet ita demū tenet exheredatio si institutus sit heres: nec ta
nō expr̄ men hoc debet exp̄sum: vt hic. t. i. de heredi. inst. i. si q
sa / non. sempronium. s. fina. t. i. de contratabu. l. penul. s. sed cū
exheredatio. et est argu. i. de condi. t. demon. l. nōnunqz.
et de regu. iur. l. actus.

g. C. Ante hereditis institutionē. primus gradus est insi
tutor. secundus substitutor. exheredatus ante omnes
ab omnibus videtur exheredatus: vt hic. t. idem si post
omnes: vt. C. eo. i. Item sūnt pūmū sc̄m gradum:
vt in fine huius. s. si autē inter unum institutum et aliū in
stitutum: vel intervnum substitutū et alium substitutū: obti
ner. s. eo. s. filius. t. sic est vis iter gradū et gradus. s. plu
rale et singulare. Itē nota quicqz necessaria in exhereda
tatione: qd nō latim est facienda. vt. s. l. pxi. Item pure. Itē
valeat a gradu toto non a persona certa. vt. s. hacl. Item ab here
dqz re
ditate noua re certa. vt. i. eo. l. cum quidam. Item hodie
quirunt: causa est inserenda. vt. C. eo. ti. auf. non licet.
tur. h. C. Submotus est. nā a primo est exheredat⁹ post eos

gradus: a tertio est exheredatus inter gradus. et sic be
ne dicit. vt patet per superioria.

i. C. Filiū. iam natū. securus in posthumo. vt. i. t. i. l. nā
et s. f. s. hoc ideo qd posthumus non rumpit gradus: ne
si demū natus. ante ergo qd nascatur valet pūmū et se
cundus pēdet ex

eo qd pīmīcā
to pī manūtātē po
sthumī viciātū et
accessoriū. s. finā
natis securus: qd h
gradus a quo est
preferentiū statim
est nullus. secundus
ergo vel etiā
precedens ex eo nō
pēder: sed ex se
sumit vires. cum
ergo ab eo gradu
hic sc̄s non pen
deat: mentio illo h
valēte: hic secundus
non viciātū sic
et als dñm. vt. no.
C. de li. t. posthu
l. i. t. ad hoc. i. i.
l. i. s. Herbis.

j. C. Institutio posthumū trahit
ad oīm posthumū etiā et alta
vroxē natū. Bar. I. dem.

k. C. Solo. hoc ex
presso vt quidam
ponit: sic sempro
niū institutio et ei
tūcū sublūcū a d
filiū meū exheredo
sed certe exhe
redatio nullā ē cū
a psona cerna sit
exheredat⁹. vt. s.
ea. l. s. filius suē.
ponam⁹ ergo cuī
facta est exhereda
tio inter gradum
quare vide exhe
redatus a toto et
solo illo gradu: vt hic. t. s. eo. s. filius / no. fm. azo. tu po
tes dicere vt a psona non valeat nominando psonā. at a
gradu sic: vt a sc̄dovēl a pūmū gradu exheredo: vt hic. t.
s. eo. si a pūmū. t. l. si posthumus.

l. C. Capere. sic ecōtra facere pōt: vt. i. t. i. l. pe. azo. t. i. e.
l. si a pūmū. facit ad hoc. i. de vul. subst. l. et facto. s. luci
us. t. i. de contratabu. l. non putauit. s. a pūmū. t. de here
inst. l. si filius. t. i. titu. i. l. nam si mōle. t. argu. i. de here
di. inst. l. si is qui foler.

m. C. Lacet omnem. scilicet testantem.
n. C. posse. i. debere. sic. s. de qui. re. ad ebi. i. indi. ea.
l. i. et subaudi vel exheredare. als natū pītēt. r. spīt te
stamentū. vt. i. t. i. l. i. i. i. r. f. securus asit in familiā que pēte
rire pōt: qd et pītēt vōrem. et pītēt exheredanōe. vt. i. t. de er
here. lib. s. mater. t. i. eo. l. gallus. s. nūc de lege. nisi vt
C. de inoff. telfa. l. i. i. vi. vbi habent pītēt institutionē.

o. C. Repudiare vōrem. etita efficiunt non manūtū.
p. C. Qui ex quacqz vōrem. nota mirabile. pp̄ter fauorē
institutionē et testamenti cōseruādi et pp̄ter odīū pītēt
nūtū: vt ita vītē. ad qd facit. i. eo. l. ci. quidā. t. i. de s. ob
quotiēs. t. de leg. u. l. tūcā. s. luci⁹. t. s. e. l. i. i. c. fm. hoc non

sunt contra. I. de verb. sig. bones. S. hoc simone. et qui et aq. L. matrimonij. et. S. de iure do. l. dons. pmissio. facta tñ ei heredatio dicto mō omnē posthumū cōprehendit. vi. J. tu. i. l. iii. S. pe. et facit. I. de cōdi. indebi. I. hec cōditio. et. l. scilicet. S. ncia. et. S. qd me cau. l. simulier. S. qd sit. et. J. d. leg. S. L. cū pater. S. pat. et. J. devulg. subliti. l. in substitutione.

I Deoqz qui posthumū heredē institut: si post eius testamentū factum mutat matrimonij: si institut: vt deuter qui ex posteriore matrimonio natus est.

C Qui ipeditur generare ppter accidēs nō impedit posthumū instituere: secus si a natura. h. d. Bar. et Aler. Ulp.

S Ed est questū: an is q generare facile nō possit: posthumū heredē possit facere, et scribunt cassius et iaholenus posse. nā et vroē ducere et adoptare pōt. **G** Spadonem quoqz posse posthumū heredē scribere: et labeo et cassius scribunt: qm nec etas nec sterilitas ei rei impedimentum est. Sed si castratus sit: iulianus procul opinionē secutus nō putat posthumū heredē posse instituere: quo iure vti mur. **H** Hermophroditus (maxime si in eo virilia pualebūt) posthumum heredē instituere poterit.

Testamentum ex quo im-

vel intellige de eo posthumū quā adoptauit postea et nō de legitimo et naturali. nā bene pōt adoptare. vt. S. de adop. l. i. illud. h.

G Nec etas. de qua predixit: si quoquo mō pōt generare licet disfculter. vt. leo. si qd posthumos. in pn.

H Impedimento. nam et cōtrahit matrimonij. vt. S.

de iure do. l. si serua. S. fina. h.

I Non putat. nā nec adoptare pōt: vt insti. de adop. S. sed illud. nec strahit matrimonij. vt. S. de iure do. l. si serua. S. si. et dicis castratus. i. caste natus: q. ppter sui frigiditatem nec agere: nec generare pōt. Spado q. cultello expediti amissit: qui potest agere sed non generare.

K Preualebunt: als l. muliebria preualebāt: sic quis pregnans esse pōt: institutre posthumū pōt: s. m. hoc haebas maxime et nō abundat: vel die q. superabundat: et verbum poterit ponitur pro debebit: et iudeo fecus entin muliere: q. ipsa non habet necessitate instituere vel exheredare. vt dicit. S. l. placet: als est in ira plane: et tum sit dic potest. i. debebit: et est plana: et facit ad hoc. S. de sta. ho. l. queritur: et de testi. l. rep: tundarum. S. h.

S filius preteritus. in secundo testamento. iusti. de exhere. libe. in pun.

N Superius. primi in quo fuit exheredatus vel cum alijs institutus. Accursius.

O Rumpetur. p. hoc in quo preteritus est filius. et hoc dicit quidā verum cū in primo erant instituti venientes ab intestato. vt. C. de testa. l. hac cōsultissima. S. si quis. i. r. sed ali⁹ est ibi esus. Item et de- ficit ibi sed mōne omisso solenitaz: hic rōne p̄tentis regulariter ḡ teness pfectū no tollat per non pfe ctū. vt. d. S. si qd. l. pō. sed videt huic l. contra insti. qui. mo. tel. i. s. pō. sferiore. at ibi sebz ab initio tenuit: h nullū fuit. Itē S. J. t. i. l. posthum⁹ sed aliud est in po- sthumō q. i. filio iā nato. et est rō quā dī. S. e. l. i. u. S. fi. et C. eo. l. i. Item fa- cit. J. t. i. l. filio. l. J. de vulga. substi. l. si quis. S. fi.

S a primo herede isti- tuto filiū exheredaue- ro: a secundo autem substitu- to non exheredauero: et dum pendet an prior aditus sit/ filius deceserit: fm sententia qua vtimur non erit seclodus heres quasi ab initio inutiliter institutus: cum ab eo filius exheredatus non sit. Sed et si in posthumō filio idem accide- rit: vt natus viuo patre a quo exheredatus sit moriatur: ea- dem dicenda erunt de substi- tuto: quoniam cum natus est filius: loco eius est qui super- stes est.

S fili⁹: vel dī pmo herede. i. pmo gradu in genere lo- quēs. sed ali⁹ dicunt ex p̄sum ab uno gradu posse exhere- dari. vt no. S. eo. l. i. u. S. filius. pro quibus est hec lex. et di- cunt p̄sum et secundum esse propria nomina.

Q A secundo. l. gradu subaudi rē.

R Dico. l. substitu in primo gradu.

S Non erit secundus. l. institutu in secundo etiā non accipientibus p̄mis institutis. Accur.

T Id accidenti vt natus. falsum dicit: q. non fuit dis- cēsi. q. filius viuēl nō viuo patre moriāt. vnde dicidē sez vt si exheredatus tñ a gradu pmo et nō a sedo. et qd subiecti vt. pone pro et: t. sic non expositiue. et qd dicit ri- us p̄f. determinet nat⁹ nō verbi moriāt: q. mortuo p̄f et dūheredes instituti de liberante: hic moriū. secus autē si p̄f viuo: q. testamētu valet iure p̄touo. vt. J. t. i. l. post- hum⁹. Itē post mortē huius heredes repudiāt: nō ad- mittitur substituti: vt hic dicit. et. S. e. l. si posthum⁹. i. r. n.

V Cū natus est. nō p̄mis fauore testamēti. als aut̄ ha- bef. p. iam nato. vt. S. de sta. ho. l. q. in veiro. Itē qd dicit. S. prori. quasi ab initio rē. est sic. j. de regu. u. l. ola. et. l. que ab initio. et. C. de leg. et cō. l. nō dubiū. et. J. de vul. substi. l. si quis. in si. et. l. i. u. y. l. penul. S. fi. et. C. eo. l. i. r. i.

Si quis posthumos habere nō potest, facile est tamen tuisse nepotes suos qui nō institutum rumpere possunt: vel posthumos, i. filios quos adoptavit: et hi loco posthumos sunt. vt. I. i. i. posthumos, et instituti, quib. mo. testa. infir. in ptn. et

in hos duos intellectus verbum quos facit simpli cem relatione. sic C. dñur. l. domini. sed arg. contra ad tertium. i. de con flu. et demon. l. si dicimus suis. et de lega. q. l. si ita q. si si sed hoc ne rupat testamentum. Item quid si nullus hic nascitur. Re spon. primi rumpit p. l. ista quis secundum nō habeat hereditatem. i. n. l. cū in scđo. sed quidā dicunt nō rumpit testamētū pumū nisi nato posthumo q. est contra hāc. l. ibi q. natura re. et q. hic dicit rumpit. item quid si pumū casum si nullos oino habere poterit. R. nec pumū rumpit nec secundum valer. vt. S. eo. l. sed est questum. S. i. r. q.

Simos quos ppter etatē aut validitudinem habere forte non potest heredes instituit: superius testum rumpit. q. natura magis in hoīe generatiōne spectāda est q. te porale viciū: aut validito propter quā abdicat hō a generatiōne facultate. **S**ed et si ex ea que alii nupta sit posthumus q. hōdē instituerit: ipso iure nō valet: q. turpis sit institutio.

Quitq. moris testatoris nō tenet pumū locū in futurā l. post mortē tenere incipiat nō rumpit testum vt suus l.

eo. l. sed est questum. S. i. r. q.

Superius fecerat ergo duo testamēta. in scđo heredes instituit posthumos: de quibus hic dicit. certe primus testum rumpit per secundum: vt hic. q. natura re.

C. id est quia.

Natura. i. possibilitas nature.

Cōsue. **F**acultate. i. facilitate. Accur.

tudo est **G** posthumū. vt suū: et si. i. e. l. p. h. 2. tra in vlti. r. n. altera **S**ol. abi iure ciuii erat matrimoniū phibitū: hic natura natura. l. Item tra. Leo. l. filius. S. p. Solu. vt ibi. **T**ra ptra. i. e. l. posthumū. hibi vidua: hic alii nupta. vel pone in posthumo alieno: hibi hodie corrigit. vt insl. d. bo. pos. i. p. h. **T**estamentū. quia nec ex. l. xij. tabu. cū alius mortis tēpore precedebat. vt insl. de heredi. ab intesta. h. ita demū. nec ex. l. yelleia. secus si filius esset mortuus aucto riuo. vt. I. i. i. posthumos. S. i. i. instituti. de exherc. lib. S. posthumos. r. C. e. o. l. q. Item hoc versū est vt ppteritū sed per querelā et persona patris agere potest hodie. vt. C. de inoffi. testa. l. sanctinus. in fi. r. l. si q. filii. itē nec 2tra tab. h. hic nepos. vt. I. de 2tab. l. illud. S. i.

Decesserit. in captiuitate post aditaz hereditatem ab instituto vel ante.

His casib. i. hoc casu. vel. i. talib. casib. sic. S. de ret vendi. l. in rem. S. in omnibus. Accur.

Testamentū. q. hic filius qui viuēt patre est captiū si post mortē sui patris moriat. singulārē ex. l. cor.

decessisse ea hora qua captus est. vt in situ. qui. nō est g. mis. fac. testamen. S. fina. vnde ex. l. yell. rumpit nepos testamenti. et facit. l. eo. l. penul.

M. Qd si moriente. vel habeas si. vel sub. et dic morēte. i. mortuo. vt. C. de epis. et cle. l. nulli. S. finis. psona. abi

o. l. oris est. et S. de neg. gest. laj.

S. hec verba. et est illud ideo: q. eo vi

uo nulla ēr repudiatio. vt. C. de in

off. testa. l. si quādo. S. illud. Item

dic q. repudiavit post aditā heredi

tate: q. ante nulla ēr repudiatio. vt

pote nec nara q. la. vt. S. de inoffi.

testa. l. papirian.

q. si coditionem.

n. **R**epudiavit. als repudiavit. als pepedit. i. repudiavit. f. que relam.

o. **N**ō abscluz. sez ent testum. et nō est dicendū verbū

paf testum. als cr. ponit abscluz. i. in

dissincte. vt. l. de

iure. iml. temp. S. i. Acce.

p. **S**upiore ca-

su. cum deceſſe in

captiuitate filius.

z et similitudo per cōtrarium. vel referas ad pumū et certa similitudo.

q. **S**fuerit. ppteritū. ppteritū. ppteritū. i. fuit. Item ne habet hic querelā. vt pote a patre repudiatur. C. de transac. l. cum mota.

r. **I**nstitutus. in testamēto in quo fuit filius exheredatus nepos preteritus. vt in pum. huius. S.

s. **O**miserit. i. repudiauerit. eo. l. casu quo adire potuit. vt. S. ppi. z in pum. huius. S. in medio autē cū adire nō pos sit vt pote testo rupto: nec repudiare potest. vt. I. de acquir. here. l. is pot. quid autem si adiunt primo. vt hoc terroca si haber nepos querelā ex persona patris nisi pater eā repudiavit. vt predixi.

t. **L**egitimus heres. f. nepos et suus. vt insl. de here. ab intesta. S. cum autē queritur. Azo.

v. **H**ec yba. f. leg. r. tab. vt insl. de here. ab ies. p. n.

x. **D**eslitut. repudiatiōe. sic ergo hic nepos succedit ab intestato vt suus nō rumpit testum vt suus. hoc ideo: q. filius precedebat tēpore mortis. nā vt quis rūpat opz q. tēpore mortis nullus esu precedat. sed ad hoc vt sit suus ab intestato opz q. fuerit in pte testatoris tēpore mortis: hic autē nō querit nisi cū certu fuerit nulli ex testo herede cē et hoc ideo q. donec est locus successioni ex testō patet locus ab intestato. vt. I. de acqui. here. l. q. dñu. et facit ad huc. S. l. tit. i. l. si quis filio. in ptn. r. insl. de here. quali. et diffe. S. sui. et deleg. agna. sue. S. prossus. z. I. vnde libe. l. scripto herede. et de suis et leg. l. i. S. sciendum.

a Sed si ex ea rumpit testimoniū p̄ q̄s posthumū preteriū. vt. s. p̄. ibi diuīsumq; est t̄c. sed quādōq; nō rumpiat cūm p̄ verū posthumum.

b T̄ Testamentū. s. p̄. sumū. cū hoc sit nullū: vt hic. t. s. e. l. s. i. t. l. si filius. sed 2tra. t. e. l. si filius. s. p̄. solu. vt ibi.

c Dūcere. p̄. ta monacham v̄l. scēnīcā vel arena riā. hug. s. male. vt. C. de nup. l. am p̄. ḡ. l. v̄l. s. p̄. s. i. cōlangui nea pone. d Uxore. vt. s. de ritu nup. l. per adoptionē. t. ist. b nup. s. s. i. q. r. s. b. v̄b. ob. l. si stipulat. nec iūule est casū emācipatōis expectare: l̄z sit iūile expectare casū duorū. vt. s. ea. l. s. i. q. est s. c. aliū casū. t. c. vt. l. de verb. obli. l. inter stipulatē. s. sacrā. Itēz hic est phibitū de iure caūlābiā d̄ iure naturali. sicut t. s. p̄. x. f. v̄b. dicit nephas: q̄b ad ius naturale refertur. vt. s. de iusti. t. u. l. i. s. i. t. l. vt. v̄m. t. l. de adulteri. l. si adulterium cū. s. i. Item fact. s. co. l. filius. s. fi. q̄z ibi nou ei illūrū exspectare eam fieri nubilē vel liberā.

C Ommōdissi. P̄ opo. me is qui nōdū natus est ita heres instituit: siue viuo me: siue mortuo natus sit heres esto: aut etiā pure neutrīt̄p̄is habita mentione: si alterut̄casū omīssū fuerit: eo casū q̄ omīssū sit: natus rumpit testimoniū: q̄z his filius nec sub additōe quidē script̄heres in telligit: q̄ in hūc casū nascit q̄ nō est testō comprehensus.

F ilius in p̄tā p̄is succēdens ex testō vel ab intestato nō dicit nouū dñiū acq̄rere: h̄llud q̄d habebat in vita patris cōtinuare. t. acq̄rere dicit solū nouā administrationē quā nō ipse sed p̄f in vita hēbar: l̄z possit exēdari. alex. Paul.

I tūs apparet p̄tinatio nē dñiū eoz p̄ducere: vt nul-

I N suis. evidētiū. t. evidēter. Continuationē. q̄z p̄tinuo sine intermissione sunt dñi. ad q̄b. l. si quis omīs. cau. tes. l. t. s. qui sumit in p̄tā. t. insti. de here. quali. t. diffe. s. sur. t. de here. ab intesta. s. posthumū. t. s. de suis t. legi. l. in suis. t. l. de bo. dam. l. fi. in pun.

la videat hereditas fuisse: q̄si olim h̄dñi essent: qui etiā viuo patre quodāmodo dñi existimant: vnde etiā filiussami. appellat̄ sicut paterfa. sola nota hac adiecta p̄ quā distinguuntur genitor ab eo q̄ genit̄ sit. Itaq̄ post mortē patris non hereditatē p̄ciperevident: sed magis liberā bonorū administrationē sequuntur. hac ex cālicz illi nō sint heredes instituti: domini tamē sunt. nec obstat q̄ liceat eos exheredare/q̄s t. occidere licebat.

Etiā qui de vētre sectus est dicit restīm nullū rōne p̄teritionis: dūmodo fuerit aīal id est cū aīa rōnali natū: l̄z cū dīminutōe corpis. alex. Q̄ ipia. Q uod dicit filium natuz rūpere testimoniū: natuz ac cipe t̄ si ex secto vētre editus sit: nā t̄ hic rumpit eius testimoniū: sc̄z si nascit̄ in p̄tā. Quid tamē si nō integrū animal editū sit: cū spiritu tamen an adiūc testamētū rumpat: t̄ hic tamē rumpit.

P roiūsio sc̄a in casib⁹ sepa tis porrigit ad eos dē casū līmul p̄unctos. Bar. Iulta.

S ita scriptum sit: si mi chī filius nat⁹ fuerit ex besseheres esto: si xo filia mi chī nata fuerit ex triēte heres

vt insitū. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. fi. als est nō licebat. t̄ facit. l. ad. l. p̄p̄. de partī. l. diuīs. t. C. de cu ra. furio. l. fi. s. i.

Q uod dicitur. sc̄ilicet in. l. commōdissime. t̄ in alijs multis legibus.

E x secto. sic. s. de inof. test. l. posthumus. t. l. de ver.

significa. Leā etiam. t. l. vnde cog. l. s. i. qua. t. s. de pu

blica. l. si ergo. s. i. hug.

3 Nascatur. a. posſet nasci. sic. l. de sta. libe. l. labeo.

4 Rumpit. mīl declinet ad monistrū vel. pdigium: vt s. de sta. ho. l. non sunt. t. C. eo. l. q. t. iij. t. l. de verbo. sig.

5 l. offentum. t. l. queret. hug.

6 ita. ex besse. l. yncys octo.

Expositio
ad legem

m E oruz. als eos. t̄ tunclubau di nos. als eorū t melius.

n E hereditas fuisse. sc̄eis dela ta. vt. l. de suis t le gi. here. l. s. sciendū. hug.

o Q uodāmodo. etiam t̄ possiſionē habere. vt. l.

p here. l. i. s. filii. t̄ consitit hoc in nudo intellectu t puro vel eo q̄d in de sustentat: sicut t̄ vxor dicit domi na t̄ possidere do tē suā codērespe cti. vt. C. qui po in pigno. hab. l. fi. in princi. t̄ de iure do. l. in rebus.

p Q uidē. q̄ si filius est dñs.

q Filiussami. i. eiusdē sube ē. vt. l. de v̄b. sig. l. p̄nūciatio. s. i. in pun. t̄ s. de his qui sunt sui vel alie. iur. l. nā cuūm. s. fi.

r Hac. l. filius vel pater.

s I nstituti. nō th exheredan.

t D omini sūt. venientes ab in testato.

v Licebat. oli. vt. C. de partī. po te. l. fin. sed hodie nō sic. sicut t̄ i seruo olum: et hodie

Liber Quartus.

a *Nati essent simul.*

b *Distribuendum. scz vt de tota hereditate fierent se ptem partes.*

c *Altero. subauditio.*

d *Fieri. qd huc causa eē omisus; vt. s.e.l. omodissime*

e *Utrorū dñsū*

f *etim. i. hoc vel il-*

lud. sc. C. de bo. q

live. s. q. hoc pro

culdubio. Accur.

f *Humanitate.*

presumunt enim

sibi voluisse pspicere;

i. casu omis-

so. sic diuissit he-

reditus. s. s. de-

udi. ob. cau. i. si ex-

tranueus. sed arg.

s. s.e.l. cōmodissi-

me. a. s. de ven. in

pos. mut. i. i. s. sed

z. sincerū. i. facit

s. de leg. i. i. qui filia-

bius. s. i. z. l. si qd s-

te. s. apud. z. s. de

here. s. s. i. clemēs

z. l. s. s. i. z. l. C.

de fideicō. lib. l. cū

inter. s. i. s. si nul-

lus nascatur vxor

totū habebit. vi. s.

de lega. i. i. si duos-

bus. s. fi. z. s. eo. l.

si filius. s. fi.

g *Regula iuri-*

ris. idem hodie si

heres tm. vi. C. s

necf. suis. l. qdā.

h *Hereditatē.*

sola sine libertate

i *Sed quis.*

nūc econtra.

k *Eodē testi.*

quo admetit here-

ditatem fm quos-

dācummo eodem

modo quo dedit

hereditatē z liber-

tatē. z ideo vnum

sine altero adūm

nō pōt. vt hic. z di-

sta. l. quidā. nec in

alio voluntate. vt

z. s. de here. ins. l.

sed sūn cōdītione

s. s. sed vtrqz simul bene pōt. vt arg. s. de leg. s. i. s. idē.

z. no. s. i. l. heredes. s. si quid.

l *Libertatē. sine hereditatē.*

m *Habebit. nisi testator fuent mīlo. vi. s. de test. mīlo.*

l. si certaz. s. si eadē.

z. s. mīlo. p. mīlo. euidēs testatīs volū-

tas appear in sūn. z facit q. z neutrū sine altero. s. si vnu

fruc. p. l. i. s. i. de vnu. z ha. l. p. seru. s. i. z. s. de adi. leg.

Lis. s. si loci. z. s. de p. vnu. l. in cause. u. p. mīlo.

n *Mortem. scz tm. Accur.*

o *Exheredatus. nec em tenet exheredatio nū adita*

hereditate. vt. s. de h̄tabu. l. filii. s. sed cū exh̄datio. z ita

interim est preterit. vñ nō valer. vt hic. z. s. de here. ins. l.

l. suns. s. fi. vel penit. cōtrab. nāture p̄tio. valer. vi. C.

de libe. prete. l. fi. circa p. m. sed h̄ huic. l. s. de cōdi. ins. l.

fi. in fi. sed h̄ cuz

solus tūcius sit in-

stitutus nō valer

exheredatio cū al-

ter nullū adire pos-

sit. s. ibi. z al. erat

in h̄tū pure qui

statim adire poter-

at. z ita quātū ad

ei filius est recte

exheredat. z ita

tenet testi. Item

est h̄. s. de here. in-

st. l. h̄dītā. vñ

remota die valer

istituto. s. ibi cer-

ta. h̄ incerta q. mo-

ueri nō dī. vt. s. le-

ti. l. in ips. s. i. z. l.

qui filio.

p *Posthūmus a primo*

gradu exheredatus⁹/ a se

cūdo preterit. s. i. qd

uīs eo tpe

naſcaſ quo ad heredes primo

gradu scriptos p̄tneat h̄dītā.

scd. tñ gradūvittari plz;

ad hoc vt pietermittentibus

institutus ipse heres existat.

Immo et si defuncto eo po-

sthum heredes instituti omi-

serint hereditatē nō posse sub-

stitutos adire. Itaqz z si a pri-

mo gradu exheredat⁹; a scdō

preteritus: a tertio exhereda-

tus sit: z viuētib⁹ primis z de-

liberatib⁹ decedat: queri solet

omittētibus primis additionē:

vtrū ad eos q. tertio ḡdu scri-

pti suntia port⁹ ad legitimos

h̄des p̄tneat h̄dītā: quo z

ipso casu recti existimari pu-

tuit: ad legitios cā p̄tneare.

na z cū duob⁹ h̄dītibus institu-

tis z in singulorū locum facta

substitutione a primis exhere-

datus posthūmus: a secundis

preteritus fuerit: si alter ex insti-

tutioſ.

q *Pertinet. i. p̄tneat. s. i. qd*

panere. s. i. qd

eo. l. b. l.

r *Vtūti. vide*

batur q. nō: q. illi

gradū nōdū erat

locus. nōdū enim

repudauerant in

stituti.

s *Ipse. s. post-*

humus.

t *Lo. scz post-*

humo. z dic post

mōtē patrī. vt

s. e. l. s. p̄mo. b.

v *Tertio. nam*

ad scriptos secun-

do gradu. s. i. qd. v.

o. v. s. d. dicti est.

x *Legitimos.*

sc. t. l. t. l. t. l.

y *Pertinere. q*

rupto scdō gradu rumpil z quod dependet ex eo. po

sthum ergo gradū rumpēdo facit sūi locū. nec sequētē

valere p̄mitit predicta rōne: q. pendet ex eo: vt. s. i. t. l. l.

na z s. i. s. f. scūs in nato a precedētē preterito z sequētē

exheredato: vt. no. s. e. l. i. s. i. s. f. s. hecōtra qd a precedētē

exheredata a sequētē preterit: nō est differēta inter natū

z posthūmū. vi. s. e. l. s. i. a. p̄mo. Accur.

z *In singulorū puti p̄mūs p̄mo: scdō secūdo. Item*

si yteraqz multomagis. vt. s. i. l. l. penul.

a Admitti. quatuor sunt: institutus qui non admissit. Itē substituti. Itē posthumus. Itē legitimi testatoris. ecce ergo substituti repelluntur ab eis preterit: ut hic. Itē coheres ad eadē pte excludit qui habuit substitutum: quinimum et suos poterit: ut pote toto rupto testo. vt. i. i. l. penul. ne idē testa-

tus et interfici de-
cedat. vt. i. de reg.
fur. Ius nostrum
Item legitimū ad-
mittunt: vt hic. nā
dicit. s. naz cū rc.
posthumus aut si
est preterit cū le-
gitimus admissit.
et qđ hic dicit eum
excludit: verū est
vtrōq; illitū ad-
eunre ab itestato.
vel verū nō ad-
missit ut substitu-
tus: sed ut legitimū
mus sic.

b

Nō debere.

ex necessitate. ac.

Exheredari.

s; substitutus sit;

d; a primo gradu

exheredari: vt. i. d.

vulga sub. l. ex fa-

cto. 9. lucius.

d

Ticio meū

als tuio meuto: et

est plana. als tico

et meut.

et dic sin-

gulos singul' sub-

stitutus. et intellige-

de alio tico in

substituende qđ in

institutio. et facit

I. de here. insti. l.

filius. s. i. l. am

quidum.

e

Prober. qđ se filiu vel per aliū: qđ nō erat in possesso

ne filiationis. vt. C. de pba. l. nō nudis. s. l. nō epistolis:

et qđ verbū pris est. h. e. v. s. de pba. l. f. i. 7. de lib. agno.

l. s. h. i. u. s. f. s. i. cōtra heres. pbat nō filiu tenet exhereda-

tio: vispot incepit in extraneo. vt. i. de verb. obli. l. quidā

et filiu. ad quid ergo expectat cuī in vtrōq; euēt est nul-

la: vt arg. s. ad vell. i. aliquid. s. f. i. 7. de cōdi. indeb. l. iu-

lianis. 7. de acqui. here. l. cuī heres. s. f. i. 7. qđ interim

tenet ut magis valeat testimoniū preteritū ne dicatur

nullū: vt. s. c. l. i. i. in pun. que est alia. So. vt ibi: hec tñ ex-

heredatio non nocet. arg. i. de carbo. edic. l. i. s. idem aut

cuī quidā. sed nec institutio sic facta nocet. als tenet si. p-

baueris te filiu. vt. i. de condi. et demon. l. lucius.

f

Quali filium. sed quasi extraneum.

g

Elogium. i. sermo vel verbū testamenti.

h

Filiu. i. h. qui est filius: nō vt filiu s; vt eēneū. h.

i

Eam cām. qua nō puto bar filiu. 230.

k

Cqua. s. pbe et eo naſ non nocet exhereditatio: qđ re-

testato: et sic no. errore testatoris nō nocere: s. i. de 2a. et demō. l.

ris non demonstratio. i. C. de testa. l. neq. et de here. insti. l. s. pa-

nocet. ter. sed arg. 2ra insti. qui ma. nō pos. s. serm. i. l. de vnu.

leg. l. si aliū. Item est arg. 2ra. s. de inossi. test. l. si institu-
ta. s. i. sed dic vt. i. eo. l. i. i. in pun.

Idem est. adulterū: als alterutū. als adulterum,

Si filius. institutus. dic pure. aliū dicunt sub condi-

tione potestatus que ultimo vite momentu potuit
impleri. vt si dede-

rit decem: et in fi-

ne loquatur de ea
que vere non po-

tuit impleri viti-

Idem est et **T**lpian⁹.

si ita dixerit ille illius fi-

lius exheres esit: patrem ei

adulterum⁹ per errorem assi-

gnans. **A**phricanus.

Si filius heres institu-

tus sit omissio posthu-

mo: filioq; substitutus nepos

ex eo sit: si interum moriat fili⁹

posthumo nō nato⁹: nepotem

si patri qđ auo⁹ siū heredē fu-

tur. qđ si nemo filio substitut⁹

sit: et solus ipse institut⁹ sit: tūc

qđ eo se pōre quo is moriat cer-

tū incipit esse nemine ex eo te-

stamento heredem fore: ipse fi-

lius⁹ intestato patri heres exi-

stet. Sicut euēnre solet: cum

sub ea conditione que in ipsi⁹

potestate erit: fili⁹ heres institu-

⁹ prūsib⁹ ei pareret moriat.

Exhereditatio potest fieri p

verba preteriti imperfecti vel

futuri. **A**lexā. **L**orentinus.

E Illy etiā hoc modo ex-

heredantur: filius ex-

heres sit: filius exheres erit.

Euerū mode accipitur. sic. s. de offi. procon. l. i. i. aliū dicunt

qđ est heres patris: et per cum auo: quia heres hereditis

est. vt. C. de here. insti. l. fina. quod non placet quia si-

lius non sūt heres.

E Ipse filius. idemq; nepos: et sic est heres vtriusq;

patri ab intestato vel

etiam extestamento: si pater fuit re-

status de castri in vita sui patris

vel etiam postea de quocunq; et sic

verbū suūm dū-

uersimode accipitur. sic. s. de offi. procon. l. i. i. aliū dicunt

qđ est heres patris: et per cum auo: quia heres hereditis

est. vt. C. de here. insti. l. fina.

E Ily. erit. Itē et sūcille filius meus alienus me sub-

stante. vt. C. de here. insti. l. fina.

E Ily. erit. Itē et sūcille filius meus alienus me sub-

stante. vt. C. de here. insti. l. fina.

Liber Quartus.

Quod note id est infamie.
b Eius exheredatus et facit. I. de bo. lib. l. si patro
nus testo. si quis non mala. r. l. paulus. r. de stabu. l. si
emancipatus. r. C. de inossu. testa. l. si quis in suo. r. l. filii
matri. r. s. de vsl. l. in fideicomissi. s. cū pollidus. r. J. de
vulg. r. pupil. sub
s. l. cū ex filio.

Cum quidā.
I ternia. als
in certa. als in ter
tia. quod idē est.
Accursius flo.
d Recete. in re
certa nō valet ex
heredatio. Item
nec a psona certa
sed a gradu toto
sic. vt. s. co. l. i. s.
filius.

e Accipere. r
valet. vt. J. de her.
l. i. s. ex funz
do. r. C. de here.
l. i. l. quotiens.

f Adiuuande.
No. fauore. odī
Joh. q. odīa sunt
restringēda fau
res ampliādi. sic
pba. q. legib. J. d
adi. le. l. legislat. r
l. i. r. s. de trāsc.
l. cū hi. s. q. transi
g. sic. s. de in ius
voc. l. q. l. i. r. l. s.
et si hac legē. s. i.
J. s. de mi. l. i. s.
q. minore. et. J. de
duer. r. t. p. scrip.
Lin. vsuacione. r
de act. et obli. l. in
obus. et. v. vsuca.
Lin. vsuacionib.
r. C. de ed. di. a
dria. tol. l. s. in fi.
arg. tra. s. de his
qui no. infa. l. q.
et facit. s. co. l. i. r

J. de penis. L. interpretatione.

S ub cōditione. potestatua vel casuali vel mixta: s
in ei⁹ defectu exheredatus: alioq̄ statim ipso iure ef
ficit nullū. vt. C. de isti. r. subist. l. si pr. r. J. de her. l. i. s.
h Dederit. in vita testatoris b̄m quosdā: s̄ tunc dicit
adoption. vt. s. de adop. l. i. q. nisi dicas q. erat emācipat⁹ a
p̄fe naturali cū se dedit in arrogationē eo viuo. s̄ tū cer
tiō nō eēt necessari⁹: q. emācipat⁹: s̄ p̄t r̄ndēti arrog
ationē p. adoptiōne poni. die ḡ melius q. post mortē testato
ris fuit arrogat⁹. si dicas s̄ nō sufficit ad hoc q. sit ne
cessari⁹: q. fuerit in p̄tate tpe mortis. vt. insti. de here. q. i.
r. d. s. i. s. R̄m. nō. cū est institut⁹ sub cōditione: q. opz q. sit
in p̄tate alteri⁹ tpe quo deferit hereditas. l. cōditionē extit
vt. l. i. de her. insti. s. i. s. r. s. alien⁹. est etiā r. alia r. o. h
quare nō est necessari⁹: q. nec alio momēto ē heres: mo

arrogator in cui⁹ p̄tate est. vt. J. de acq. her. l. pl. l. z. hodie
sec⁹. v. insti. de acq. p̄ arroga. s. i. r. d. here. l. i. s. l. s. s. i.

S k Erit. q. posteriora derogat̄ primis. vt. J. d. codi.
l. d. i. s. l. z. r. J. de vul. sub. l. si q. eu. in. p̄. fallit q̄s. vt. J.

de leg. l. si q. in
p̄. testom̄ni. r. b. le
ga. i. si michi r. t. b.
b. s. i. r. facit. C.

S dauro: r. eū poslea he
redem instituero/ heres ent⁹.

Cum posthu⁹. herati⁹
mus heres sub cōditio
ne instituit: si priusq̄ nascatur
conditio extiterit⁹: nō rumpit
testim̄ posthumī agnatione.

C Quando veritas r. fictio tē
dunt ad vnu finē: veritas pre
valer fictioni. Bar. Paplnia.

H ilio⁹ quem pater post
emancipationē a se fa
ctā iterū arrogauerit: exher
edationē antea scriptā nocere
dixi. nā in oī fere iure sic obser
uart cōnent: vt veri p̄pis ado
ptiū filius nunq̄ intelligat:
ne imagine⁹ nature v̄tas obū
b̄f: videlz q. n̄ trāslat⁹ s̄ red
ditus⁹ videref. nec multū pu
to referre quo ad p̄positū atti
net: q. loco nepotis filii exhe
redatum pater arrogauit.

C Institutiō facta de extra
neo firma manet: licet postea
factus fuerit adoptiūs testa
toris. h. d. Barto.

S ub cōditione. modesti.
Si pendente cōditione ad arro
gandum se dederit⁹: necessa
rius heres non erit.

C Sufficit q. a tempore nati
vitatis filius se institutum re
tinet. l. interpretatione.

lis actio p. quā quis sit velut filius qui nō est pene natu
rā imitā. Jē nota veritatē p̄ualis fictioni: q̄h̄p̄ secus. Cenitā
vt. s. e. t. l. l. q. possiliū. s. i. q. filii. ibi. r. d. i. v. r. s. i. fictioni.

q Sed redditus. sic. s. de pac. l. si vnu. s. quod in spe preferi
cie. r. s. i. ser. v. sicut. s. sed si queratur. r. s. de testa. l. he
redes. s. i. quis post. r. s. qui. mo. pig. vel hypo. sol. l. sol
uitur. s. voluntate. r. de pecu. l. peculiū. s. i. cere. Item cō
tra hanc. l. videtur insti. qui. mo. testa. insi. in. p̄. sed ibi
nec institutus nec exheredatus erat arrogatus. et ideo
r. C. tici⁹. etiā exēne⁹. vt. J. i. l. l. antepe. Bzo. (rūp̄).
f Filio. qui erat institutus vel exheredatus. r. dic de
functo viuo patre.

t Deponit. adoptiūi.

v Inuenitur. in scriptis. secus si aliis esset heres: q.

rumpitur testamentum.

Dosthuma. peditio. casuall vel mixta nec in eius de-
rectu exheredata. scimus si sub potestatu sub qua
etiam possunt institui. vt. i. de here. insti. l. suis.
b Pendere. sec si iā extitit: vt. s. e. l. cū sub peditio.
c Rumpit. scz statim nō expectata peditio: vt. i. n. l.
nā et si. r. s. ad vel
leis. l. alij. s. fi. r.
J. de acqu. here.
l. si quis heres ita
Itz facit. s. eo. l.
comodissime.

T Icius. mee.
z cōpre-
dūt enā posthu-
mifilij. r. filie. vt. i.
de verb. sig. l. no-
men filiar. r. s. de
testa. rute. l. si q̄s
filia bus. l.
e Recte. secus
si dicat oēs liber. i.
q̄ tun. dicit inter
ceteros. r. non va-
let. vi. insti. de ex-
here. lib. s. i. in p̄n
cap. sed in feminis
huc oppomit: q̄
videf debere lega-
to onerari. r. va-
leat cū exheredat
inter ceteros. vt. h
fuit. vi. insti. de ex-
here. libe. s. sed fe-
minini. Rh. hic no-
minatum est facta
vt hic subiect. vel
illud in feminis
posthus: hic in iā
uans. h̄ p̄ma plz.
f Oportet. q̄
neficiē se habere
filiū si ptereat nō
valet testin. siue
miles siue paga-
nus. s. vi. C. de te-
sta. m. l. sicut cer-
ti. r. l. sicut. r. s. de
inoffi. test. cū ma-
ter. r. ecōtra si ex-
heredat filios: nō
videf exheredare
quez ignorat h̄re
vt hic. nectorez
videf ei dare que
ignorat se h̄re. vt
s. de testa. tu. l. si quis ita. s. si q̄s cū ignoraret. An in insi-
tutione għali id. Rh. id. vi. i. de here. insti. l. in tps. s. i. r.
L. quotiē. s. si heres. idem si credat filium qui non est. vt
C. de here. insti. l. iiii.

s Calescēte. als albescēte q̄ est in aurota. als cale-
scēte q̄ est in circa medium termam.
h Cum quo. sub. eo quo ic.

i Paulus r̄. in seq. Let p̄mua cū iſla. libro dñi Ac
curiū nō est lex hoc modo paulus scribit verba ic.

k Videri. sic ergo natus pro nō nato habet. r. econtra. Natus
sepe inuenit. Jo. vi. s. de sta. ho. l. quiū viero. r. sic appel pro non
latiōne posthumi tā natus p̄tinet. r. hoc. ppter ignorantia nato h̄f
defuncti. als habes p̄tra. i. de h̄bo. sig. l. nomē hilap. r. s. r. ecōtra
de testa. tu. l. si q̄s filiabus. Itz facit zira h̄nic. l. j. de p̄di.
z demō. l. si iā. r. l.
si ita legatum. r. l.
de lega. q̄. l. si ita
si. s. fina.

E illus famili-
as miles. silt. als
deest simili. als
py. adest.
m Nomiatim
qd sit nolatum ex-
heredare: habes
insti. de exhere.
lib. s. i. r. s. eo. l. i.
azō. r. not. s. eo. l.
proxi. in p̄in.

P Osthumum
vidua. dum
modo cū ea possit
habere matrimo-
num. vi. s. eo. l. si
quis posthumos
i. r. n. azō. r. facit. s.
de ver. sig. l. malū
s. vidua. uē facit
s. eo. l. placet.

E illus. cōdi-
tione. q̄ nou
potuit impleri vi-
timo vite momen-
to: puta si ascende
rit capitolū. dicit
tamē potestatiua:
q̄ potestatu di-
citur duobus mo-
dis. vi. i. de condi-
insti. l. fina. vel dic
q̄ fuerit casualis.
p Pendente.
pedetuz decedit
q̄ vivens decedit
sed deficit statim
eo mortuo.

q Eum. filiu
r Ab istato.
scz patre mortuo.
s Nec ex te-
stamento. q̄ nō ex-
stitit peditio: insti-
tu non valeat nec
exheredatio: vt subiect. s. per sequens. nā non valeat ex-
heredatio vbi nullus est heres: vt. i. de p̄trabul. filium
s. sed cū exheredatio. cū ergo morit. q̄ lat. peditio: insti-
tu nō posse: r. sic institutione nullam r. testin nullū. r. p
cōsequens exheredatio nulla vt diri: sed in sequenti ca-
su inuenitur coheres in institutus post mortem filii r. sicut
net testamentum r. exheredatio.

t Herede sūt. insti. filius sub peditio ex sex vñctis: et
in defecta exheredatio r. taciū post mortem dicti filii. illius us

Liber Quartus.

alijs sex vnijs dando ei coheredē filio post mortem in pūcto mortis filii deficit ei dñs: et succedit eodē pūcto exheredatio q̄ cū eodē pūcto inueniat heredē q̄ statim eo pūcto incipit esse h̄s valēt testimoniū & sic exheredatio. s̄ cōtra i. de here. i. n̄. l. h̄ditas ex die, sed dic ibi certa, vt no. s̄. c. l. fuit s̄. s̄.

sed p̄. dicit p̄ hic fuit filiū sublētuſ. sed male dice ret coheres. Itēz nec obit. s̄. c. l. si ita. s̄. si. q̄ ibi fuit filius tñ exheredatus: hic illat⁹ tñ sub condi. s̄. m. Azo. vt ibi se moriō tñ inuenit se exheredatus: h̄c viuo. ad q̄ dicit. s̄. eo. l. gallus. s̄. in oībus. & facit. C. de inſti. & subſti. l. iii. & l. de heredi. inſti. l. su⁹. & l. laam diuītari. & s̄. c. l. si filius heres.

a. In eiusdem ciuitate & ipse erat.
b. C. patre. respe-
ctu filii.
c. Auo. respe-
ctu nepotis. Acc.
d. Nō quidem
adoptravit. pot fa-
ctū testiū & incipit
ratioinari.
e. q̄ locū exqui-
bus videt rumpi
testiū. ab iſuſciē-
ti eis p̄tū enumera-
tione argume-
nat. & no. quatuor
modos rumpendi
testiū & quatuor mo-
dos naſcēdi poſ-
humos: vel quasi
poſhumos. hoc
vt. i. rub. C. cō.
f. Nouo facto.
maxime subaudi. vt. pbaſ. s̄. c. l. filio q̄ in prin. & s̄. si.
Azo. & facit. l. t. i. l. certi. & de mili. testa. l. si filius. in p̄ci.
& s̄. si. l. si filius. hugo.

g. C. quis ex certa. secis si nullius vrois habita me-
tione sed ſimpli. vt. s̄. c. l. placet. & l. seq. s̄. p̄. littera eſt
ex ſecta. ad q̄ dicit. s̄. c. l. q̄ dicit. Accur.
h. C. Deducit. s̄. se vel testamentum. rumpitur em. arg.
s̄. c. l. cōmodissime.

i. Natum. expone vt. s̄. c. o. p̄. s̄. i. naſciturū. sic. j. de
leg. iij. l. eti. azo. vel dic natū nūc no. tūc: ſc̄ tpe inſiōnis.
k. C. Ancilla. cō qua nō p̄tēſſe matrimoniuſ. s̄. cōtuber-
nium. vt. C. deinceſt. mī. l. cū ancillis. & de adul. l. ſerui.
& l. de adul. l. inter liberas. Azo.

l. Tempore. transfacto ſubaudi.

m. Allegatiō edita. & facit ad hoc. s̄. de ritu nup. l. nō

est. & l. ſp̄. ſ. fina. & C. de interdi. ma. l. ſi patrī. & l. ſi cura-
tor. & l. ſi curatorem.
n. C. heredē poſſe eſſe. ſic. C. de nup. l. & ſi cōtra. ſ. arg.
cōtra i. de regu. iur. l. q̄. ab initio. & de verbo. obliga. l. in-
ter ſhipulatē. ſ. ſacrā. & inſti. de inuit. ſ. ſi. & de exhere.
lib. in p̄. pun.

minor annis. xxv. ea cutus pa-
ter tuus tutelā adminiſtrauit:
aut tutor tuus fuisti: poſteā ti-
cia vro: tibi iusta fuerit. vel li-
bertatem adepta: aut tpe elat-
p̄. an. xxv. & utiſis anni & rō-
nū allegatiō edita: an natus
heres eſſe poterit: nemo certe
dubitabit: & ex tia ſi tunc p̄
pter tenor etatis vro: duci
nō potuit q̄ ſi testiū ſiebat: na-
tū poſteā ea vro duxta here-
dē eſſe poſſe: & gnatiter nato
poſt testiū herede ſcripto ad-
tus eſt ad hereditatē in qual-
cūq̄ ſtatū ſtamēti faciēdi
tpe fait: que poſteā testatoruſ ci-
uilit̄ ſumpta eſt. Quid aut
ſi filiū poſt testiū natū ex beſ-
ſe: filiā aut poſt testiū natā ex
triante ſcriptis heredē: nec v̄l-
lum coheredē dedit: nec ſub-
ſtituit inuicē nec alio: vnuſ na-
tū ſolus ex testo ſit heres.

C. Cōſitum galli eſt q̄ ne-
po-tes naſciturū ex ſilio tpe ſta-
mēti v̄tē ſi alio nō poterat
naſciturū tancū poſthūlū alieni. l.
nō obtemētes tūc p̄mū locū in
ſtuant̄ caſu q̄ eent futuri ſui
poſt moriē autēne ipſi p̄teri
rūpant̄ ſestiū. Aler. C. ſeuola

Ollus. aquilus ſic poſ-
ſe ſi naſciturū poſhumos
nepoles iduxit. Si filius' me?

insti. de exhere. lib. in p̄. & l. ſi. ſi in omnibus.
t. C. poſhumos. l. ne poſhumos. q̄ dñ ſit v̄p habitu
reſpectu q̄ alio exiſte de medio incipiāt poſte fieri ſui
vt. d. l. poſthumoz. ſ. eo ſpectu q̄ poſt mortē autē naſca-
tur p̄p̄ ſum poſthumoz: naſcunt poſt mortem autē: vt
C. de ſesta. tu. l. ſi nepoles. in fi. & ſic bona eſt. ſu-
matio: dicit ſi qual poſthumoz p̄teri rūpant̄ ſestiū: nūc q̄li
ter. p̄uidet ne rūpaz ſin p̄mū & ſin ſc̄bz. Jē & hoc dicit
eſt de vero poſhumoz: num de quaſi ſin alio. vel venus
nulla eſt facienda coniunctio.

v. C. ſi filius. ecce ſiliū galli vſp̄ illuc: quidā & c. & no.
q̄ de nepoles tñ natū poſt mortē autē dicit gallus: vt
hic. ſ. velleus enī natis viuo auo: vt. l. ſ. nūc de lege
Item no. q̄ ſeuola reprehēdit gallū in multis. vt & alio
p̄p̄. ait. vt. ſ. de neg. gest. l. p̄p̄. & primo reprehēdit

de supfluitate: vt. l. eo. & quidam. scđo de insufficientia: r
hoc in multis. primo de pñepote de quo nō dicit gallus
vt. & id credendū. Itē in alio in. & sed et si viuo. Itē in
alio in. & nā et si. utē r in alio. qđ de naturali morte filii. tñ
dixit. nā id ēst de cuius vel simili casu. vt. & r quid si tñ.
r in alijs pñ nota

ri reprehensio. s. viuo^o me moriet^b: tunc si quis
velleius nō repe
henditur: vt pote
post gallum adue
niō nō dixit reçō
mēsible i. aliquid
qđ dēat repē
di: s. ad plenū. vt
qđ pñpī
i. & bñ. nā quā
to uniores tāto p
spicatores: vt aut
pñficiant^a. Itē no.
qđ dicit filius nō fi
lia: qđ nepote ex fi
lia possū pñterre.
vt inl. o. expere.
lib. l. mater. r. i. &
nunc de lege.

a. **V**itio me. a
no. r hoc ideo d
icit qđ si filius post
mortē pñt mori
nepos nō rumpit
testim aui g.l. vell.
vt. i. atu. i. si qđ si
lio exheredato. in
pñ. r. s. e. l. si qđ
posthumos. s. li filiū. r. C. de los. test. l. si qđ. r ita pñt gal
lus eos tñ casus qđ testator habuit necesse istituere ne
b. **N**ovetur. als mouſa moriet. s. na
potem. turaliter pñsens profuturo. vt. i. de ver. sig. l. verbū eru. et
in hoc reprehendit a scuola. vt. i. & r quid si tñ.

c. **T**unc. in eum. casum: vel. i. mortuo filio. vt. arg. i. de
condi. r demonstra. l. i. i. u. n.
d. **N**eptis. r. hoc abundat cum poterat contineri sub
maleculo. vt. i. de verbo. signif. l. i.
e. **C** post mortē meā. vel me viuo eadem ratiōe. vt. C.
e. o. l. h. i. &. & vnde r si filius. fm quodā: sed certe id per
velleum. vt. & nunc de lege. nō per gallum. vt. i. hic dic^r
& sic etiā hic reprehendit per velleū exinterpretatio
r in. & nā et si. subaudi etiā me mortuo.

f. **C** In decē mēsibus. pñmis. morte filij. nā totō tēpo
re ex eo nasci non ultra nulli forte p paucos dies fin
quodā phisicos. vt. i. de suis. r legi. l. interstat. & post de
cem. r i. auf. de resti. r ea qđ pa. & si. col. u. i. r facit. s. de sta.
h. l. septimo mēse. r dies mortis copuratur in decē mēsi
bus. s. qđ si post duos dies nascit. vt. def. pñteritus: vt. s.
c. l. cōmodissime. sed dic corā. vt ibi no. per. l. C. e. l. si.

g. **Q**uidam. pñma reprehensio.
h. **C**redunt. l. r valeat istituto siue substitutio nepo
tis etiā nō facta mentione mortis filii r valebit eo casu qđ
ex verbis. s. galli concipi posset. vel dic admittendum r.
vel vt co casu. r. r in idem recedit.

i. **N**ō exprimat. nō dic illa s. filii meus viuo
me mori. sed sumpl. i. ita dixit. si qđ michi nepos post
mortē meā nascit h̄s esto. r dic istituit. i. substituit. vt in
pñ. l. adē si dixit filiū r nepotē qđ ex eo michi nascetur post
mortē meā heredē istituo. vel & sic. s. filiū h̄s nō enti ne-

potem qđ ex eo nascit substitutio. vel sic. filiū istituo r nepo
te substitutio. vel sic. filiū r nepotē ex eo istituo. sentiēs de
nascituri. nā r his oibus casibꝫ video r eū substituere in
eū casum i quē rūpet pñterit. s. i. casu galli qđ me viuo mo
rit filiū r postea me mortuo nascit nepos istra decē men
ses r. vt emi telūt

nō rūpet hoc feci.
qd ait si filiū r ne
potē natū istituo
Rū. tue video eo
de ordine istituis
se. ar. j. de leg. i. l.
pero. & frē. r. l. cuz
p̄. & pe. r. C. b. p.
fig. l. si. r. j. e. &. i. i.
tuēs. r. s. de vñf.
l. tuēs. r. & hie ins
nuit. h̄s. g. & s. de
vñf. l. si. m. t. r.
r. i. de leg. i. l. si qđ
h̄s. r. j. d. sol. l. nec
em. r. i. auf. b. mo.
m. f. col. i. Itē pñra
C. de ipube. r. ali.
sub. l. si. h̄bi testa
tor erat extrane^r.
hic p̄. r. auus. sed
qđ dicit dicto ca
su filiū eē heredē
& nepote etiā filio
viuo. r. si emanci
pet filiū nepotem
post mortē autet
sic qđ nepotī. vt. i. de leg. i. l. si a pñ
als nec momento
essem h̄s. vt. i. de acq. here. l. placet. r. hoc etiā dicunt per
hunc. & r. exponunt ex verbis. s. testatoris. nec reprehē
datur gallus fin eos. solutionem pñnam teneas.

k. **C** Idem credendum. scđa reprehensio: r est de insuf
ficiencia: r curialiter fit magis qđ si diceret hoc omisit.
l. **P**ronepos. sub. siue pñpnis post mortē meā. in
decē mēsibus. pñmis qbus nepos moriet r. vt in pñ.
l. r no. qđ hic solus nepos viuit. l. prox. solus filius. at in
alio sequenti viuit terq. itē no. qđ hic r sequenti casu in
cidit scuola in viuit supfluitio de quo reprehēcit gallum.
s. pñ. & nā dicit decedat: sed dic qđ referendo verba
gallū circa illud hoc facit non approbando viuum.
m. **C** Sed r si viuo. alta reprehensio insufficientē circa eū.
n. **C**uius. nepotis. (dem. pñpetem.
o. **F**aceret. auus.
p. **D**icere. s. auus tunc qui pronepos r. r repeate vt
s. pñ. & dñ.

q. **N**am r si filius. als nā. r als num interrogative.
als vnde. r die duobus modis casum. pñmo in filio istituo
nepte pñterito: r. pñpote substitutio. r hic planus.
scđo qđ filius r nepos fuerunt istituti: r pronepos sub
stitutus vñf. eorum mortuo viuo testatore.

r. **C**ocipere. pone auus substitutus pñpote hoc mo
do. si filius r nepos morietur me viuo autem qui. pñpote
nascetur post mortē meā in decē mēsibus. pñmis qui
bus nepos meā morietur heres esto. r nota qđ dicit post
mortē meā. qđ de hoc loquuntur gallus. sed vñlci. etiā
de nato in vita testanus: vt. i. e. & nunc de lege.
s. **A**dmittendum. vt valeat dica substitutio. r est re
prehensio galli de insufficientia.

Liber Quartus.

a Ita sane s. est hoc admittendum.

b Prioris nepos: qd si filius decederet p̄us nepos r̄peret testamentū p. l. vell. nō ergo p̄ nepos ex nepote nat⁹ cū iam inueniret ruptū: qd iam ruptū est amplius r̄ruptū nō p̄t. vt. i. t. i. l. nā r̄ s. i. i. e. h̄ in oīb⁹. et hoc h̄ pumū casum at fin alii non est vis qd ante decedat: dñmo do non decedant ambo in vita patris: et tunc subaudi hic marie. vel etiā fin eundē dic p̄uissq. s. au⁹. deinde in de nepos. q.d. si unus taliter ante auct decedat.

c Ne successione s. nepotis p̄terit fin pumū casum: vel p̄ nepotis fin alii. sed tunc hic p̄sus ne successione r̄c. refertur non ad proprii. sed ad superius. s. qd admittendum ne r̄c. vel etiam referas ad illud admittendum et etiā ad ambos superiores. h̄ fin eundē casum. et fin hoc dic ne rumpat successione cum sit preteritus.

d Et quid si tm. als quid tm. et als quid si tm. et dic casum fin p̄y. qd tres fiant hic oppositiōes: 2tra superiorē prop̄. h̄ et nō soluat. p̄ma super eo qd dixerat virtoſi nā quid fin casum mortis filii tm. et de nepote tacuit. secunda de deportatiōe: 3tra de emācipatione sup̄ h̄ bo mortis. q.d. dictis tribus casibus nō est ibi. p̄fusum: sed absurdū videt qd sciuola h̄ seipm̄ opponat et non soluat. quare dic casum qd vna sit qd h̄ verba galli qd de naturali tm mortis filii dixit: per quā filius exit de medio. qd ritur hic ergo an sufficiēter videat dixisse sū et alijs modis posuit filius exire de medio et deportatione et emācipatione: et alijs r̄c. certe non. et sic reprehenditur gallus de insuff. c̄ientia. alijs referunt ad omnia supradicta r̄bi de morte fit mentio.

e Concipere. scilz testator substitutionē no videtur f Quid. scilicet erit. (sufficere. quid enim r̄c. g. Aque ei ignis loco cuius est deportatio. vt. i. ad le. t. u. p. e. l. i. i. t. e. de p. l. i. h. i. que est mors ciuilis. vt. i. de cōtrabu. l. i. h. filii. r. s. p. s. o. l. a. c. t. i. o. n. e. h̄ publicatione. h̄ Pateretur iste filius. i Si nepos substitutus.

k Institueretur i. substitueretur.

l Olēdimus. h̄ idē credendū. et caute de filio de quo incipit trāst ad nepotē et ostendat idem in vtroq.

m Emācipat̄ effici. nō soluit. quid ergo dicunt quidā non cotineri. vt argu. h̄. c. l. cōmodissime. et h̄. solu. ma. l. si cum doce. et i. de h̄ bo. ob. l. ex ea. h̄. insulam. et sic bene reprehēditur gallus. et qd subiicit admitti hos casus ex sententia. l. vell. exponunt vt testator possit eos exprimere non qd habeantur pro expressis: licet de morte sit expressum. sed tu dic eos haberi hic pro expressis ex sententia. l. vell. sed forte galli sententia fuit eadem: sed reprehēde pot: dñm̄ qd non expressis. nam sicut morte filius definit esse fat⁹ moris suis et exit de medio: sic deportatione cum similis mortuo si: tuo deportatus sit ut dixi. Item per emācipationē iure milis ē. ciuili definit esse suis et exit de medio: secus si p̄ pretor.

r̄. vt. l. de bo. pos. l. si cui patrōno. h̄. qd ergo casus omnis Casus suis filii est expresso. p̄ expresso habēdū est. est em̄ morti omis⁹ suis deportatio: vt dixi i. emācipatio. vt. C. de iſu. et sub. p̄ exp̄. sū. l. si maf. nec refert qd de equipollēb⁹ p̄tingat. vt. C. so habe de do. qd sub mo. l. si. nec ob. in aut. de here. ab int̄s. h̄. nul tur.

lam. coll. viii. r̄bi

heres post mortē suā scilz aut̄ nasceretur: non p̄tinēt ad legē velleiam: sed ex sententia legis velleiam: et h̄ hec oīa admittēda⁹ sū: vt ad similitudinē morti ceteris casus⁹ admittendi sint.

n Hic ponit noua reprehē-
sio cōtra gallum circa casum.

casus i. termis p̄ se p̄t. Bar.

Quid si is qui filium apud hostes habebat testare: qd re

non induxit: vt si ante h̄ filius ab hostib⁹ redierit: qd quis post

res nō p̄t desinet. vt insti. d. fideicō.

here. h̄. restituta.

o Hi enim. n̄l nocet gallū nō dixisse. qd lex vell. dicit. sed hoc est falsum: hi enim r̄c.

p Qd. s. illes: qd scilicet testatore p̄cedēs persona de medio tollit: vt si fiat h̄ius pene. vt insti. qb. mo. ius pa. po. sol. h̄. pe. h̄. enī nō p̄tinēt ad vell. qd p̄mo capite. l. vell. casuetur de nepote nato in vita aut̄ post mortē filii: vt. i. c. h̄. nūc de lege. in sc̄o cū p̄te testamēti erat nat⁹ nepos et fili⁹. h̄ic aut̄ nascit⁹ su⁹ post mortē aut̄. qd accepit. i. si fuisset nat⁹ viuo aū in sua p̄te futur⁹ erat. vt illi. de here. ab testa. h̄. possumi. s. finia loci h̄. vt subiicit. dicit enī verba ei⁹: n̄i qd ex suis hereditib⁹ suis heres et desinet. vt. i. eo. h̄. nūc de lege. et b̄i h̄. ba se h̄it ad oēs casus p̄menia. i. qualiterb⁹ suis heres esse desinet per mortē. vel emācipationē vel de deportationē. et hoc est qd h̄ subiicit.

q Admittēda. vt testim nō r̄p̄at et nepos ex substitutiōe admittat. nā hi casus habet. p̄ expressis: vt dictū ē.

r Sunt. als sunt: et als sint.

s Ceteri. als certi. s. similes predictis.

t Casus. s. lūlū gallū superius aū et in nepote et p̄ nepote si moriat fili⁹ vel incidat in casus qd ex interpretatiōe morti eq̄parant. nūc vult enī ei. et si in casu qd sit ab interpretatiōe morti assimilat: vt p̄tēt si capt⁹ fuerit ab hostib⁹ filius. aut̄ ita dicit in infōnēsi filius me⁹ aut̄ reēt̄ redēt ab hostib⁹ filiū suscepit: sūt michi heres ne pos me⁹. nā poscas nunq̄ r̄p̄et testifiani. et est isto yes r̄siue fili⁹ antē h̄ redēt decedat post mortē p̄tēt vel aff̄ vel siue nepos nascit̄ ante viuo aū et p̄f. siue post mortē aut̄: qd casus iste non p̄tinēt ad. l. vell. p̄cipiat̄: qd multos casus abstulit r̄pendi testim. et ex interpretatiōe

v Quid si is d. iduxit gall⁹ vt testator. (tm. admittat. si diceret: fili⁹ si de hostib⁹ redierit istituo. aut̄ si fili⁹ ante h̄ hostib⁹ redierit decesserit: tūc qd michi ex eo nec pos in decē mēsib⁹ qd his filius est captus nat⁹ erit heres esto. defici enī istud h̄: sunt hec h̄. ba testatū. qd alt̄ seq̄ tur qd h̄. sunt h̄. ba sciuole reprehēderit. gallū de infōnēti vīsp̄ in si. qd si gall⁹ indurixerit et testator dixisset: nepos nō r̄p̄eret qd est in si. qd quis post r̄c. et fin hoc habess aut̄. s. als est vt: et tūc p̄t̄ esse h̄. ba oī sciuole. q.d. quare noinduxit gall⁹ aliquē modū: vt si fili⁹ decederet

De liberis et posthumis.

fo. xcvi.

apud hostes non rumperet testamentum. ut. s. titu. i. l. lege. unde debuit exprimere hunc casum morti similem.

a Decederet filius.

b Deinde. sic etrue duo modis: tunc deinde nepos post mortem. s. auti nasceref qd est. nasceref. vel cu est decede-

ret adhuc illis vi-

uis. s. auo et filio.

vel scđo sic: qd quis

post mortem patris

decederet filio a-

pud hostes: deinde

nepos p mor-

te aui. s. nasceref:

vel etiam decede-

ret adhuc viuis. s.

auo et pnepote. et

fm primū intelle-

cētū ablati illi-

lis viuis determi-

nante verbū naſce-

re: fm alium/ ver-

bū decederet. et ve-

re gallus hoc nō

dixit cuz exagebat

filiū mori viuente

auo. Itē nepotem

nasci mortuo auo

et mortuo suo pfe.

vt. s. in pñ. hñ. l.

qd hic nō est quo-

cū duoy pfecto

rum modor expo-

nas. Tertu dicit

illis viuis sez illo

pfe viuo: et ponis

plurale pro singu-

lari. s. de peti. heredi. l. diuus. in fi.

c Nā hic casus. cu post morte aui apud hostes dece-

dit filio. ad hunc enim se restrinxit: et tñmū: licet gallus

no dixit p. l. vell. forte dicit: sed nō el. versi. nam rē.

d Nō pñinet. qd ea loquitur posthūmū seu nepos iste

nasci viuo auo: s. pñinet quo ad mentem. vt. l. e. s. vidēdā.

e Melius. l. bonū. vel. l. qd contrarium.

f Utilitate. als. utilitatem. et habeas in si. admittet

vel admittet: als. utilitate. et tunc habeas in si. admit-

teret. vel dic hñmō interpretatio admittet utilitate. i. ppter

utilitatē publicā ne testamēta rūpantur: vt. institutē rē.

et tunc sic cōtinua sine. s. et habess. vt. s. sic est fm pñ. als

deest vt: et incipit. s. institutē. rē.

g Abflitus. vt. l. e. s. vidēdā. Azo.

h Admitteret. vt. testator possit hñc casum exprimere.

et sunt oia plana. vel dic etiā vt omisissus habeat. p expres-

so: qd dixit tm fm. filii galli et eius pba. nō auti de hosti-

bus fecit mētione. vt. l. e. s. quidā. r. no. s. pri. s. et fier

hec interpretatio et suppletio. pseuolā sup hñbis galli. qd

gallus hoc senserit. cu emi dicat de mortuo filio viuo auo

vt. s. in pñ. s. Iue hic decedat apud hostes viuo pfe hñtlo

cu hec pba galli prima si me viuo rē. s. Iue eo mortuo hñ

loci mens cu singul mortuus pma hora captiuitatis. vt

s. t. i. l. lege. sed illa pba viuis obstat huic intellectui:

s. Iue dicat nasceref. s. nepos: s. Iue decederet. s. filio. cu gal-

lus exigit nepotē natū post morte aui: et filij. dic g. qd hu-

ic interpretatio s. Iue extēlio fias circa pba. l. vell. cum

sint gñalisa: qd suus heres rē. vt. l. e. s. r. bñ. et qd dicat

multos. s. alios. vt. d. s. vidēdā. r. s. s. pri. sed pterit di-
ctus nepos rūperet. vt. s. e. l. si qd posthumos. s. i.

i Institutē. als. als. s. institutē. s. p. py. est vt institutē.
et deest. s. r. dic qd sceuola hñ gñale in stonē qd s. fit. nepos
qui post mortē nascet suus heres esto. etiē emi gñalis quo

ad casus oēs: s. Iue

fill. p. mortē meā

desinat esse suus:

s. Iue p. alii casum

mori simile: et sic

nepos pterit rū-

peret. sic emi dicit

nascet suus: sicut

et iste sunt gñales.

quicqđ liberoy. rē

aut quicqđ rē. s. z

iste sunt gñales qd

ad oēs casus: rē

quo ad oēs inferi-

ores qd nascetur

sui: sed puma ad

nepotes tm.

k Arq. i. perin

de gñaliter vide

substituisse p ver-

ba supiora atqđ id

est sicut si genera-

liter diriset quic-

quid. rē.

l Institut. s.

recte. et gñalrvide

tur institutisse: ita

subaudi si su. rē.

non igū nepos cu

pronepote simul:

sed ordine admitt-

tuntur. vt no. s. eo. s. quidam recte.

m Filii. quē dixit institutū. als. nō tenet testim. vt. s. in

n Nepotē. nō dñ natū: qd dicit pregnās. (pñ. no.

o Ex eo. filio nasciturum.

p Chuo. als. viuo auo et ei filio et bene: et si nō habeas

q Ille scilicet nepos. (subaudi).

r Atqđ auo. pmo pater postea auo mortu. als. rūperet

nepos: vt pote filio eu pcedēte. vt. C. d. l. o. f. t. l. si qd filii.

s Exire antiquo. qd gallus induxit qd sit natū auo

mortuo: qd nū pñu suus est cu reddit suo iā mortuo. vel

ex. l. vell. qd vere ē natū viuo quo: et nō soluit. s. j. pri. rē.

t Pronepote. s. non natū: s. dices nepotē (solues,

viuere et est p oia supiori filii. ar. aliū vt. p. y. et. 3o. hñt ne-

potē: si habeat pro: dicit qd abūdat. p. : subaudiūt ma-

gi. et est rō: qd mag. dubiū qd in pcedēti. nā in pcedēti p-

aptari. l. vell. qd nepos natū est auo viuere: qd locum hñ. l.

vell. vt. l. e. s. quid de lege. Itē s. fitur est nepos filio viuo:

at in seqñt est institutū filio mortuo. r. l. vell. in pmo capi-

te loquitur cu factū est testim. filio viuo et auo: et nepos nasci-

tur filio viuo et auo: vel auo viuo et mortuo filio: l. ex inter-

pretatiōe. l. vell. idē sit et testim. sit filio mortuo: s. i. vell.

aptari nō pot: s. nec gall? qd vult filiu mori post testim viuo

testāte. at hñ erat an mortuo. et sic mag. est dubiū. s. Azo. et

h. nō plz cu hoc sup. r. aptek ad. l. vell. vt. l. stat. dices.

v Redeatq. s. pnepos ab hostib. vel dic nepos fin-

r. Mortu eo. s. pauo et pfe suo. pnepotis (alā fñz.

p. s. vel s. hñas nepot: dic eo. s. auo: et pōf. ppe s. i. situat.

y Rumpatur. qd institutū s. idē et si pteritus: qd non

Liber Quartus.

Existit enim etiam deus in aliis mundis, quod non est in nostro. **E**xistit etiam deus in aliis mundis, quod non est in nostro. **E**xistit etiam deus in aliis mundis, quod non est in nostro. **E**xistit etiam deus in aliis mundis, quod non est in nostro.

stes: gallus loq-
tur cū nepos na-
scit post morte pa-
tris t. aut. Iēc ius
postumum in ca-
pto apud hostes
loci h̄ s̄m galili.
vt. s. e. g. qd̄ si s̄ q
filiū cū ḡsingat
ea hora nat⁹ qua
capt⁹ fuit; sic vbi
mortuus et capt⁹
fuit viuēt aucto. ḡ
dʒ b̄ȳ, p̄lā natori
uēte aucto; sic cel-
sat gallus. Iēc q̄
non nascit aucto vt
suis cū nascit re-
req̄ tūc est capt⁹
et si sc̄rū. Iēc q̄
tūc aut⁹ cū p̄cedat
Iēc vell. c̄fslatq̄

illa lector primo capite cuius nepos nascitur viuo anno et post mortem filii. at hic natus est filio viuo. Itē nec sedet q̄ locū h̄z cū nepos nascitur viuo aut et viuēt filio. vt. S. de. S. nunc de lege. at hic cū reddit ab hostib⁹ videlicet nascitur: si nascitur post mortem virologi. sed eccl̄a videlicet virologi ius h̄e locū gallus: q̄ reddit post mortem sui et sui p̄fis: et tūc videlicet nascitur cū reddit. et sic cū post mortem virologi nascitur h̄z locū gallus. vt. S. co. an. p̄n. Itē. l. vell. q̄ nat⁹ est in fratre viuēt aucto: q̄ vell. h̄z locū. Itēq̄ hoc ius postluminij p̄sumit de quo mō dix. Sol. quidā dicit gallū in p̄cedētis. et vell. in hoc p̄nt h̄e locū. h̄z tū dicin virologi gallus. nā oīa q̄ dicitur virologi ad. S. nūc de lege. a. p̄n. l. respicuit ad regulam galli. s. i. p̄n. l. posita. q̄ post mortem virologi videlicet nascitur cū reddit ab hostib⁹. Itē p̄ mortu⁹ est viuēt aucto: et hoc p̄ senti nepos mortu⁹ est vere. Itē viuebat fili⁹ p̄ te testamētū: sic locū h̄z gallus. idē p̄ois in hoc casu. put habeat s. p̄ nepotē. Itē et. put habes nepotē h̄z locū gallus co infēcto q̄ nascitur post mortem testamētū nepos. nec ob. q̄ vere an te fuit nat⁹: q̄ ipsico q̄n p̄mō fuit su⁹. nec singit cornel. natū prima hora captiuitatis: q̄r hoc erat ipsiobstetum cum tunc nascitur: nō est ipsofilius aliquip̄ mori p̄ma hora ea p̄tuitatis: qd̄ ipsa singit. Itē nec ob. ius postluminij qd̄ videlicet locū h̄e in nato apud hostes. vt. C. de cap. I. q̄ ibi rediit cū matre vel p̄f: h̄n non. Itē h̄c inscipio frātē: q̄ vere singit siuus demū post mortē p̄strauit: nō fictionē: nēt singat nat⁹ q̄i mat capiebat: in ciuitate stetisset: et q̄ veritas fictioni p̄ualeat. no. de his q̄ de. et. ipe. l. fi. Itē pot̄ esse q̄ etiā vere decessit post mortē patris et aui. Item ad hoc qd̄ dicit ius antiqui. facit. l. de reg. ca. l. fi. z. s. de. testu. l. s. hereditas. S. qui filium.

b. ¶ **F**ecisti filiu istitui et nepote preteri; et adicisti me
vino filii meus morte: sic quod pncipos nascit heres esto:
nascit postea, pncipos mortuo pncipio tuo et paucis annis
tur an recte sit institutus. videt quod non: quod pncipus suis fuit pncipi-
turus, sed non nocet quod decessit ante filium: sic est recte i-
stitutus et tenet testimoniū et hoc pncipus mortuo pncipio pncipet,
et cū noscimus omnes nascit pncipio ad collum galli.

c. ¶ An. abundat vñ an. vñ illud vel istud. i. an si po-
d. ¶ Iste. scilz sequentibus. (tuncit :c.
e. ¶ Nepos. preteritus.

f posttestamentum. idem si ante.

tui: q[uod] pater ipsius non recte^m
pronopos. l. Concipiat.
k. Isc. pronopos.

Institut⁹ esset, qđ minime esset
expaescendū⁹, hic em⁹ su⁹ he-
res nascitur: ⁊ post mortem⁹ na-
scit. ergo⁹ ⁊ si p̄ne pos admittetur
qui natus erit ex nepo-
te: postea viuo filio atq; si ex
eo natus esset adoptatus,
pos.

Hic est quinta & ultima psalme partis: in qua ponuntur tres regule generales circa consilium galli. Barto.

Gloria ipsius in obseruandū est: ut et filius dūtaxat q̄ est in p̄tate ex alio parte sit heres institut⁹. nam patre et aucto et p̄aucto. s̄ rediit his mortuis et p̄cauō vi timo loco mortuo: et sic cū rediit videat nasci. xl. 5. p̄i. 5. n. **C**ō recte. q̄ nullo mō. recti em̄ erat si instituere. vel dic nō recte q̄ fuit substitut⁹: s̄ instituti nō poterat erat apud hostem: iū dec̄ s̄ sit hic nepos ante auct. xl. 5. o. **E**x paucandum. quasi recte institut⁹: id est substitut⁹ videatur p̄onepos. (proprius) **C**onstitut⁹. s̄ om̄inum.

q Ergo, sicut est, si p̄ne posse admittit̄ natus post mortem olim: ergo q̄ natus est in vita cim p̄dictor p̄ posse r̄sūp̄t̄ a missione admittit̄ et nō r̄sūp̄t̄ si illi predecedat.

r Admitter. ex institutio ad succedens.
s Atq. i. sicut hoc alio si ex eo & c. h. tunc gressu. vel etiam
dico in illis studiis de pueris nato quid hoste erit nisi

die p. galli. cr dico de p. nepte nato apud hunc s. vi p. dixi. si sunt tres casus in hoc. s. vel sic. ergo si. p. nepos sez pdict*s*. ille q. non erit ex p. nepte dico metus posfeta i. post tenui filio viuo. subaudi i. anno admissi q. veru est eu admitti. i. sub. no rsuper atq*e*. et sic sunt duo

cas tūm huī. **S**et p̄t̄n̄t̄ ad gallū. **A**rg. dic q̄ p̄ncip̄t̄e
institui ex emācipato ne p̄ote natū: i post emācipationē
cōceptu h̄ic nō rūper. vel dic ēt̄ ēt̄neū adopto q̄si ex nepo,

te natu quē ante instituerā p̄dicto mō: vt in p̄n-h-no. ad
qđ. S.e.l.filio-h-fi. Ite qđ h-h-dicit de morte nepotis f̄te-
riti ⁊ filij instituti: intellige fm ordinē quē dicit. S.e-h-nā ⁊

Si fili⁹. s. q̄ p̄mūr⁹ deceſſit nepoſ ⁊ poſteca fili⁹ ſecuſ ſi e⁹.
Itē no. h̄ in fiſiſtudinē q̄ eſi iter ciuile p̄tātē ⁊ naturale.
CSpeciebus. cui iſtitutuſi nepoſe. p̄nepoſe ⁊ ab-

nepotes. h. 2 dic q̄ tria dicit. pmo q̄ fili⁹ d̄z illū. tēdō q̄ fili⁹ cap⁹ ab hostiis p̄t p̄terri. tertio dicit nepotē t̄ in feiores posse p̄terri si filius p̄decedat qui infuturit.

v. **D**útarat. q.d. nō inferiores. vt. i. pti. m. & lie determinat dictionē filii. vel dic qd determinat verbū in potestate. q.d. emācipatus pōt pretentiū; qd nichilominus valet. ut. qd. nō possit. qd. nō contrahulag.

x *Institutus, vel exhere datus pura. nā : ē. fm quoſa
dsm, quod non placet: quia pura exhereditatio non pos-
ſe hic effe. ne statim dicere.*

s Post mortem s. expressis verbis: nec etiam tacite ut h. es-
set. nam si filius exheredato: et si me viuo morietur nepote q. mi-
chi ex eo nasceret post mortem meam hereditate instituto: fin. p. si
liu. galli post mortem inuenit exheredatur. et ideo non valeret:
ut hic. et. e. o. l. si ita. q. si. t. l. filius a patre. in priu.

b Hostes e. vt
institutus sibi de-
cedat. alio reuer-
sus rupit testame-
tum. vt. j. i. i. l. si q.
exheredatur. q. sed
et si p. et facit. j. co-
cum apud.

c Nonne potest.
repente non cit ne-
cessitate q. institutus
quod institutus non
exigimus si liberi-

pm gradus institu-
tuatur: ut subiicit
navalere p. sensi te-
stamentum h. possit
rupi. si filius p. moritur
ante patrem. vt. j. i.
l. l. posthumoz
vel dic p. h. decen-
si m. pmorantur
hi nepotes et p.
nepotes ate filii.
vt. s. q. nam. t. si.

d Labori. p. mi
gradus: vt. d. v.
dic liberi nepotum:
q. dicit filius filiatio
et si me viuo moriatur: tunc prinepotes et. sic enim po-
tuit pretende nepotem.

e Nume de lege. gallus. puidit circa nepotes natos
post mortem aut: fed yell. circa natos in vita aut. et fuit in-
liu. yell. iuris consultus sicut et gallus no. consul. vt. yell. tu-
tor. vt. s. ad yell. l. i. et h. hec lex duo capita. primi qn
filio. mortis instituto nepote iam nascitur qui nascit
me viuo. Itē locum h. qn filius viuit tpe testamēti: et eo
instituto substitutus nepos nascitur in vita aut post tes-
tamentū aut. et post mortem filii. Sedm caput h. loci qn
tempore testamenti viuit filius et nepos: et filio institu-
to substitutus nepos ne rupat testamentū si filius viuo pa-
tre decederet. vt. l. l. t. i. l. l. posthumoz.

f Natos. institutos vel exheredatos. 30.

g Sicut natos post mortem gallus rupere non vo-

h Primum caput. galicid dicit magistrum: (luit. 30.
t. r. s. scd respetu p. d. vt. s. de re. du. l. q. duos. s. in. p.
posita. Itē q. s. dicit sequentia parte. Itē. s. q. videndum: po-

i Ergo. plana ciliatio. als est rogo. et (sterior pte.

sub. rescribe michi quid iuris sit si filium et.

k Heredem. felicitas nasciturum nepotem.

l Institutus. id est substitutus. m. Te. a. no.

n Nascat. id iuris erit. Joh. et dicit pmo filiu. decedere

post testam. sedo nepote nasci. tertio mo. aut. et sic verbū

mor definiunt h. nascat. et est plana. alio dicit q. de-

minat decedat viuo testatore. et supplet q. si nepos na-

scatur viuo testatore. et dicit filium institutum. als testam. no-

valeret etiam si decedat filius. vt. s. e. l. si filius q. in potestate.

o Qui eo. als decessit q. et tunc plana est lra. si h. e. s. q. dic

si nepos. si nascat. qd est. s. viuo auo q. nepos et. verius q.

quod est. s. fili. nota uerit fin. 30. ex sententia etiam viuo
patre. s. sui patris: sed p. moni. p. fe. nepotis ante q. na-
scat nepos. et no. q. 30 dicit q. qn filius no. viuit tpe testa-
menti h. loci h. ba et s. nia. l. vel. sed qn viuit tpe s. nia t. m
ut hic videf colligi. sed pot. dici q. y. trobiq. habet locum

h. ba et s. nia. sic em
h. ba dicit q. cungs
nasceref sui hef-
des futuri essent.

vt. s. l. statim. na et
si et. vt. in p. hu-
ius. h. at in v. roq.
casu suis heres e
futurus cu. nascit
mortuo iam filio.

Item. p. bo. q. qd
posse dicit. quid
em necessitate est
tpe testamēti faciēti respici:

cu. satis sit obseruari id tpe q.
nascit. na et. ita verba sunt q.
testamēti facier: is ois virilis sex
q. ei suis heres futur. erit et. t.

p Primum declarat intellectu
scd capitis legis velleie. scd
illud extendit ad nouū casum.

scd ibi in. q. videndum. Bar.

Etiam si parēte viuo nascen-
tur sequenti parte succedentes
in loci liberoy. no. vult lex. tū
pere testamēti: et ita interpre-

intelligunt quidā hoc r. vt 30. b. et. R. versetā. t. de
hoc tertio casu loquis et. pp. ponit p. s. nepotis. sed
ei. ob. ibi tpe q. nascit. Sed dices. l. agnafit. qd est filio
postea mortuo. vt. j. i. l. l. posthumoz. et ita ibi etiam si pa-
rete et. sub. tamem. et ita est plana fin. eos.

p Patre. q. est filius quo ad aut.

q Refici. als inspici.

r Quonascit. ve

nullius modo ei pcedat: vt primi caput habeat locum.

s Qn. s. l. referit h. ba. l. yell. primi capiti q. dicunt de
suo: sed t. t. nepos nascit suis duobus p. dictis casibus:

cu. filius est de medio sublat. et in illi. de here. qua. et dif.
s. s. l. sic habetas ibi. etiam si parēte. vbi script. scd ca-
put. vel dic lucet. h. ba dicit de eo qui nascit suis futurus:

t. t. qui nascit viuo p. et a. cōprehendit p. s. nia. et sic
de tertio casu dicit hic. t. s. p. t. no. ent. s. etiam si. sed ibi et
bene et. vel ibi erit. s. sequenti parte et. vel neutr. obiq. et

expone hec verba vt sunt h. ba. l. hoc modo. Is ois viri-
lis sexus qui facit testif. ita dicens: qui cu. tpe facie-
ti suis heres futurus erit. et. id est cu. nascit heres esto.

ideo aut. dicit virilis: q. ascendens p. sexum femininū no
habet necesse instituere. vt inst. de exhere. l. v. s. mater.
vel fin. p. dic. is qui facit testamentū ita dicas. omnis

virilis sexus qui ei suis heres futurus est. et. sic heres
esto. et tunc etiam neptis ex filio rideatur instituta cu. sit p

lineam virilem: secus s. et. fin. vt modo no.

t Nascat. nepos. p. nepos. et deinceps. vel dicas h

incipit de scd capite. vel dic hec h. ba esse de s. nia pumi.

v Parte. i. capite. l. yell. vel dic gradū personarum.

x Lex. quo ad verba secundi capit. vel dic quo ad

sententia pumi: vt patet in premissis.

Liber Quartus.

a *Utrisq.i filio & nepote cū rteris fuit insitutus: vel filius. s. nepos preterit. & nepos pmo decessit qd filio. alio quin aliud esset: ut dixi. s. eo.nā & si filius.*

Et bene verba scđi capitū: vt vbā f. pxi. s. t sunt
hēc verba si quis rc. t plenius sunt. s. prop̄i. s. alij dicunt
hec esse verba scđe

que oímos en

tendunt verba. l.
vell. que sunt. s.
proi. s. ibi. qui ei
sunt heres futu-
ras erit. et excedat
ad oem casu quo
quis suus esse de-
finit: sed pmla-
ct. et dico hoc sebz
caput habere lo-
ci qm tēpore teita
metrī viuit iustis
et nepos: vel nepos
et pmeos. v. et
oem aliū cōtinent
ne mediū yl me-
dialitate de me-

Go filius fuit capt⁹ ab hosti⁹
bus viuente patre ⁊ post p̄fio
mortez deceſſit singit desilieſſe
ſeſſe ſiū pre viuēte. ⁊ ideo ne
posſit ſubtitut⁹ p̄m p̄filii legiſ
vellet in ſedō capite admittit
ex ſubſtitutione ⁊ ſic teſtame‐
tum nō rumpitur. b. d. vſq; ad
Gille caſus. Alexan.

Evidēdū est num hac po-
steriori parte: si q̄s ex suis he-
reditibus suis esse desierit: libe-
rit eius et ceteris in locū suorum
esse suis dūmodo viuātēpore testamenti.

Dicitur. Nec solū s. pertinet verba. et dic habeo filium et ex eo ne potest et ex nepote. p. nepote: instituti filium quod est opus: ut si. eo. s. in obvius. preterit. nepote: substitutus. p. nepote si in viuo decedat filius. erit ergo substitutus per dictam substitutionem in duos casus: scilicet si nepos preteritus decessit ante filii patrem et postea pater: deinde auius qui est. pauius ad p. nepotem quia modo non rumper testimoniū. paui. itē in alio si ponas filium in instituti predecessoris et deinde nepos decessit: tertiō. pauius. sed hoc casu exigo nepotem vel institutum vel exheredatum. als ruperit premortuo suo pater: ut si. s. nā et si. s. in obvius. et ita. l. posthumorum.

e **C** parte i. scbo capite l. vell. cū dicit si quis rc. alij dicunt hec verba scenuole: i subaudiunt qua parte rc.

F **Liberia** **id est** **hui.**
G **Esteri** **i** **ipsos** **z** **inferior** **ez**

b AT Successāt subandi instituant ne risipant: vel ven⁹

12 ¶ Successat. nrodat in militant ne rupant. vel ven-
sunt iusti pōrūpant: vt ī. ppi. 5: 3 sic sunt vba. I. hucusq.

i Appud hostes, quē nō ē necessit̄ istitū: vt. g. S. i oībus

Succedēdo, in loco sui heredis, s. ipse nepos.

I **C** **A**ddidit. s. vell. in scđo capite. quo tpe. s. desinat eē

suus heres ante mortem sui vel post: seu tpe captiuitatis

vel mortis. sed genialiter dixit si quis suus heres tecum sit in primo casu

pete sic si vino testatore: vt. s. hunc de lege. ite gallus in
vita sit si me viuo tc. vt. s. i. p. t. q. no distinctum hoc capi-
tene nos distinguimus nullus veller dicere alia rōmā specia
lure: q. singulū tpe capiuntur; deceperisse. t. sic su^e ee define-
re. t. sic in vita aut definit esse su^e: sic ne nepos nullius nō
rūperat: alia preteri-
fut heredem succedēbat: possit rūperat: vt. s. e. i. f.

sui heredes succedar: possit
p interpretatione induci: vt si
filii apud hostes habens: ne-
potē ex eo heredem institutas:
no tñ si viuo te filius decadat
sed etiā post mortē anteçq ab
hostibus reuersus fuerit succe-
dēdo: no rumpit nichil em ad
didit: quo significaret tps nisi
quod "Iz audacter" possit di-
cere viuo patre hūc suū h̄dē
eē desissse: Iz post mortē dece-
dat q nec credit nec pōt redit.

Con uno ponit quinque iustiani
in casu difficult. sedo q̄stio sce-
uole circa q̄s iustini iustiani. sedo
ibi querem⁹. Itē prima subdi-
vidit in tres p̄es. p̄io p̄mē
dubitatio iūl. sedo rō dubita-
tionis. tertio decisio. sedo ibi:
nō em. terria ibi iustian⁹. Bar.

Tille casus indifficilis est: si filium habeas et nepote nondum natum instituas: itaq; nascitur viuo patre suo: ac mori pater decedat: non enim sicut heres est tempore quo nascitur nec posterioris alius succedet.

i. t. s., p. Soc. l. cū duob⁹. s. dāna, dic ergo casum insitūne
potēnsciturū ex filio viuēte q̄ nascit⁹ post testim⁹ viuo me
t suo p̄f: quero an rāpūt testim⁹ si filius meus premortu⁹
postea ego. qd̄ videt⁹ qr̄ nō firmat testim⁹ p̄siliū galli: nec
pl. velleā p̄m̄ vel scđo capite: in eo ecōtra iure ciuii nō
tener insitūno in posthūo tali. s. vell. dicit non rūpi. s. in
quo etl difficultis? s. ppter pdicta iura q̄ nō p̄nt aptan.
nā aut insitūno nepote lā natū eō tpe q̄o mortu⁹ est fili⁹
vel etiā viuit t hz locū scđm caput. l. vell. aut nascitur
me viuo: t tunc lī tā fili⁹ p̄decesserat hz locū p̄mū. id si
filius viuebat tūc: sed post testim⁹ morit⁹ ante ḡnepos na-
scat. nā t tūc locū hz p̄mū saltē q̄ ad s̄lam. aut nasci-
rū me mortuo: t tūc locū gallus. aut nascit⁹: hz nascit
p̄e suo viuo. t h̄ est difficultis qr̄ pdicta p̄silia cessant.
r C̄heres est: qr̄ pater eum precedit vnde cessat p̄mū
caput. l. vell. q̄c̄ dicit quicunq̄ nascereñt sui heredes su-
turi effente. x. s. e. o. minc de lege.

Posterior. s. capite scđol. vel. seu gradu ali⁹ succēdēdo phiberi vñ rūpe q̄d q̄tā nat⁹ erat. nā loquī scđm caput cū istūtā nār. vñ no. 3. pñ. 2. no. q̄. qdā hñt ell; et tūc dic ali⁹ posteriori succēdēdo. i. succēdēto loco suor heredū phaber videt. i. phibitio fit. i. idē est sensu. H̄e. I. quidā habet q̄p qui. q.d. qz rumpit natu. rumpit i. us.

De liberis et posthumis.

2
fo. xcix.

sciturna. alba quād. sed male littere sunt.
a. Cuidetur secundo capite.
b. Deniq. adhuc probat cessare p̄mū caput, et h̄sit qdā
libu est: s̄b nō b̄ ibi eē p̄bū p̄mutat nisi semel. alij non
c. Capite. p̄mū. (h̄nt est: tunc sic.)

d. Cui erit. vt
e. co. h̄. nunc de le
ge. sed iste non est
ius cū nascitur.

e. C posteriori ca
pīte. l. vel.

f. C Nō p̄mitit i-
stitui. subduo. nasci
turos. h̄ia natos
b̄ p̄mitit: vt dixi
g. pri. et d. i. i. i.

l. posthumoz. et
vetat rūpi q̄ iam
natos institutos.

vt supiou. h̄. p̄n.
vel dic nō p̄mitit
etiā iam natos in
stutu. s. expressum.

argu. s. de manu
test. l. i. sed tacite.

nā dicēdo institu-
tos nō rūpere. vt

s. in p̄n. et s. pri.
Hacitate dicit q̄ i-

stutuātur vt nō rū-
pant: vt de iam na-

tis intelligas. vel
dic sc̄z caput nō
permittit institui
natos: sed cogere

si volūt rumpi te-
stamentu. et p̄mitit
q̄d volēt p̄mitit.

vt. C. de ur. et
fac. signo. l. i. v. dic

nō permittit institui: vt pote q̄ alienus posthumus: sed

institutum vetat rumpi. vt. l. i. pri.

g. Rātu est. testim. et firmis: q̄ succedit nepos iā nat⁹

loco sui hereditis precedēte p̄sona de medio sublata.

h. Uniliter. iure galli vel vell. p̄cipiēte: vel dic iure. i.

i. Nullo iure. p. gallū vel g. vell. vt dixi. (non s̄ ius.

vel ius. l. i. i. p̄to posse. vt illi. be bo. pos. cir-

ca p̄n. et de leg. h̄. posthumus. et h̄. posthumo. t. s. de in-

offi. test. l. posthum⁹. Itē p̄ stōne p̄t: vt. d. n. de bo. pos.

l. Natus. per hoc remouerit sc̄z caput. l. vell. quod

in iam natis nepotibus loquitur.

m. Legis. scilicet vellece.

n. Commixtis. i. coadunatis.

o. Inducere. l. sc̄z vell. sic ergo ex duob⁹ h̄is sit opti-

mus temperamentū. est autē hoc ex p̄mo capite q̄ institui-

nasciturus. Itē de sc̄bo: q̄ de eo nepote dicas qui nascit

adhuc filio viuo qui postea de medio tollitur.

p. Sententia. in casu difficulti: vt. s. pri. h̄.

q. Nepos institutus. et postea emancipatus.

r. Sponte. i. vt voluntarius heres non vt sius et ne-

s. Probandū est. vt sit voluntari⁹: ho- (cessarius. l. i.

die constat beneficio p̄toris suum abstinere posse: et vt

voluntari⁹ repudiare. vt instit. de here. quali. et dif. h̄. sui.

t. Emancipatione. scilicet facta.

v. Cuius. et necessarius.

x. Nō potuit. h̄ erit voluntarius. et dicit qdā fieri. i. re-
manere. vt. s. d. iudi. L. iulian⁹. h̄ certe imo. p̄pē p̄sona me-
dia de medio sublata: sicut casus ponitur. s. pri. h̄. i. p̄n.

vltimo no. q̄ in filiis natis et nascituris p̄ciūsum est p
alios: sed in nepo-
tib⁹ nō ad plenū.
vñ gallus. p̄uidit
in natis post mor-
tē p̄ris et avi. sce-
nuola suppleuit cir-
ca. p̄ne p̄potes na-
tos filii post mor-
tē p̄ris et avi: et cir-
ca eos q̄ nō natu-
raliter h̄ ciuiliter
de medio tollunt.
tertio vell. p̄uidet
circa natos i vita
sui post mortē th
p̄ris sui: cu p̄t vñ
vivebat tpe telaz-
mēti vel p̄decesser-
rat: et hoc p̄mo
capite. Itē circa
natos viuo quo: et
filio ne filio d me-
dio sublato nepos
p̄teritus rāpat: et
hoc secundū capi-
te. h̄tō iūl. in casu
difficult. et no. h̄c
l. difficultiōē de coe-
pore iuris. plenū
tū sua materiam
expedientem.

y. Exheredato nō dat bo. pos.
contratabu. etiā si alius filius
in potestate sit preteritus. hoc
dicit Alexan. Marcianus.

S. Filio emancipato ex-
heredato is qui in p̄tā
est preteritus sit: p̄e quidē
emācipatus si ḥtabulas petat
nichil agit: ab itestato autē et
sius et emācipatus venient.

z. De iniusto rupto et irri-
to facto testō. Titu. iii.
subst. l. si quis cum. in fi. et insti. de exhere. li. in p̄n. et de
leg. h̄. ante. et l. titu. i. l. i.
C. Um apud. preteritus. interim. sed rediēs rumpit te-
stamentum. vt. s. e. l. gallus. h̄. in oibus. et l. titu. i. l.
si q̄ exheredato. h̄. sed et si pater. Accur.
a. Filius. preteritus. vt. s. l. pri.
S. Filio. in potestate. f. nepos ex eo. immo dic secun-
do alius filius eius frater. Accur.
c. Nichil agit. nō est necessi ut petat fin quos dā: uno
nullo modo petere potest cum. si exhere dat⁹. vt. s. de cō-
trabu. l. non putauit. in p̄n.
d. Cenit. p̄ edictū de cōung. cu emā. libe. qdā hodie
tolit. p̄ auf. de here. ab intesta. col. viii. vñ filius p̄fert l.
emācipatus nepoti ex eo in p̄tā retēto. sed certe hic ni-
chil de nepote dicas: sed dices suis fratrib⁹. et est plana.
ad p̄mā positionē facit. s. de inoffi. tes. l. cū. p̄ponas. et l. s.
cōung. cu emā. libe. l. i. h̄. cl. pater. Itē no. q̄ h̄z p̄ alii hic
exheredar⁹: qdā p̄ se non p̄t. sic. s. que res pig. obli. l. art.
l. s. i. de carbo. edic. l. i. i. h̄. ibidē. et de leg. p̄stan. l. si duo.
l. i. lis qui. albi qui filium. h̄. i. l. non puto. h̄. sed et si exhe-
redatus. Item facit. s. eo. l. inter cetera.

l. De iniusto rupto et irrito facto testamento. Dicit. s.
titu. i. liberos et posthumos debere institui vel exhereda-
ri. nūc audi si hoc non fiat quid iuris sit.

28

Liber Quartus.

Teshū
quinq
modis
irritat.

Estamentū quinq̄ modos ponit irritatio-
nis in iusti testamenti.
b Solennia circa testes et sigilla et silia.
sed intentus circa preteritionē sed alij dicunt
scđm sub primo posse cōtineri. Itē nota so-

Jur̄ so lēnitate iuris fer-
lēntas uāndā sic. s̄. dein
seruan̄ integ. rell. l. diu.
da est. r. C. de tef. l. tefā
cl. arg. ptra. C. de
formula. p. totū. r.
J. de lega. q. l. codi
cillos. s̄. fina.

c In potesta-
te. vt. s̄. n. l. l. inter
sec̄ in emācipato.
d Alio teflo. se-
cūs i milite q̄ duō
bus testamēt̄ po-
test decedere. vt. l.
de tefla. m. l. q̄re
ba. r. l. militeo. s̄.
miles castrensi. l.
Azo. Itē q̄ dicit
potuit. i. possibile
fuit. sic significat
hic naturale possi-
bilitate. vt. s̄. e. l. cū
in scđo. r. inst. eo.
S̄. q̄ies ali. vbi
p̄t significat po-
tentia homis. vt
s̄. de codi. ob cau.
l. q̄d seruū. in si.
q̄nḡ iuris. vt. l. de
codi. inst. l. filius
qui. Azo. Itē contra
J. de his qui. vitin
dig. l. cum quidā.
sed ibi possum he
redes esse. l. cetera
ut indignis aufera-
tur hereditas.

e Agnatiōe sui
hereditis. putā ar-
rogauit filii post tefm̄. vt. inst. qui. mo. tefla. l. fir. in p̄n.
Item pone vt. l. eo. l. posthumoz. in p̄n.

f Hereditate. vt. s̄. de tefla. tu. l. si nemo. r. J. de tefabu.
l. filium. s̄. sed cum exheredatio. et inst. de here. ab inten-
tia. in p̄n. Item subaudi capitū diminutione. vt. inst. qui. mo. tefla. l. fir. s̄. alio. r. continua. l. sequent.

g Une autē. r. p̄t. p̄t. scđm. ne sit. f. C. b. tefla. l. nostrā.
l. militari. idem si prius. vt. l. de mil. tefla. (pxi.)
l. letiū militis. s̄. militia. Azo.

h P̄t. hoc forte a compilatoribus est additū cū theo-
dosius videatur inuenisse. et sunt quinq̄ testes in hac vo-
luntate necessarij. vt. C. eo. l. hac cōsultissima. s̄. si q̄s au-
tē. et die plene v̄tib⁹ no. Itē facit lili. co. s̄. eo. r. s̄. i.

i Posthum. per virilē. secus si per feminū. vt. s̄.
s̄. mater. r. de cōtrabu. l. illud. s̄. ad testamento. hug.
m. Nominatum. quod dic vt. l. eo. s̄. nominatum. r. C. d.
libe. pte. l. fina. in si. sed hodie nō potest exheredari. vt

C. de inoffi. te shamē. l. si quis filium. s̄. fina. et inst. de ex-
here. libe. s̄. sed feminū.
n Dūrat. corrigit hoc statim. s̄. prox. vel sub. hic
proprie ex vi verbi quasi post humationē patris natus.
argu. inst. de dona. s̄. est r. aliud. Accursius.

o Sed r. hi. et
est plana: als sed
cum hi. r. cl. defe-
ciua. sed tunc vbi
dicit iter gradus
exheredari p̄t: sup-
ple placet etiam i
his idē dicendū es-
se q̄d in vere post-
humis.

p Velleiam. in
pmo capue. vt. s̄.
titu. i. l. gallus. s̄.
nunc de lege.

q Gradus. in-
stitutor. r. subliu-
tor. et supple vel
post grad. vt. C.
eo. l. i.

r Idē in post-
humo. q̄. debeat
instati: vel nomi-
natū exheredari
de filio em̄ cōstat:
vt. s̄. titu. l. inter-
cetera. et sic ad p̄n
cipiū hui. l. le re-
fert. vt. dīcad. pri.
ibi. vel ita grad.
vel quādūcū. vt
etī filius de quo
plat. vt. s̄. n. l. i. i.
s̄. l. i. i. i. i.

s Diversitas.
ergo idem ius. sic
C. e. l. i. r. J. de ver-
bo. obli. l. a. tico. r
s̄. ad le. aquil. il.
lud. r. C. de cōst.
pecu. l. fina. l. r. s̄.

de leg. r. senatus con. l. de quibus. s̄. in cōterta.
t. Ex his. q̄ dixi in p̄ncipio. l. posthumū agnascēdo
r. spere. at nat̄ p̄teritus nō r. p̄t. sed fact ē nullū. vi. s̄.
v. Illi. s̄. iam nati. (titu. i. l. anter.)

x Faciū. l. ab ip̄oinitio. **y** H. s̄. posthumū.
z Si nascunt. ad nullū declinantes monitū vel. pdi-
glū. vt. l. de p̄b. fig. queret. r. l. ostentū. r. C. de posthu. l.
iij. r. s̄. de sta. ho. l. sunt. sed videat q̄. debeat haberi. p
natis. vt. s̄. de sta. ho. l. qui in vtero. r. J. de verbo. signi. l.
quod dicimus. sed hic speciale idē q̄ dubius est an na-
scatur viuus an mortuus: q̄. cū mortuus nascit. nec cōce-
ptus videtur. vt. l. de p̄b. fig. l. q̄. mortu. Azo. sed sic sem
per posset dici. vñ fauer ne tefm̄. l. sp̄atur facit differre.

a Sed r. si slante hoc. l. testamento quo posthum⁹ est
exheredat⁹ nominatum vt p̄cepit fieri in p̄n. huins. l.

b Non sit. l. p̄tentius. **c** Heres. l. posthumus.
d Per feni⁹. sec⁹ in iā nato in p̄n. (als defici heres.
mo exheredato in scđo p̄tentio. vt. s̄. n. l. si fil⁹ q̄. Accur-
s. Per posthumum. in eo p̄teritum. v.)

De iniusto rupto et irrito fac. tes.

50. C.

a **N**olatim exponit qđ in p̄n. l. dicit. vel dic v̄tib⁹.
b **S**ive ita dixerit. et hic est alius modus exhereditati.
c **N**on rūperet. ipso iure s̄p̄ q̄relā. vt. s̄. de ioffi. tef. l.
posthūm⁹. et facit. l. d. v̄e. in pos. mit. l. i. h. si exhereditatio
d **N**am hic als nā t̄l. et dic et si pro quis. et l. subau-
di t̄n sc̄s t̄c. als

Nominatim autē exheredatus posthūm⁹ videt: sive ita
diceret: quicq; m̄chi nascen-
tur: sive ita ex seia. sive ita: v̄e-
ter exheres esto. Sed et si dire-
rit posthūm⁹ exheres esto: na-
tus vel post mortē/vel viuo te-
stator non numeret⁹.

Posthūm⁹ rūpit eum gra-
du vel sp̄ eius gradus a quo
repens preterit⁹: et qđ depen-
det ex eo. qđ autē nō cōsistit re-
nec spe rumpit non pōr. h. d. cū
duabus. l. seq. Bar.

Licet autē posthūm⁹ prete-
ritus agnascēdo rumpat: tñ in-
terdū euenit ut pars testame-
ti rūpatur: rūputa si pponas
a primo gradu posthūm⁹ ex-
hereditati: a sc̄do preterit⁹. nā
hic⁹ p̄imus⁹ gradus valet: et
secundus rūpus est. **I**dem.

Dicitur et deliberaatisbus
primo ḡdu scriptis he-
reditib⁹: qui sc̄do gradu scripti
sunt heredes obtinere heredi-
tatem nō possunt⁹. Gradu em-
rupto et iſfirmato: ampli⁹ hered-
itas inde obtinere nō potest.

Dicitur et sub cō- **I**de.
ditione sit heres institu-
tus q̄s: a quo posthūm⁹ nō est
exheredari: tñ pendēte condi-
tione rūpitur gradus⁹: vt iul.
scribit. Sed et si sit ei⁹ substitu-
tus q̄s: etiā deficiēte cōditioē
primi gradus⁹ nō admittetur
substitut⁹: a quo. s. posthūm⁹
exheredari nō est⁹. Puto igif
existente⁹ quidē cōditione pri-
mi gradus: posthūmo p̄i⁹ lo-

b **E**nīz. non
posunt. tuz
qđ p̄m nōndū re-
putat. tñ qđ eo
ru gradus etiam
nūc nullus est: è
si moutur posthū-
mus. vt. s̄. t. i. l. si
posthūm⁹ a p̄mo.
et l. si a primo. i. si.
et l. prox. que sti-
nuat cum ista.

Am et si. pro-
bat substitut⁹
qd dixerat a sum-
li. rūpit em⁹. s. na⁹
gradu substitut⁹:
l. et t̄p nascia-
tur qđ non poterat
hereditas a substi-
tut⁹ adiri. et dic
rūpere quātū ad
hocē possit adiri
hereditas a substi-
tut⁹. sic: et in se-
quē casu rumpit
gradu institutor⁹
sub cōditione a q̄-
bus erat p̄tentus
l. nascat eo tēpo-
re quo nōndū pōt
adiri hereditas ab
institut⁹. hug.

h **R**ūpētate cō-
ditione. si nascatur
posthūm⁹. Azo.

i **R**ūpētate cō-
ditione. si nascatur
posthūm⁹. et h⁹
probat p̄ simile.

k **R**ādus. ne
possit adiri hered-
itas ab institut⁹.

vt. s̄. titu. i. l. posthūma. et facit. s̄. ad vel. l. aliquādō. h.
si sub cōditione. t. l. de acquiren. heret. l. cū hereditas. h. i.

l **S**ed et si sit ei⁹ substitut⁹ sub cōditione.

m **R**ādū gradus. institutionis.

n **E**xhereditatus nō est. idē et si fuerit exhereditatus⁹. vt. l.
h. fina. et s̄. l. p̄. hug. sed Azo ponit hic qđ a p̄mo fuit ex-
heredit⁹. vt. s̄. l. iij. h. si. et ibi adiūgit qđ. h. quo casu bñ
dilunguit sit exhereditatus a substituto vel non.

o **E**xistēte. cōditione subaudi. qđ p̄b̄t q̄ p̄n. hui⁹. l.
p̄ Posthūmo p̄ius. h. subtituto.

q **Q**uis nullus est. similia. s̄. de edil. edit. l. bouē. h. fi.
et de capi. dimi. l. liberos. h. fi. et l. de v̄sfru. leg. l. sempro-
nius. circa p̄n. et s̄. rerū amo. l. si concubinā. in p̄n. et l. l.
de lega. i. si fundū

h. pe. sed ar. h. s̄.
b̄ferūs. l. i. h. si ve-
ro. t. s̄. d. act. emp.
l. rempto. h. is q̄.
t. l. e. l. qui v̄toē. et
s̄. v̄sfruc. quem-
admodū. caueat.
l. iij. h. i.

r **C**olect. et totū
rūpit: vt. l. p̄. q̄.
uio. et est rō vt
nota. s̄. titu. i. l. iij.
h. fina.

s **Q**uāvis. hic
versus optime es-
set in fine legis.

Accursius flo.

t **F**ilius. iam
natus pretentus
Accursius flo.

v **G**z si. aduer-
satūr ei⁹ qđ de filio
non qđ de posthu-
mo dicit.

x **U**lerit. alioz
qui cō nullus sit
p̄imus. nec sc̄s
p̄deat ex eo tēpo-
re natūrat⁹ post-
humi: non rumpi-
t sc̄s a quo est
exheredit⁹. vt. l. d.
v̄e. in posse. mit-
ten. l. i. h. si v̄ter-
ibi⁹ si non v̄-
uant. Ac.

y **Y** quis filio
nō rūpi. ipo-
ture: vt. s̄. titu. p̄.
xi. l. si qđ posthu-
mos. h. si filū. sed
per querelam. vt.
c. de inoffi. testa-
men. l. si quis filū
Accursius flo.

z **Q**uiusmodi
nepos. qui nasci-
tur ex filio mor-
tu⁹ post amuz. als
sc̄us. vt. l. statu. de

exhere. l. b̄e. h. posthūmorū.

a **A**b intestato. non ergo obstatire testati/ id est her-
res omittēs qđ obstatab̄ iure testati/ sc̄ilicet si heres ad-
eat: quia excludit̄ nepos. vt. l. vnde liberi. l. scripto.
Accursius florenninus legum docto.

b **M**ortis. l. testatoris. vt. int. de heredi. ab intesta. h.
ita demum. et l. eo. l. posthūmorū.

c **A**b intestato. ratio secundi dicti.

De initio rupto et irrito facta.

fo. Ei.

- post. et i. de iure fis. l. in fraudē. s. et s. fina.
 a **C** Tedio vite. vt fecit dido.
 b **C** Iactacionis. vt fecit empodocles. Jo.
 c **C** Ep̄lam. als ep̄la. als ep̄lam. et subaudi mittens. et
 facit. i. de re milit. l. omne s. qui se. et de bo. eo. l. iij. et C. qui
 testa. fa. pos. l. iij.
 e qd ibi no. et i. ad
 fille. l. i. s. si quis
 non metu.
 d **C** Ius cognac-
 tis. vt i. de vere.
 mili. sue. l. i. et i.
 e **C** Non sint. ali
 qui cognati.
 f **C** Legioni. in
 qua militabat: vt
 C. de heredi. de-
 cur. l. i.
 g **C** Dixim⁹. s.
 ea. l. Irritum.
 h **C** Colitutum
 est. vt. s. de testa.
 lq a latrom⁹. s.
 fi. et arg. i. et penis
 lq. s. fi. et i. ad tur-
 pil. l. i. in s. et s. de
 his qui not. infi.
 l. furi. s. i. qui sa-
 tista. cogn. l. scie-
 dum. s. si fundū.
 Itē facit. i. de ac-
 cusa. l. penul. et de
 solu. l. reo. et an p
 alii cause. appel.
 l. i. et s. de peura.
 l. q. pprio. s. item.
 i **C** Facione. vt
 s. de testamē. l. de
 statu.
 k **C** Incerti. s. in
 tenim: vt statim
 subiicit. nō respe-
 cti futuri.
 l **C** Libellum. re-
 pete ad. et facit. i.
 nū noua. l. i. et de
 sp. reci. l. sciendi.
 m **C** Facto. hoc
 semper in mala par-
 te ponitur.
 n **C** Excusau-
 rit. explanauerit.
 excusando qd fe-
 cit. id est excusan-
 do se qd statim im-
 poluit penas. als
 accusauerit.
 o **C** Permititur
 nō em̄ operari tuc-
 Appel- deferre appellati-
 onem: vt. l. de app.
 nō sp. de l. constitutions.
 ferend⁹. et. C. quorū appel-
 l. i. recipi. l. i. et ar.

- C. de offi. prefec. preto. orientis. l. si quos. et i. de re missi.
 l. i. arg. cōtra ad hoc. xi. q. q. si ep̄s. Accur.
 p **C** Illicite. statim ponit exemplum.
 q **C** Sumpta. in presenti. vt fuit. s. pxi. rñ.
 r **C** Nō tenuerit. cōmutabiliter. tenuit quidē: sed tamē
 commutari pōt: a
 p̄ncipē nō ab eo q
 eā tuit: vt. i. de pe
 nis. l. mous. s. iste
 s. **C** Nō erunt
 tum. s. C. si a nō
 compe. iudi. l. si. et
 ne de sta. defun. l.
 si pater. et i. de pe
 nis. l. i. in si. et ad
 hoc. i. q. i. c. in pa
 mus. accur.
 t **C** Maiestatis.
 tra p̄ncipē vel
 répu. accusat⁹ vel
 animatus vel ar
 matus est. vt. i. ad
 liut. maiesta. l. si.
 et insti. de heredi.
 ab intesta. s. p. con
 tratum.
 v **C** Alia cā. vt
 repetundaz. vt. i.
 de accu. l. ex iudi
 ciorum. Itē here
 sis. vi. C. de here
 si. l. iij. Item apo
 stata. vt. i. d. apo
 sta. l. apostatarū.
 x **C** Diximus. s.
 eo. q. irritum.
 y **C** Jure possi
 minū. vt. i. i. qui
 bus non est p̄mis.
 face. testa. s. fi.
 z **C** Cornelia. vt
 d. s. insitu. et. s. de
 testa. l. lege.
 a **C** Cōualescit.
 vt. arg. l. de bo. li
 be. l. i. s. si depor
 tatus. et de leg. iu.
 l. s. si quis. et. C.
 de sen. pas. l. si.
 b **C** Ad testādū.
 etiam quantū ad
 alia: vt. i. i. qui.
 nō est permis. fa
 testa. in pun. et. s.
 ad macedo. l. i. et
 l. de fur. l. si quis
 vixi. s. i.
 c **C** Emancipa
 tion. quando vi
 debat magis du
 bitari: quia isto ca
 su patitur capiūs
 diminutionem: s.
 insuperiorū no. vs

S. ad mace. l. si filius. s. fina.

Si miles. quidā habet nam si: et terminant sic. dixi re terani nullus testim tenere etiam post annos a die mis sionis: et enī si emācipatio interuenierit: sed hoc vbi iure cōnum testatus est. nā si iure ciuili. i. militari corā duobus vel tribus te stabus tē. qd non placet: qd tūc post annū non valerit aliquo gradu. sed hec lex vult alia. dicit ergo p̄ncipius l. si miles. et qd uare ciuili. i. cōs. s. corā septe testibus fecit testamentū eius.

Cognitione filii ciuili rum p̄t testi. Bar. **I**dem.

Quartū est adoptione vī arrogatione filii filie leve testim rumpi: qm̄ suū hereditis agnatione solet rumpi.

Concurrence filii vel nepo us emācipati testamentū non rumpuntur. Bar.

Filia cū emācipat: vel ne pos: qvna emācipatione ex eunt de potestate) testamentū non rumpuntur.

Contra reuerſionez testatoris ab hostib⁹ vel filii instituti testim nō rūp̄t. Bar. **P**aul⁹.

Sed rūp̄t ab hostib⁹ capiſ filio manente in ciuitate reuerſo eo nō rumpit testa mentū. **I**dem.

Sed nec filius postumi nō rediēs rumpit p̄t testim: vt sabinus existimat.

Contra scđas tabulas vacues

p̄t reuerso patre post mortem filij: quod non placet: quia nō potest testari cum sit incertus sui status: vt. j. vn de legi. l. i. s. si deceperit. aliud in filio deportati. qd dic venio. C. de senten. paf. l. fina.

Sed nec filius. subaudi institutus. et sicut obstat. s. co. l. si qd filio ex heredato. s. sed si pater. in s. s.

Palme nō rūp̄nt. **B**lpia.

Sed bine tabule p̄ferant

Diversis temporibus fac te: vne p̄t: alie postea: vt re qd tñ. vii. testium signis signa te et aperte posteriores vacue inuite sint. i. nichil scriptū habētes oino: sup̄ testim nō est ruptū: qd sequē nullum est.

Contra testamentū ruptū posthu

mī agnatione eo decedente vi uo testatore recōuale sc̄te de lu re pretorio. idē si filias tam na tus preteritus viuo testatore decedat. vel impedimentū capitis diminutionis tpe mortis cessauerit. Bar.

Posthumus p̄teritus

Viuo testatore nat⁹ decessit: l. iuris scrupulositate nī

Miaq̄ subtilitate testamentū ruptū videat: attamē si signa tum p̄fuerit testimētū: bono: u possessionē b̄z tabulas accipe re heres scriptus p̄t: rem qd obtinebit: vt impator noster

et diuus adrianus rescriperit Idcirco legatarij et fideicommissarij habebunt ea que sibi relicta sunt securi. Idēz et circa iniustum et irrumptū testa

mentum erit dicendum: si bo

pore testamenti. hic post. item contra. j. eo. qui vxorem Solu. v̄tib⁹. Accurlius.

Rem qd obtinebit. iure pretorio non ciuili.

Relicta sunt. contra. j. de lega. l. si quis testamento. Solu. ibi de rigore: hic de equitate. vel illud in fi

lius ab intestato venientibus. argu. j. de lega. i. l. cel

fus. s. fina. hic in extraneo veniente ab intestato: quia in codicillis fuerat hereditas relicta per fideicommissum vel veniente ex testamento per secun. tab. fm Azo. et Hugo. et facit. s. titu. l. si a primo. r. l. si posthumus.

j. respon. r. l. de codicil. l. conficiuntur. s. si quis post in fi. s. j. de fideicomis. liber. l. si pater duos. r. l. ad trebel. l. cum heres instituta.

Tiniustum. id est nullum. qd est filio p̄terito: vt est exemplum. j. eo. filio.

Irrumptū. per capitis diminutionem testatoris. qui possea sit sui iuris: vt. iuris. qui. mo. testa. infir. s. nō tamē. et qd subiecti si bo. pos. s. contratabu.

De instituto rupto et irrito facta.

3. fo. Cii.

a Data i. delata fuit ei s. filio preteritom tamē eam voluit sed renuit qui rc. et si hoc refert se tatum ad institutum non ad irritum hic ver. si bonorum rc. Em. Azo. alij referunt ad vtruncz et dicunt si bono. posses. si tab. fuerit delata sub. et accepta ei s. heredi scripto qui re rc. sub. maxime erat

enim forte alius filius institutus et alter preteritus. vt. s. u. l. s. i. s. i. s. preterit nō vult: et si hoc dic auferre ab eēneis: vel etiam a fratre p. parte.

b Fideicomittere. scz se.

c Libertates. scz directe et institutio translat ad fideicom. vi. l. de testa. null. l. querebat. et facit instit. quib. mo. testa. in fir. s. sed si quis. l. ad trebel. l. si qd pioze. r. d. de here di. instit. l. s. et qd nota. s. de his qui no. inf. l. furt. s. i.

D Othrumor. l. solus. vt instit. de here. ab testa. s. ita demū. r. d. de contratab. l. illud. s. i. et inst. de heredi. qua. et diffe. s. sui.

e Unio. demisi. secus si postea. vt. s. eo. l. si quis filio. l. r. nisi apud hostes filius deceperit. vt. d. l. si qd filio. s. sed et p. r. s. u. l. si qd posthumos. s. diuersi. r. C. de inoff. testa. l. si qd filius. et per hoc differt hic nepos ab ascē dēbus:puta partibus defunctoz

f filii qui patres et post mortem filii sui succedēt in locū nepotēs tunc et irritum filii testamentū. vt. s. de inoff. testa. l. pa- ter filium. nō agnascendo sed per stratag. vt. ibi not. s. illud forte speciale est in patre: qd eundem gradum obtinet ad filium: qd nepos ad eundem filium: scz pum. nō ita in aucto qd in patre: fed enī idem qd hic et in nepote et non rupat: nā nō erat necesse ei institui vel exhereditari ei aliis cum precederet. vt. ar. s. eo. l. si qd filio. i. r. filio.

g Alta ratione. vt per deportationē. vt. s. u. l. gallus

s. et quid si tantu. vel per maximā capitatis diminutionē

vel etiam minima. vt per emancipacionē. vt. d. s. dicit.

S proximum est. secundo capite: qd de vtrq. viuo tempore testamenti dicit: vt. s. u. l. gallus. s. nūc de lege. in si. s. et s. quid si is qui filii. in si. s. nec ob. s. ille casus. vbi dicit posteriori capite. s. l. vel. nō permittit institui: qd verum est expresse sed tacite sic. vel aliter vt ibi plene not.

item contra in ea- dem. l. s. in omni- bus. sed expone rit ibi. et facit insti. de exher. libe. s. posthumop. r. C. de li. pateri. l. q. r. s. de testa. tute. l. si hereditas. s. i.

S Ira. si fili.

s. s. nōn hec exhereditatio sub conditione est fa- cta. ergo nulla: vt s. tit. i. l. i. s. i. r. n. conditio hec cum tacite intelligatur ineffe. etia. appo- sita pro nō scripta habet: et ideo pu- ravidetur exher- editatio: vt. l. de con- di. et demon. l. ali- quādo. et quando dies lega. ce. l. si ti- cto. s. si. r. d. de he- redi. antitu. l. iam dubitari. Azo.

i **D**atus. sec. si dixerit si filius michi naescetur ex heres esto. quādo filia nata rumpit testamētū: quia inuenit se preteri tam nō exhereditam. vi. l. de vētre in poss. mit. l. s. quare et sita.

j **I** Utrisq. na- tis. diuīsum potest intelligi. l. yno si- lionato nō rumpit testamētū: vel filia nata non rumpit testamētū. sic ponitur. C. de bo.

que libe. l. h. s. g. ipsum autem. sed vtrq. nato rumpit. vt. ar. s. tit. l. l. q. r. l. cōmodissime. vel dic etiam vtrq. simū nato nō rum- pt. ar. s. tit. l. l. si ita scriptū sit. Azo. r. j. t. u. l. n. c. r. s. i. r. s. q. d. f. l. t. u. a. u. l. s. i. s. i. et facit. s. de testa. t. u. l. si qd ita. s. i.

Q Uo. vroxem. peruenit. condito testamento quo ven-

m Quo. l. aliquo tpe post captiuitatē patris viuovel mortuo patre. duo enim querit an testamētū rumpit per natiuitatem filii. et an eo premortuo recoualescat. et ad pīmā videt nō rupit. nā ē ruptū p. captiuitatē. vt. s. e. l. si qd filio. s. arru. s. g. plus rupi nō p. vt. s. e. l. nā et si. s. l. l. s. d. die. s.

Liber Quartus.

quia fictione. l.cornel. valebit. vt. l.de vul. substi. l.lex cor
nelia. et sic post rupi. Sedo dicit non restitu post mortem filii
cui est contra. s.eo. posthumus. Solibi ure pectorum primitur:
hic civili vetatur. vel hic. ppter. l.cornel. q.singit eum
mortuus prima hora captiuitatis: sic iste est verus posthu-

mus: utpote post
mortem ficta natus
scis rupti non re-
stitutur. vt. C.de
posthu. here. l.iij.
et iij. alii subaudi-
unt eo tge quo ceteri.

A Um in sedo.
vixit. maxime
subaudi. nam id est
posthumus. vel dic
io dicit: q.sic si iā
mortuus: sicut si non
capace. vt. l.d his
qui. vt indig. l.cu
quidam. Azo.

b. C.potuerit. h.
expōe. vt. s.eo. l.i.
hug. Itē exigit et
hoc vt tale fuerit
scđz testiū q.here
ditas potuerint a
diri de iure civili.
si enim non de iure a
will: l3 de iure pto-
rio potuerint: non est
ruptur superius
vt. s.n.i.l. si filius
q.in pte. t.j.co.
Lhilio. s3. Jo. et fa
de adim. le. l.
si. et insti. qui. mo
testa. infir. s.i.

c. C.s i vera. i. si
verū est qd ea con
ditione innuitur.

d. C. si ad p
sens. et facit. s. si
cer. peta. l.cuz ad
psens. t.l.seq. t.l.
de pbo. obli. l.con
ditio. et insti. v.
bo. obli. s.cuditio
nes. t.l.de condi
tio. l.institutio. s.
si. sed videt huc
s.ora. l.de here
insti. l.si meua. s.
refert conditio de
presente. vel pterito sit falsa: vt hic. an nugatoria: vt ibi.
Itē xtra. l.de lega. n. l.si ita qd sit in testo. sed illud est. ppter
largā et amplā significatiōne illius sibi pōt. Itē s. l.de co
ditio. et demō. l.cu ita legati. s. si. sed illa est de futuro: l3
implicet quoddā p̄sens qd est falso. et ita impossibile:
et in illa refert ponat si. coditio: aut causative. vt
l.de co. et demō. l.demonstratio falsa. s. te sifundū. at h
intelligendū est enī de ea qd ha est coditio de p̄senti vel
pterito: non de ea que implicet in coditio vel in parte co
ditionis. l.hug.

e. C. si sit. s.ticius consul.

f. C. dō sit. ergo p̄s rupi s. m. Jo. et est argu. l.de co. et
insti. l.f. et de co. et demō. l.obtainuit. et insti. de here. isti.
s. impossibilis. et adde hic quod ibi no. vel dic p̄sum
non rumpi. argu. l.de his qui. vt indig. l.cum quidam.
er. s. ea. l.s. et. q.
hug.

H. Ilio. ablati
ui absolvi.

h. C. fratrib. in
stitut. et dic q. nec

instituti fratres

neq; hic filius pre

stant: cum extoto

sit nullum. vt. l.e.

l. si ego. t. tici. Jil

qd si scripti erant

enī a qbus par

te sua frater auo

cavit. Rh. q. nec

adhuc p̄stāt extra

nei. ppter dictam

rōnē: l3 sit arg. co

tra. s.eo. l.posthu

mus. s. id. s. ho

de hic sec. vt. C.

de libe. prete. aut.

ex causa.

i. C. Tuebis. vel

depones vel passi

um. et no. q. licet

hoc testiū dicitur

nullū in quo filius

hereditatis est. vt. un

st. o. exhere. libe.

in pn. t.s.n.i.l. si

filius. th est intel

ligendū si ipē ve

rit dicere nullum:

no si sempitaceat.

sic. C.de moffi. te

sta. l.scim. in pn.

vbi dicit ipso iure

inesse replecionē.

Itē sic. l.de lega. i.

l. si fundū. s. q. fun

dum. vel de rigo

re est nullum. sed

hic de equitate di

cit. et no. l.de leg.

pre. l.s. qui. circa

pn. t.l. si duo. q

huc concordant.

Item facit. s.tit. i.

l.fina. t.l.de exceptio. rei iudi. l.iij. t.s.eo. l.posthumus.

Item contra. C.de posthu. here. l.iij. sed ibi posthumus:

hic in iam nato.

S. i quis heres. habebit. vt. s. tiru. i. l.filio. s.fina. se

cus in exheredato. vt. l.de contratabu. l.non puta

uit. s. si quis emancipatum.

S. Iego et ticius. a nobis. tantum hoc expresso: vel

intra gradum facta exhereditate. alioquin ab omni

bus videtur exheredatus. vt. s. ntu. i. l.iij. s. iij. Accur

sius florentinus legum doctor.

De his que in testa. delen.

4

fo. Eiii.

a **C** In cuius s. instituti sed imo videtur nō vocari. vt. C. de impube. et ali. subtil. pe. contra. solu. vti. b.

Substitutus vocat. qui potior est me coherede. preferitur em substitutus xunctus: sed abs quādōg. h. plus coniunctus q̄ substitutus. vt. i. de suis i. legi. i. si ex pluribus: sed h. z. voce hic substitutus: nō tñ est heres: quia eius gradus rūpi. tur: nec tñ partur habere coheredē: sic et al. in yore vt in aut. qui. mo. natu. effi. sui. h. si quis autē defunctus. ppter instituti psonā a quo posthūmus exheredat⁹ est: in cuius locū substitutus⁹ vocat: a quo posthūm⁹ exheredat⁹ non est: ruptu⁹ est testimoni⁹. Sed si ego et ticius in uicem substituti sum⁹ q̄uis in partē substitutōis exheredat⁹ nō sit: mortuo vel re pudante ticio me posse adire puto: et ex asse heredem esse.

In prima tñ specie et si viuat ticus: neq̄ ego sine illo: neq̄ ipse sine me adire poterit: q̄ icertū ē an adhuc altero omitte⁹ rumpatur testamentu⁹: itaq̄ simul adire possumus.

Testim⁹ incisum a testatore
nō sane mentis: non rumpitur
hoc dicit Bar.

I. dem.

Lacius tici⁹ integra mē-
pate si duos. idē per natū præteri-
tum: vt. s. f. i. l. fi.
aliud in testō loſſi-
cioſo. vt. s. de iof.
testa. l. circa.

d **P**uto. q̄ nō inuenit persona a
qua sit exheredat⁹
tus posthūmus.

Azo. e **E** Adire poterit. vt teneat sua
adīto si ut nec possit retractari.

Hug. f **O**mīnētē. i.
repudiātē. Azo.

Littius. mētē.
Captus. alio

qui secus. q̄ dic vt no. C. de testa. l. nostrā. et facit. i. de secun. tab. l. i. h. si limū. et seq. et h. semel. et j. u. i. l. i. in pūn. **D**e his que in testō delen⁹ te. Quia per deletionē cas-
fatur testamentū. ideo de hoc dicit.

Lacius tici⁹ integra mē-
pate si duos. idē per natū præteri-
tum: vt. s. f. i. l. fi.
aliud in testō loſſi-
cioſo. vt. s. de iof.
testa. l. circa.

Non valent. ipso iure si ante testim⁹ cō-

summatis factū sit. si postea per exceptionē. vt. i. videſ di-
cere. h. sed consulto. et i. de lega. i. l. si ita scripture. et i. eo. l.
i. i. et de secun. tabu. l. si h. testamento.

k **A**d h. o. redit ad pūn. et di. p. mch. lo. s. est q̄d indu-
cīt sed scripture inducta valet: vt modo in pūn. et i. ibi:

q̄d igit̄ incaute. et
facit. i. de adūmē.
leg. l. nichil. et. C.
de testa. l. si vnuſ.
et q̄d ibi no. et. C. b
trāſac. l. penul.

l **N**ō intelligi.
ſeſtantum. hug.
m **S**i extrinſe-
cūs. alicui⁹ inge-
no vel ſubtilitate
ſua: nō expiſa lit-
tera nec evi. ipſi⁹
litere: ſed ex hiſ
forſe que pcedūt
in testō vel que ſe
quunt. Azo.

n **S**ufficiat. re-
dit ad pūn. caſuſ.
o **A**b ipſo. l. te-
ſatore ſicut dele-
ta in conſulte.

p **S**ed volēti-
bus. ſez. teſtator-
bus: et diſue pro-
pte inducta ſue
in totū pūlūrū vo-
lentibus teſtatorū
bus: et tunc die va-
lēt. ſed atā eſt no-
lentib⁹: et tunc die

nō valent.
q **Z**ipſe. ſez. ego
teſtator.

r **N**ō ridebit.
ſic. s. de trāſac. l.
cū aquiliana et de
zrahen. emp. l. in
lege fundi.

s **S**upſcripsit.
id eſt teſtator inco-
ſulte volens forſe
expiri pennā ſci-
pſit ſe feciſſe in-
ciōes que ab alio
iſulte facie erāt
certe manēt rela-
cta. ſ. valida. Azo.

t **E**t ſi ademe-
rit. ſez. in conſulte.

z eſt plana. vel die ſuſte. ſz tunc nō erit ademp̄a. ſ. alia
que per alii incoſulte deleta erāt: vel die adem̄a. ſ. ſcripſit
ſe adem̄a: que erant deleta nō vident̄ adem̄a. ſ. alia
que per alii incoſulte deleta erant.

v **S**ed ſi legi. ad pūcipiū beue accōmodat.

x **F**actū eſt. i. congiū delicto. als. cōtra. vt. i. h. p. x. et
hoc cōtrito: q̄ presumim⁹ q̄ ſi ea preſlati voluſet iue-
rum ea reliquieſet. et refecifſet ſic ut bene poſſent legi. cui⁹
igit̄ nō fecent yides penituisse et voluntatem mutare. et

Ue in testa-
mento legi
poſſunt: ea
iſulto de
leta et indu-
cta nichilo-
min⁹ valent

consuſto nō valent. Id h. o. q̄d
nō tuſu domini ſcriptū indu-
cīt deletū eſt: p nichilo eſt.
Legi aut̄ ſic accipiendū eſt
nō intelligi: ſz oculis pſpici q̄
ſcripta ſunt. Leterū ſi extrin-
ſec⁹ intelligi nō videbunt
legi poſſe. Sufficiat aut̄ ſi legi
bilia ſunt incoſulto deleta: ſi
ue ab ipſo. ſue ab alio. **G**o
volentibus⁹ inducta accipiendū
eſt et ſi perduſta ſint. Qd
igit̄ incaute factū eſt: p nō fa-
cto eſt ſi legi poſſuit.

Hic format vna questionē
circa premissa. Bar.

Et video et ſi nouiſſime (vt ſo-
let) teſtō fuerit aſcriptum: li-
teras/inductions/ ſupinductio-
nes ipſe ſeci: nō videbit ſe-
ri ad ea que incoſulto contige-
dit. queror an h̄dēs his tabu-
lis instituti adire poſſint h̄dē-
tate. R̄ndi ſm ea que ppone-
ren⁹ nō ideo min⁹ adire poſſe.

Hic format aliam questionē
circa premissa. Bar.

Sed ſi legi nō poſſit que
incoſulto deleta ſunt: dicendū
eſt nō deberi: ſz hoc ita demū
ſi ante pſummatiōne testamē-
ti factum eſt.

Hic facit vna questionē cir-
ca id q̄d prime dicerat. Bar.

Test plana. vel die ſuſte. ſz tunc nō erit ademp̄a. ſ. alia
que per alii incoſulte deleta erāt: vel die adem̄a. ſ. ſcripſit
ſe adem̄a: que erant deleta nō vident̄ adem̄a. ſ. alia
que per alii incoſulte deleta erant.

Sed ſi legi. ad pūcipiū beue accōmodat.

Factū eſt. i. congiū delicto. als. cōtra. vt. i. h. p. x. et
hoc cōtrito: q̄ presumim⁹ q̄ ſi ea preſlati voluſet iue-
rum ea reliquieſet. et refecifſet ſic ut bene poſſent legi. cui⁹
igit̄ nō fecent yides penituisse et voluntatem mutare. et

28
Iher Quartus.

est sic ad istum. **S**i de testa. **t**u. **l**. si quis est. **t**. **s**. derelicta. **l**. heredes. **h**. hug. **a** **S**ed consulto. post summatione testamenti ut habeat locum quod de exceptione dicit. **v**. **t**. **d**e lega. **t**. **l**. si ita scriptum. et ut differat a precedentem.

b **C** Exceptio. contra. **t**. **e**. **l**. penul. **h**. sed nonnullos. **s**ol. **r**iti.

c **C** Possunt. hic

post consummatio-

nem secus si ante.

v. **t**. **s**. **p**roxi.

d **C** No possunt.

particularis dele-

tio non nocet: quoniam

uec yniuersalis.

e **C** No extit. quod

potius est post mor-

te vel ante mortem

et hoc de iure cuius-

lib: **l**iquam ad do-

norum possessionem

petendam necesse

est post mortem ex-

tare tabulas. **v**. **t**.

sta. **t**est. **m**ul. **e**. **l**.

t. **d**e secun. **t**abu.

lib. **h**semel. et **h**.

sili. et **s**tab. **t**est.

nuile extant. **l**ib. **h**.

pe. et **C**. **d**e testa.

l. **n**ostra. **J**e quod di-

cit quoniam si totu et c.

arg. **s**umitur a mi-

noz. **h**ug.

f **C** Si hunc alius.

propter heredem. nam

non denegabunt

actioes. et hoc est

quod sequitur et cum

hereditate. **v**. **s**.

g **C** Substitutus.

qui coedit. als in

edit in iure testa-

tore. patrem pen-

na et amittat he-

reditatem. et argu.

C. **d**e legi. non du-

blu. et **l**. penul. et **t**.

ad trebel. **l**. paul.

ridit. **h**. certa.

h **C** Jure. hic in

capit responsum.

i **V**idebitur. **s**. addeptio. et dic tunc p. l. ut referas ad p. xi.

vel dic p. testator. et referas ibi: et siquidem et c.

k **N**ec data efficaciter quod tpe adiutoria est inspicie-

ndi. **v**. **t**. **i**. **i**. et qui. **h**ic a nullo tpe videt efficaciter da-

ta: et hoc de fictione.

vere tñ fuit data: **s**ed tñ obstat exceptio

legatarum sibi repellunt exceptione.

et in hoc. **h**. sed ful-

to. **s**ed in legato non est opus fictione: et semel efficaciter da-

ti ipso iure trasserr pot in aliud. p. voluntate defuncti: **v**. **t**.

de admis. lega. **l**. **u**. **t**. **r**. et de lega. **u**. **t**. peto. **h**. fratre. et **t**.

cum patre. **h**ilbertus. quod in herede non est. **J**e et si heres

ire mero pbaq: qd aliter non deferret fisco hereditas sed ad heredes ab intellectu qd negat. **v**. **t**. **e**. **o**. **l**. pri. nisi pro-
bex video fecit testator et puenire ad legitimis. **v**. **t**. **e**. **o**. **l**. **f**. vel ad eum quem in primo testo instituerat. **v**. **t**. **d**e se-
cun. tab. **l**. **p**e. **h**. testo. **o**zo. et addit qd est. **C**. **d**e testa. **l**. no-
str. et **s**. **d**e mino.
t. **f** si sine **h**. **s**ed qd papinianus. et fac-
cit. **s**. **u**. **t**. **u**. **h**. **s**ita **h**. regula. et **t**. **d**e
mili. **t**est. **l**. **f** si certa
r. **h**. **s**i eodē testo.
t. **d**. **a**. **t**. **l**. **legatū**
h. **p**. **f**. **l**. **arg**. **h**. in
eo. titu. **l**. **f**ilo. **h**.
sed matr.

l **E** Apparet. qd est relatum.
m **D**eletos. **c** o-
sulto et dixit: licet posse legi. et in pun. huiss. et **h**.
cōsulto.

C **A**ncellauerat qd testim. **t**otu dictum. **Bar**. **I** dem.

Et cum hereditatis portio addepta est: vel tota hereditas si forte sit substituta: addeptio iure facta videbitur: non quasi adempta (quoniam hereditas semel data adimic facile non posse) sed quasi nec data. **C** Si quis codicillos in testamento cōfirmavit: et codicillus aliquid ascriperit: mox deleuit ita ut appareat: an debeat: et ponponius scribit codicillos deleatos non valere.

In dubio cancellatio restrin-
git ad ronez ipsi cancellationi
adieci. **b**. **d**. **Bar**. **I** dem.

C **A**ncellauerat qd testim. **Q** uel induxit: et se propter vnum heredem facere direxit: et id postea testim signatū est. querebas de viribus testamēti: deq; portioē eius ppter quē se cancellasse dixerat: dice bā siquidē vnius ex hereditib; nomē induxit: sine dubio ceterā partē testamēti valere: et ipsi soli denegari actioes: et le-

lib. **h**oc dicit **Bar**. **M**arcillus.

P **R**oxime in cognitione principiis cū quidā here-
dū noia induxit: et bona ei⁹ ut caduca a fisco vēdicarent:

Q **U**erba **h**is diebus questione venulabat in cōst-
itorio principis: talis sez cū quidā sez testator. et c.

x **C**lēdicarētur. qd non habebat agnatos vel cognati
nos qui vellent succedere ei ad intestato. aliquantra-
vi. **l**. **s**tabu. **t**esta. **n**ul. **ex**. **l**. **u**. **h**. **p**enul. et **t**. **l**. **co**. **l**. **f**. vel distin-
gue vtrum inducat testator ut decedat intellectus et sic
cognati. **v**. **t**. **e**. **l**. **f**. an quia reputat heredes indignos: et

De his que in testa-delen.

4
50. LXXX.

tunc fiscus. vt. C. de his quibus ut indig. l. hereditas. qd si non apparet. Respon. fauore legatorum presumit magis indignos reputasse: et sic habeat fiscus: et sic intelligitur. l. ista: vt. Leo. Sed in re dubia. nam cum auferatur hereditas ab indigno et applicatur fisco: exiguntur legata et fideicommissa.

vt. l. ad filieis. l. cu fisco. et l. si qd ali testa. pro. l. si quis dolo. qd si fidei. et l. de his quib. ut indig. l. cu quidaz et l. cu tabulis. qd si. azo. si autem verbo tantum contradicat. l. nolo vale remo sufficiat: ut in ista. quib. mo. testa. mif. qd ex eo. in fi. r. C. de testa. sancimus.

a C. Inductum sit. ante consummationem testamenti. vt. l. de leg. i. l. sita scriptum. et l. eo. l. qd sed et si legi. et l. sed consilium que est contra.

b C. Putasse. alio statuisse putasse: et subaudi et. als alterum tantum.

c Faceret. et certe potest tamen. p bandum est: vt. l. eo. l. fina.

d C. Benignior. sic. l. de rebus du. l. si fuerit. qd si. et l. de regu. iur. l. ea que qd in re. et l. de rebus du. l. quo. tions in actionibus. et l. de verbo. obliga. l. quoties in stipulacionib. et de lega. qd l. ticia. Glauco. hug. et l. Sereno. sub audier. azo.

e C. Consulibus. scz existentibus.

f C. Cum valerius. ecce sententia. azo.

g C. Dicit. Antoninus impator.

h C. Ueffros. quasi dicat eatis cu procuratore fiscico coram eis: et est procurator eis fiscus una cum preside. vt. C. si aduer. fiscum. l. si. et l. vbi cause fis. l. ad fiscum. azo.

i C. Zeno. legatarius vnuue.

j C. Heredum inducent. interrogative. et sic. l. de lega. iij. laudius. Accursius.

m C. Leonis. alterius legataris.

n C. Non habet. vt. l. de codicil. l. fina. et insitu. de lega. qd ante hereditas.

o C. Manumisit. i. libertate reliquit.

p C. Remotis. fecit eos cessare et habitu collilio reuocavit eos ad se. et nota qd iudex non debet habere collilium. Iudex cum aduocatus litis: et qd imponit finem dictis eorum quia cu litis do sibi videtur. sed argu. contra. C. de postulan. l. qd quis aduocatus apud verbē. Accur.

q C. Dixit. respō hū h̄c dedo arca legata nō dī.

r C. Nepote. pro prium nomen testatoris.

s C. Que iduxit. et sic legata cu nō sint iducta debentur: sed etiam libertates inducit debetur fā uore libertatis: ut consequenter appetaret. hug.

t C. Induxit. forte inutius fm. R. nō tamen hoc collabat. nam si constaret et consulte fecisset: sine dubio nō debere liberas. si constaret et inculte: sine dubio debetur: vt. l. de lega. qd si idem et de manumis. testa. l. si peculum qd fm azo. crat ergo dubium. an voluerent reuocare vel non reuocare.

u C. Si de eodem facto sunt plura instrumenta vnuuo cancellatio. alteri vires non tollit: nisi de mente. h. d. b. C. Papi. **P** Luribus tabulis eodem exemplo scriptis vnuus testamenti voluntatem edet tpe dñs solēniter cōplicuit: si quidaz tabulas in publico depositas absulit atq; deleuit: que iure gesta sunt (presentum cum ex ceteris tabulis quas nō absulit res gesta declarat) nō cōstituent irrita: pauius notat: sed si vi intestatus morereb. incidit tabulas: et hoc approbauerint hi qd ab intestato venire desiderant: scriptis auocabit hereditas.

o De heredibus instituēdis. Titu. v. C. Ipiamus

abūdat: vt et alia maxime vt. C. de testamē. l. si. qd. i. vcl nō ipso iure ut hic. sed opere exceptionis ut ibicum possit consummari testamentum id factum est.

y C. Auocabitur. per legitimos. ut hic et l. si tabu. testament. nul. ex. l. si penulti. et sic legata non debentur. sed si ideo qd reputabat eos indignos qd instituerat: vel cu dubium est quare fecerit: fiscus habet: vt. l. de his quibus vndig. l. cum quidam. l. l. cum tabulis. qd si. et plene not. C. de his quibus ut indig. l. hereditas. Accur. fiscus florentius.

o De heredibus instituēdis. Supra de filiis et ceteris descendentebus natis et nascituris ditataunc generaliter de extraneis instituēdis.

Liber Quartus.

Dicit testaf. d. i. solet vel pōt. sc. s. de offi. p. cō. l.
b Licer. i. licitū est. r. dic facit. i. .i. s. fi.
f facere debet. vt. s. de libe. r. posthu. l. iij. s. ante.
c Dominatum, nolatum em̄ fieri debet. vt
 insti. de exhere. libe. in p̄m.

d Exheredaz-

re. elegare. vt. lisi. de leg. s. ante. r. ar-
 gu. contra. C. t. te-
 sta. l. abiguat̄es.
e Script⁹ non
 est. hoc intellige in
 testō nuncupatio-
 nā si fiat testamē-
 tu in scriptis opor-
 tet nomine heredes
 vel a testatore vel
 a tabelliōe vel ab
 alio vice sua: vel
 saltē a testibus in-
 scribi. vt. C. de te-
 sta. l. i. u. et in
 auten. ibi signata
 Azo. et sic intellige
 l. de codicil. l. fi.

f Possunt. et
 possunt adire. vt
 l. de acqrē. here.
 l. v. et procuratorē
 facere. vt. s. de p-
 cura. l. mutus. nō
 testari nisi a princi-
 pice impetrē. qd
 dicit. s. de testa. l.
 qui in potestate. r
 l. simutus.

g Hec aut̄ scri-
 ptura. superior. s.
 qui neḡ legatur⁹
 est r. Ezo.

h Testatur. si

aut̄ in scriptis tūc

pieter prefata ver-

ba subscriptiones

testū essent necel-

sarie. vt. C. de testa. l. hac s. ultissima. Azo. r. s. de testa. l.

pe. sed Jo. q. s. in scriptis. hic sine. r. sic hic sub. etiā. q. d.

nō soli quinq̄ h̄bis pōt testari qui testat in scriptis: sed

etiā sine scriptis q. r. potuit testari trib⁹ h̄bis r. subiçit.

i Abundat. sic insti. de supu. seruo. s. seruum. sed ar-

gi. l. C. de cōstī. pecu. aut̄ ibi posita. r. l. si qd ita. vbi im-

personaliter non obligatur.

k Solus heres. secus si habeat coheredē vniuersa-

lem. vt. C. e. o. l. quotiens. r. l. titu. i. l. coheredē s. fina. r. fa-

cit. l. e. o. l. si alterius. r. insti. quib. uno. telha. infir. s. sed r. si

quis. r. s. ad trebel. l. si quis priore. r. s. titu. iij. l. cū quidā

Res hoc fallit in milite qd hic dicit. vt. l. de iuli. tes. l. vi.

l Institutus. vt. instituo talem heredē in fundo bo-

trianō: nec fecit alium heredē: r. haber alia multa bona

in omnibus alijs institutis: r. bene dico in omnibus cu-

non habeat alium coheredem vniuersalem.

m Detracta. id est ac si nichil dixerat de fundo: s. sim

pliciter in fundo te heredem: quia erit heres in totum.

n Sinautem. adiunge ad. s. qui neḡ.

o Lucius heres. quādō ad testandū se deputauerat.
p Divus scriptum. et ita tenet institutio. Azo. ad qd
 l. eo. l. quoties. s. sed si non. r. de condi. r. demō. l. cū an⁹.
 et de lega. qd. l. vnum ex familia. in si. r. l. cum pater. s. cū
 imperfecta. et idem est si est nuncupatiū: qd credimus
 plus nuncupatus
 esse qd est.

q Esto. r. defi-
 ciat heres.

r Non insub-
 til. non r. insunt
 due negationes q
 faciunt vna affir-
 mationem. vt. l. b
 verbo. sig. l. duo-
 bus. qd dicat id ē
 subtilis putat ho-
 die non procede-
 re. sed p̄y. vno ver-
 bo. tñ possit fieri
 institutionem dis-
 cit. vt. C. de testa.
 l. errore. sed certe
 ibi bñ dixit testa-
 tor heres esto: lis-
 certabellio nō scri-
 pserit: sed ipsi di-
 cit hi in. pro val-
 de ponit. id est nō
 valde subtilis p̄-
 tauit hoc nō pro-
 cedere. sic pōtūr
 C. vete. u. enu.
 l. s. omnia.

s Ex parte to-
 ta. id est quota pu-
 ta quarta.

t Tota. puta
 ex semissi vel sili.

v Heres esto.
 sed elo. tñ vñl neu-
 trum etiam. Azo.
 mag. enu res qd
 res po

verba sunt intuē-
 tiu. vt. l. de adimē.
 tuende
 verbis

u Subaudito. sic. C. de fideicō. l. verbis volo. Azo.
C Ira. non putat. in vtrq male dixit marcel. vt. hic

subiçit. sed magis r. sed erat. p eo: quia si de pre-
 terito ponetur. puta ex qua parte tñcū me scriptis ex-
 instituit ex ea vos instituo: deficit conditione ista de fu-
 turo: deficit testamentum. vt. l. hac. l. sic ergo r. si de suc-
 ce. p̄terito apponitur conditio que est falsa: nullo mo-
 tente potest dici tenuisse testamērum. at vbi de futuro
 l. cū in secundo. et pro hoc est quod dicitur: qd p̄sonō
 scripta radunt sine onere. qd non contingit in quasi ca-
 ducis r. caducis inspecto qd initium aliquod habuerunt. vt

C. de cadu. tol. l. i. s. r. S. pro scbo. et S. in nouissimo. sed quid si institutus ex quibus partibus ascriptis? R. nullis partibus ascriptis non valet: vt pater ex predictis. et faciunt ad. istā. I. eo. l. ille autem. r. l. si quis ita scripsit. et de cōdi. insti. l. institutio talis. r. C. de insti. et subisti. l. si testamento. r. de an-

nu. l. i. iij. sed argu. cōtra. S. pro scio. l. si ita coita. a. C. Accipiatur. vt sunt h̄dēs supple ex partib⁹ ex quibus ascripse- ro. qđ est. Et hoc partib⁹ ascriptis. b. C. Si minus. l. si partes testator non expressit: aut non ascripsit ex quibus r̄c. qđ aut dicit si voluntas r̄c. interpositio est. et dic qđ defunct⁹ po test exprimere se velle eos esse heredes: vel si partes nō ascriberet. Itē contra. Ieo. l. clemens. in fine. Sol. vibi.

c. C. Duplici. i. in stituere et partes ascribere. sc. S. de arbi. l. celsus.

d. C. Atq. probat. celsus in illa r̄c.

e. C. Scriptus. tē pore testamenti.

f. C. Seius. s. scri

ptus ab eo intelli

gi debet.

g. C. Inesse con

ditio. die impropo

rt. S. si cer. pet. l. itaq. et facit. Ieo. l. hoc articulo.

h. C. Putat. conditiones predictas de futuro et proximā de pretento: sed male putat r̄c. hoc subiicit. potest aut r̄c. et erit ratio differētē quam no. ut p̄m. huius. l.

i. C. Interesse. id est distinguui.

k. C. Superiori. s. quando in preterito.

l. C. In illis. s. institutis. als illa. s. institutione.

m. C. Sunto. i. volo ut sint. et sunt verba testantis. infec

tiora verba sunt iuris consulti.

S. Erinus alienus. sunt non potest sine libertate her

res instituti iure isto: sed hodie eō ipso est liber. vt

C. de necel. ser. l. quidam. Jr.

o. C. Pro parte. quia cōmuni erat.

p. C. Sine libertate. sed an cum ea. dic vt no. Ieo. l. sed r̄c. si in cōditione. S. si seruū cōmē. r̄c. facit. S. t. i. l. si seruū.

q. C. Data est. perinde ergo habetur ac si v̄tū qđ sub ea

dem conditione esset datū. vt. I. eo. l. quotiens. S. i. et hoc

nisi fuerat alienatus pendente cōditione. tunc enim em

ptosis iussu adibit. vt. I. e. l. qui filio. S. si quis. appareret

ergo s̄m has leges qđ heredem instituendo non dabant lib

ertatem. sed contra. J. de manu. testa. l. diuīs p̄m. ho

die autem constat qđ videtur dare libertatem instituentio do eum heredem. vt. C. de necel. here. l. quidā. qđ quis pos set dīci aliud esse cum instituitur pure non data libertas te sub cōditione vel sub alio modo et aliud cum data est sub conditione: vt hic dicit: qđ non videt voluisse testator

qđ haberet heredi

tertati. h. d. Barto.

C. Si seruum meū pure here de scripsero: sub conditione libe

ritū: differtur institutio in id tē

pus quo libertas data est.

C. De adiectione alteri⁹ alteri

pōt adiūt conditio. h. d. Bar.

C. Si quis ita scripserit: si tici us heres erit seī⁹ heres esto: quasi queuis cōditio expecta

tur tichi additio: vt seius heres fiat.

et sane et iustitio et tertiu

liano hoc videtur.

C. Licet ius institutionis non

mutetur tamen qualitas acq̄si

tionis mutari potest. Bar.

C. Quis fideicōmissariā liber

tatem sub conditione accipit:

pōt ab herede pure cum liber

tate heres institut⁹: et nō expe

ctata conditione libertatem et

hereditatē consequit: et erit in

terim necessari⁹: et existente cō

ditione voluntarius heres ef

ficitur: non vt desinat heres

esse: sed vt ius in eo mutet suc

cessiōis. C. Aperte tabulaz

dilatio necessari⁹ heredis ius

nō mutat: vt solemus in sub

stituto ipuberis dicere. nā est

desinit si vult repudiare: potest enim. vt. l. de acqui. hef. l. si seruum. S. si quis hac. in fi. S. sicut et filius. vt in i. de here. quali. et dif. S. si. ergo heres nōle sed non re

si qui restitut⁹ per trebel. vt in i. de fideicō. here. S. re

stituta. et in minore in integrā restituto contra aditionē.

vt. S. de mino. l. r. si fine. S. sed quod papimarus. vel dic

non desinit si non vult repudiare.

y. C. Successionis. i. qualitas succedendi. et facit. C. de fidei

cō. l. post mortē. r. de bo. liber. l. mater. r. de lat. liber.

tol. S. sed et si sub conditione. r. l. s. r. qui. l. si p̄mār⁹.

.S. fi. r. l. s. l. fi. S. r. S. de dolo. l. filius. r. S. de libe. r. po

sthus. l. gallus. in fi. r. S. de v̄fruct. l. si v̄fructus. in p̄m.

sed argu. contra. J. de lega. q. l. vnum ex familia. in p̄m.

et ad rebel. l. sed si autem.

z. C. Non mutat. Ro. habet non mutat. sed p̄y deest nō.

dic ergo s̄m Ro. qđ si arrogo extraneū quē substituerā fi

lio meo impuberi crū necissari⁹ impuberi nō ergo mu

tatius necessari⁹ heredis. i. nō facit quemminus sit necel

sarius qui tempore mortis testatoris erat in p̄c. state qđ

retro tempore institutionis non erat. et sic primo regulā

ponit postea eā exemplificat: sed inepte ponit de vila-

Ziber Quartus.

spōte repellit. Jo. 5. dicit cū ab initio nullus esse in scī nē. arg. 5. de ar. l. litigatore s. 5. id iulian⁹. c. l. i. si vnu s. item s. in duos. et adde qd no. C. de insl. c. sub. l. si pat. g. C. Iulian⁹ modi conditione. petestatua.

g. C. Etiam si. abūdat etiam. sic. C. de manu. testia. l. si. g. i. vel dic qd non inuatu idem in p̄uo casu. sic. l. de fido. ob. l. qd cū. g. si qd vel adiunse ad di citionem filii.

b. C. Submoti. l. submouēdū. vt. b. si qd omis. c. t. test. l. b. qd sub 2dūne. t. b. se. a. l. si sub 2dūne. g. se. e. si. ts. etiā collig. l. b. 2dū. insl. l. h. t. b. le. p. d. ite si a subs tūto. sed quid si fuit iussus sed nō potuit. v. f. admittit qd nec sit p̄atiū fm. Jo. sed b. v. in spīa ḡnialitas. vt. p̄port. g. C. Etideo. qd si. h. p̄tū insl. t. l. f. p̄tūna r. valer te stameti. c. t. i. c. k. C. Inslutus. sub cōditione po testatua.

l. C. El. cohēre dem.

m. C. Pareat fili⁹. imo statim adire dz. si postea filius nō pareat cōdiūti et sic decesserit nō facit patrē intestatū: t. accrescit ei⁹ pos tio coheredi. h. at substitut⁹ expectat. vt. l. c. h. s. t. si filio. n. C. Faceret. si facere possit. vt. qd sub mixta cēt inslutus. nā duas h. t. l. v. uas fili⁹. rel. qd nō pareat; dūtō et dicat nullus testin⁹. vel qd velit parere: t. tuc eo parere. i. ad implente cōditionē admittit coheres. arg. 5. de iniū. te. l. filio. sic. t. als insluti expectat p̄teritos. vt. l. de stabu. l. illud. g. si. vel dic faceret. i. si dicem⁹ fieri patrē intesta tu si fili⁹ nō pareat cōditionem p̄tatiū: dz. coheres expecta re: vt mō dixi de mixta. qd nō dicere nō de b. m. t. l. statim et dic expectare dz fili⁹. v. sp. ad hinc vīte sue: vel p̄ mortē.

o. C. Que snta. l. vt. valeat testamentū filio insluto sub po testatua. t. sic nō possit filius dicere nullū thalamen tu et subiecti si habeatur. p. pura vt. dixi. et hoc si ha beat coheredē vel sublītū: als facit nullū nō parendo et patrem intestatū. vel vltimo vite spiritu viuēs quando non poterat impletū in fine vite: vel post mortem filiū quando poterat impletū in fine vite. vt. l. c. o. l. apud iulianum. c. t. de cond. insl. l. f.

p. C. Diffiniri. i. pro regula tradi. hoc qd sequit facti po testas est vtr sic. t. id est an facile de facti possit acimple ri. sed etiū est vt. l. de consl. insl. l. filius.

q. C. Indificilius. i. valde difficiilius. sic. s. v. lib. t. posthu. l. gallus. s. ille casus. t. facit. s. si qd cau. l. h. qd dixim⁹.

r. C. Ad generale diffinitionē. s. f. dicta facti p̄tās est t. t.

De heredibus instituēdis.

fo. Lvi.

ut consideretur an possit de facili adimpleri vel nō: et sic ad arbitriū iudicis refertur. sic. s. de impē. l. p. g. si. de vñ. l. mō. et de legi. et senatuscō. l. nō pht. vel għalem diffinitionē cosidera qd' għaliex et frequēt' fit. nā: et hoc si exierit de scholis/ est p̄tina: t̄z accidere possit qgħix ġejnej non possit: sed frequentius contin-

quenter qd'

currendum est.

Sub cōditione potestatua que pōt ipleri vñtimo vite sp̄itu vñtu filio nō admittit substitutio: nisi i ea dies fuerit adactus: secus si vñtimo vite sp̄itu ipleri nō potest. h. d. cū p̄cipio. l. sequen. Bar.

Sed et si filio sub cōditione que in ei⁹ p̄tate⁹ est herede instituto nepos sit substitut⁹: siue extrane⁹: puto vñtu filio nō extituru heredem substitut⁹: post mortē vero extituru: nec necessariā a substituto filij ex heredationē: cū: et si fuerit facta frustra est: post mortē em̄ filij facta est: quam iniurie esse als ostēdimus. opinamur igit̄ filij si sit institut⁹ sub ea cōditione que sit in ei⁹ p̄tate: non indigere exheredatione a sequentibus gradibus alioquin⁹ et coherede indigebit.

I. dem.

A pud iulianu lib. xvij. marcell⁹ notab⁹: si eius modi sit cōditio sub qua filius heres institutus sit: vt vñtimo vite eius tpe cert⁹ sit eam existere nō posse: et pendēte ea de cedat: itestato p̄t heres erit: veluti si alexandria quenerit

b. Herede. sub substitut⁹. cū vñtimo vite spiritu possit impleri conditio. Azo.

c. Extituru. q̄ tunc primū sit verū decēsis cōditionem. Azo.

d. Substituto filij. als filio. als

filij. et est sensus q̄ valet sc̄s gradus: t̄z ab eo nō sit filij exheredat⁹. vt. s. de lib. et posthū. l. si posthūmus. qd' et

e. Frustra est. scilicet facta. (vulgo.

f. Ostendimus. vt. s. de libe. et posthū. l. si ita. q. et l. gallus. q. in oībus et huius ratiō est ideo: q̄ non pot̄lo cum habere exheredatio donec cōditio institutio im-

pleri pōt. at templi pōt qdū viuit filius: et sic viuēt filio non h̄z locū exheredatio: postea frustra fieret. vt hic et in dictis legib⁹. et. de bo. l. l. filibet⁹ sub. q. estimo.

g. Alioquin. i. si diceres in superiori casu filij exher-

dari debere c̄ recte sit institutus. s. sub cōditione pot-

estatua. similid diceres: et in hoc alio casu a coherede de-

bere exheredari vbi recte fuit institutus sub cōditione po-

testatua. vt. s. c. l. i. q. qd' est fallsum. nā vbi recte est isti-

tutus exheredari nō dž. vt. s. d. lib. et posthū. l. si posthū-

mus. qd' vulgo. q̄ pollet ī ī et q̄ est. l. e. l. iam dubitari.

h. Marcell⁹ no. als lex. als. q. cap. et die nō addēdo.

S Ultimo vite. l. de condi. et demon. l. hec cōditio. p̄tra. sed ibi sub. etiam. et facit. C. de coramē. stipu. l. fi.

k. Cheres erit. et trāsmittit ad suos heredes. et hoc nif habeat substitut⁹. vt. j. l. p̄ta. et. l. de cōdi. insti. l. fi. ibi nā superior quidē species. t̄c. vel ad coheredē. vt. s. c. l. q. i.

l. Alexandria.

cū sit p̄p. als nō effet p̄tātua. vi. s. eo. l. suis. q. p̄to.

m. Cetera puto. non enī cōfilius heres ab intellatores trāsmittit. sed alijs sequentis gradus admittuntur: cū nec sit substitutus vel coheres. vt. l. de condi. istitu. l. finis. q. altera.

n. Ed et si sub

beditione. fas

cit. s. l. proxi. in fi-

o. Sub omni.

institutur ergo h

erēpos ne p̄temor

tuo filio vñtu aucto-

pat p. l. vell. vt. s.

de iniusto testa. l.

posthūmop. tunc

enī sub ol cōditio-

ne institut⁹ pōt: vt

hic. et. s. c. l. suis.

et. l. suis. t. le. he.

l. q. sc̄eduz. quid-

aut si filij nō est.

R. tunc et idē qd'

in filiis fra. 30. et

Azo. vt tñm sub po-

tellatua cōditione

possit iſitui. et hoc

subhici si redigantur

t̄c. id est redig-

gi possunt. q. d. p̄

dicto casu vbi fili-

us p̄cedit sub qd̄i-

ber: t̄z possit redigi ad cōditionē filij si filij nō c̄t: qd' tunc

vt filij dñs institut⁹ sub p̄tātua tñm. alij t̄ra et dicūt redigā-

tur. s. quo ad alia nō quo ad hoc: et pro p̄mo q̄ liberū p̄m-

gradus plusculi habēat: est. C. ad trebel. l. ubem⁹. q. fi-

p. Dedia tpa. tria sunt tpa. tēpus testamenti mortis/ et adiūtōis. t̄z em̄ in medio eorū etiēus heres fiat nō ca-

par: si tñm his tēporibus sit capar satis est vt hic. et. l. eo. l.

l. alienum. q. i. et insti. de he. quali. et dis. q. in extraneis. et

facit. l. de secun. ta. l. i. q. sed et si quis. et. l. eo. l. quotiens. q.

seruus cū liber. et. l. seruum meū. et. l. l. proxi.

o q

Liber Quartus.

sote vitiare et institutio si traditus esset seruo hereditario vel ipsi testator qui peruenisset in eum casum a quo sic institui non posset. Itē bene dicit sub cōditione: qz si pure forte viciata esset institutio cū traditus esset seruo hereditario vel ipsi testator qui peruenisset in eum casum rc. et quia sic pure sine

adiectione libertatio: morū vsicatis seruū ppū in statuere non potest hoc iure. vt insti.

de heredi. in hī. in pī. sī hodie cōtra ut ibidē dicit. vel dic bī. Jo. si hīd tarus mandasset esset viciata cū nō esset cui quereret si tūc p̄ditione exiſtēt: nam ipsam si būp̄si queri p̄ seruum istū absurdū est: sed tunc alienatus querit no uo dho: et facit. s. s. pri.

a. **Morū vsicatis p̄ius. i. statim vīu captus pendente p̄ditione: vt qz ali quo nō bona fide vel iusto utulo p̄uenit ad illum extraneum possesso hec.**

b. **Non est viciata. sic existente p̄ditione iussu illius dñi adire poterit hereditatem et sibi querere. b.**

c. **Si seruum cōem cū libertate dicas qz alienum non possum instituere cū libertate: etiā si postea fiat testātis. sed sine sic. vt. s. i. si alienū. t. s. pri. s. at pp̄um cum li bertate et nō aliter olim. hodie p̄tra. vt. s. no. pri. s. si aut cōem. aut cum libertate: nō valerit si necessarius: nisi postea partē socij redimat: vt hic. t. s. pri. tr. sed socio ac crescebat: vt insti. de dona. s. si hodie p̄tra. nā erit liber et necessarius heres dato p̄recio partis socio. vt. C. de cōi ser. ma. l. i. s. i. ibi: sī ipse cōis seruū rc. sed simpliciter te net. vt. s. c. l. seruū. in pīn. et etiā hodie acribat hereditas socio. vt. d. l. a. de cōi ser. ma. t. s. ad. l. fall. plautus. t. C. l. l. i. t. s. p. o. l. verū. s. seruū cōmuni. et facit. l. p. xii. t. l. duo. t. s. t. i. l. si seruū cōmuni.**

d. **Partem. que erat aliena: et sic habet totum.**

e. **Non efficiet sed volitarius. vt. s. t. i. l. si seruū cō munis. q. r. n. est ratio qz quos possum michi heredes facere necessarios et filio meo rc. vt. s. t. i. l. sī plures. s. i. at seruū cōmuni nō possum facere necessariū nisi redimam: ergo nec filio meo sī ipse redimat.**

f. **Cum libertate. intelligas vbi totū suus erat seruū nam si cōmuni nō posset institui cū libertate Azo. vt. s. p. x. s. no. sed Jo. dicit etiam in cōmuni fecit.**

g. **Sic fieret. qz erit si non fuerit alienatus vel manumis suis. vt insti. de here. in hī. s. seruū autem. vel bī. Jo. qz erit si redimatur.**

h. **Non valere. nam nec in testamēto cōdēt cōdēt. nō adimāt vīraqz: vt. s. de libe. et posthu. l. si ita. s. regu. lā. et facit insti. de codicil. s. nec codicillus. in fi.**

i. **A semetipso. i. ne libertas quā a se hī ei adimāt: seruū em̄ rc. et no. qz libertas seruū instituti cū libertate nō**

pōt alii legari: nec ab ipso instituto adimāt. et est ratio: qz hī eam a seipso. i. nō habet vt heres. qz sic esset res hereditaria: sed vt singulare cōmodū qz de here de in aliis consuevit dari: sed hoc ipse sibi vt hic. t. s. de acqui. here. ex parte. qz ergo nō habet eā vt heres nō pōt ei adimāt vt he redi. nā rc. sicut a simili nō pōt sibi legari libertas: vt ipsemet sibi cum ipse sit heresata nec adimāt. s. i. de adimāt. lega. l. legata in inuitate. s. i. sed videt qz pos sit legari sibi ipse met. vt. C. de cōi ser. ma. l. i. nā. contra. sol. abi. cratali us heres institutus vnde libertas videb̄ pīpm lega ri sibi: at hic ipse solus est heres institutus: vnde se sibi dare nō pōt. t sic sol. s. i. de lega. i. l. senatus. s. i. cōtra. nā ibi nō erat institutus qnimo nec sua res pōt sibi a se legari: vt. s. i. delega. i. t. quidez t. l. legatum. s. heredi. est et alia ratio quare nō pōt libertas adimāt: qz que simili sunt data. sīz hereditas. et libertas nō possit separari adimāt: ppter quā rationē etiā hereditas sine libertate adimāt nō potest. vt. s. de libe. et posthu. l. si ita. s. regulaz. sed in nostro casu est predicta specialis ratio. Itē t alia: qz si libertas posset adimērōt et hereditas: qd nō debet esse. vt. insti. de codi. s. i. no. ergo qz protinus est liber et heres. vt insti. de here. qua. t. diffe. in pīn. t. s. si cer. peta. l. eius qui. et est ratio qz a semetipso: qz sic op̄z hereditatē adire quā a semetipso nō acciperet: et hic norabiliter tantum deliberauit. Item cū habeat libertatē a seipso vt hicer go cur non potest ei a seipso legari: Rī. ibi sunt opposita heres et legatarius: vnde in codē esse non possunt. hic hereditas et libertas nō sunt opposita: simo quasi cōnēcta et hī est ratio: qz libertas nō est res hereditaria: vt dixi: Liber et libet.

Seruū cōis. tria sunt: nā hereditas sub cōdītō. hīdītā. Itē libertas cōdēt testamēto sub alia p̄ditione reli: na non cōta fuit. Item postea liber factus vīu testatore. Is erit est. qz heres dō volitarius si existat cōdītō hīdītā: lucet pēdeat cōdītō in testamēto date libertatis. ad hoc. s. eo. l. seruū. s. qui fidicōmissariam.

l. **Sub p̄ditione. si autē pure tota hereditas videtur acquirendā socio. vt. s. ad. l. fal. plautus. hug.**

m. **Adire potest. cū iam extitit cōdītō hereditatis.**

n. **Heres. i. qz esset heres si hic seruū cōdītō defecerit. vel dic coheres qz ei seruū nō existēt p̄ditione libertatis: nec alio eo liber alienauit: et sic extitit cōdītō hīdītā: sī bī hoc nō vī qz possit dare pīcū pīs. vt. s. t. i. l. si fuus cōis. sī nunqā hec alienatio p̄ heredē facta suo adimet libertatē sicut hereditatē: Rī. nō. vt. s. eo. l. pater filio.**

o. **Domini. noui. vt. s. eo. l. quotiens. s. seruū.**

Duo simili. nā si alter pū⁹ pīset: remaneret su⁹ alte
rius cui⁹ solius posset esse ammodo necessarius.
b **E**xistet. idem et si diversis dum tamen eodē fēpo
re existat sūm. Iō. si ergo diversis tēporibus: secus. vt no
s. an. sed et si in conditione. s. si seruum.

Uoties. alii

Recogitās s
Duo socij quendā seruū
cōmūnē testō facto he
redē et liberū esse iusterunt: hi
ruina simil⁹ oppressi perierūt:
pleriqz responderūt hoc casu
duob⁹ orciū heredē existere:
et id est verius. sed si sub eadē
cōditiōe seruū cōmūnē vterqz so
clus liberū heredēs eē iusse
rie eaqz extulset: idē iurēt.

Erro in corpore viciat iſt
utionē et legati. **U**lpianus.

Uoties volēs altū he
redē scribere altū scrip
sit in corpore hominis errās:
veluti frater⁹ meus/ patronus
me⁹ placet. neqz eum heredē
esse qui scriptus est: qm̄ volun
tate deficit. neqz eum quē vo
luit: qm̄ scriptus nō est. et si in
reliqz errauerit: vtputa dum
vult lance relinqueret vestē le
ger/ neutrū debebit: hoc⁹ siue
ipse scriptis/ siue scribendum
dictauerit.

Erro in cōtitate cōtinuari
discreta dispositionem nō vi
ciat. et quod est dictum p̄uale
et quod est scriptum. Bar.

Sed si nō in corpore erra
uerit sed in parte: puta sic: cū
dicasset ex semisse aliquē scri
bi ex quadrante sit script⁹: cel
sus lib. xij. q̄stionū posse defen
di ait ex semisse heredē fore:
quasi plus nūcupatū sit min⁹
scriptu: que sūia rescript⁹ adiu
uatur generalib⁹. Idēqz est et si
ipse testator min⁹ scribat: cum
plus vellet ascribere. s. et si
matorē ascriperit testamēta
rius: vel qd difficultus est pba
i. r. So. vt ibi.

Nuncupatum facit. s. eo. l. s. in autem. et dē cō
di. et demonstra. l. cum autem.
l **T**estamentarius. id est scribens testamentum.

m **S**emissim. scilicet scriptis.

n **I**n semisse. maiori summe minor lest. sic. s. de arbi
l. dē. s. si plures. et de pecal. hinc queris. et dē yer. obl.

i. s. si stipulanti. et de re iudi. l. si quis ei reo. Item facit
C. de testa. l. errore. et s. de sua. ho. l. imperator.
o **P**ro centum. que relinquere solebat.
p **P**er notam. id est signum representans.
q **A**diectum. id est superfluum.

r **P**utat. Imo
vide pure institu
tus. vt. C. de isti.
et subli. l. p. et. l. s
lega. q. l. cū pater.
s. si. tra. Sol. est
pro nō instituto. s.
sic videstinauit: s
pure. sed huic sol
ob. s. eo. s. si nō
in corpore. vbi vo
luntas p̄ualet scri
pture: s. ibi dicta
uit. hic tñ in cor
de destinavit: vel
dic morte preuen
tus nō addidit nō
iſtutur sine p̄di
tione. at sec⁹ in cō
trario fm. R. vel
hec est opī. mar
que nō tenet vt in
sili casu. s. co. l. ij.
s **H**eredē futu
rū. putat marcel
lus. Jo.

t **V**ideri. s. pu
tat repeate. Jo.

v **S**i testame
taris. i. scribens
testamentū. vt est
tabellio. vt. s. e. l.
s. sed si maiore.
x **D**etraxit. ol
no. Azo.

y **N**ō futurū.
scilicet pure. h. sed
prout testator vo
luit. s. sub cōditio
ne. vt. s. ea. l. s. s
si maiorem.

z **A**dīnum. sci
licet solum.

a **S**cripsit.
ex dicta dimidia.
et die definiasset li
cet nō sit scriptū.
vt. s. s. sed si nō in
corpore.

b **D**icit. s. s.
s. cer. peta. l. certū.
et. l. de ma. te. l. no
minatim. et. s. b. lla
be. et posthu. l. i.

c **C**ontumelie. quia tunc non valeret: vt tūcum qui
occidit scium instituo. vt. l. de lega. l. l. turpia. in pīn. sed
contra. l. eo. l. his verbis. s. i. Solu. l. si steri in genere ma
ledictionis. vi. et. s. de live. et posthu. l. iij. in pīn. hic in spe
cie dixit. sic et als in cōmendatione dicimus. vt. s. de do
lo. l. qd venditor. aliij vt. R. faciunt differentiam inter cō
s. o. iij

Liber Quartus.

equemiam ut hic: et maleditionem ut in contrario.

a **H**eres. vi. i. eo. l. in tēpus. s. quoniam. r. C. de testa. l. tubemus. idem in legatus. vi. i. de vſu fructu. legal. qui plures. et de re. dub. l. v. et in tutori. vi. s. d. testa. n. l. tutor in certus. et inſti. de leg. s. tutor.

b **D**emōstret.

proposito nole vel in-
dubitabili signo.
vt. s. pri. s. vel co-
ditionis euētū. vt
s. prox. s. per se
no. paliū. vt. j. co.

l. illa. sed opponit
ignor. pōt fieri he-
res. vt. C. co. l. ex-
traneū. ergo igno-
tus est certi. Bzo.

c **C**ertū est. fa-
cīt. j. de cōdi. insti.
l. vter. et de secun-
tabu. l. s. si quis

ita h̄des. et de le-
ga. l. si seru. lega-
tus. s. huius.

d **S**uccessores
sunt. vt. s. d. edē.
l. quedā. s. nichil.

e **E**qualit. sic
insti. eo. s. si ples.
et j. l. pri. r. j. pri.
s. rō le. i. l. legata
inutiliter. s. fi. et in-
stitu. p. soc. s. qd
ho. et. s. de pecul.
l. itē cū. insti. r. j. de
ap. l. si q. s. s. quo-
nunc.

f **D**etracta. i.
pindē acsi de fun-
do nichil esset di-
ctum.

g **S**ine parti-
bus. et ita eqūiter.
vt. s. prox. s. r. j. l.
pri. r. s. co. l. i. s. si
ex fundo. r. j. eo. l.
ex facto. s. ita ig-
h **P**oſtea. ma-
terialiter ponitur
hugo.

i **H**ereditate.
et sic ent necessa-
rius heres. sec. si
bitur si voluerit
heres elo. vt. j. d.
cōdi. insti. l. verba
nzo. et facit. j. co. l.

tale. et de feci. ta.
l. si ita. s. qui filio.

k **S**i quis priuium. hic tertius.

l **S**ubſtōni. vt. j. c. l. nā tertiu. r. facit. j. eo. l. liber ho-
mī. **A**dire. et ite est volūtari. h̄fs. (s. f. j. s. o. vt ibi.)

n **A**lienat. nec ērūt liber. vt. h. r. illi. e. s. g. si alienat.
r. facit. j. de le. i. l. q. s. tū. s. h. n. o. r. j. d. cōdi. z. b. mō. l. si in dī.

o **A**testatore. secus si imponibes emerit cui est ſubſtitu-
tus. vt. s. co. l. ſi ſeruū communem.

p **E**rit. vt. r. j. co. l. ſi ſeruū meū. ſic et in libertate. vt
j. de manu. testa. l. verum eſt. ſecus eſt in legato. vt. j. de
adimē. legal. cū ſeruū. cōtra. S. o. h̄c fieret dho inuria ſi

ſaltē hunc non ha-
bet heredē. vt in-
ſi. qui manu. non
poſſunt. s. i.

q **M**anumis-
ſus. a testatore.

r **V**aleat. hāc
ſoluit. ſabiliſ. et ſi
pure. r. q. valer.
Accurſus flo.

s **D**ie venien-
te. nō ante etiam
hodie. lex em que
preſumit ſeruo in
ſtituto fieri ei li-
berū. ſi. q. ma. nō
poſ. s. i. loquit. vbi
nō apparet. demi-
ni voluntas. tra-
nia. als. nō eſt loc⁹
preſumption. vt
j. de ſeo. ob. l. cō-
tinu⁹. ſcī. ita. hīc
enū. demū. poſt
diē dari voluit.

t **M**orabatur.
No. q. hereditas
per ſe ad dīc mor-
rari. vel dan. non
poſſet. vt. j. c. l. he-
reduſſ. ſed liber
tas ex die dari po-
tell. ſic g. eam. vt
hic dicit moratur
hereditas. Bzo. r
facit. s. co. l. ſeru⁹
alienus. s. i.

v **P**oſt diem.
quid ſi ante. h.

x **A**lienatus.
a testatore.

y **M**anumis-
ſus. a testatore.

z **H**ereditate ex-
tere. voluntari. et
dic a testatore. i
vtrōq. caſu ſalz ſi
ſtēc̄ adeat iuſſu
domini. ſiat liber.
vt inſi. eo. ſeru⁹
aſt. et. ſ. alienus.
quonimmo. ſi nō
eſſet liber. puta a-
lienat. poterit in
bente nouio dho nolle adire. vt. C. co. l. ſi. et ſic ſi poſtes
ſiat liber adiut ſuo arbitrio. vel dic etiā nō manumisſus
heres eſt alij. ſic impropue. vt. j. de acq. herc. l. placet.

a **A**lienat. a testatore.

b **I**nſtituto. l. cqua-

Heres aut̄ instituti niſi ut cer-
tus demōſtreb. nemo pōt.

Suffici pſonas eē certas:
l. portionū distributio ex futu-
ro euētu dependeat. Bar.

Si q̄ ſi ita dixerit: vter ex
fratrib⁹ meis ticio et meuo ſei-
am vrorē duxerit ex dodrāte:
vter nō duxerit ex quadrante
heres eſt: recte factā institu-
tionē certū eſt. ſed q̄ ex qua
parte incertum eſt. Plane eſt
ſimilis ſi ita iſtitutio facta fue-
rit: vter ex ſupraſcriptis fratri-
bus meis ſeiam vrorē duxerit
heres eſt: ſed et hanc puto va-
lere iſtitutionē. quā ſub con-
ditione factam.

Per iſtitutionem ſuccedit
in ius defuncti: et plures in du-
bio intelliguntur equaliter in-
ſtitut. h. d. Barto.

Heredes iuriſ ſuccelfores
ſunt: ſi plures iſtituant. di-
uidi iter eos a testatore ius op-
tet: qd ſi nō ſiat omnes equali-
ter heredes ſunt.

Plures iſtituti in re certa
dindūt ſibi hereditatē equali-
ter mihi testator manifestiſ ſu-
altud voluit. Barto.

Si duo ſint heredes iſtitu-
ti: vn⁹ ex parte tercia fundi cor-
neliani: alter ex beſſe eiusdem
fundi: celsus expeditiſſimā ſa-
bi. ſentētiā ſequit. et detracta
fundi mētione quā ſine parti-
bus heredes ſcripti heredita-
te potirunt: ſi modo volūtā
patriffamil. manuſtū ſi nō
refragatur.

Pictio poſtea non impedit
diem hereditatis et libertatis

Simul cedere. hoc dicit Bar.

Si q̄ ita ſcripſerit: ſtch⁹ li-
ber eſto: et poſteā q̄ liber eſt
heres eſto: labeo nerati⁹ et ar-
iſto opinant detrac̄o ſybo me-
dio poſtea: ſimul ei libertatē et
hereditatē cōpetere: que ſen-
tētiā mihi quoq̄ vera videſ.

Si q̄ primū ex triete: ſed ſi
et triete heredē iſtituerit: et ſi
ſcōd ſheres nō eſt tertium ex
beſſe heredē ſcribat: hic ſcōd
repudiabit beſſem habebit nō
ſolum ure ſubstitutioniſ ſed
etia ſinstitutioniſ: id eſt triente
ure ſubstitutioniſ: et triente iu-
re iſtitoniſ. **S**eruū cum li-
bertate heres iſtitutus ſi ſit
alienatus: iuderi adire⁹ ab eo
pōt cui alienatus eſt. ſed ſi re-
dēptus ſit a testatore iſtitu-
tio valer: et neceſſariuſ heres
eſt. **S**i ſeru⁹ q̄ ex die liber
atē accepit et hereditatē
pure mox ſit alienatus vel ma-
numiſſus: videamus an iſtitu-
tio valeat. et quidem ſi alie-
natus nō eſſet pōt defendi iſtitu-
tionē valere: vt die veni-
te libertatis q̄ hereditatē mo-
rabatur: competēt libertate
et heres neceſſari⁹ eſt. **S**z
ſi diē libertas/ hereditas aut̄
ſub conditione data ſit: ſi cōdi-
tio poſt diē aduentenē exti-
te ſi liber et heres eſt. h̄z ſi pu-
re fuerit heres iſtitut⁹ libe-
ratis in diē data: ſi alienat⁹
vel manumisſus: dicit debere
eū poſſe heredē ſtare. ſed
ſi no ipē ſeruū ſit alienatus: ſed
vſufructuſ in eo: eque iſtitu-
tio valer: ſed diſſertur in id

bente nouio dho nolle adire. vt. C. co. l. ſi. et ſic ſi poſtes
ſiat liber adiut ſuo arbitrio. vel dic etiā nō manumisſus
heres eſt alij. ſic impropue. vt. j. de acq. herc. l. placet.

c **D**ifſertur. hodie aut̄ videtur q̄ non debeat diſſer-

De heredibus instituēdis.

fo. L viii.

ri:mo statim adueniente die libertatis sit liber et heres et necessarius licet duret in eo vslfructus: qz bene pōt hodie proprietarius volcē vslfructario cī dare libertatem. vt. C. cōia de ma. l.i. S. sinuāē proprietatis.

Si alter⁹ idē si ciudē. vt. S. eo. l. quēs. S. si duo. Jo. b. ¶ portiones.

scilicet hereditarie.

C perinde habendū quantum ad portiones hereditarias nā q̄tum ad eos fundos non perinde est. vt. l. eodem. l.

ex facto. S. i. et. S. eo. l. i. S. si ex fundo. 2. l. i. l. cos heredi. S. si. 2. l. ad trebel. l. si q̄ pore sed contra. l. eo. l.

prox. Sol. concessio melioris rei vī partis nō facit vt plus rideas cē da tū de hereditate vt hic: sed copulatio plurium gionarū in eandem rē vel partē cōiūgit eos in vīnā dimidiam:

et alter cui pē se hereditas istituti omis iure ell collata: habet aliam di midiam. vt ibi.

D Nec fundū quantum ad partes hereditarias: sed ture prelegationis hoc habet.

vt. l. eo. l. ex facto. Accuriosus sō.

E Nomiassest. et ita deducit: parib⁹ equaliter erunt heredes.

T Icius. hic. i. in talu casu.

G Semissim⁹ facit. l. iij. d. m. et S. sed si duos. l.

item quod. S. si ex pleto. et. l. liber homo. S. si tunc. et argu. S. de vslfruc. ac. l. si quis tūcio. 2. l. si proprietas. 2. l. de vslfruc. le. l. sempronius. S. si. et insti. eo. S. vidēamus. 2. C. de impu. et ali. subl. l. si. in fi. 3 precedē casus est argu. contra. Sed expone vt ibi.

S Inequalib⁹ peractum. idem 2. si post peractum:

sed ideo sic dicit: quia si ante peractum non oportet iterum adhiber de nouo aliam solennitatem: si loqu

quia vbi ante ipsolure non videtur date inequailes partes: sed equalis tm finguntur date. si autem postea videtur adempte inequailes nō ipso iure nō date. vt arg. 2. de lega. i. l. si ita sit ascriptum. Bzo. 2. 8. de his q̄ in test. delen. l. i. S. sed si legi. 2. S. sed consulto. 2. facit. l. eo. l. si ita scriptum fuerit.

I Nerdū hec adiectio filij omnes enim coniuncti loco vnius habentur. vt. l. eo.

l. iulianus. 2. l. eo. l. l. lucius. 2. l. titu. l.

l. si pater. 2. l. de lega. i. l. plane. i. p̄n. sed argu. cōtra. l. de lega. i. l. luci⁹. S. lucius. Solu. vt ibi.

K ¶ Solennis. i. frequens.

L ¶ Vrbinus. q̄ in duodecum.

M In hoc. xij.

N ¶ Reuolutur. Telle-

als resoluitur: scz totis vī

hereditatibus in

noz. et nota volum iuri: po-

tatē testatoris in testatez

potestate iuri re q̄ng re-

soluti.

O Cui accedit.

id est q̄ superest.

P Pro parti-

bus hereditarijs

vt. l. de secun. ta. l.

sita. 2. C. 6. testa.

mili. l. iij. Accur.

Q ¶ Uncias. q̄

habet propria no-

mina he partes.

vt insti. eo. S. here-

ditas.

R ¶ Decrescit.

quantū ad nume-

rū vnciarum: non

quantum ad subs-

tantiam.

S ¶ Triente. im-

mo videt adime-

re pīmo quantum

cōfert scdo. vt. C.

de leg. l. cū q̄sito.

Rh. trahē hāc ad

illam: vel hic vīla-

bat talē fuisse vo-

luntate vt trāsiret

ad dipondiū q̄b pōt: vt h. 2. insti. eo. S. videam⁹. vt plene

T Illos. ex assi illutros. et ita decrescit (in Quono,

eis quantū ad numerū vnciarū: non quantū ad substans-

iam rerum hereditariū. vt. l. de lega. l. l. si quis testa-

mento. S. i. l. si pluribus. et pōt hoc facere. et hic est cōtra.

C. de leg. l. cum questio. Solu. vt. S. prox. S.

E Ex dimidia. scilicet parte assis.

Liber Quartus.

- a Et sexta. scz parte assis. et facit. s.e.l. ticius fundi.
 b Apud eundem. scz labecom.
 c Tertia. id est quatuor vncias: et quendam alium in
 octo vncias subaudi.
 d Explero. alio instituto in besse.
 e Secta. assis.
 f Dividenda.
 g Vticius. vi. aliis
 viii. habeat: vt. s.
 propterea.
 h 3 qd. eque
 pte. i. equa
 les partes.
 i Scripture.
 vi sic dixi se videt
 tur primo loco huc
 heredem instituo
 ut. Azo.
 k Modus. di
 versus pto. Azo.
 l Partib. sin
 gulis predictis.
 M Ulianus. ex
 pte dimidia.
 repeate heres esto
 vt. s. l. s. diuus
 in Ex qua. hic
 incipit institutio
 tertii.
 n Parte. di
 midia.
 o Dubitari
 posse. dubitabat
 et ne relatio sun
 plexat psonalis.
 et certe potius est
 personalis. alia e
 simplex. vt. C. de
 pac. conuen. l. ex
 more.
 p Verius. alt
 pomf. i.e.l. sit. s.
 fi. Azo. et facit. l. de
 verbo. sif. l. impli
 ci. sif. Accur.
 q Quadrates.
 scz duos. et hoc est
 quater tres vncias
 et sic sexim abos.
 r 3 pumus.
 heres sit institutio.
 s Et semisse.
 alio repeate sit in
 stitutio.
 t Questionem
 qd vel quantu voluit vniuersq habere. Accur.
 u Habituros. pumus et secundu: tertiu pto nichil.
 x Si repudiantur. pumus.
 y Quindecim partes. na voluit excedere assen. c. c.
 numerauerunt plures vncias qd duodecim: et hoc psumit
 psumas. ll. hodie psumit in duobis contra. et finis hoc certus
 hodie habebit. it. vncias. secundus tres. vt. iij. videant si
 bi adempte. vt. C. de leg. l. cum quellio.
 z Et est ratio qd tertius in noue vncias est substitu

tus. primus in sex vncias primi et tres suas. secundus qd
 in sex tantum est institutus.
 Am tertiu. instituti. sub eadē ordinō: scz si prius he
 res non esset. R. eno. vnū vicem plurū sustinere: Unū plu
 ris quo no. s. de pac. l. si plures.
 b Sustinere. qnops
 no. que vicē duop sustinet.
 c Partes. i. vn
 cias que sunt tres
 partes de quin
 decim.
 d In sex. s. vn
 cias. et facit. s.e.l.
 quoniam. s. si qd
 pumum.
 e Tem qd sa
 binus. nō est
 habeat quod de
 est. accur.
 f Executiam.
 in qbus calib lo
 cum habeat.
 g E quadrā
 tibus. hoc est que
 liber ex suo qua
 drante.
 h Tertiu. als
 est tertius. et ita in
 libro dñi Azo.
 i Omibus ac
 crescere. imo ad
 solū punctum. vt
 C. de cad. tol. l.i.
 s. id est duobus.
 que sunt s. Solu
 dic qd ibi nō pun
 git verbis hos si
 ne parte institutio
 als secus. vt. l. eo.
 l. heredes sine. s.
 huic distinctioni vi
 deur s. j. e. l. si una
 qd heredes. ibi
 erat cōiuncti ver
 bis. et est id est qd
 hic dicit. sed dic qd
 ibi erant disiuncti
 re. ppter verbum
 equis: et sic sit ibi
 sequales cōiunct
 verbis. m. et pun
 ctus re m. et facit
 l. de lega. iij. l. re
 cōiuncti. et dic qd
 omnes sunt cōiuncti re. nam ambo separatum: et sic in
 solidus sine parte sunt instituti: et sic tam inter se. qd alios
 sunt cōiuncti re. Accur.
 k Non sunt cōiuncti. qd re sola cōiuncti: et cōiuncti ita
 qd preferant alios cum et alii erat re cōiuncti.
 l Neq; hos. dic qd omnes sunt instituti verbis disiun
 ctis et tātu habent duo quātu et alii pum: vt. l. eo. s. sed si
 ass expleso. et l. p. s. sed qd re cōiuncti habentius ac
 crescendi. vt. s. propria. m.

a Ex nulla securi si aliqua p[ro]p[ter]e vacaret: q[uod] tūc sub verbo reliquā p[re]nere totū si alter repudiareret. vt. C. eo. l. iij. et de verb. sig. l. si patr. et l. ceteroꝝ que sunt argu. p[ro]tra item argu. contra. s. de sha. libe. l. libertatem. in fi. sed iwi speciale. Accurſus.

b Nam et si. a

simili.

c Dipōdiuꝝ. i.

pondus. xxiiij. viii
ciaruꝝ. sed tripon-
duꝝ. xxxvi. vna-
rum. Accur.

d Script. co-

tra Institu. eo. h. si

plures. ibi idem

q[uod] re. vbi dicit idē

in dipondio exple-

to q[uod] in alio exple-

to si aliis sine pre-

instituā videt in

cantūdem institu-

tus. vt in eo. ii. s.

videam. a. s. hac

l. s. sed si asc. ei-

go expleto dipon-

dio aliis sine par-

te institutus ratiō-

deꝝ. d[icit] habet

tu p[ro]mī. So. hec

corrigit gallum

aliꝝ q[uod] habeo ma-

le dixit vt h[ab]e[re]t

q[uod] in idem re-

cideat. Tu dic idēz

ibi esse si dipon-

duꝝ. et. scz ut insti-

tur sine p[re]f[ixa] de-

re in lituꝝ. in. xij.

vncijs et sic ad tri-

pondū remat. si-

cur institutus sine

parte aliꝝ expleto

venit ad dipondū.

e Notam. i. nō

approbat eā vt

p[ro]babile sim quo-

dam. sed duꝝ non

notādat est nō re-

prehendit. vt po-

te p[ro]babile. id est

q[uod] p[ro]babile est:

facit ad id totū. i. de secun. tabu. l. fi.

f Ueluti. al. que sit. z. al. fabius. z. die superiori

cōp[er]uit assem. et dipondū nō excedit. hic aut ex-

cessit assem vel dipondium vel tripondium. Azo.

g Distribuſet. uno instituto in. x. alio. in. viii.

h Ratio. no. eandem rationē in dipondio et tripondio

et quadripondio que in alio seruari.

i Omnis. i. tripondio et quadripondio.

k Servet. scz ut habeat q[uod] deest de dipondio: et sic de

alio. vt in si. eo. h. si plures. ibi si plures vnic[us] et. i. nā in

alio si est. vt. s. l. pro. i. in p[ro]mī. nec obstat. i. e. l. et vncijs.

l immo. cōcordat et facit. l. de secun. tabu. l. fi.

m Exfacto. relicta. q[uod] quedam instituerat in. decem yn

cij: et sic vacabat sextans.

n Si michi. verba testantis.

o Instituerat. als nō instituerat. s. testator. et sunt verba legis: sed q[uod] sequitur sempronius rc. sunt verba testantis. als est quē institueram: et tūc sunt oia testātis: i. falsum dicebat. quia eum non instituerat. Accur.

p Admitti. q[uod] si testator cōcerit esse heredē si vellet. Accur.

q Ess[ent] data. id est videt esse data inducea similitudine alteri casus. vt. s. eo. l. itez. Sed si ascen- manu[er]tib[us] nō appetit. p[ro]tata hic en appetit pars nec in situatio que fuerit in substituto sūt nō ponit quesho[n]e: q[uod] in eo conse- quēnam idem videatur esse. Rsi. fin. Azo. s. g. admittatur. tum q[uod] sub cōdicione fuerat institutus que extitit: tum q[uod] omnis substitutus est in situatus. s. quidā habent. s. an ter- tius scilicet sempronius: et sic formāt questionē in substituto que[us] dicitur nō admitti: q[uod] nō fuit institutus sed substitutus: q[uod] non placet. et facit. i. de adimē. e. l. legata mutuliter. et de ma- nu. e. l. ticia. s. fi- liar. s. l. de dofi. l. ex hac scriptura. sedibi speciale.

r Ulo loco. in- ter institutos

vel substitutos cū p[ro]tibus. vel dic quo loco testamen.

s Nichil. q[uod] semp h[ab]et vacatē. vt. j. e. l. q[uod] nō militabat. s.

filii. et mili. e. g. et iteret. et facit in si. de leg. s. an h[ab]etis.

t Alteras. cōfessi. i. medietate. sed d[icit] erit de quadrāte?

Rsi. accrescit vtrig[us]. p[ro]rata. vt. C. de cadu. tol. s. in p[ro]mo.

et no. hic arg. q[uod] ab intelligēda sunt scilicet si verū est q[uod]

testator verū putauit cū non erat: vt. s. de rebus dub. l. q[uod]

habebat. et s. de his que in testa. delē. l. i. s. sed nolētib[us]

et si no. s. de condi. inde. l. s. ruo.

u Habetur. et apud cōunctū solū remanet: vt. C. de ca-

du. tol. s. si nō quidā ex his. et hoc idem esset in caduco

et in causa caduci q[uod] in p[ro]nōscripto. vt. C. de cadu. tol. s.

in p[ro]mo. s. s. pro secundo. et s. q[uod] si medio. Itē est contra. s.

Liber Quartus.

de lega i.l si dnobus i.rn. sol. vt ibi. Item facit j.de iure codicil. l.i. in principio.

Tebatius ait. i perperam.

Ab recte putat. immo vide hoc esse falsum nisi alius pmo sit heres; cum illa verba in se habeant tacitam cditionem: vt. j. t. i. l.

qui liberis s. sub cditione. Rn. il. z. recte scribi: q.squis mihi heres erit stichus liber et heres esto: liberu tñ eū futurū labeo et heredē eū futurū recte putab. Seruo libertate pure: hereditate sub cditione dari posse verissimum puto: vt

C pure. no est p. v. testatoris h. t. s. aliocq. aliud esset: vt. j. de codi. insi. l. ea serius. hoc. s. q. ha-

beret libertatem eu deficiente cō-

datione. vel ibi ha-

bit coheredē: hic est solus.

Dpendeat s. si est solus heres: nam tunc pendet viruq. ex cditione

q. non poteſſe li- ber ante h. aliq. sit heres: nec eet heres ante aduē-

tū cditionis. vel si dicat q. h. cohe-

redē: die q. viruq. pēdet ex cditione. i.

an existat viruq.: nā d. vno. l. de li-

bertate p̄stat alio exsistēt coheredē

vt. j.l. prou. r. d. Lc. serius.

Expleta. q. cungo loco. a.

gradu primo vel secundo. fin. Azo. vel fin. R. ex testamento vel ab intestato si h. o. p. c. s. testator.

Fpende habet. caute posuit sic volēs dicere: cōpe-

tat libertas vel nō: sed pindē habet r. c. q. pōt esse q. cō-

petat si h. e. alii coheredē q. adiuit: r. pōt esse q. nō si nul-

li. h. e. coheredē q. adiuit vel nulli habeat. nā non adiuta

hereditate ex testō nulla in eo relictā valēt: vt. j. de stab.

L. filiū. l. r. j. de cdi. r. demō. l. dies. r. j. qm. dies leg. cc. l. si cum. Azo.

Gnoscere pōt. enā pendente cditione. vt. j. de secū.

stab. l. s. s. si sub cditione.

H3 quis institutā certum. tūc tollit dies certa de me-

duo: vt. j. eo. l. hereditas. Azo.

Inel incertum. i. sub cditione: nā dies incertus r. c. vt

jde cdi. r. demō. l. dies. r. j. qm. dies leg. cc. l. si cum. Azo.

Kgnoscere pōt. enā pendente cditione. vt. j. de secū.

stab. l. s. s. si sub cditione.

Lettan p̄ heres. hoc refertur ad ei casum quo insti-

tutus est in diem certū: nam si sub in certo. Id est sub con-

cditione (cū pētē pendēt cditione bonorū possessionē que

iuris sit nō que facti. vt. d. s. si sub cditione. r. l. si h. demū.

lucet quidā dixerint p̄ trascz q. illa que facti est per. l. C.

de inoffi. testa. l. filius. r. illa que iuris sine effectu sit nō

existat. cdition. vi. j. de secū. tabl. u. s. si q. ita. i. fi. s.)

non pōt pendēt cditione aliquā facere vt heres:

nec alienare dñi. v. aliquid facere vt heres: ita iuris est tantū nō facti

id est cum aliquo effectu: nec de iure ciuli pōt in-

terim adire: vt. j. de acqui. here. l. s. qui heres bo-

nis. s. si pōt vendere nō vi heres: h. vt quilibet r. alie-

nā: vt. s. de cōtra. emp. l. r. alienā: si tñ deficiat cdition

r. institutus est ta-

lis qui p̄teritus haberet cōtra ta-

bulas: remanet possessor: vt. p̄ ta-

bulas. vt. j. de cō-

trabul. l. si sub cditione. r. sic aliena-

tions cōfirmatur. vt. s. de actio. emp. r. vendi. l. si

alienationem. l. Non admittat. nō tamē repudiatur: vt. j. de cura.

bo. dā. l. r. m. C. Trahat. i. differat adimple-

re. Azo.

n. C. Edictum.

quod non habemus. Accursius.

o. C. p̄finit tps. s. certe imo statim d. adimplere: a. s. de

deficerē dicas. cdition. vt. j. de cdi. r. demō. l. hec cdition. con-

tra. Solu. ibi in legato: hic in herede qui vt dominus nō

sit grauandus. vel ibi subaudit etiam.

p. C. Institutione. i. institutions conditione.

q. Faciūm. puta si tūc ascenderit capitolis.

r. Creditoribus. s. hereditarijs.

s. Obiigerit. id est obuenient.

t. Urgebunt. q. p̄cunt.

v. Curatores. q. p̄tāt interim cstitutionēs q. faciōtā-

lia: vt. j. de cura. bo. dā. l. i. r. q. facit. s. de adimi. tu. l. in-

ter bonorū. r. j. de bo. auct. iudi. pos. l. si fu. r. C. de inoffi.

(testa. l. scim. s. s. pe. r. s. pri. s. r. j. de iure delibe. l. v.

z. C. Nō habeat. r. debet ex persona patris: a. s. nō fieri t

venditio: ut. Lex quib. eau. in pos. ea. l. apud iulianum:
¶ **A**bit. scz pector. I. quib. ex eau. in pos. ea. l. i. s. r. l. fulci-
nus. q. d. est falsum. quia ibi nō desunt hec verba. vel
dic fm. Jo. in quadā parte edicti quā nō habem⁹. et fm
hoc omnia inferiora verba videntur loqui de illo edicto
rei melius aut pom

ponens conditor
huius legis lo-
quēs de seipso in
terna persona: sic
z. s. solu. ma. l. di-
notto. in punci. et
fm. hoc dic adie-
ciū a pretore q̄ in
q̄daz edicto dedit
resumptionē in
tegrum illis con-
tra quos ell facta
missio & venditio
& causa cogniti-
tū nā ad pupil-
los refertur q̄ nō
restituitur in in-
tegrum ob ea que
facta sunt per cu-
ratorē talēm: vt
s. d. m. l. in in-
tegrum restitu. sec⁹
in absentibus iu-
sta causa. et in his
alijs que hic se-
quuntur: vt. s. ex
qui. eau. mai. l. i.
in fi. et s. quib⁹ ex
eau. in pos. ea. l. in
possessione s. cuz
dicitur.

b **C**ognitionē.
als conditionem.
c **S**ine dilatio-
ne. s. iniusta v. iu-
sta. Bzo. vel dic si
ne dilatatione. s. au-
ditio. nam tūc nō
procederet iudec-
ter interim ad facien-
dam missionē vel
venditionē. C.
de dila. l. sive ps.
vel dic a credito:

re: quia nec tunc procederet ad venditionē: vt. s. quib. ex
eau. mai. l. fulcinius. s. sed in diem. sed ad missionē sī:
vt. l. in possessionē. eo. titu.

Egitim.
d **E**gititudine. no. solutioez nō differri. pp̄ter egritudi-
do solu-
ne vel missione vel venditionem: sed an ad latus cōtesta-
tionem
vel ad sententiam. Jo. sic non ad cetera cause: cum pro-
no dis-
sert. **F**si q̄s iudicio. v. plen⁹. l. de diuer. et tēp. p̄cip. l. i. Acc.
T **I**cus. altero mortuo. ad hoc. l. de lega. l. fundum
s. his vertis. z. s. eo. l. cornelius.

Q **T** **V**ia substitutio. scz vulgaris que sit hoc casu ver-
bis affirmatiuus. sic. C. co. l. fi. regulariter cōtra: vt
iusti. de vulga. substi. s. i.
Demig. senatus. cuius nomē non habemus.

sed absens vel aliter imped-
tus. h. d. Barto.

C Et ideo ait⁹ cause cogniti-
tū adiectam pp̄ter eos qui si
ne dilatōe peregre essent: vel
egritudine⁹: vel valitudine ita
impedit̄ vt in ius p̄duci nō
possint: nec tū defendenter.

G Si instituo diuos hoc mō.
viter eop̄ viuat et arabo viuant
ambō sunt instituti. s. si alter
tm̄ viuat ille solus est institut⁹.
in pte: et in parte mortui c̄set
substitut⁹. h. d. c̄l. duab⁹. l. sc.
quētib⁹. et est pulcher casus.

T Itius et sei⁹ **C**elsus.
Uterve eorū viuat he-
res michi esto: existio si vterg
viuat ambos heredes esse: et
mortuo altero⁹ eū qui supererit
ex asse heredē fore. **T**lpian⁹.

Q Uia tacita substitutio.
D Eōq̄z et in le. **C**elsus.
Gato eodez mō relicto
senatus censuit.

C Si puma institutio est ple-
na scđa in eodē testō facta ni-
chil operat: et idē vbi sub plus
ribus pditionibus disiunctive
relinquit. h. d. Bar. **P**ompo.

S Ite solū ex pte dimi-
dia pure ex altera sub
pditione heredē instituero: et
substituero tibi: nō existēre cō-
de dila. l. sive ps.

re: quia nec tunc procederet ad venditionē: vt. s. quib. ex
eau. mai. l. fulcinius. s. sed in diem. sed ad missionē sī:
vt. l. in possessionē. eo. titu.

S Ite. substituero. tibi in partem illam tantū ex qua
sub cōditione te institui.

Non existēre. nūc respondet.

K Sequentē institutionē. nisi habeat coheredez: vt. s.
et l. si quis ita scripsent. Bzo. sed videt p̄tra. s. de p̄di. et des-
mon. l. nā ad ea. s. ibi in legatis: hic
in institutiōibus.
vt. z. t. u. i. l. fina.
S. fina.

M **L**adez pte.
in genere eadem
puta instituote in
triene si impator
intrauerit italā:
te eundē si naus
venient ex asia in-
stituo in alio trien-
ter vel dic q̄ sit es
dē omnino: vt in-
stituote si impera-
tor intrauerit ita-
liam ex triete: et si
naus ex asia ve-
nerint eadē triē-
te. et dic q̄ disiun-
ctum posuit: pdition
nēsecus si copula-
tione: q̄ tūc cēs
debet existere: vt
insti. co. s. pe. et s.
de verbo. obl. l. si
quisura stipulat⁹.
z. t. u. i. l. si plures
vel dic vt in. l. illa
si plures. no. Itez
facit in eo. titu. l. si
heredi.

Nomē quisq̄ p̄prie est col-
lectiū: s. fauore institutōis
distributiū assunt. h. d. B.

H **O**articulo. **P**ompo.
H. lo⁹ quisq̄/oēs⁹ signifi-
cant: et ideo labeo scribit si ita
scriptū sit: tūcū et sētū quā-
ta quisq̄ eorum ex parte here-
dem me habuerit scriptum /
heres michi esto: nisi omnes
habeant scriptum heredē te-
statorem neutrum heredē pos-
se esse: quoniā ad omnium fa-
ctum sermo referat: in quo⁹ pu-
to testatoris mēte respiciēdā:
s. humani⁹ est: eū quidē q̄ te-
de dila. l. sive ps.

S Ita q̄. pla-
cer. vt. z. t. u. i.
l. s. fi. et de secū-
tabu. l. s. fi. quis
ita scripsent. z. s.
eo. l. quo loco. z. l.
ex facto. Itez no.

hic q̄ non nocet Ordinis
ordinem peruerit cum demum omnia locum habet per puerio
fecto testamēto et mortuo testatore. non nos

H **O**articulo. quisq̄. als quisquis.
H. q̄ oēs⁹ significant. vt. C. de pac. l. si creditores.
C. habuerit. s. iam. vt. hoc verbū habuerit p̄terit te
posiſit: secus si futuri. vt. l. de his que. p̄ non scrip. l. in
fi. que est contra. z. s. eo. l. suta quis.

F **O**mnis. verbū plurale diuīsum geminat significa-
tionem singularis: vt. l. de conditio. et demon. l. falsa de-
monstratio. s. fi. et s. eo. l. pater. Bzo.

T **Q**uoniā. no. q̄ ad omnī factū sermo referat in quo
puto testatoris mentem inspicendam.

V **I**n quo. sermone. vt. l. de lega. i. l. nō aliter.

E **H**umanus est. in dubio.

Liber Quartus.

Instantā erit ergo unus heres et non aliis. sic. s.e. l.pater. et j.de cōdī. et dēmō. l.falsā dēmōstratio. s.fi. et j.dō cōdī. mīl. l.ū. s.fi. sed j.c. de impu. et ali. sublī. l.ū. s. et l.ū. quidā. s. in pīma incōlitā: in alia frētā tollit s. Itē facit. s.e. l.ū. sed qđ de alia parte erit. s. vi. l.eo.

l.ū. qđ ita scripsērit. et qđ hic dicit i tantā: intellige qđ ambo in statuērāt. sed qđ si qđibet in dōdrāte hīc scripsit: vel eđ quilibet in trīte: r.ū. tot vīciū sīent de hac hīdītate quō ille esse videntur. argu. s.co.l.interdū. s.pater. et l.ū. itē qđ fabiū. Itē facit. j.de leg. l.ū. si ita relictum. in pī. et l.ū. plurib. l.ū. in verbo qui liber,

Ignorū. satis facere. nō a litter. vt. C.de ne ces. ser. l.ū. j. et facit isti. de noxa. s. sinasit dānū. et C. de ser. pig. da. l.ū. et l.ū. ab eo.

Don min⁹. fa cit. j.de leg. l.ū. l.ū. michi. s. regu la. et dī. vt. ibi. et C.e. l.ueq. l.ū. j.de acq̄re. here. l.ū. ser uis. s. arg. s. s. d. edil. edic. l.ū. iaz. s. fina.

d. **C**ū testamēti. nota qđ testamēti. factio ei seruus ex pīsona dominōrū. introducta est.

e. **C**ōsſe. ab ex

hereditate.

f. **D**ominā. nota hereditatē dominā esse: et defun

cti locum obtinere. Accur.

g. **O**btingere. sic institu. eo. s. seruus alien⁹. et j.eo. l. ser

uus. et j.de lega. l.ū. legatū. s. seruo heredi. et de acqui.

domi. l. hereditas. et de vīcap. l. certā. et j.de lega. l.ū. de

bīto. in fi. et de noua. l. nouatio. in fi.

h. **L**la institutio. no. testatorū iura per se firma esse:

i. **E**t non ex alio pendere arbitrio.

j. **P**ēdere. et estrō: qđ vult cōferre in alieni arbitrium

qđ vir in suo pīmitti: scilz statuere de reb⁹ in eu casum qđ

sue future nō sunt. et facit. j.eo. l. illa ait. et l.ū. qđ sem pro

pī. et l. captatoras. et l.clemēs. s.fi. et l.ū. de here. ab in

testa. s. at hi. ibi qđ sec⁹. et et j.de cōdī. et dēmō. l. nō nūq.

z. s. de arb. l. tē sīvn⁹. s. idē pōponus qrit. et no. fin azo.

ar. qđ nō debeat valere cu. sic dicit testator. vt tabellio scri

bat legata debeti cuiusqū iussent. nīc⁹. Uel lego cēsū cui-

cūqū dixerit tīcū: qđ cōserfī in arbitriū tīcū factū: secū s. pīserf in eius arbitrio id qđ de iure est: vt sic dicat: volo te ita scribere sicut dixerit aliqđ sapientia: quo magis debeat valere et tenere que reliqū in testamēto et qđ ibi statu. Itē in libertate hoc salut. vt. j.de fideicō. liber. l.fideicōmīsa

sic qđ ex hac glosa habes argumen tum qđ cōpromitti pō: vt feras sentēta put de iure videbitur alicui sapienti.

k. **P**ostliminij. iure. nō qđ iū post liminij oīa iura ciuitatis l. persona ei⁹ in suspēso re tinentur.

l. **N**ō obrum puntur. id est nō tolluntur.

m. **O**brūpūnt. sed cōtrā ridebat: qđ cīvis romanus nō est. ad qđ. s.e. l. sed si in cōdītōne. s. solemus. et j.ad. l. fal. l. i. pī. n. **D**ecesserit. dominus.

o. **Q**ui ei. selli. cōtāpō. p. **C**ōpē seruū. vt pōte hereditātū. R. et facit. j.de le. l. lid qđ. l. seruus ab ho. et de bo. lib. l. si necem. s. si deportatus.

s. **Q**ādē tī. s. quid er go si aliis si iūtūtū sub cōdītōne: nunqđ hic in terim est heres in solidū. R. s. nō qđ qđ qīcūqū pōt eē loc⁹ iūtūtū nō ē

locus substitutū. vnde iūtūtū. p. pārtē pōt ea sola integrū est heres. sed argu. cōtra. s. fami. heredi. l. si heres. et argu. j.de assig. liber. l. sub cōdītōne. sed pro. j. est arg. j.de bo. pos. secū. tabu. l.ū. s. pī. dī. l. si pars heredi. pīta. l.ū. Azo. et plēne dic vt no. ibi. Accur.

r. **E**x asse sit heres. iūtūtū in cōdītōne habuerit coherēdē substitutū. vt. j.de acq̄re. heredi. l. cū heres. s. qđ ex pārtē. et s. s. e. l. si te solū. et facit. j.de acquire. heredi. l. si tu ex pārtē. sed argu. cōtra. s. qđ dīs lega. ce. l. huiusmodi.

s. **C**ām. als etiam.

t. **C**ōdūōe. s. qđ nō pōt decedere. p. pē testans et pō

v. **P**īterea. als propīterea (partē integrātū).

z. **Q**uisqū aliis. idem si aliis qui heres non est. vt. j. de rebus du. l. vīrum ita. Azo. et sic totū habet. vt. s. e. o. l. hoc articulo. et j.eo. l. paterfamilias. in fi. et l. qui filio. s. fina. et l. sequenti.

Hereditas ad diem certū: ut in sī. co. & heres. in in-
certū enim potest: vt. i. eo. l. qui filio. & l. in tēpus. in
prin. & de lib. & posthū. l. filius a patre. i. respon. idem
qđ hic est in libertate. vt. i. de manumis. testa. l. libertas.
& l. deo. qđ. h̄ in militē secus. vt. C. de testa. mīl. l. certi. &
l. de tēf. mīl. l. mi-
les. it. & l. in frau-
dem. & p. & facit.
ad. l. s. de adop. l.
questiu. & insti-
de heredi. insti. &
impossibilis. led
ar. & l. de reg. ur.
lactus. h̄ ibi mul-
la sit mentio insti-
tūos. Itē. l. C.
de heredi. insti. l.
extraneū. Azo.

Ex facto. quē
Adām. scilicet te-
statorē.

CDeuchere. s.
de. puincia.

DSoleret. scilicet
testator qui erat
mercator.

EQuerebatur
responso. huius
questionis differt
vslq. in sī. huius. l.
Ibique res in pro-
posito. & Azo.

FDicibā. ego
vlpianus. & nota
qđ altius erordi-
tur materia. an
teqđ soluat.

GRerum cer-
tar. & tunc simili-
bus est alius hic
totū habebit: vt. i.
eo. l. & si ex fun-
do. si ho alius est:
aut ex vniuerso &
tunc habet locum.
C. eo. l. pe. aut ex
re certa: & tunc h̄
locū qđ hic dicit.
h̄ C. Posse. vt fuit
in pīn. l.

HFamilie herciscunde. scilicet de actione.

INchil amplius. qđ nichil plus est in hereditate ni-
stōno fundi et subiect. vel dic nichil amplius. s. debet. ha-
bere ture prelegationis. Azo.

LAccipitur. als precipitur & in libro domini Accur-
correctum est.

MCorneliano. qđ valet dodrantē: vt subiect. Azo.

NLibomano. qđ valet quadrantē: vt hic subiect.

OEquis partibus. s. quotis: cum hereditas sit ins:
vt. s. eo. l. quotiens. & heredes. immo loco legatariorum
sunt habēdi. vt. C. eo. l. quoties. que est cōtra. Solu. ibi
erat alius ex vniuerso: hic non. vel dic qđ licet obtincent
vicem legatarū quo ad actions: tamen vere sunt her-
edes. puma placet. Accursius.

PQuasi. expressum est veritatis.
QAdiudicet partim iure prelegationis: partim iure
hereditario: vt. i. de testa. mīl. l. si certarū. & i. de acquirē.
pos. l. i. & si ex parte. & ad treb. l. deducta. & nō sumus. & facit
i. de lega. i. l. peto luci. i. rī. & i. de lega. i. l. posse emanci-
pationē. & si. & C.

cere: dodrante bonoꝝ: alteruꝝ
quadrantē: erūt quidē h̄dēs
ex equis partibꝝ qđ si sine par-
tibus instituti: verumt̄ officio
iudicis p̄tinebitur: vt vnicuiꝝ
eoz fundus qđ relictus est ad-
judicet. v̄l attribuaſ. **U**nde
scio questū: eris alieni onus. p
qua pte agnoscit debeat: & re-
fert papītanū (cutus sniam
ipſe: quoꝝ pbaui) p heredita-
riis partibꝝ eos agnoscere es
alienū debere: hoc est p semis-
se: fundos etem vice pceptio-
nis accipiēdos. quare si forte
tantū sit es alienum: vt nichil
detracto eo supesse possit: cō
sequenter dicemus institutio-
nes istas ex re factas nullue
esse momēti. & si forte falcidia
interueniēs rescissionē effet le-
gator. factura: & officium iudi-
cis recidet pceptioꝝ: istas
vt nō plus quisq; eoz h̄eat qđ
effet habiturus si legatū acce-
pisset: vel aliud: v̄l etiā pice-
ptiones. qđ si fuerit incerū. an
falcidia interueniēta sit: recti-
fime pbaſ offō iudicis cautio-
nes cōterponēdas. **L**U
hec ita sint: hec etiam institu-
tio de qua queritur non est re-
pellenda: si alius rex. puincia-
lum: alius italicaz heres scri-
ptus fuerit: officioꝝ iudicis

qui h̄z quadratē (cū h̄eat v̄l ultra quartā semissis) nō dedu-
ceret fal. Azo. Item qui h̄z iure prelegationis nō p̄ficit
suis legatariis sed coheredi sic: vt. d. l. nō semissis.

CLocum. habeat in prelegatis.

DSi legatum. i. non plus cosequitur vñus ab alio de
fundis in quibus instituti sunt: qđ si esset cōs legatū alius
heredibus institutis.

EAccipit. tanq; extraneus nō tanq; heres.

FVel aliud. infidei cōmissis.

GEsse. inter se coheredes.

HInterponēdas. de reddēdo retro qđ t̄ apparuerit
v̄l. acceptū: vt. i. si cui plus qđ p. l. fal. l. i. i. rī. so.

IWequa. in principio legit diri.

KRepellenda. sed approbanda.

Liber Quartus.

- a **A**scripte. scz in quibus instituti sunt.
 b **C**um nulla. scz quota. et pone hic contra. C. eo. l. qui-
 tiens. Sol. vi. s. modo no.
 c **P**ars. scz expensa.
 d **Q**ueres. qz scz sunt heredes ex equis partibus.
 e **I**n alijs. puta vincis.
 f **I**n alijs puta pra-
 ns. Accur.

g **S**upra ostendimus. scz vt pro
 equis gribus te-
 nac ad es alieni
 vi. s. vnde scio.
 h **S**i alijs. no
 soli coheredib.
 i **C**ontributio.
 vt oes insinu tri-
 buant ad supple-
 mentum falcide.
 k **R**ep. signifi-
 catione. i. appella-
 tione.

l **F**acit. nota
 primonu pluri ex voluntate patris
 familias.

m **T**otu. id est
 r̄silione p̄dictam.

n **C**lerich. scz
 in dubio.

o **Q**uin. id est
 aliquam.

p **H**eret. sub-
 audi ppetuo si no
 habeo in textu.

q **A**ugebit. scz
 res qz sunt ex loco
 quo re.

r **M**inuet. scz
 res qz sunt ibi. vnde
 de re. et facit. s. de
 le. aij. l. qstiu. i. rh.
 r. s. fi. r. l. sita le-
 gatū. r. l. qz filii. et
 no. s. de pig. l. de-
 bitor. r. C. de p. b.
 fig. l. i. r. l. de sur.
 r. arg. l. e. l. si vpo-
 ni. s. cuia.

s **R**eversuros
 id est recursuros.

t **E**os. s. huos

v **P**ertinere.
 quanqz sunt missi
 ad. puriciam.

x **A**gasonez. q
 ducit ede vel mu-
 los vel astmos. ve
 s. si qdru. pau. se-
 cis. dics. lagaso.

y **I**bi ellz. per
 petuo.

z **I**n agro. no
 destinato eis.

a **A**gros. ad
 sacerat destinat.

- b **Q**uasi expressum est veritas.
 c **L**egatum illius fundi in quo destinabantur aliqui.
 d **P**ertineant. reperire superius non.
 e **Q**ue. nunc solvit primā questionē in principio legis.
 f **I**n proposito. i. m. pposita questione.

g **C**uras. pe-
 cunias. ar. s. deb.
 du. l. qdā relegat.
 r. fa. l. de s. istru. et
 istru. le. l. qstiu. s.
 papimarus. r. l.
 le. s. id. quefuit.
 r. l. predia. s.
 h **E**lo viuo. scz
 testatore.

Itsa ita. he
 redē. tello.
 k **S**cripsero. s
 futuro no fit cōdi-
 tio vt ipediat: s. b
 p̄tento sic vt h. et
 b. e. l. u. s. p̄t aut
 is. nec ob. s. e. l. cle
 mēs. s. fi. v. tibi di-
 ces. r. hoc vbi sit
 testator apposuit
 p̄tūtēz. si aut ex-
 neo tūc si de p̄teri-
 to valet: vt. s. e. l.
 i. j. z. l. h. articulo. si
 o futuro no q̄ e ca-
 pitoria: vt. s. e. l. l.
 le. r. J. de his q. p
 no scrip. ha. l. q. in-
 fi. s. qre sec. qn si-
 bi apponit. z. d. i. o-
 ne o futuro: r. aliis
 qn exne. s. fi. fm
 Jo. cu. d. i. o. pen-
 der ex testatore si
 dicitas h. p. pu-
 ra. r. fa. s. de. z. d. i. n.
 s. l. l. l. l. m. o. r. C.
 de insti. r. subli. l.
 p. s. h. s. e. l. q. n. e.
 s. statud. s. d. i. c. r.
 ibi. Iteno. q. ali-
 cubi v. c. z. d. i. o. r.
 no elv. h. r. J. de
 op. le. l. illud aut
 illud r. J. de ali. le.
 La filio. s. fi. s. ar.
 J. de v. f. leg. l.
 qui cum plures.

Cum in testo
 alios institu-
 tio. Accur.
 m **S**cripsero. sub
 audi filio istituto.
 alios no essent duo
 gradus.
 n **P**ost mortē
 facit fin galli con-
 siliūm: vt. s. de li-

Defectus conditionis de fu-
 turo que dependet ex facto te-
 statoris institutionem non vi-
 cit. h. d. Bar.

Idem.
S quis ita scriperit he
 redem: ex qua parte co-
 dicillis tictum heredem scri-
 psero heres esto: etiā si pars
 in codicillis no fuerit a scripta
 erit tamē heres quasi sine par-
 te institutus sit.

Non admittitur concursus
 instituti et substituti. hoc dicit
 Bartolus.

Aplianus.
Cum in testamento ita
 scribitur: si filius meo
 me viuo morietur: tunc nepos
 ex eo post mortem meā natu-

be. et posthu. l. gallus. in pñ.

a **D**uo gradus. institu. et substitui. vt filius quidem institutus. ne posse autem habeat substitutus.

b **S**ubstitutus fuerit. citia vulgariter. s. si posse non erit heres. t. c. sunt tres gradus. Accur.

c **U**na cum filio. Iz testator direxit si nepos heres non erit tunc heres esto. t. hic nepos non erit heres. t. c. Accur.

d **S**ed in scđ. id est in locum de sufficientis secundi gradus ex quo cepti posse adiri hereditas. fz hic no cepit posse adiri hereditas. ergo tunc repellitur. vt. t. de acqui. here. l. i. t. facit. l. t. i. l. si mater. Accur.

e **T**res instituisse. breuiter duos gradus copie hendi. sic. l. t. i. l. luci. s. aliter. acc.

f **D**uos dumtarat. sed quid si duos tm habeat. et id scriptis. Rn. eum heredem esse. vt. l. t. i. l. si quis eum quem. in pñ. Item nota q. se quæs scriptura de terminat. et relata git precedentem. sic. l. de verbo. sig. l. si fundum. et de acquirere. possit. l. si q. t. s. de cal. l. hec actio.

g **I**nstituisse. non sequente scriptura determina re et restringere precedentem.

Qui tres filios habet. et ita scripsit. filii mei heredes sumto. publio filius meus heres esto. videri potest pria pte duos dum taxat filios heredes instituisse.

Post mortem legatarum potest seruus legatus heres institui. h. d. Bar.

Idem.

cōdītio. et p. sequēs nec heres. q. nō liber. et q. sub eadēz editione retardat hereditas. vt. s. e. l. seruus alieno. s. i. et argu. s. de cond. inst. l. cum seruus. et s. e. l. trebat. s. f. et ar. s. de ser. riba. p. d. l. i. u. s. qui hz. Item nec ex codicillis est liber pendente cōdītione. vt hic dicit. q. noluit lex expectari an habeat vtriusq. ex testamēto. et sic sit necessari. q. est si existat condītio. vel voluntari. fin. bug. I. e. si esset liber in codicilli. si remota. q. dītio libertatis p. cōsequens hereditatis. et sic directo dare. h. f. d. t. in codicillis remouēdo. q. dītio q. ee nō debet. vt in h. de codicil. s. fi.

Quedato pamphilum legat. cundē post mortē filij ex parte heredē instituire eodes modo potest. quo is qui seruum sempronio legatū. cundē post mortē sempronij ex parte heredem instituit.

Condītio tacite hereditati adiecta nō potest in codicillis adimi. h. d. Bar.

Seruus testamento heres pure scriptus. liber autem iussus est esse. si intra kalendas decēbūs dece dedit. si codicilis pure libertate accepit. intra kalendas quidē neq. liber. neq. heres erit nisi dece dedit. si intra kalendas non dedit. liber ex codicillis perit.

Sublata causa viuo testatore per quā condītio vni rei adiecta aliter repetita intelligatur. cessat repetitio condītione pendēt. secus si esset tā defecta. Bar.

Si quis seruum suū liberū sub conditione heredem pure scriptisset. euq. vendidisset. pendente conditione iussu emporis seruus adire hereditatem potest. quia et substitutus institutio. et est quia iperādī hz. q. si post defectam conditione alienat.

Ratio. alias nō valet libertas. vt. C. de cadu. tol. l. s. in novissimo. et fin. hoc potest in fine legi cu nō fin. Jo. qui habebat ex codicilli nō erit. nō adiuta h. d. t. a legi. **C**onstitutus institutio. p. cōdītio defecta sub q. ipa institutio facta vñ quātū ad qrendā h. f. t. atē fin. R. g. l. nū qd si postea p. dītio extiterit. restitut. emptor. hereditate suo Rn. nequaq. s. z. o. expectat. q. hec p. dītio q. s. seruus in codicili mālisse. l. latu. nā ante cōdītio nec se nec aliū potest facere heredē. l. alienatōe facta est. q. faciat heredē. t. id p. dītio nō expectat. q. vera nō est. p. dītio. fz q. p. p. i. e. naturā libertatis differt institutio co. s. nō alienatōe. q. s. si esset vera cōdītio expectare. etiam co. alienatōe.

Imperanti nouis dominis.

Defectam conditionē. libertas que forte erat si nā venit ex alia hinc ad mēfēz. et dic q. defecta. q. dītio et libertate et hereditate sub cōdītione tacite repenta data.

i **F**undem. s. p. pamphilum.

k **F**iliū. exhereditati.

l **E**undem. seruus. Accur.

m **P**ure scripto. quo ad verba. effectus aut eius est.

p. dītio adimpler libertatis. et dic scripto sol. fin. Jo.

n **I**ussus esse. sub hac conditione s. t. inter. t. c.

o **N**ec liber. ex telō nō est liber. q. nō exiit adhuc

Liber Quartus.

viciat; alienatio solē admittit libertatem. vt. insl. eo. s. seru^o.
 a. **I**nutilis. qd perinde est modo habendum ac si fuisset
 pure institutus; et simpliciter sine libertate data aliquo
 modo. h. quod hoc iure non valebat: hodie secus. vt. C.
 vi. neces. ser. L. quidam.

b. **Z**igitur. qd di
 vi. I hereditate ser
 uo relata: id est in
 legato cū sub con
 ditio libertas sit
 ei relata.

c. **C**ondicere co
 ditione. scilz liber
 tati a scripta.

d. **L**egatum ha
 bebit. ipse manu
 missus. qd legatum
 pure cepit deberi
 manumissionem fa
 cta. hug.

e. **A**ut domi
 no acquireret. cum
 fuit alienus.

Accursius flo.

f. **D**icitur. scilz

cer domini.

g. **E**xuncta. et
 sic videb^o qd nō ce
 dat dies huius le
 gati quantum ad
 hoc vt valeat vel
 non a tpe mortis
 qd est bī notādū
 vel satis pōt dici
 qd cedat a tpe
 mortis. h.

h. **F**uerit. scilz
 seruus.

i. **R**ecidet. ha
 buit em qd tacite
 a seruo acquirens
 dū. legatum conditi
 one libertatis ad
 dicta. R. vel sic: qd
 pindē habēdū est
 ac si legatum sim
 plicer sine liber
 tate fuisset: ei rel
 etū qd nullū esset.

vt. C. de leg. l. ser
 us. et facit. de lega. i. l. quesitum. s. i. hug.

k. **N**on debet. venditor.

l. **V**est totum. de subtilitate iuris.

Ivest. nam videtur voluisse testator venditorē ha
 bere debere partem dimidiā serui: cum eum insti
 tuenter pro dimidia. hug.

m. **C**hereditatis. totius. cū emi fuit institutus seru^o. p
 dimidia et medietas serui remansura est penes venditorem:

ergo medietas illius dimidie. et sic alia sit emptori resti
 tuenda que est quarta totius hereditatis. h. et qd qd cohe
 res nō erat nisi in dimidia: non poterat habere nisi me
 dietatem serui et mediā institutionis serui que erat quar
 ta totius: sed tamen statim corrigitur.

o. **N**otar. id est reprehendit: ut imino rē.

p. **D**istract^o. et tradit^o. et sic appet corrigi qd dicti erat
 s. e. l. p. i. f. plane nō totū: et facit. s. de ac. emp. et vē.
 I. Julian. s. si qd seruo. s. cur nō hz aliqd vēditor: cū testa
 tor sciebat seruū esse vēditoris? Rn. cōtēplatiōne serui istis
 tuit in dubio. vt. C. de vſu fru. leg. l. f. et J. d. leg. pref. l. i. q.

s. itē quō coh
 res pent ultra qd
 sit heres. vt. C. d
 rei vēd. l. res alie
 nas. Rn. qd testa
 tors vt eū voluisse
 hz totū cui p
 tē dedit. vt ar. s. de
 2di. et demō. l. si qd
 eū quē pindē em
 hz ac si emperor. p
 prū fūt istituz
 sine libertate. et sic
 hereditas tota et
 seru^o dabatur he
 redi emptori.

S 3 p. famili. i
 genu. id est
 esset et liberta.

r. **C**redebat.
 fors. nos em ig
 ram. quid ipse cre
 dident.

s. **S**épronium.
 subsitutum.

t. **C** In partē. qd
 tā: vt in f. l. dices.

v. **Q**ui scit. er
 go et est seruus.

x. **C** Et ita substi
 tutit. i. his verbis.

y. **C**heres erit. li
 ber puta de nouo
 factus.

z. **C**ecip alium.
 cui^o est tūrū subie
 ctus parrogatio
 ne vel p. fuiturē.

a. **C** p. taret. s. cē
 b. **N**on erit. sub
 audi talem substi
 tuo. Accur.

c. **C**onvicta. b. lis
 bertate i. fuiturē.

d. **C**Alium. puta

e. **Z**igitur in hoc casu. s. pmo casu hui^o. l. (dm̄ fūt
 f. **D**ivididat. sed quid fieri de alio semiser? Rn. dñs iſi
 tuit hz pcpus inspecta potius p̄itate qd opinione: l. qd dā
 h. et est enā p̄to hoc i. l. prox. qd versile est qd imperator
 sibi precipuum accepit. sed videb^o distingui aut voluit
 alii fieri hz dī si apparet fū: et tūc substitut^o i. totū repel
 lū si paruerit dho i. adesido. aut nolunt: tūc i. totū admit
 p̄ yba (si nō erit heres) signe. hic h. nā dubitabat on telor
 credident liberū. Itē si credident liberū dubitab^o qd vole
 bat p̄ p̄dicta yba significari: si hec nō erit. et diligue
 vt iſi. o. vul. sub. s. f. et facit. s. de enī. l. s. i. p̄pular. s. i. et

g. **J**. de acq. her. l. vij. r. C. de ure delib. l. cū aliis.

h. **T** hoc tyberius. inst. deyul. sub. m. f. dr. tūc: s. sic hi-

nomius. sed opponitur si testator credit liberi: ergo sub istituto ei facta intelligit se ut liber. qdñ nichil hz s̄ substitut⁹ totū. Rn. opinioni testatis est h̄itas p̄misq; est seru⁹: que p̄valet cū ignoram⁹ certitudine voluntatis. nā pot⁹ esse qz liberū putabat: tñ voluit si quo casu derege: ref eius coditio: z

h̄u⁹ apparet qdñ do min⁹ haberet: sed latebat hic quid voluerit.

Q uia soluēdo.

Appolōtōs. secus si diuersorū nominiū cēnt. Ro.

qz tūc p̄mo noīat⁹ nūl̄ casu. vt. i.c.l.

qz soluēdo. z. j. qz et

s. qb. l. si qd̄ heres

b. Ante aptas.

hoc dicit: qz sm

hec iura nō cede: bat dies h̄ereditat⁹;

vt possit adiri n̄

si an apturas ta: bulaz ēt instituto

p̄ gr̄ herede: sed

hodie statu a mor: te testator. vt. C.

b. cadu. tol. l.i. g.i.

z. h̄ nouissimo.

et iō qz distingui: s̄ aptas tabulas

vel postea: dices

hodie ante morte

testatoris vel po: stea. et hoc maxe: in nēcio q. ptinua

post morte ei⁹ est

heres. vt insti. de

her. qual. z. diffe: in p̄n.

Inualic: c. Heredē. no. qd̄ no val⁹ poslea s̄ta q̄fi. confirmat contrare: ḡula catonianā. datur.

d. Hore. imo v̄f null⁹. vt. l. de reb.

du. l. si fuerit. tra: so. b. apper qd̄ sit

heres altero mor: tuo ibi nō qd̄ lega: tanus. Jē h̄ testa: tor v̄tq; voluit

esse heredē ab alterū tñ h̄e legatū. z. facit illi. qd̄ ma. nō

pos. h̄. i. C. de neces. fer. l.i. z. J. de tes. mi. l. in fraudē. z. J.

eo. l. in t̄p̄. q. i. z. J. de ma. testa. l. c. ex plurib⁹. z. S. de tes.

tu. l. duo. z. S. de v̄fruc. l. quoties. z. J. de leg. l. si qd̄ lega: uerit. Jē nota qd̄ nō valet poslea confirmatur contra re: gulam catonianā. sed illa in legatis. hec in hereditate.

Iniciem. cū nō appareat quis prior quis posterior

nominetur. vt. Leo. l. qui soluendo.

R iterfamilias. monumētu. totum. nā s. p. parte nō

sufficit: z sec⁹ sit in p̄ditione qd̄ diuidi p̄t. vt qd̄ s̄sistit

in dāda pecunia. vt. l. de cōdi. z demō. l. pe. z. l. tale. h̄. fi. z

J. de manu. tes. l. si ita fuerit. z no. plene. C. S. 2di. inser. l.

s. Eoz. no. h̄ac volūtate defuncti nō fuari. (si ples.

b. Nemine. nota nemine ex alterius facto neqz here: ditati alligari: neqz exheredari posse.

i. Posse. cōtra. s. de his q̄ in testa. delē. l. cācellauerat.

in fi. sed illud. pp̄f voluntatē detun: ctu: qd̄ ip̄met can: cellauit. Jē facit

z. co. l. hoc articu: lo. z. l. luci⁹. z. J. ad

fill. l. fi. z. S. de ne: go. ges. l. si ex duo bus. z. de iudi. l. si

petitor. z. S. b. alie: iudi. l. i. cum suis

concordā. k. Adiſſer. nec monumentum fe: cisset.

l. C̄heredē esse. Testa: insolitū. vt. S. eo. torisvo

l. si qd̄ ita scrip: luntaa: rit. in fi. et no. hi. nō sem:

preceptū testato: per ser: ris no seruari: qz uatur.

dirit qz eoz. z. sic et alia nō seruat. J.

de leg. l. filiuſſa. S. diuina. z. de con: ci. illi. l. qdā. et est

rō: qz ex alteri⁹ fa: cto z. vt h̄c dicit

cum cōcor. dictis.

S meua. vi. usit in p̄senti ip̄e. sed videſ cōtra. S.

de iudi. tes. l. cū in

scō: siue ponas de p̄tī siue de tu: turo. sed ibi falsa

hic nugatoria.

n. C̄impossible de natura. nota qd̄ ip̄ossible de natu: ra i. testō aſcriptū

nullā vim habet.

o. Scriptū. l. si

liuam. viuere que numq; fuit.

p. Nullā vim. sed remanet utili: tio

tatio pura quo ad illud. vt. J. ti. i. l. i. z. l. iſti. co. S. ip̄ossible.

q. Chaberet. et sic non viciat ſtamentum.

Quidam. amicū. credebat h̄e meliore amicū qd̄ pa: tre: sed nō fuit. ad hoc. C. de cura. fur. l. fina. h̄.

f. Instituerat. nota filium non posse inuenire melio: p̄f fi: rem amicum qd̄ patrem.

g. Ab eo. testatore de reſtituenda hereditate. hec ta: lior. ami: men voluit testator. fed non prodeſt vt h̄c petatur fidet: cus dici

cōmif. fed mandati agitur. vt. subiectis. si autem rogasset tur.

testator teneretur amicus adire z reſtituere. et sic pater

peteret. vt. poteſtibi ſequitum per filium.

Liber Quartus.

a C Interposuisse tacite testatorum: sed expresse filio. nec
enā est pactū future successions: quod testator cōfinit. vt
b C Secutum. expresse. (C. de pac. l. si.
c C Refutaturū. alii platurū. sic ē in libro dñi Accur.
d C Inutilē. s. i. de stipul. seruo. l. si. Sol. ibi in tractu
vbi tēpua praeceps?

infipit. alius in
hereditate lega
to ut h. t. C. de cō
di. inser. l. si vxor.
Ite ibi dolo pro
trahebat tēpua q
esser sui iuris hic
nō: cū testator pa
tri queri volebat.
Itē cōtra. s. man.
l. si mādauro. s.
fugitiū. sed ibi
de pecunia domi
ni empta erat res
a cōtracto ibi erat
hic fecus.

e C Vulgarē. id
est directam man
dati.

f C Placeret. id
est vtile mandati:
sed certe inmo in
facto. vi. s. mā. l. si
ho nō remunerā
di. s. si filio. sed ea
dē est in factum et
vtilis. vt no. s. de
prescrip. ver. l. s.
tēs. et facit. l. de si
deicō. liber. l. si du
bitet. s. si. et de act.
et ob. l. filiuſa. suo
nomine. et de ver.
ob. l. quidā. t. C.
de inoſi. testa. l. si
lius matrem.

S I ita. fore.
Inmo ponitur er
go correcive p̄bū
varia inmo. s. l. d. manu.
habet si
testa. l. s. h. s. alii
gūficas
13.

I Ita. fore.
Inmo fuit tēpua
heres esto: se
sum solū heredē fore. rū. sed et
si tra. l. heres esto: inmo se
heres esto: idē erit dicendum
seū solū heredē fore. C Qui
dāb testō ita heredem istituit.
Ticia filia mea heres esto: si
q̄s michi liberop̄ me vivo siue
mortuo nasceret: unc qui virilis
sexus vnu pluresve nascetur
ex pte dimidia et q̄rta: q̄ femi
nini sexus vna pluresve nate
erunt: ex quarta pte michi he
res sit: posthum⁹ ei nat⁹ est: co
sulebaſ ex quota pte posthum⁹
heres esset. Rū. eā her
editatē in septē partes distri
monstra. l. nam ad ea. vbi dislinguitur incontinenti vel
ex intercalo. Accurſis.

l. Quidam. ticia iam nata.
l. C heres ello. simplici instituta: in asse instituta videſ
k C Dimidia et quarta. totius hereditatis.
l. C posthum⁹ quoq̄. l. posthum⁹ et posthum⁹.
m C habuerit eēni. et tūc dūcāt hēditas l. xxiiij. vncias
n. C proposito. cū solus posthum⁹ est natus.
o C Tum as filie. iam nata.

p Cxi. q̄d tūm est quantum et septem predicta.
q C filia. iam nata. sed ī huic. C. de leg. l. cb̄ cōficio. vbi
tūm auferitur priou quantū cōferit scđo. So. illud in natis
hic in posthumis q̄ non sic auferunt cum innēat ins
olidū heredē: vel hic scđo in certis vncias abī scđo in me
diate vel tertia
ei q̄d reliquā p̄s
ri. vel h̄ volunt ex
cedere assē: ibi
erat dubiū an vo
luerit vel nō. et ita
nō excedit vbi. t
J. eo. l. q̄d nō milita
bar. s. filii. Itē p̄
inst. eo. s. si ples.
ibi partib⁹ em et
vbi asse distribu
to: postea institu
tus in tantidem
admitit. alii ad
vacante. Solu. ibi
in natis: vel hoc
corrigit fm. Jr. v̄
ven⁹ hic volunt
testor habere tan
tūdē. cō dixerit ex
quota parte. s. di
midia et quarta. v̄l
tūm quarta. Itē cō
tra. l. eo. l. qui non
militabat. s. filii
vbi videtur ade
missus de asse quā
tū scđo contulit. s.
ibi dubiū erat an
voluerit assē ex
cedere: hic conlla
bat q̄ sic. alii q̄ h̄
as exp̄ssim filie
fuit assignat⁹: ati
simplici instiſo fa
cta. q̄d nō placet:
q̄ hec let hec nō
dicit. et facit. l. ad
treb. l. marcellus.
z. s. de libe. et po
ſihu. l. si ita scri
pt. et de lega. l. si q̄s
testamento. s.
r Cittus. pro
priū nomē. vt ibi:
gaius attius.

t C Dextant. i.
decē vncias. v̄l
s. s. hereditatis.
s. facit. s. eo. l. si quis ita. Accur.
H 3 overbis. dñs ello. nā heres et dñs idē est. vt insti
tu. de here. quis er dñs. s. penul. idēm si dicam bona
me ubi relinquā. vt inst. de testa. mili. s. idēm pauſe
giū. et. C. de testa. l. qm̄. t. de secun. mup. l. hac edicata. in
pn. et hoc nū aliū illiusūſſer heredē. tūc enī videt ſedicio.
v C Tūmaledicto. i. cū maledictōne et pure videt insti
tu. illa ſba fili⁹ me⁹ ip̄fūſſim⁹ heres esto: fuit dīcto.
x C Hmōi. s. eo. l. quoniam. s. si q̄s nomē. tra. So. vt ibi.

De heredibus instituēdis.

fo. LXXXI.

a **C**Accusatū. als accusatū: als maculatū. et facit insti-
eo. s. est autē. r. i. eo. l. si non lex. r. de leg. l. c. cū filius. s. ser-
uus. r. C. de collu. detegen. l. i.

b **C**Danum illum. simpliciter sine hereditate.

c **I**n parte. als in pte heredis. als parte. l. pulcie.
nā si in suistāta

psone errāt. tunc
sec'. vt. s. e. l. quo-
ties. in pñ. et facit
r. de re. du. l. quo-
ties. r. l. qui hz. et
C. de testa. l. si in
noile. r. illi. de leg.
s. si qs in noile. et
l. d. zdi. r. demō.
L falsa. circa pñ.

Si alienum.
proslus. se-
cū in cōl. vt. s. e.
l. sed r. si in cōdi-
tione. s. si seruū co-
mūnem. r. s. seq. et
ibi nota. et sec' in
ppro. vt no. s. e.
l. quoties. s. seruū
cum libertate.

e **N**eutrū. nec
libtūtū nec libe-
tas.

f **L**ibertas. di-
recta. vt. C. d. ma-
nu. test. l. suo tuo.
g **I**nutiliter. i-
specto initio. sic et
r. de vscap. l. seq
tur. s. si autē. r. j. d.
regu. u. l. pe. r. s.
de nota. l. in deli-
ctis. s. si ēnei. et
q. iussu. l. h. s. r. i.
insti. qui da. r. tu.
pos. s. seruū. r. l. de
zdi. insti. l. seruū
alienus.

h **A**lata. nota
q. ab initio nō va-
let non pot poslea
valere: r. recidat i
eum casum a quo
incipere potest.

i **T**estamenti
factio. passiu. vt
subiect.

k **D**uob'. als
trib'. als duobus
sed adiicit tertiu.
et sic idem est.

l **H**ereditate. nota ergo in extraneo tria vt hic. et in-
stitu. de here. qua. r. dif. s. in extraneis. sed in suo i. neces-
sario duo tri. l. testamēti et mortis: q. post mortē stat est
heres etiā si non adeat. sed bñ. Jo. in suis mortis tri: vt
insti. de here. qua. r. dif. s. siu. in necessario tri. duo. l. testa-
menti et mortis. vt. s. in pñ. hiuus. l. sed certe q. dixi in
suo ide in necessario tri: r. est verū quo ad hoc vt sciām'

vtrum sit suus vel necessarius: non quo ad hoc vtrū sit
capax. Unde dic in necessario exigi tria tēpora. vt. s. co.
l. pr. s. interdā. q. nūtū habere ex testamēto: idem in
fuo: si r. ipse nūtā habere ex testamēto sicut quilibet ex-
traneus. veritatem tēpus mortis et aditionis idē sunt:

si ab intellecto sūc
sufficit tēpus mor-
tis i. suo. Item in
legatis sufficit tē-
pus mortis. vt. l.
de lega. p. stan. bo.
pos. s. abu. pe. l. in
tervenit. r. l. de ui-
re s. l. non intelli-
gitur. s. quādo au-
tē. r. de reb. dub. l.
si cognatis. Item
ztra. l. de lega. i. l.
nō oportet. So. vt
ibi. Itē. l. de acq.
heredi. l. si seruū
eius q. capere. sed
illud de benigni-
tate receptum est.

Itē arg. ztra. s. de
sia. ho. l. a. seruor.
s. ingenui. r. C. d.
here. aut. item de
nestorianis. s. spe-
cialia sunt. itē fa-
cit. l. pro emp. l. i.
in pñ. r. de secu. ta-
bu. l. i. s. exigit. et
l. p. herede. l. fi. et
s. co. l. s. r. si in cō-
ditiōne. s. solem'.
et. l. eo. l. liber. s. si
heres. itē. l. de vscap.
l. cum vir. ar-
gu. contra.

m **C**onduatio. s. z
capacitatis.

Seruū. vicia
nit. r. facu. s.
l. pr. s. i. r. s. co. l.
seruū alien. s. si.
o **I**facto. no. tri-
bus tēpus dz. eē
heres ēneus ca-
pax: suis tem-
poribus duobus.
p **C**hereditate.
facit illi. e. s. seruū
r. s. co. l. dñes. s. si
seruū. r. s. co. l. nō
min. r. l. le. i. l. s.
michi. s. regula.

q **C**Si in nō faciēdo. vt si dīgitō celū nō tetigeris. vt in-
st. de inuu. stp. s. impossibilis. r. l. de s. bo. ob. l. impossi-
bilis. idē est si est in faciēdo. vt insti. eo. s. impossibilis.

r **C**hereditas plerūq. q. quādōg. in plures q. q. pau-
ciores. vt insti. eo. s. hereditas. r. s. non autem.

s **A**ppellatōe. assis. r. libe vel pēderio. nā
hec quatuor nota synonima sunt idē significāna. A. 30.

Liber Quartus.

a **S**extus.i.vicia et dimidia. ut.5. de inoffi. test.l.p
pinde si sit. et.3. de le. pref.l.filii. q.rn. et. C. de
libe. pre.l.h.5. cum etiam. et sic nullum nomen est hic qd
significet vinciam. Accursius.

b **S**extans.i.due vnicie.

c **Q**uadrans.

hoc et sequens no
men non ab vnicia
ruz numero sed a
certa portione ad
sis sumpta sunt.

c **Q**uadrans.

id est quartu vnicie.

d **T**rius.id eli
tres vnicie.

e **Q**uincus.i.

quinq vnicie.

f **S**emis.i.sex

vnicie. et sic medie

tas hereditatis.

g **S**eptuna.i.

septem vnicie.

h **B**es.i.octo

vnicie.

i **D**odrans.i.

nouem vnicie.

k **D**extans.i.

decem vnicie.

l **D**euns.i.vn

decim vnicie.

m **A**s.i.duode

cim vnicie. et sic ap

pellatōe affis to

ta hereditas con

tinetur.

Aleim. pu

tat. et male.

Ddictum. i.

de 2d. inst. ser

mus alienus. et. l.

gratio. contra. fo

lu. r. libi. et facit. 3.

eo.l. quoties. 5. si

quis ita.

p **C**hoc. scilicet si

meus erit rc.

q **C**Si māsifset.

sed p ipm nou

dns fieret heres:

ut.5.l. pxi. in pn.

et facit. i. de 2d. in

st. l. q. et. l. si qd

sempronium.

r **C**palam est.

et nō sit verisimi

le ideo voluisse te

statoe ei auferre

hereditatem: qd festinauit ei dare libertatem. sed contra. 3.

de lega. i. l. qui cōcubinam. 5. si stichus. So. ibi nō dixit

si meus erit: s. si erit in potestate mea: yelilla determina

tur per istam. Accur.

s **C**Neq verba. scz si mens erit rc.

t **C**Albertus est. ergo nō est alienatus. Ro. et facit. 3. de

pena leg. l. cum dominus. in fl.

nomina ab vncia vloq ad asse
puta hec: fescuns: sextas: quadras: triens: quincuns: se
mis: septuns: bes: dodras: dextas: deus: as. **M**artia.

Dalem institutionē qui
dā valere non putant
stichus liber esto: et si liber erit
heres esto: sed diuus marcus
rescripsit hanc institutionē va
lere perinde atq si nō erat ad
iectum si liber erit.

Suis esse dicit in quo qd
ius patronatus retinet. **B**ar.

CSi quis ita scripsit: stich⁹
si meus erit cū moriar liber et
heres esto: alienatus nō poter
it iussu emptoris adire hered
itatē: Huius et si nō erat hoc
exp̄ssuz: nō alias liber et heres

fieri poterat qd si māsifset⁹ ei⁹.
sed si viuus manumisit: cel
sus. li. xv. ffor. scribit fieri huc
heredē: nō em hunc casum te
statoe voluisse excludere pa
lam est: neq pba oino repug
nat: nā qd seruus eius nō
est: attamē certe libertus est.

Gin seruo hereditario inspi
cat 2dito defuncti. **B**. **P**aul⁹

Seruus hereditari⁹ he
res⁹ institui pōt: si mō te
stamenti factio fuit cū defun
cto: l. z. cū h̄de istituto nō sit.

Citestat⁹ expleto asse ali
os heredes institut⁹ videt eos
in alio asse renocare nō aut pri
mis substituere. **B**. **M**artia.

Latus tici⁹ seio et sem
pronio ex semissib⁹ he
reditibus institut⁹ et ceteris⁹ ex

Seruus heres facit. 3. eo. l. nō minus 5. hereditas
riū. et insti. eo. 5. seruus alienus. et. 3. de leg. 3. l. debi
tor. et. 3. de acqui. re. do. l. in eo qd castressi. in fi. et. l. seq.
y **D**efuncto. nota cū seruus hereditatis iacentis in
stitut⁹ sufficit qd fuit testamenti facio cū defuncto: licet non
sit cum herede.

Vicus. cere
ris. puta fi
līs alias est ine
pta. et. 3. de verb.
obli. l. quidam.

Cpostiores
ex equis partib⁹
instituti.

CAn secundo.
scz ante substitu
tionē primorum.

d **U**el tertio.
qd videbat quasi
ad proximia sit
facienda relatio.

arg. 3. de lega. i. l.
si seruus pluri⁹
5. et. 3. oido
scripture sit ser
uandus.

e **D**atu⁹ ergo
primo gradu vidē
tur institut⁹ sicut
et alij: scilicet seiu⁹ et
sempron⁹. et facit
3. eo. l. incus.

f **C**liden. no. et
dīm scripture nō
ordo seruari.

Cliden. impu
re nō sp
beri. heredi seruati
instituti.

h **E**um. seruus.

i **C**testamento
facto. scz suo pro
prio tici⁹.

k **S**uperius. i.
primum.

l **C**sufficit. vt
insti. qui. mo. tes
insti. 3. posteriorē
et. 3. de inius. rup
test. l. et. 3. secund
do. et. 3. de his. qui
vt indig. l. cū qd.

m **C**Exstere. no
ta rumpi pum⁹
testamentum per
scdm: dum tñ per
scdm possit eristi
re h̄s alij casu.

n **C**Institutionis factio a ticio.

o **C**hereditatem p. virun⁹ simul. Azo.

p **N**ō possit. vt incompabilitate possit dici necessari⁹
vel voluntarius: qd adhuc pendet vt subjcit. interim tñ
videf necessarius emptor et liber. sed postea fieri et volu
tarior ut enaz dimutere possit si pupillo succedat. vt. 3.
eo. l. seruus alienus 5. qui fideicommissariaz. et arg. 3. l. incus.

fina. si. sed alij dicunt de necessario fieri voluntariū vt ibi: sed nō cōdī vt h. r. sic interim nō fieri heredē emptoris.
2. Sed si pupillo. decedenti in pupillari estate. nā alie
natio spem libertatis non mutauit. vt. C. de testa. ma. l.
statuliberis. sic ergo erit necessarius pupillo. vt. J. ti. i. l. s.
si plures. q. quos

possunt. nec ob. q.
est alienus cu. pu
pillus moritur: p
quodvidetur non
esse necessari: si
cū si testator alien
nasset. vt. S. e. l. ta
lem. si. s. hoc cū
suo onere trāsūt
cu. pupillus alien
nauit. vt. hic. r. S.
eo. l. seru. alien.
S. fi. r. dicta. l. sta
tuliberis.

b. Si velit. non
autem cogitur: vt
J. ti. i. l. s. fi.
3. is. scđo. s.
Substituēdo
vel etiā instituēdo.
d. Scriptum. s.
tm. non pūmū: vt
J. l. iij. et erit volu
tarus. vt. J. eo. l. s.
seruo. aliter si nō
debet libertas:
q. tñc pūmū. vt
J. e. l. q. soluendo.

e. Aut. No. ca
sum in quo valet
substitutio et non
institutio.

f. Māumissus.
q. secundo loco scri
ptus ē heres. 3r.
facit inst. qui ma
no pos. S. i. r. q. et
a. q. l. s. q. heres.
r. J. eo. l. s. ita. l. m.

D. Otest. dece
fero. nō ob.
regla catonis. S. j.
si poneres ei ita
dixisse: institutio si
decessero post ta
le tēpus: videtur
obstare. non enim
tenet institutio si
ante moriatur. vt. J. de regu. ca. l. i. in pūm. sed responderi
potest non obstare: quia sicut hic dicitur: videtur institu
tua sub conditione: et si decedit infra illud tēpus vtpote
deficiente conditione non existit heres: id est si sub
qualibet alia conditione fuisse: institutus et es defecisset
testator: vñtē. nam sufficit ad hoc vt testamentum te
neat q. adū potest hereditas ex eo. vel dic q. nō habet
locum regula catonis quotiens ex voluntate testatoris
apparet aliud esse dicendū: id est quotiens testator vo
luit eam cessare. vel dic vt dixi. J. de regu. cato. l. iij. r. iiiij.

vel dic q. regula catoniana habeat locum nlegatio: hec
lex in hereditatibus. Accur.

h. Pro parte. quia tunc institutus haberet quando
cōsideret sicut et habet totum ex parte institutus:
sed hoc non habet si post tempus decedat: quia deficit
conditio: nō ergo
pro parte sue eta
tis dicitur testar.
pro parte non: sed
in totum testatus
sub conditione.

S. 3. is. liberū.
Salique. r. fac
ci in s. q. ma. non
pos. S. licet.
k. A substituto
No. alium casum
similē huic. sic. S.
de libe. r. posthu.
l. sed et si peperce
rit. S. fina.

L. Iber hō cum tibi seru
ret heres institutus ins
tu tuo adiit: trebat⁹ ait eū her
dē esse: labeo tūc nō esse here
dem si necessitate id fecit⁹: nō
q. altoquin⁹ vellet obligari.

C. Prost relinqui portio he
reditatis q. respectum ad por
tionem alterius ret. Bar.
C. Si q. ita heredem institue
rit: tici⁹ qua ex pte michi soci⁹
est in vectigali salinarū: pro ea
parte michi heres esto: quidā
putant si assē descripto⁹ id ita
adiectū sit: vt maxime socius
fuerit: tici⁹ nō esse heredē: sed
si qua pars vacua relictā fue
rit: ex ea heredē eū esse: qd to
tū ineptū et viciosum est: quid
enī vetat assē scripto vtiliter ti
cū ex pte forte quarta ex q. so
cius erat heredē institutus esse?

C. Duo cōluncti habēt vnum
semifissim: vnius diſlunctus ha
bet alium. Barto.
C. Tictus heres esto: seius et
meu⁹ heredes sunto: verū est
q. pculo placet: duos semis
qui putat. S. i. r. l. qui aliena. S. i. et. S. fina. r. de acquiren
rerū domi. l. liber homo. et dic vt plene nota. institu. per
quas perso. no. ac. S. idem placet. in glo. Johā. ignarus
nulli. Accurius florentinus.

q. Descripto. i. assignato alij heredibus.
r. Maxime. quasi dicat etiam si maxime. r. et est pro
eis quia forte longe maior quantitas est in societate: sed
certe non ad quantitatem sed ad quotitatem se refert: r
sic tenet. C. de pac. conuen. l. ex morte,
f. C. pars. scilicet assis.

Liber Quartus.

a. **D**uobus dat. vt i. e. col. ticius. et l. interdū. i. r. et
l. lucius. et de ver. sig. i. triplici. s. xtra. i. de lega. i. l. luci.
l. lucius. So. gematio r. box. istoz heres esto; vel repre-
nito que sic hic sit tollit cōtra. Iē contra. C. de impube.
et ali. subtil. f. i. r. h. So. illa fin istā intelligi; vt ibi nota.

b. **C**ū aliquo.
sic est cū aliquo cō-
iunct⁹ esset ei soli
accresceret. vt. C.
de cadu. tol. h. his
ita. et h. sinuāt⁹ ex
his qui. et i. e. l. he-
res. et de lega. i. j.
l. re. cōiunct⁹. et fa-
cit. i. de leg. i. l. l. me-
via. in p. i. S. eo.
l. nem quod sabi-
nus. h. i.

c. **S**ubstitut⁹.
nō dicas substitu-
tū cū instituto vo-
cari; s. si ples sunt
substituti vnius
pars deficit acce-
sci alijs substitu-
tis secuz predicto
modo.

d. **S**cribēdi. se-
cū si sit nūcupa-
tiū; qz non curat
tempus testamē-
ti fz; quosdam; qz
non placet.

e. **C**ū mis roma-
nus. cui soli lega-
ri potest. vt. J. ad. l.
fall. l. i.

f. **E**t igni. cui⁹
loco est deporta-
tio. vt. J. ad. le. i. u. f.
pecu. l. i. j.

g. **C**edērēt. in
ciuitatem.

h. **H**eres insti-
tutus. sub. redie-
rit in ciuitatem eo
tempore quo et c. h.

i. **I**n legatis.
verbū in legat. i. m.

inspici vnu tps d. nō vt in hereditat⁹ tria; vt no. S. eo. l. si
alienu. h. i. et fact. S. e. l. bus. i. J. t. i. l. si is q. i. et ma. testa.

k. **E**x semisse. et etiam ex ea parte qua-

(Larist.)

drantū que eum tangat etiam conditione deficiente. vt

S. eo. l. si quis sita scriperit. i. J. proxi. h.

l. **I**nā ex quadratē. toto; vel dic residue partis qdā

tis sine vlla adiūtō; vt h. i. S. e. si te solu. i. J. de secu. tab.

l. i. j. si duo. h. i. J. de acq. hef. l. si sol. So. nō ob. qz verbi ē

qz statū adeadō yna acqro alterā si ī delata est. si hō nō

dum delata acquiram eā cū defer. nec erit opus noua

adiūtō; vt ibi.

m. **T**ici⁹. de q. pmo dictū est qz fuit institutus ex semisse.

n. **A**ut ex semisse. si conditio deficiat.

o. **E**x bessē. si extat conditio.

p. **S**extans. i. due yncie.

q. **I**n pendēti. cōuenit ut interim pendēti cōditōe
quilibet eoz ac si nichil in pendēti esset. vt. J. ad. le. f. l. q
fundū. h. si tu. et dic qz alterius sextātis statim est heres
ticius vt hic dicis. sed oppo. nō existit cōditio; ergo nō h
ure instōnis. itē neciure accrescedit; qz nō deficit pars so

cij. vi. J. de acq. he-
redī. l. cū seru. so-
lus. Rn. non videb
sub cōdītōne reli
ctus cū in omnes
euentū sit habitu
rus. vt. S. e. l. si qz
ita. i. S. pri. h. alte
ri. aut sextātis no
est heres; qz forte
conditio deficit.

r. **S**extās. i. il-
le due yncie.

s. **N**on tich he
redī. ad q. C. de
cadu. tollen. h. sin
autē sub cōdītōe.
sed J. de acq. he-
redī. l. qz ex duab.
So. ibi nō habuit
coheredem; h. Ro.
ibi glostros con
trariū h. male. vt
no. ibi p. l. p. cōb.

t. **S**i attilicin⁹.
continet duos ca-
sus; primus est ta-
lis; pone attilicin⁹
ticiū seu et meū
institutus h̄dēs ex
eqz partib⁹; duob⁹
deliberant⁹; tici-
us tm. p. sua pte
adiuvit hereditatē
attilicini; deinde cō-
ditio suū testif. et
seū ex assū sibi he-
redē institut. mō
qnt an seū possit
adire hereditatez
ticiū et omittere he-
reditatē attilicini.
Rn. qz sic. sed intē
rim erit heres ipi

attilicino ex semisse. sed quid erit si seū adeat heredi-
tatē attilicini; Rn. qz tunc ex persona ticiū erit heres attili-
ci ni ex triēte; ex sua ex alio triēte; et sic habebit bessē. Se-
cūdū est talis; pone attilicin⁹ tm. institut ticiū et seūm;
postea sol⁹ tici⁹ adiuvit h̄dētate attilicini; et seūm institut qz
ticio extitit heres. mō qnt an seū possit omittere heredi-
tatem attilicini; an necessario illi attilicino ex assū heres
erit; Rn. qz ille est heres; cū ipse sol⁹ est heres tici⁹. p. pte
adiūtē hereditatē attilicini; et sic sol⁹ qz tici⁹ est heres attili-
ci ni. p. pte. si igū nō adeat ex persona sua; tici⁹ cū totā heredi-
tate tici⁹ adiuvit pte quā omittit ex sua persona; ex persona tici⁹
h̄dēt. et sic idē ē ac si p. tici⁹ ipso sol⁹ fuit h̄dē heres institut⁹. Se-
cūs ab si no cēnt tm. duo illituti ab attilicino; vt i. p. h. dr
t. **S**i attilicin⁹. in pmo casu sūt tres. i. sc̄bo duo h̄dēs
v. **T**ici⁹. primus heres.

De heredibus instituēdis.

fo. Lxvi.

- a **C** Adiit hereditatē pro parte sua. s. tertia.
- b **C** Scium. i. coheredem suum.
- c **C** Ticij. sui coheredis a quo fuit institutus.
- d **C** Adire hereditatē suo proprio noīe. Ro. vel adire pro
- e **C** Eius. attilicini. (sua pte que est tertia.
- f **C** Ex semisse.

id ē medietate hereditatē triētē. triētē em hz ex sua institutōe: medietate triētē ticij hz iure accrescēdē si eius hz dātē nō adiit. ali⁹ medi⁹ triēs est in suspēto. et dic ex semisse. s. anteri et hoc ex psona ticij. nā: si repudiat ex sua psona th ex semisse heres erit.

G Heres erit. i. fuisse dēcidēs sit.

H Triēs. hereditatis pone ticij.

I Habebit. scz seūs.

K Ticio. testator.

L Seūs. dāta xat. s. hi duo. et sub audi et nūis icē. m. hereditatē attilicini.

N Li. attilicino o. Ex asse heres est. et certe ex asse heres est saltē pti cū cui succedit. vt C. de cadu. tol. l. i. h. his ita. z. j. n. i. l. si ples. h. i. z. C. diur. deli. l. qdā. et in aut. d. here. et fal. h. i. col. l.

P Quāus ipē scz seūs.

Q Heres. z. atti licino: p. medium tūcum.

R Heres. clnō vult esse heres ex testo attilicini.

S Institut⁹ sit. s. ab initio: qm̄ heres heredis z. e. vt. t. de ver. lig. l. sciendū. z. C. d. v. s. f. r. Lantiq̄as. h. certe imo yf pte hz dātē attilicini eū directo hz: alia p. obliquū p. me dū tūciū. vt. s. l. quoties. h. si. q. p. b. s. sed ibi volunt sic habere: hic noluit habere vt ex testamento attilicini.

U I. soluēdo nō erat seruū primo loco et alterū seruū scđo loco heredes scripsit: solus is q. primo loco scriptus est hereditatē capit⁹. nā lege eliescētia ita cauetur: vt si duo plures ex eadē cā here des scripti sunt: vt quisq; primus scriptus sit heres sit.

M Herba enūciatua que erat in actu odiosa dispositionē induit. Bar. **M** odesti.

U I. volebat. exheredare. videbat q. nō: qz cā nō ex heredauerat. l. dixisset iō exheredau. sed tñ videt bene exheredata: qz dixit q. eset 2renta dote: et sic cā alte nā fecit a sua hz dātē: et hoc est euā exheredare. vt. C. d. libe. pte. l. i. h. Azo. et facit. s. de rei vē. l. emp̄. h. fi. z. s. so lu. ma. l. si. socer.

Q U. I. volebat filiā exhere dare: sic testō cōprehē dīt: te autē filiā iō exheredau: qm̄ cōtentā te esse dote voluit. quero an efficaciter exhereda ta sit: Modestinus respondit: nichil proponi cur nō esset vōlūtate testatoris exheredata.

E potest quis institui in tem pus quo cape poterit. hoc dicit Barto.

I dem.

I N tēpus capiēde here ditatis institut⁹ heredem posse beniūolētē est: veluti lucius ticij cū capere poterit heres: sec⁹ si simplicer cū iſitūs sit q. non teneret institutio: si tūc cū iſitūn nō cēt capax. vt. s. c. l. si aſſiū. h. i. q. est contra. Ite. tra. s. co. l. hereditas. et iſit. eo. h. heres. s. z. ibi ex certo die: h. exicerto. Ite. h. i. b. regu. cat. l. i. sed hic testator noluit regulā habere locum. et facit. s. de lega. i. i. l. i. tra. quis testamento. z. j. n. t. u. i. l. si. i. o. qui. heres. Accur.

E portio coniuncti deficiens accrescit coniunctis: difuncti omnibus. Barto. **I** abole.

H Erēdes sine partibue/ vtrum cōiunctū an se paratim scribātur. hoc iterest q. si quis ex coniunctis deceſſit: hoc nō ad omnes sed ad reliquos qui coniuncti erant pertinet. s. inautē ex separatis

quis seruū h. si inter duos. z. l. si q. ticio. h. fi. et facit. s. de re. dub. l. si fuerit. et facit. s. c. l. quotiens. h. si heres. et de testa. tu. l. duo sunt ticij. et de ma. testa. l. cum ex plurib⁹ et de admīn. lega. l. i. h. si duobus. et de condī. et demō d. **S** singulari nomine. veluti ticius (stra. l. falsa. h. i. amicus si michi heres. nam si vntur plurali nō vterq; esset heres. Jr. Item. s. eo. l. qui soluēdo. contra. sed ibi vnu super. Accursius florentinus.

H Erēdes. pertinet. vt z. C. de cadu. tol. l. i. h. his ita. z. s. eo. l. liber homo. h. cum quis. z. j. de lega. i. i. l. re coniuncti. nec ob. s. eo. item q. sabinus. h. i. quia ibi non fuerunt coniuncti verbis: vt ibi no.

piii.

Ordo scriptu: sed hoc fallit. l. q. z. a. q. si quis heres. z. s. eo. l. si si qui soluēdo. que sunt argu. tra. Ite. facit. s. eo. l. qui soluēdo. rebus. **C** Capit. nota ordinem scripture seruandū. dus est

De heredibus instituēdis.

50. Exvii.

a Superuacua supuacua est in hereditate: qz etiā eo
heredi nō adiecto nō acquirit nisi velit: vnde nō trāsmittit here
ditas nō adita ad heredē. vt. C. de cadu. tol. §. in nouissi
mo. securi tñ in legato. vt. J. de lega. i. l. si ita legatū. §. illi.
trāmitit. t. J. de p̄di. t. demon. l. si ita expressum. qz legatū post morte
tē testatoris trā-
mittit. vt. p̄dicta. l.
si ita le. df. s̄z nōne
b̄ditas in quibus
dam casib⁹ etiam
nō adita trāsmis-
tit: vt. C. de his q
ante aper. tabu. l.
vnica. an ergo sic
en idē qd in lega
to. Rñ. q. nō. s̄z vi
de qd idē ar. eius-
dem legis.

b Figuraz. sc̄z
b̄dop. supuacua.
que sc̄z nō dicem⁹
vt. J. de acti. t. obl.
Lnō figura. t. dic
figuram. i. formā.
c Uim. i. potē-
statem.

d Cōditionis.
qz si volunt erunt
heredes nō iniui-
ti qd esset nisi hec
p̄ditio esset vt hic.
t. J. de cōdi. insl. l.
verba. t. J. eo. l. iā
dubitari. in fi. t. fa
ci. §. eo. l. ticius t
seius. t. J. e. l. pri
ci suis cōcor.

e Dicere. mo-
do soluit pumam
questionem.
f Captatorias
idest dece-
ptorias. t. no. quasdam licitas t quasdam illicitas: sic t
pito qfis alias permittit deceptio in precio rerū. vt. §. de mino. l.
§. gmit in cause. la. i. in fine.

g Senatus. i. senatus. cō. libonianis vt immixt. J. de his
que p̄ no scrip. l. i. t de leg. l. l. lucius. §. sempronius.

h Affectionibus. vt si induco testarorem blandis ver
bis vt me instituat vel michi legat: hoc em̄ valet. non em̄
ista p̄ senatus. cō. improba sed ille quoqz p̄ditio t. vt
quos ticius voluerit heredes instituo.

i Procuauerunt. vt. J. si quis ali. testa. pro. l. fi.

k Conditio. de futuro nō de precerto. vt. J. p̄xi. t da
exemplū. §. e. l. illa institutio.

l Aliene. i. nō testantis. t. facit. C. de testa. m. l. capta
torias. t. J. de lega. i. l. captatorie. t. J. de p̄di. insl. l. mulier
§. fi. t. §. eo. l. si quis sempronius. ver. atquin.

m Le ab institutio. que nō faciūt cōditionē. vt. §. si
cer. pe. l. itaqz. t. facit. §. eo. l. hoc articulo. t. §. e. l. i. j.

n Collata. i. ideo valet.

o Centuri. libonianus. phibens fieri in futuris: puta
si fecero me heredem heres esto: vt. J. de his que p̄ non
scrip. l. i. in fine. Accursum.

p Ostendens. futurum subiectum: sic t in verbo pro-

bauerint: t sic de futuro.

q In suam. debet enim institutio ex mera affectio. sic
in nō ḡ metu penet: vt. J. de p̄bo. ob. l. stipulatio hoc modo.
nec cupiditate lucri t sic qui renunciat prebenda vt alius
habeat libere facere dz. hic autē ponit in voluntate here: Renun
dis. sic vt si. aliuz. ciano li
institutus: qd̄z t si. bera ee
ne hoc esset in ei⁹ debet.
d. l. prox. cū suis
concor.

S I quis solia
sā. vt filius
naturalis. vt. C.
de na. l. l. q. i. t.
C. d. secu. nup. l. i.
l. A. lege. i. occa
sione legis ipse
dientis.

t Legi em̄. q
ideo quē insolidū
cape retat: ne cō
modū sentiat to
tus hereditatis:
non etiā ne onera
sustineret solus:
pena em̄ nemini
immunitatē p̄sta: pena h̄
re p̄suevit vt. J. de munera
inter. t releg. l. an tē nō p̄
tepe. §. fi. ro. si er. stat.
go. p̄vtilitate alio
rū. hoc h̄z non pro
sua. sic. j. ad treb.
cogi. §. p̄s. t. J. si
quis aliquē testa.
pro. l. §. i. t. J. de
leg. p̄. bo. pos. cō
tratab. l. i. §. pe. t
J. u. i. l. si s q. t. J.
de cōratad. l. non
putauit. §. si quis

sua. t. J. de lega. i. l. cum ei.

v Nō esse. no. non capace esse capace in odiū sui.
w Ub. p̄ditio. casuāl: aliud forte in p̄tia vñ. mixta
q̄ sem̄ intelligit repetita: vt. C. de cad. tol. l. i. §. p
y Repetemus. expresse. (sebo. t. §. ne autē.

z Cōpure. i. sine ea p̄ditio q̄ ipso sita erat institutoriae st
tñ in substitutio illa p̄ditio si institutus heres nō erit. vt
instit. de vulg. subst. in p̄n. cur ergo intelligit repetitio
easdē p̄tes in substitutio. vt. l. i. l. q̄ liberis. §. fi. itē eadē
legata. vt. J. de leg. i. l. l. impator. Itē in legato translato
eadē p̄ditio. vt. J. de adi. leg. l. legati. que sunt p̄. Rñ. hic
substitut⁹ de nono grauat quadā alia p̄ditione q̄ nō gra
uabat in institutus. l. si ille heres nō erit p̄ qd̄ videt reie
ria p̄ma arg. d. l. l. item t q̄ institutio sum̄ fauorabi
liores. utē J. de leg. i. cū p̄. ab instituto. sol. vt ibi. itē
no. §. repetitionē: sic sunt arg. cōtra. §. ad. l. aquil. l. que
admodum. in fi. t de iudi. l. si under.

S Itra quis. sine ea re. t. sine exceptione ei⁹ rei. l. sum
di vel vñfructus. vt. §. eo. l. i. §. si ex fundo. totū em̄
simpliciter dz h̄fe clu nō sit aliud institutus. vt. §. eo. l. ex
facto. pponebat. §. i. idēz est si plures instituti sunt: vt. §.
eo. l. si alterius. ajo. t. l. quotiens. §. si duo.

Si filius hereditate, q; valet testimonia substitutione.
b Exheredatus, ad instituto preteritus.
c Exheredat, ergo i; hic incipit testimonia valere vbi eet
institutio quasi tunc faciat instituto quantum exhereditatio
ex. 2. fact. s. de libe. r postul. l. i. h. f. s. i. j. ut. l. i. ex facto
S. lucius. restat g.

Si filius famili substitua-
tur ei a quo pterit^a est:
no vt intestati pris s^b ex testo
hbit hereditatem^c: qm^d et quoli-
bet alio substituto si fuissest ab
eo exhortatus^e: inde testis inci-
peret rbi filii eet exhortatus^f.
Donari pot marito dona-

Seruus ma-
net. vt. s. de
dona. inter vir. et
vpo. l. si cuz. & si.
l. qz. z. l. b. interim
sed cōtra in eo. ti.
l. s. t. seruus. vbi
dictur esse in pen-
dēti. sed ibi fictio-
ne. vel qd de futu-
ro poterat esse cō-
siderabat: hic pre-
fens verum.
Seruus. ma-
net. vt. s. de
dona. inter vir. et
vpo. l. si cuz. & si.
l. qz. z. l. b. interim
sed cōtra in eo. ti.
l. s. t. seruus. vbi
dictur esse in pen-
dēti. sed ibi fictio-
ne. vel qd de futu-
ro poterat esse cō-
siderabat: hic pre-
fens verum.
Seruus. vrori a marito
mortis cā donatus ma-
riti manet: vt iuliano qzvide-
tur. **I**dem si accipiat liberta-
tē simul z hereditatē: viro ne-
cessarius heres erit: nec sine li-
bertate aliqd ei legari pot^s.
Cagis ex scriptura declara-

e ¶ Idem. scilz.
fernis.
f ¶ Et heredita
tem. ex testamēto
destitutis. ut
ta nō ex scriptura declarante.
g. d. vel alter. In vna scriptu
ra videt p̄tiner id qđ continet
ad quā refert. Bar. **I** dem.

Hoc toto non distribu-
bita scriptū est: quem
heredezi codicillis fecero h̄is
esto: tūcū codicillis heredē in-
stitut: eius quidē institutio in-
re valet: ideoq̄ licet codicillis
dari hereditas non possit: tū
ill. So. vt ibi.

Asse, nō distributo, puta iſſituto ſeio, in viij. vncijs.
et a heredem, not. quem iſſitutum in codicillis
eſſe heredem. Accur.

Qui no militabat. secus in milite. vt. i. fa. her. l. here-
des. s. i. r. Lad treb. l. cogi. s. sed si miles. r. i. de mili-
testa. l. si certum. s. i. Accur.

- n. **C** Wateriorum: non est vis in paternis vel maternis vel alij bonis. Accur.
- o. **C** Sed arbitris, repte constitut.
- p. **C** Propter actiones, legatorum seu prelegatorum nomine competentes. Accur.
- q. **C** Cautionibus, scab, vnoquoque, ut alteri restitutus si

—*the present situation.*

r **G** Salua falcidia. quā vnuquisq; habz in parte soci
et cōputat et in parte sociū quā retinet in re sibi prelegata
sed ad quid sit cauto cū statim fiat solutio cōpentinam.
Rn. cauto sit quando est dubium an habeat locuz
falcidia: si ho certum eserit tūc statim fit compensatio: vt
est co infarcto.

ex testō data videtur¹. sed hic
tantū ex h̄editate h̄ebit q̄stuz
ex asse residuum mā sit. T̄dem.
Quoniam nō militabat² bono
rum maternorū que in
pānonia possidebat libertum
heredē instituit: paternorū que
habebat in syria ticiū: iure se-
c. 2.1.techniq. g.
z si forte. z s. q. si
fuerit. vldic dictā
causē fieri. p sol
uendo ere alieno
p dumidia e sic p
pter actions crea
ditorum. z legato
rl. vt 2. s. c. Lepfa
cto. g. vnde scio.
s. **C**ompendi-

misses ambos h̄c st̄tit: sed arbitriū diuidēde hereditatē supremā voluntatē factis ad iudicationibus & interpositis ppter actiones⁹ cautiolibus⁹

sequit salua falciditatem; scz ut qd
vice mutua pstatere dolit rone
quadratē retinēdo cōpenseſ. **L**ucio ticio ex duabus par
tibus publicis meius ex qua

tibus: publico menu ex quadrante scriptis heredibus assem in dodrantē esse diuisum tñdū: modū em̄ duar. partium ex q̄drante declarari: q̄ yete

res nūmis ticio legatis nūmo
rū specie nō demonstrata cete-
rop legatorū pēplatione rece-
perunt. **C** Filiis heredibus
equis partibus institutis: ac
postea fratris filio p duabus
vincis: vnu asse3 inter oēs vi-
deri factū placuit: t ex eo de-

xx. ex mea. illa. xx. que habes ex mea cōpensō tibi. i. sic
nō debeo nisi. x. et hoc sufficit: qd si habet tunc². l. que sunt
quarta semiſſis totius hereditatis: sic ergo fit compen-
ſatio generis ad genus. sic. s. de lega. i. l. vnum ex fami-
lia. s. si de falcidio. et. s. si pars heredi. pe. l. q. t. facit. l. eo.
Lex factio. et. s. famil. hercūlū. l. si pater. et. C. famil. her-
cūlū. l. si cognitionem.

v Declaran. hoc ipso q̄ quadrantem reliquit cum p̄mo duas partes ali reliquissent in nouem tñ vincias videtur diuisisse hereditatem: quaram. duas partes habebit lucius: tertiam publius. Ir. et nota q̄ sequens scriptura determinat precedentem. vt. S. eo. cum in testamēto. S. si. et de testa. l. heredes. S. sed et si notā. t. l. proti. tñ. et l. proti.

x *C* Recepserunt. vt si in alijs legatis est facta metio cer-
te pecunie: de eodem genere intelligitur cujus indistincte
nummos legavit. vt. de lega. iij. l. numis. et de lega. i.l.
si seruus plurimi. \$i. t. \$i. pti. rh.
y *C* pro duabus yncis. scz instituto.

De heredibus instituēdis.

50. Crviii.

a **A**ccepisse sequens ergo scriptura exponit i restringit primā. sic. s. p. no. sed contra. s. c. l. si ita. s. quidam vbi exceduntur as. So. vi ibi.

b **C**portionē. a testatore expressam. alioquin habebit dimidiaz hereditatis. s. alias. xij. vncias. vt inst. e. s. par-

tibus. t. s. co. l. ue
q. sabinus. s. sed
si asse. r. l. interdū
s. q. r. s. ill. hodie
vero hoc casu cui
certa portio dat
asse etiam nominatim ex pleto nō
exceditur as: sed
diminuitur p̄mo
quātum datur se
cundo. vt. C. de le
ga. l. cū questio.

c **C**Non inue
nit. s. in asse iā dis
tributo. at in nos
tro casu nō est to
tus as in aliū trāf
latus notatim.

d **I**nstituatur
asse nondū distri
butor: alioquin di
midium dabat: vt
dixi modo. r. facit
s. eo. l. quo loco.

e **T**iciū. ins
titutivel substitutel.

f **N**on erit. sic
s. eo. Litem q. sa
bin. s. alter atq.
Q uod si non.

Q uod si meū. sed
simpliciter fuit in
stitutus ticius.

h **E**n pūmo. i.
tm vnuſ quantū
z alter cuz meū
sit capat: als sec^o
vt. s. l. p. tri. tēno.
q melius dixisset
secondo cuz dixit
pūmo.

Q uod si me
nus admitt
til. nā residui rc.
vt. C. c. l. q. r. l. de
verbo. sign. l. ce
terorum.

C lemēs. vel
C enā. vel. p. r.

i **A**ccepit. sic. s. de libe. r. posthu. l. sita. r. s. e. l. sita

s. i. sed quid ecōtra si due filie vnuſ filius: s. n. tantum
filius quantū ille due filie habebit per hanc legem: r. per
predictas similes. Accur.

m **C**aptatoria. q. nō est collata in secretis alienē volū
tatis: imo testatoris sicut etiā dicit. s. e. l. captatorias.

n **E**t remora. r. pro etiā. r. hoc quia deficit conditio
quae teneat videbas. sed contra. s. e. l. q. in pun. r. l. si quis
ita scripsit heredem. So. ibi circa eandē persona sc̄

estoheres ex qua pte te instituā. hic circa diuersas sc̄ in
quāti instituā ticum in tantum seius sit heres fm. Jo.
vel dic q. hic dicit videbatur in anis: non tamen erat per
leges illas: vel est in anis vt conditionalis: est tamen va
lida reputata tacita per leges predictas que due ultime
in idem recidunt.

hō vel institutio. Bar.

Si ita sc̄perit testator: quā
ta parte a me ticiū heredē in
stitutū recitassem ex ea parte
sempronius michi heres esto:
non est captatoria^m institutio.
plane nullo recitato testō ab
ipso testatore: manis videbaſ
institutio: r. remora^m suspicio
captatore institutionis.

Ex voluntate defuncti pri
est loc^m successionis ab itestato
s. extestō. Bar.

Seuola. **S**i quis ita heres insti
tuat: si legitimus heres

vendicare nolit hereditatem
meā: puto deficere pditionez
testamenti illo vendicante^m.

Cuādo plures leges pcur
runt ad vnuſ effectum si cessat
vna remanet vir^m alter^m. bar.

Si nō lex elia^m. **I**dem
scēntia^m sed alia lex. r. s.
senatuscōsultū^m: aut etiā cōsti
tutio^m serui libertate impedita
is necessari^m fieri nō pot: etiā
si non sit soluendo testator.

Lēporibus diui adriani se
natus censuit: si testator q. cuz
moris soluēdo nō fuit duabus
pluribusve libertatem dedit:
etiq. hereditate restitutu iusse
rit in institutū h̄is suspectā sibi
hereditē dixerit: vt adire^m eā
cogat: r. ad libertatē pueniat
qui priore loco scriptus fuerit
etiq. h̄ditas restitutu. **I**dē ser
uandū est in his q̄bus p fidei
cōmis. libertas data fucrit^m: agi
tur si p̄io loco script^m heres,

fraudem ciuitatum.

Constitutio. vt. s. e. l. h̄is verbis. s. interdum. Item
C. qui non pos. ad libe. perue. l. i. r. q. item. C. si man. ita
fuc. ali. l. ea quidem.

v **U**lt adire. censuit senatus dico.

x **B**ad libertatē. directā r. directio manumissus.

y **D**ata fuerit. here ditas que restitutiū sī est.

z **S**criptus heres. l. seruus qui in effectu quodāmo
do heres est. vt. s. q. cīco. l. filius. s. i.

Liber Quartus.

a **D**esideraret solus. et dic adire a sibi restitui. vt adi-
re pumus gradu institutum ut sibi restituitur.
b **P**osteriores i. nominati post primum seruum.
c **P**umus relit.

si autem nolit: rema-
nebit fūz et postea-
rior habebit hered-
itatem. sic. C. d te-
sta. ma. l. si. h. si ve-
ro qdā ex seruis.
et sic forte aliud e-
nt in istis: quā cā
heredes institutū
ples: p̄mūs ē he-
res et nēcius et li-
ber: sine velit sine
nolit. vt. s. eo. qui
soluēdo. vel forte
idē est de istis fi-
deicommissariis.
arg. l. ad trebel. l.
facta. in fine.

d **E**t hic. poste
mor. et facit. s. v. tu.
et cura. da. ab his.
l. si ipuberi. et l. ad
treb. l. m. h. si. nō
est. et l. si cui. i. p̄n.
et l. si res. h. i.

e **I** f suo. data
s. libertas.
pure. si in diē tūc
an diē et nēcius.
vt. l. de acq. h. f. l.
si serui qdā. si qdā
Idē si sub. p̄tēde
vt. s. e. l. seru. alie-
nu. h. qdēdeicom
missari. et l. pas.

f **D**efuncto. s.
h. dē qdē seru.
institut. et facit. l.
eo. l. testamēto.

g **D**uui marci.
et cōmodi ad aucti-
diū victoriū. vt.
C. si man. ita fue.
alio. l. h. Azo. et fa-
cit. l. d. leg. qdā. l. vnu.
et familia. et. d. de
pact. l. si vnu. h.
pactus.

h **C** sua pecu-
nia. i. peculari. qdē
videt sua cōmū-
tibus oculis. vt. l.
de manu. l. is qui.
i **E**xorquere.
sez ex cōstitutione
diū seu. et anto.
vt. d. l. is qui.

j **U**cios. aut si
lib. aut pet.
vt. l. C. de h. s. f.

desideraret adire hereditatē
nulla difficultas erit. nā si po-
steriores quoq; liberos se eē
dicerent: et restitui hereditatē
desiderēt: an soluendo sit he-
reditas et oībus liberis factis
restitui deberet apud p̄tēde
quereret. absente autē primo si
sequēs desideret adire heredi-
tatē: nō est audiēdus. qdā si pri-
mus velit sibi restitui heredi-
tam preferendus est: et hic
seruus futurus est.

Seruus cui restator de ne-
cessitate debet libertatem: nō
pōt eius necessariū heres fieri.
hoc dicit Bar.

Paul.

Si seruo fidelcommis-
saria data sit libertas: de
inde heres hunc cundē seruū
cū libertate heredē reliquisset
quesitū est an necessartus fiat
heres. et humanū est et magis
equitatis rōne subnixū: nō fie-
ri necessariū. qui em etiā inui-
to defuncto poterat libertatē
extorquere: is liber esse iussus
non magnū videt beneficiū a
defuncto consequi: imo nichil
cōmodi sensisse: sed magis de-
bitā sibi accepisse libertatem.
Idē p̄bandū erit et in illo ser-
uo quem testator: ea lege eme-
rat vt manumitteret si heres
fuerit institut. nā et hic seposi-
to b̄ficio testatoris p̄prio iu-
re poterit ad libertatē perueni-
re ex 2stōne diū marci. idē et
in eo qui p̄pria sua data pecu-
niā emptus est ab aliquo. nā
et hic poterit ab ipso testatore
libertatē extorquere.

Si in qualibet parte alter-
native mens testatoris nō re-
tificatur disiuncta accipit p̄o
cōluncta. h. d. et est singularis
lex et nō h̄z nisi vna propriā cō-
cordantiam. Bar.

Senola.

Ucios tīclus qui fratre
habebat testamēto ita

l. penul. et de insi. et substi. l. ḡnaliter. et appetet p̄fissio-
ne huūs. l. azo. et facit. l. de reb. dub. l. si. s. h. cōita. et sic
nō obstat iura que dicit alterā de disiunctis sufficere

verā esse. vt. l. de
cōdi. insi. l. v. et de
verbō. obli. l. ita. et
l. si quis ita.

m **N**on habe-
bit. etiā heredita-
te non adiuta.

n **Q**uēs her-
dem. l. cohēredē.
ad quod. l. titu. l.
verbis.

o **L**iberos. ta-
cite. l. ab intestato
cū sint ei. p̄mīo-
res. l. cī inti. de pu-
pil. substi. h. v. l. in-
gul. t. l. de codi-
cili. confiunt. in
pn. t. l. t. l. si pat-
ipuberis. azo. t. s.
eo. l. si quis ita he-
res. et sic non ob-
stat. s. co. l. ex fa-
cto etiam agi.

p **A**m dubita-
ti. suos. vt si
lios.

q **S**ub cōditio-
ne. hec enī verbō
i necessario vt ser-
uo faciunt cōditio-
nē: in extraneo nil
opuntur vt h. et. l.
de cōdi. insi. l. ver-
ba. t. s. eo. l. come-
lius.

r **S**ub diā cō-
ditione. sez si noui
esse heres eum ex
heredo. Ro.

s **F**iliū. suū he-
redē de quo dictū
est in principio.

t **D**engere.
i cōtē exhereditatio
in cōditionē de-
fectum. Ro.

u **C**ōtē in potes-
tate. i. cōtē effēt-
sūtū. l. sub casuāl
vel mixta cōditio-
ne. vt. C. de insi.
et substi. l. si pater.
t. s. d. l. et posibl.
l. filius. in p̄n. et
est tīcī sp̄cialē. et
fiat sub conditio-
ne exhereditatio. als
contra. s. de libe-
r. posibl. l. i. h. p̄p
re. Azo.

De heredibus instituēdis.

a **C**uius cū nō est potestatua sc̄ conditio.
b **C**Extrinsecus i. extra filii p̄tatem: t̄ quidā habet ex-
pectatio euentum: alij expectato euentu.

c **C**In p̄posito nec possibilis. als in p̄posito Ipossibi-
lis: tunc subaudi t̄ apta. bene enim reperiri p̄t puta si
nollet esse heres:

sed non apta: als
est in p̄posito pos-
sibilis t̄c. sed tūc
subaudi nō tamē
apta vt apget ex-
sequentiibus.

d **N**ō patet i.
culubet pateret.
nā ridiculus eset
euy excludere ab
hereditate: ita de-
misi s̄ veller exclu-
diammo deb̄ ita
q̄s exheredari vt
sit exclusus ab he-
reditate sive velut
sive nolite.

e **C**Non ab re i.
nō sine cā subiun-
gitur illud quod
subiicit suis t̄c.

f **C**Velut excess-
sus i. superflū q̄d-
dam: nā cū super
hac cadet. l. in to-
to hoc t̄. tractati-
si q̄titer q̄s possit
heres instituū vel
exheredari super
suum et excessus q̄d-
dam est hic adiū-
geret de heredita-
te acquirendā vel
nō. vel quererac-
ritur vel q̄nā sā
tis de hoc tractabif. **J**. de acqui. here. **B**zo. t̄ fin hoc nō est
q̄s. t̄c. sed hoc nō ab re. t̄c. **I**z esit excessus est t̄n p̄ti-
nens: t̄ ita nō sine cā tangit parū. **D**ic q̄ instituā alij
heres si filius nolit excedere: q̄t p̄mo filio daf̄ facultas
imisēdi et sic filius excedit ille excedit fin. **R**og. q. d. q̄
institutus filius nolit nō est ab re: q̄ filius exhe-
redetur si nolit esse heres hoc esset ab re: t̄ sc̄ est q̄s.
vel tertio excessus est exheredari si nolit esse heres t̄ ver-
ba nō ab re determinā verbū excessus nō verbū subi-
git. q. d. nō est excessus ab re: qui sic adiungitur si nolit
esse heres cū demū volens excludere. **S**ed q̄d si dixi si
voluerit sc̄ per futurū subiunctū: dicit aliud dicendū
vt arg. **J**. de verbo. ob. l. si quis stipulatus. vel dicidē per
quēcumq; modū verbū ponat illud in stipulatione. vt et
alias. **S**. cōmunita p̄c. l. fi. in fi.

g **C**Suis ita. sc̄ si volent.

h **C**Si voluerint modo respondet.

i **C**Esse. sc̄ simul. ad q̄d. **J**. de aqua plu. ar. l. in diem.

k **C**Conditione. si volent.

l **C**Sunt p̄tate. vi. si. x. det et siles. vt. **J**. de cōdi. inst. l. fi.

m **C**Non debent immo videtur q̄ enā impleta condi-
tione possant dimittere. vi. **S**. de cond. ob cau. l. i. **J**. i. et de con-

di. et demon. l. in conditione. t̄ de acqui. here. l. es qui bo-
nis. que sunt cōtra. **S**o. hic in suōib; extraneo. q̄d nō va-
let per. l. illā eum qui bonis. **I**z dic aut implet p̄ditionem
vt si heres vt hician vt possit esse cōditionē tantū puri-
ficer vt in cōtrarijs. vt. **J**. de acqui. here. l. lanistius. **T**em-

an hic filiū p̄t re-
pudiare qui fuit
institutus si volet
videt q̄ nō nā an-
te adimplētā non
vt. **J**. de lega. **J**. l. li-
ita scriptum. **S**i.
polib; voluit non
q̄ est heres. vt. **J**.

t̄. **J**. de acqui. here.
l. necessarijs. t̄ sic
est mirū q̄ nō est
necessarij t̄ m̄ nō
p̄t spernere. **R**n.
p̄t ante q̄ velut. t̄
illa. l. si ita loquit̄
in conditione que
suspendat: quod
hic nō facit: sed so-
lum hoc operat̄
nō sit necessarius
sed quidam **A**tra.
vt no. **J**. de acqui.
heredi. l. si is qui
heres. **S**i.

E **J** q̄ soluedo nō e statiq
casu euenit: vt et ei ser-
vus cū libertate heres existat
et preterea alij heres adiucia-
tur: veluti si seruo cūz liberta-
te h̄fde instituto ita adiectū sit
si michi stichus heres erit tūc
ticius quoq; heres esto. Nam
ticius anteq; stichus ex testo
heres extiterit: heres esse non
p̄t. cū aūt semel extiterit ser-
vus: nō p̄t adiectus efficere
vt qui semel heres extiterit
desinat esse heres.

C **E**cl exponit tres casus i-
quos seruos cōmuniis equipa-
rat seruo proprio. t̄ glo. ponit
casum. **B**ar. **P**aulus.

p **C**Hereditatis. diuise. in. xij. vncias. quia in. xij. di-
uisa voluit testator vt hictentius haberet. x. vncias. sed
cum dipondium plurī ve vnciarum ratio ad assēm re-
ducatur qui ex. xij. vncias. i. dipondio. x. vncias foret
habituras ex. xij. l. ex asse habebit quincuncem. vt in
st. eo. **S**. videamus. in. fi.

q **C**Distributa. q̄d voluit testator.

r **C**Tertio. alias tertio. alias tertij. i. rō portiōis tertij.
s **C**Ratione calculi. ratio calculi inducit vt qui. x. ex di-
pondio. r. ex asse ferat. t̄ qui sex habeat. iij. t̄ qui. viij. ha-
beat. iiij. t̄ sic omnes ad dimidiām.

t **C**Partibus. i. vncias.

v **C**Allignauit. etenim que est portio. r. ex. xij. eadē
est. v. ex. xij. qui. x. ergo. ex. xij. erat habituras. is ha-
beat. v. ex. xij.

E **J**qui. adiuciat. videbāt̄ er quo habebat aliquē libe-
rū q̄ nō possit habere seruū heredē. vt. **S**. co. l. si is
qui. sed fallit̄ hoc calu t̄ est ratio. q̄ liber nō ell̄ heres nā
sidemū: tunc primū cū seruū erit heres. at illa locut̄
habent quādo ab initio esset heres liber.

y **C**Efficere. vt. **S**. e. l. iij. **S**. si quis ita.

z **C**Extiterit. sic. **S**. de mi. l. t̄ si sine. **S**. sed q̄d papinian⁹.
t̄ insi. l. si quis ita heres. t̄ l. si pupillus. t̄. **J**. de con-

50. Exir.

28
Liber Quartus.

Seru^o cōis in **S**iccius. in tribus castibus parificat seruum cōmu
trīb^o. p. cōmunem: si institūtū tūcū here dē nō possum legare di
prio eq^o: eto seruo cōmūni. qz nec seruo. pprio & hoc pure. Itē sub
paraf. cōditione possim legare dicto seruo cōi. qz & pprio here

dis. item institue
re possim seruū
cōdem vna cum so
cio: qz ctia seruū
ppraū aliquius
vna cum dō.

b **I**nstitutus

sit. a socio.

c **L**ibertate si

deicōmissariā nā

tunc valet. vt. i. de

lega. i. l. si lega

tarius. h. i.

d **N**ō sit. p

pter regulā cato

nia. hoc em̄ estet

in. pprio heredis.

vt in s. de le. h. an

seruo. h. i. si lega

tarius. h. i. qd qui

dem valeret socio

nō instituto h̄de.

vt. s. p. socio. l. ve

rum. h. i. seruo.

e **S**eruo. here

dis. azo. de testa

toris costat. vt. s.

eo. l. si seru^o vroti.

f **C**ut alienus

testator & heredi.

azo. & no. q seru^o

& dñosimul insti

tūnq ab aliquo.

g **P**ropri^o. ser

nuis heridis. azo.

ne quare institui

pōr cū dñō & nō ei

legari: r. qz tūc

nō debet domin^o

ei dare aliquid.

Estamēto. dñi fū^o sub

cōditione cū libertate

heres institutus: pendēte ad

huc cōditione necē dñi detexit

eūqz pretor mereri libertatem

decreuit: z si postea 2ditio te

stamēti extiterit aliunde liber

est: id est ex premio nō ex testō

igf^o nō ē necessari^o dñō h̄s: li

cerdaut ei volēti adū h̄ditatē

Imperator nō debet institutu

caūta lītis vitandē. **P**aulus.

Imperatorē lītis cā he

redē institutu inuidiosuz

est: nec calunnie facultatē ex

principali maiestate capi opz.

Cassā cā vitiat institutionē:

legata tñ firma gmanēt. Bar.

Decūmeūius **I**dem

androsthenes. pacume

usā magnā filiam pacumeij

i **C**gil. bñ va

let. vt inst. eo. h. seruū ḡita dñō. & arg. s. eo. l. si seruo. &

l. si seruū cōis. sed videf h. s. eo. l. i. h. qui fideicomisla

riā. vbi postea fit necessariū. sed ibi ab hoie hīca lege fit

blica p: liber. publica em̄ vox priuate preindicat.

k **L**icit. id est licitum est.

Imperatorē lītis. alū mouende vel ecōtra sibi nō mo

uende & sic cā vitādi iudicij. h̄z v̄r hoc licere. vt. s. de

alte. iudi. ex hac h̄. sed heredi. **S**ol. speciale in principe q

plus sibi cauere dz. sic. i. de ure fis. l. res. h. lite. & institu

quibus mo. testia. infir. h. fin. i. C. vnde vi. l. memine

Print. & C. de testa. l. volumus.

Ecūmenius. mutauit. testator,

Ruffum. als ruffum. & est. ppriū nomē. alias ruffū.
o **M**odus. i. cā: vt. i. de dñi. & demō. l. demōstratio. & est
hoc. s. qr heredes & c. qr falcidia nō debet ei. i. nō solei & c.
vt. C. de fal. causa ad. p. totū. & l. de cōdi. & demon. l. falsa.
nisi. p. bet qr testator nō erat alias relicturus. vt. i. de con
di. & demō. l. cum
role. h. falsa. & hoc
subiçat. pbaf em
hic p. prefationez;
qr heredes & c.
p. l. pertinere.
non ergo tenet se
cīdā telī. h̄z con
tra. s. de inoffi. te
stal. l. si istituta. h.
fi. r. l. se. vbi valet
qd patet. qr rum
pis per querelaz.
Sol. hoc est hīc p
pter pūmū testim
vel. ppter prefat
ione scđ p. quam
ptz qr testator nos
lebat valere se
cundum.

q **S**ed legata,
no. speciale cōtra
regulā que est. C.
de fideicom. l. eug
quā v̄tibō no. & s
cit ad hanc. l. C.
de testa. m. l. scđ
z. l. de secun. tab. l.
qui ex liberis. m
pūm. & s. de pac. l.
testa. tu. l. pe. z. n
st. quid. mo. test.
infir. h. fi. q. pote.

Eredes
aut institu
ti dicātur
aut substi
tuti. institu
tuti dicūt
primo gradu: substituti secun
do vel tertio. **H**eredis substitu
tio aut duplex est: aut sim
plex: simplex est veluti lucius
heres esto: si michi lucius ti
cius heres nō erit: tunc seu

vulgaris: & pupillaris: exemplaris: breviiloqua. Itē cō
pendiosa que fit a milite tantū & habet naturā pupilla
ris & fideicomislarie. vt. no. C. e. l. p. cibus. Itē cō
familia duplex. vt. inst. eo. h. fi.

Eredes. gradu. id est loco. vt. i. de secun. ta
bu. l. i. h. desertur. **A**zo.
f **S**implex. simplex est vt pupillaris tā
tum: vel vulgaris tantum: duplex quando
vtrags simul. Accur.

g **L**ucius ticus heres. ista est institutio & cā ideo ap
posuit qr substitutio non potest esse sine institutio. vt. i. s
titutio ea. l. h. fina. **A**zo.

Substi
tutio
nū. scđ
q. quid.
g. g.

a **H**eres non erit. hec est substitutio vulgaris.
b **S**ic si heres michi. hec dicit michi nichil nocet: quo minus etiam alia bona quam patris veniant in pillars: et quo minus ipsi pupillo sit heres et quasi per obliquum michi. ut i. de secum. tab. i. sita s. qui filio. et insu-
de pu. sub. in p.

ibi quo casu et. et
b. t. i. l. pater. i. fi.
c **E**xheredatis. dic exheredatis. re. mil. eo. s.
nō solum. t. C. de leg. l. cum quidaz
t. i. ad. l. fall. qui fundū s. q. filios. non g. fideicomis-
sum. vt. J. eo. l. co-
heredit. s. cū filie.
i. i. ideo si pater sed an preteritus posse substitutu-
pilleriter. R. cuz nullū sit testame-
tū etiā fin has le-
ges. vt insi. de ex-
here. i. i. pui. se-
quuntur ut nec pu-
pillary valeat: vt
insi. de pupill. sub-
l. prox. s. si eos.
t. s. quisquis.

d **I**nstituerit. milite excepto. vt
J. l. pri. s. quis. t. i. de test. mil. l.
miles ita s. fi.
e **I**nstituēdo. ab inuio. vt. s. de his que in testa.
delen. l. pri. t. insi. de leg. s. ante.
Itē ex postfacto non valet nisi fue-
rit h. d. ita s. adita ex testo. vt. i. de co-
trabu. l. filiu. circa pīn. t. l. prox. s. quis. t. s. adeo sed tra. s. n. l. fi. Sol. ibi speciale. ut cora in sui. vt cū de ap. cog. s. si i. g. tales. col. viii. que est. C. de lib. pre. aut. ex ca. s. ibi. ppter solā pretentione est nullū. hic quia substituit sine institutione: vel illud est ius nouum.

Mobius. id est iure lacedemoniorum: vt insi. de iure na. s. et nō ineleganter.
s **A**nnos i. v. q. ad v. l. diem: vt. s. de testa. l. qua etate. vel si minus veller pōt. vt. J. eo. l. sita.
h **P**otestate. q. liberi impuberis in pītate et q. sui ini-
nit morte patris. vt insi. eo. in pīn. et hic dicatur. Item q. nō delinat esse in potestate ante mortem testato-
ris: vt. J. eo. l. cohēret. s. cum filie. in pīn.
i **P**ossimus. s. facere testamētum.
k **D**einceps. vt. p. neptibus.
l **N**on sunt. als cū sunt recasuri nō valet testamenti cū in eo casu sunt vt eorum testamenta nō valeant eius-
sippi essent maiores: et aūus nō esset. erant ergo hic eoz

patres emācipati vel mortui: vt insi. quibus mo. ius pa. po. sol. s. i. Accur. s.

m **C**patres precedant. als pater precedat.

n **C**ta em. l. cū insi. vt exhd. ab suo suenisi. R.

o **S**uccedendo. in locum premortui patris. Ro. ad

q. s. i. l. v. s. ne sum. Plane posthumis pos-
sum. nepotibus etiā possum. et deinceps s. qui recasuri nō sunt in patris potestate. sed si eos patres precedat^m: ita de-

mū substitutui eis pōt: si h. d. es

instituti sunt vel exhd. ita

cū per legē vellela succeden-

dō nō rumpūt testm. Nam si

principale ruptū sit testm: et

pupillare euauit. Sed si ex-

traneū q. ipuberē heredem

scriptis potuit ei substitueresi

mō eum in locu. nepotis ad-

optauerit vel arrogauerit filio

precedete. **Q**uisq. aut ipu-
berit testm. facit subi. q. d. face-
re: ceterū soli filio nō poterit:
nisi forte miles sit. adeo autē
nisi subi quoq. fecerit nō valet
vt nisi adita q. patris heredi-
tas sit pupillare testm euane-
scat. Plane si omissa cā prin-
cipalis testamēti ab intestato possideat h. d. itas: dicēduz est
et pupillo substitutū suandū.

Contrarium substitutus co-

git adire ppter fideicomissu-

substituto pupillari intinctus

et aditio facta ex vt substitu-

tio in integrū firmat substitu-

tionē pupillare. Alexan.

q **P**upillā. q. p. et. vt. s. i.

i. q. p. s. s. i. fi.

r **H**eredē scrē-

pferit. cū em se in

stitutū regiat non

rūpīt p. adoptōez

vt. s. de lib. s. po-

l. filio que. s.

s. alioq. rūpere

vt. s. de ininsto te-

sta. l. v. el. hu.

f **S**i modo. nō

als. vt insi. co. s.

extraneo.

t **F**ilio precedēte. tpe adoptionis: s. p. mortis oper-
tet cū premortuū esse. vt. s. eo. s. posthumus. s. t. tūc idē
esse: et s. nō precederet: vt insi. de adop. s. l. s. sed hoc fre-
quentius attingit. s. op. nonne in substitutione tria tpa exi-
gunt. vt. s. eo. s. q. sic. s. hic nō valuit substitutio tpe quo
facta fuit: q. erat extraneus ille cui siebat: vt insi. eo. s.
extraneo. Rū. illud vt sit cap. cui relinquit. hic aut so-
lum de voluntario qui sit necessarius p. adoptione. vt. s. i.
i. l. i. s. i. t. q. de adoptōe dicit estius ver. hodie cū nō
trāfeat in pītate nec substitutio pupillaria v. z. vt insi. de
adop. s. i. t. nec in arrogato v. z. substd. nū. in id q. h. ab
arrogate. vt. s. de adop. l. s. arrogator. s. am ipuber.

v **M**iles. vt. s. de test. m. l. miles. s. fi. t. facit. s. c. l. i. fi.

x **E**uanescat. tra. C. e. l. i. j. Sol. ibi in vulgari: hic in

pupillari. Item tra. l. de pīn. credi. l. pater an pīn. So-

lu. v. id. t. facit. l. de acqui. here. l. questum.

y **S**ervandum. sicut t. cetera seruant. vt. s. s. q. omis-

sa causa testamenti. l. l. Accur.

a Interdum, ticus instituit meum: et exhereditavit filium suum impuberem: substitutus seiu: rogauit eum ut restituat hereditatem semprionio: meus non vult adire hereditatem: mortuus est pupillus: dicitur quod meus dicitur ergo adire ne cuaneat substitutio hereditate non aduta, et quod sequens fideicō

missu, ad qd. l. ad trebel. l. nā qd. s. si quis cōpulsus, idē si enīdē quē instituit sibi: substitutus filio, vt. l. ad

treb. l. ita tamē s. a patre, vel pone vt co. u. lapidū iūliānum. s. i.

b Sollicitus est, tali modo, et facit l. de col. bo. l. s. si impuberet et de iure his. l. statius. s. i. r. vt l. pos. leg. l. gal. is cui. s. ab ipuberis. r. C. de pac. l. fina. s. alio modo quis potētē quod sollicitus ut exigere cautionē.

vt. C. ad treb. au- ten. etra rogar. et C. vt in pos. leg. l. cū archimedozā.

c Si minor ex transiens testator, et institutus sed re- pudiauit et hoc si- lio exherdato eius substituto dato, et quod subiici resili- tus. l. vt aedat: et sic valet principale et sic cetera: et fin hoc couenit prece- dētib. alii ponit in vulgarē et dicūt minore restituat et abstineat substitutus ei habeat ac si non adiūset ma- jor: sed si hic sub- stitutus est seruus distingueret an est soluedo hered- itatis vel non fin eos: et major res ē

libertas. vt. l. de mino. l. ait pretor. s. quod papinianus.

d Deinde, eadē hora vel alia: vt. l. co. l. si quis eius. s. suo.

e Non conuertere. sic. l. de fideicomis. lib. l. ghalter. s. quid ergo, et in auf. de heret. et fal. s. inordinatum. col. l. et C. de edi. di. adri. tol. l. i. sed arg. s. C. de testa. l. ambigui- tates. r. l. hōposteri. r. l. de sol. nec em. r. de pe. l. quidā. et insi. de leg. s. ante. sed quod ad alia non curat ordo in. ll. illis.

f Cōprobata est. mo. cōtra: vt. l. eo. s. sed si quis. r. s. i.

stituta. Sol. hoc corrigit p̄ illud, vel hic de nigore iurisab.

de equitate, vel verius hic erat filius exhereditatus cui sit substitutio: ibi substitutus.

g Et merito, dicit scripture in singulari nō sero: et merito: et. vel dixi vna solēnitatē et merito: et. ad qd. l. p. s. vel dic dixi in vna scripture sibi et filio institutus herodē et merito: et.

h Unū. qz facit vñ. et vna solēni- tas: vt. h. l. de p. ui. credi. l. p. s. qz due sunt herodētes et subiicit: pos- sūt dici duo teles- menta. vt. institu- eo. s. i. g. i. t.

i Holdē. vt. l. eo. l. s. i. p. s. qz. r. l. de ac. here. l. i. u. i. a. n. s. c. r. i. b. s. qz. quod in fratre.

k Substituere et erit necessari. vt. dicta. l. s. i. plu. res. s. i.

l Decessent. s. pupillaria p̄cedit in idem: s. l. pri. r. n. vulgarē p̄ce- dit in idem: et valet vtrōcīqz cōuerterā r. c. sed p. r. s. pro. s. h. Sol. et ibi.

m Admittend. ex tacita pupilla- ri. vt. l. nā hoc iure. r. C. e. i. i. n.

n Ut nō odo. dic vt. s. e. s. p. s. o

o Qd. igit dic- cū est. s. s. p. s. et qd. dicit substituere licere: ideo adiectū est

ut declaretur nō esse a filii te- stamēto incipiendū ipuberis.

p Per substitutionē factaz p̄ hec verba. quisquis mlchi heres erit: non vocatur nisi ille q

fuit scriptus heres: nō autē ille cui fuit acquisita hereditas ex dispositione legali. Alexā.

q Un filio tm. Modest. pubereti pater ita substi- tuit: quisquis mlchi heres erit: idē filio tm. pubereti heres esto. placuit ad hanc substitutionē scriptos tantummodo ad hereditatē admitti. itaqz dñs cui per serum hereditatis portio quesita sit: ex substitutione im- puberis heres effici non poterit: si seruab. ei exierit p̄tate.

L. si quis libello. l. si quis. Anguib. exiuit tenui cū pelle re- tulas. Nec faciuit ceruus cornua iacta senes. i. cornua iacta faciuit ceruus nō senes. ut. l. r. nō et bñ stabit id.

r Un filio. scriptos. i. substitutos. nō autē si ita. ito: qz

sic est substitū nulla. vt. l. s. l. pri. s. qz. qz. die h̄f ditas

te aedētes: vt. l. s. l. ex duob. s. filii. r. l. l. i. eo. s. substitu- tus. l. postea desinat p̄ qrelā iofficiosi. vt. l. s. l. i. substitūne

q Dñs. vel pater cui p̄ filii: vel heres hereditas. vt. l. s. l. q. liberis. s. hec p̄ba.

r Exierit. aut si remanserit.

De vulgari et pupil. subst.

fo. Lxxi.

Azo. ar. I. de acqui. here si solus in fi. h. et facit. s. de ope. lib. l. cum patronus. g. i.

I Am hoc. als est iam et bene. als nā et tunc continua cum. l. moribus. in fi. ibi. sed et si titerit. rc.

b **C** In alterū casum. i. in vulgare tñ. quādo tacita pu-

pillaris intelligit:

vel etiā pupillarū

tñ quādo intelligit

tacitavulgari. vt

C. eo. l. quis.

c **C** Qd̄ius. scilicet substitutionis

tacite intellecte.

d **T**ertiu gen.

nam. ē quādo vul-

garis per se. Iez

quādo pupillaris

per se. nunc quando

vtrac.

e **C** In vtrūq. s.

vulgare et pupilla-

rem. Azo.

f **R**eciprocum.

hāc dicimus bres

uloquā. vt. l. eo. l.

lucius.

g **C** Uideri. inui-

cē inter eos.

h **S**ola. vt. C.

eo. l. hereditatem.

et. l. quis. et de te-

sta. mili. l. in testa-

mēto. et arg. C. de

fru. li. ex. l. s. et de

pri. sac. scri. l. i. sa-

cri. lub. xij. vbi di-

cit equalitatem in

iudiciis seruādā.

i **S**ubstituāt.

hec est vulgaris nō

cōtinēs pupillare

cū sit pubes.

k **C** In vtrūq.

nā sub exp̄sa pu-

pillari zineat taci-

ta vulgaris; vt hic

in pun. huius le-

gis.

l **C** Ne si vulga-

ri. pupillaris quidē

casus etiā sol-

exp̄mi debet; suffi-

citv cōprehēdat

vtrūq; vt di. itne-

sit aliter si vulga-

ri. ratiō substitu-

tio fiat; et retine ca-

sum om̄issū quā-

do sicut puberes

et impuberē. Azo.

m **I**ntelligat.

an de vulgari et pupillaria sic dat intelligere q̄ non cōti-

netur hoc casu in vulgari substitutione pupillaris tacita;

et si alius. l. eo. l. cū ex filio. s. filio. regulanter ptra. C. eo.

l **Q**uis. z. d. e. l. in pun. fm. Azo. vel dicas fm. M. quod est verius q̄ et hic intelligatur.

n **C** In altero. s. casu quādo pupillaris fuit expressa. vt

z. e. s. si autē impubes. nā cōtinētacitā vulgarem ista pu-

pillaris nū volūtas patris rc. vel si vult testator. vt nec

ō facto sit quesio

vtrūq; casum eu-

denē exprimat. ad

qd. s. man. l. q mu-

tuā. et semper reti-

ne q̄ puberē et im-

puberē instituit.

s **3** i. testamē-

to. alicui. pu-

ta ticio q̄ cui alio

erat institutus.

p **C**ui. sc̄z t̄z

c̄is.

q **N**ō esset. ipsi

testator.

r **C**ibi. testa-

tori.

s **E**sset. alius

a ticio.

t **D**eficientis.

alias defuncti sc̄z

ticioj.

v **C**ro qua. nūc

respōder.

x **E**xstitut. in

dicto testamēto.

y **D**eficientis.

als defuncti. et als

deficientis. sc̄z ticioj.

z **L**ege. ex par-

te puta sibi tñ cō

iuncti. nō alii iur-

re accrescēdi. Azo.

vt. C. de cadu. tol.

l. i. hisita. et fa-

ct. i. de reb. dub. l.

vtrū. s. questit. et

C. e. l. i. item secus

si. ppria nota fuis-

se terpresca. vt. l.

ad treb. l. nō uñq.

itz facit. l. eo. qui

cū plures. et l. co-

heredi. s. l. et l. q li-

ber. s. f. i. l. plu-

res. et iust. de vul-

subst. s. i.

a **A**licuius. sc̄z

bi tñ coniuncti.

b **U**lendicasset.

nam tanta pars

tem habet in sub-

stitutione q̄ā ha-

bet in institutio-

ne sue hēat maio-

rem partē ab ipsa

primea institutōe testatoris siue posca sibi accreuit ex

aliquo q̄ sibi erat cōiunctus tātu; nō alio. s. p̄tā parte

habebit ex ipsa substitutione.

Liber Quartus

Si s. nō possit. vt fili⁹ naturalis. vt. C. de na. li. l. si. de bonis tamē pupilli pōt. quia nō. phibetur.

b Ab eo. testatore.

c Capit. quā directe cape poterat. et facit. s. fo. ma. l. si vero. s. itē q̄cqd. r. C. de edil. acf. l. cū aut. s. f. a. s. ti. l. si quis soliduz. et de adop. l. si pater. s.

q̄ duos. s. arg. d. i. dedona. cau. mor. q̄d dūtōis. s. hoc ne decedat. p. parte interstat. cū vnu patris et filii testamētū sit. vt. s. l. mo rib. s. prius.

d Amplius. q̄ per legē licet.

e P. i. p. i. ter bona. patris.

f Substitutus. hic naturalis.

G Erbis ciuitatis. i. direc-
tis. putat illis suis
tra. r. c. v. annos vel
quādūcūs decē-
serit fili⁹ ille sit her-
es ei. v. dica lege
xii. tabul. iducit. si
min⁹ sic. vt. s. e. l. si
ita. et no. q̄ hic est
cōpendiosa in pa-
gano.

h Frustra. nisi
a militie. vt. s. e. l. cō-
tario. Azo.

i Adiect⁹. i. vt
coheres.

k Quandoq. meli⁹ dirissent non
erit quandoq. i.
non erit aliquo tē-
pore. h.

Substō l C. Voluntatē. s.
obliq. testatoris hoc mō
ad direc- dientis si fili⁹. t.
etā non ad qđ. s. titu. i. l. lu-
cuis. in fi. sic gno-
q̄ obliqua nō traz-
hit ad directā. sed
ecōtra s. m. Azo. in-
stitutus q̄s ad-
mittit. vt fideicom-
mūlari. qđ. et. s. v. ppter solēnitatē cape nō pōt. directo:
vt q̄ in codicillis scribit. vel. ppter sua psona. vt. s. ad tre-
bel. l. secul. 3. r. Let facto. in p. s. i. o. nichil eū cape ipedi-
uit. i. vel. qđitio: v. codicillorū brevis solēntas: ure di-
recto nō pēt. venire nec venier ure fideicomissi nisi i. casu:
vt hic. r. s. e. l. cōtario. Azo. s. directa dubia recipit inter-
pretationem directe. vt. C. de here. inst. l. fi.

Q uilibet. pure. s. videt hoc falso: q̄ nullā sub-
stitutio est qn̄ sit institutio conditionalis. vt. apparet
ex ipsib⁹. R. nō habuit hic uris consilium respectum
ad illā conditionē sed ad alia q̄ extrinsece possit apponi.

n S. i. s. solūmō. sic. C. de testi. l. i. et in euāgelio.
Non ex solo pane viuit hō. vi. s. de vnu. habi. l. l. Azo.

o D. est. prosc. vt. s. de annu. lel. pe. Azo.

p Cui similius. quo ad verba. eadē quo ad sensum.

q Ex supra scriptis. institutis sub conditione. Azo.

r Heres erit. idem si heres filio meo. Azo.

s Similē. simile est. qđ. idem est. Azo.

t Heres erit. di recto. et testamēto. Azo.

v Extiterit. ex testo. vel ab testamēto. directe vel per obliquum.

x Ex testō. direc-
to. vt. subicit. ad
qđ. l. de cōdi. et de
mon. l. q̄ dīno. et
l. q̄ heredi. in prim.
r. l. de adi. leg. l. c. gatū. s. ar. d. s. de i-
rē. s. o. l. i. s. sed si errauit. vbi non re-
fert directo vel per obliquum. aliquid fiat.

y Admitte. cu
fil. v. fu. tpe. mor-
tis ipuber. nō sit
i. p̄s. potestate v. dī.
v. s. e. l. cum fi-
lio. Azo.

z Reg. b. dī
heres. sc̄. si ille q̄
institut. et substituere
tuerit. filio notati.
vt. s. de acq. heret.
q̄ patris. q̄. m. que-
et. s. v. dī. v. t. ibi.
et facit. j. e. l. sed si
plures. ibi. nec q̄
valebit. et. circa
p. m. r. l. de op. l. l.
cū patron. s. i. r. l.
d. urepa. s. i. r. l.
r. s. penul. r. fi. et. l.

de corratabu. l. nō putauit. s. sed ei. s. et. s. titu. i. l. sub co-
ditione. sed arg. contra. l. de codicil. l. si quis cum. et. s. de
dona. inter vir. et vro. l. si donare. s. i. Azo.

a Judicio. i. i. voluntate testatoris.

b Partes quoq. vt et institu. de vulga. substitu. s. si
ex disparibus. et de pupil. substitu. s. substituuntur. et. s.
eo. l. v. et. s. eo. l. si. plures. r. l. cohēredi. s. ex his. sed ar.
contra. C. eo. l. fi. Sol. vt. l. p. r. t.

c 3 pater. et te vnum. qui de institutis forte eras. s. m.
quodam.

d Institut. i. substituit.

Semis totius hereditatis: non dicas illi dimidie quia dixit testator certos h̄e cōter. agō, et facit. s. t. i. l. t. cius. r. l. interdū. q. r. f. h. ar. 2tra. l. de lega. i. l. lucius. h. lu cius. Sol. v̄t ibi. Itē 2tra. C. eo. l. f. i. r. f. v̄bi viriliter dui dōt. Sol. ibi. p̄p̄ia eoz nota sunt adiecta: hic nō. ar. j. ad treb. l. nō sūs. v. h. de bōis fili: ibi patris ut hic innuit. vel hic erat de illi tunis hic specialiter notans: ibi nō vel hic corrigit. v. l. dic ut ibi. item cōtra. C. eo. l. f. i. Sol. immo concor.

Sed si ples. heredes extiterint. facit. l. de suis et legi. l. si et plurib. c. t. j. eo. l. si plures.

Calebit. vt et

s. eo. l. q. liberis. g.

hec v̄ba. ibi neq; heredis. c. t. et po-

ne hic contra. l. de

acq. here. l. q. p̄s.

vt ibi posui et sol:

in modo.

d Quos possū.

eos oēs et fōlos. vt

j. e. l. si seru^o cōis.

in p̄n. r. s. c. l. i. j. g.

pu^o. r. l. de acq. he.

l. si pupillus. h. f.

q. i. fratre. r. t. de

neel. ser. l. i. j. et. l.

quidam. g. f.

e. C. Filio. pupil-

lo pupillarē sub-

stituēdo ei.

f. C. Suum. scili-

cet fili.

g. C. Necessarius.

subaudi posthus-

mus sūnō habes.

h. C. Extit. sicq;

comuta sunt bo-

na.

i. C. Ex parte. r. fi-

lii. r. me v̄uo sub-

stitut.

k. C. habere pos-

sum. immo cōtra.

vt. l. e. l. filius. Sol.

ibi specialē q. sub-

stitut^o erat fratim

puber. v. h. adiuit

ipubes paternaz;

ibi non. v. h. nemo

adiuverat p̄fis he-

reditatē: et sic non

valer pupillaris nisi ip̄e a deat paternā. vt. s. l. i. j. g. adēo.

r. l. ad trebel. lata m̄. h. q. suspecta. r. j. p̄t. g. et facit. s. t. i.

l. liber homo. h. f. r. j. de acq. here. l. q. patris. et. l. t. et. l. i. j. et de bo. lib. l. nā absurdū. et de leg. i. l. nemine. et. C. co. te- shamēto. r. j. ad treb. l. antepe. et. C. de iure deli. l. quidā. et dic ut ibi. sed arg. cōtra. s. de adop. l. liberum.

l. Nō haberet substitutū. sibi in paterna hereditate.

m. C. Adita. vi ha-
bita. padita. vt. s. co. l. i. j. g. plane.

n. C. Ad secunda-
rū. l. ad hoc vt va-
leant secunde. et fa-
cit. s. e. l. i. j. g. adeo.
r. l. i. n. f. h. f. arg. cō-
tra. s. de iniusti-
tia. l. cū in secundo.
r. l. de stratab. l. l. l. u. d. in p̄m. r. l. q. d.
vulgo. itē facit. j.
de acqui. here. l. f. li-
bus.

o. C. Quis possit.
vt institu. c. o. g. nō
solū. et. j. ad legem
faci. l. qui fundū.
g. qui filios. c. t. C.
de lega. cum qui-
dam.

p. C. Mil. tem. vt
j. de test. mil. l. mi-
liti. g. si miles. et ē
ratio q. facit pu-
berez pro parte in
testatu. quod per
se potest: in p̄ua-
to secus. vt institu.
de here. mīl. g. nō
autem. in s. g.

q. C. In arrogato.
non solum in mi-
lite vt in superie-
ri. g. in s. f.

r. C. Haberet. non
ab arrogatore.

s. C. Vel hoc. vel. p
saltez vel pro etiā.
et dic hoc scilicet
posse substituere i

quartas quod erit
verum usq; ad pu-
bertatē: h. in alijs
in quibus dicitar
rogatorē substitu-
tuere posse poten-
tiam per fidēi
cōmissiū: ultra pu-
bertates substitue-
re. vt. s. de adop. l.
si arrogator. g. sed
an impubet. et sic
corrigit quod di-
stinxerat. in cetero
autē bonis di-
cit restitui illis qui haberent arrogationē nō facra. vt. j.
eo. l. causa.

Liber quartus

s. **D**Beneficio ad hoc s. de iure do. l. pfecticia. i. fñ. r. s. i. et. s. so. ma. l. si. ho. s. iré qcd. r. l. ad treb. l. facta. s. l. heres ante. r. s. de rufuc. l. sed r. s. r. C. de pac. g. e. sup. do. l. et morte. i. n. s. r. s. de testa. tu. l. q. tute. l. in pn. r. s. de pecul. hinc q. s. s. pot. q. faciat cōtra s. ules mediol. n. s. r. s. de peur. l. q. pro

pro s. procurator
ut in ceteris; s. ar.
cōtra s. de acq. re.
do. l. pe. in. pun.

b. **S**ibi. nemo
potest substitui lu-
ber vel seru. n. s. i.

duob. casib. s. cuj
ca mutat. q. aliaj
vtilitate h. ex sub-
stitutiōnē h. ex substi-
tutio. h. ex substi-
tutio. h. ex substi-

tute. h. cū sunt
duo grad. i. duo i-
stitutio. n. tūc sibi
soli n. sibi et socio
pot. hoc mēnici. r.

seius h. des sun-
to. s. seius heres
no entitici in sua
r. sej parte substi-
tuo. h. insua parte
tm no potest.

c. **D**utatoe. ca
mutata hoc mō. ti
cius heres esto si
nauis ex asia venie
rit et si heres non
erit. idēticius he-
res esto. p. diode de
ficiē substitutione
locū habebit. vt. s.
co. l. s. h. ticus.

d. **S**ed hoc. scz
q. sicā non mutat
no valet substitu-
tio. Bzo.

e. **I**n vno gra-
du. i. in vna per-
sona. vt. s. e. l. s. h. t.
tius.

f. **S**ubstitutione
n. cū distinctio. ta
mē q. sequit. si quidē. r. c. q. s. b. i. p. s. n. o. pot. sibi et coheredi
pot. valere dico substitutione. cū si causa no mutatur.

g. **S**ubstitutionis s. l. s. tichus seruus restatoris primo
institutio. cu libertate sicut et posita. alioquin esset causa
munita et valeret substitutione. et s. m. hoc dic heres non
erit. scz et liber.

h. **L**iber. scz tichus.

i. **N**o valere substitutione. q. tū ad hereditatē. licet
p. hoc sequitur libertate. r. l. l. s. i. 3r. q. b. non placet. sed no
valet substitutione. at institutio firma remaneat et erit liber
et heres ex ea. sic intercalatu posterior dies. vt. s. de mi-
no. l. i. j. s. minorem.

k. **S**ic si ita. scz dixerit restator. si ticius r. c.

l. **I**n eius. et proctiam. q. d. non tm eum substituo in
suam partem. sed etiam in partem eius coheredis.

m. **H**ereditate fore. si non vult esse liber et heres ex institu-

tiō. nec enim est necessarius sub talī 2ditioē institut. si vo-

S let vel simili. vt. l. t. i. l. s. b. et plene dic. r. l. s. h. g.

o. **C**heres. i. liber.

p. **C**filio. scilicet impuber.

q. **S**ubstitutione.
ne. q. b. non poten-
tiae ex istitutioē.

r. **C**ū filius. h. ex telhamēto p̄tis

penas i. testamēto pupilli pa-
ti. l. i. c. in patris passus nō sit.

Cfilio a p̄e institut. r. fratri
pupillariter substitut. pot. pa-
ternā hereditatē repudiare et
amplecti pupillarē. r. nō tene-
bit ad legata nisi q. relicta sit

in tabulis pupillarib. habita-
rōne falcidie si iminet. in cui
cōputatiōe novenūt bona pa-

terna sed bona pupilli. Ale.

Sac postea fratri. ex secū
dis tabulis heres extiterit he-
reditatē p̄tis recuset. fraternā
autē retinere malit. audiri de-
bet. iusti. em̄ p̄tōrem faciūrū
existim. si fratri separatione
bonor. p̄tis cōcesserit. etenim
ius dicēt. p̄positū est liberos
oneribus hereditariis nō spō
te suscep̄tis liberare. nō inuitos
ab hereditatē remouere:
p̄s̄t̄im q. remotis tabulis se-
cundis legitimā haberet fra-
tris hereditatem. itaq. legata
dūt̄at̄ ex secūdis tabulis p̄-
stari debent habita ratione
cultatiū in falcidia: non patris
(vt al. solet fieri) sed impu-
beris.

Pomponius.

dic q. recusat per in integrum restitutionem q. minor.

r. **F**ratri. qui frater repudiavit paternā vel adiut. et
sic est especiale in fratre vt possit impetrare separatiōem.

Itē pone istū habuisse alii coheredit. q. adiut. Bzo. sed
contra. i. de acq. here. l. iulianus. ibi c. terum. r. vbi dicat

necessariū eum fratri. sed dic absūtere tamē pot. vt. h. t.

y. **D**ebet. h. s. c. l. s. p. l. s. filio. r. h. s. t. ex ass. r. C. de le.

l. cū q. h. spāle i. frē vt. subi. c. notabil. r. frē. r. c. reddit. rō.

J. q. ab iestato cū dicit legitimā. r. c. sic p̄ testim. nō d. s. fe-
ri deficit. dicitio cū ab iestato possit separare. alii dicit alt.

vt no. l. d. h. filio. itē facit. j. d. acq. he. l. s. q. s. filia. h. s. fili.

z. **J**ustius. i. iuste. vel iustus. q. contrarium.

a. **H**ereditariis. parentis.

b. **H**ereditate. fraterna.

c. **L**egitimam. ab iestato.

d. **S**olit. vt. j. ad legem falc. l. in ratione. h. q. vulgo.

ISq. petierit secus statu renunciet. vt. s. eo. l. si filius et si succubuerit pate vtrumq; vt indigno. si obtinet in principali pate substitone vt idigno. vt. i. de his q. vt indig. l. u. a. l. y. s. qui principale. et de acqui. here. l. questum.

b **C** Substitutione. oppo. l. eo. l. et si tratabu. ybi non rati pupillare ex: pugnato principali p. et. R. nec hic expugnat sed vt idigno repellitur vt dictum est. et facit. i. de tribu. l. si liu. s. ob. et. s. no soli. et ad treb. l. si cui pure. s. necno ill. et. s. de los. est. l. papinian. s. me ministr.

QUi ples. q. t. tuor ad munus.

d **C** Quibusdaz. tribus pura.

e **C** Lox. adeun- tium.

f **C** Extiterit. ita

sc. an alio. c.

g **C** Ad supersti-

te. tm. q. d. non ad

h. rdes mortuilez

sc. sit iure accre-

scdi. vt hie. t. l. eo.

l. luci. s. fter. i. de

le. here. l. si ex plu-

rib. at. oportet q. suau ptes accep-

re. et. s. dene. ad

mutant et subsisti-

tude. no. g. repu-

dias. vt. h. i. s. t. C.

s. uif. delib. q. d. et

l. col. l. si ples. et

de. l. g. u. l. cu. p. s.

libertis.

h **C** In oem cau-

sum. i. in quacuq;

ca. vn. sua portio-

nem amiserit.

i **C** Extiterat. et nullo mediante heredes em hereditis he-

redes sunt aliquo mediante. vt. no. s. eo. l. q. liberis. s. hec

verba. et. no. q. per hoc repellitur heres hereditis et repu-

diantur.

S I plures. pleruq; quare hoc dicit in s. l. dices.

l **C** Instituti sunt. vt. t. C. eo. l. i. t. s. eo. l. si in testo. et. l. q.

liberis. s. fi. et. l. si pater. t. l. eo. qui cum plures.

m **C** In noue. ridebatur institutu in vincia hfe duode-

cima triu vinciaru. et ita institutu ex viu. deb. rehfe. viu.

de tribus in. xij. diuisiore sic remanet tres vincie. vacan-

tes. ne ergo istud contingat ins. sit copiunno.

n **C** Qd. vir. sicest. s. de uid. l. vir. ergo si non euidenter

fuit expiunno. si ex aliis colecturis apparet satis est. vt.

q. ppria nola substituendo dixit. vt. l. ad trebel. l. nonuq;

ne si eos aliquam pecuniam eglit dare iussit. vt. l. de re. du. l.

vir. s. fi. c. l. ad tre. l. q. t. s. et. ppf. hoc dixit pleruq; l. pn. l.

S I pa. substituerit. als instituerit als substituerit. sna siue dixerit vos inuicem instituo. siue dixerit vos in uicem substituo. heredes videbant eos instituere et substituere breuibus h. b. s. vt. s. t. i. l. cu. in testo. s. hec h. b. s. si autem simpt filios substituit. et si morerent tunc substitutu. v. l. mo morientur videtur substitutus tunc. vt. C. eo. l. pe.

p **C** Possessione.

se. tab. vi. i. de bo.

posse. ta. l. i. s. de

tertur.

q **C** Quodammodo.

do. i. b. en. vt. di-

xi. p. l. cu. in testo. et

si. ho. no. copula-

tur gradus tertius. i.

tici. et. s. in hoc cau-

te dicit institutois.

vi. dic. q. d. a. m. i. ve-

re duos gradus. isti

tutiois. et. s. in hoc no-

copulat prima institu-

tio. s. in. b. s. et. facit

j. eo. l. vel. singul. et

. l. dev. su. fr. le. l. co-

dicil. i. pn. et. de. re.

du. l. q. duos. i. pn.

S I p. filium.

sibi. patri vi-

uenti.

f **C** Post morte. il-

li. ipuberis quem

instituerat.

t **C** Fuerit. sub. si

lio. meo. substituo

q. q. b. v. d. m. face

re. vulgariter cu. desi-

gnaret ipuberem.

moiturum in vita

patris. et. ita no. he-

redem.

v **C** Fratre. post-

hum.

x **C** Rupes. q. eo

casu. nar. est. q. non

testo est comprehensus. vt. s. de libe. et. polthu. l. comodis-

sime. et. l. polthuma. s. o. sed. tra. C. de polthu. here. l. fi.

Sol. vt. dixi in. l. comodissime.

y **C** Exslet. iam exsistere conditione et eo casu in quo fuit

institutus. vt. s. de libe. et. polthu. l. cu. sub conditione. Dis-

cet q. qualiter substitutus pupillariter est por. cu. institu-

tus in paterno viu. testatore decebat et irrito facto pa-

terno irritatus pupillare. vt. s. eo. l. i. j. s. fi. R. non est. quia

hic polthumus extestamento paterno est heres. no. ex pu-

pillari. nec enim impubes erunt heres et in pupillari

estate decebat et ideo substitutus patri est heres. no. ex pu-

pillari. vt. institu. de pupil. substitu. in. pain. s. o. sed. eten. non

est incertus heres. et sic non valer. vt. s. titu. i. l. quoties.

in. prin. et. s. heres. R. immo certus idubitali signo. s.

et se nasciurus. vt. s. t. i. l. quoties. s. si quis nomine. et. s.

si quis ita dixerit.

Liber Quartus

Si ticius. utriusque partem. neutro heredum audeant. quod dic ut in statu. co. s. si instituto. et facit. i. eo. l. cohredi. in prim.

Le Cornelius. de hac habes. s. de testa. l. lege. et isti. q. no est per. fa. te. s. fi. et. s. de iniusto testa. l. qui vero rem.

c. **C**u p. in hoc statu. aut capi pater et filius remaneat hic. aut e contrario. vt. i. s. si pater. i. si. aut vetero. vt. j. l. proxi.

d. **D**ecesserit. a. si filius. als cessat cornelia. vt. j. l. cap. l. q. si filius. in p.

e. **R**elicto. isti rato et ei substituto dato pupillari. et non relicto. se cus si post mortem impuberis capere. p. sicut i. in filio. i. distinguunt. s. sed si pater. et. s. si vero.

f. **C**pertinet. ex testamento pupilli.

g. **D**uotio patre. p. vere no s. cor. l. cornelie. ne si contra. j. l. p. x. et statum dices.

h. **F**ilius. impu- bles. si non habes in terra.

i. **E**x ea lege. no ex p. s. c. s. ta bules sint irrata capitis diminutio. vt. s. de iusto test. l. si q. ex. s. amitt. s. suppleret. et be nignitate p. r. o. s. vt. in p. s. l. i. de capl. p. s. s. si mor tuo. sed oppo. p. ne q. p. capi de fili. tertio pati captiuitate moritur. q. r. m. ou. ibi de fili. ecce p. fin-

git p. a. captiuu tis hora mou. g. filio viuere debet succedere substitutus fili p. hunc. s. q. lex. i. prox. negat. sed r. q. ad id q. s. di sit siquidem mortuo patre. et. subauditur vere et non fice. n. p. r. u. n. et. ibi decesserit ipubes. q. ipubes ex. l. cor. nel. singul decessisse. secus si reuertat et p. b. decesserit.

l. **N**on ex ultimo. ad h. c. s. vt ex testo pupillari aliis sit heres. est tamen locus cornelie. vt substitutus ex testamen to sit heres. l. ex vulgaris expissa. vel salte ex tacita.

m. **C**habeat. non distinguatur quis p. u. s. moriat. s. fi-

lius apud hostes. vel pater domi. vt. i. proxi. r. n.

n. **C**pubes. factus ille impubes predictus.

o. **C**patre. prius.

p. **D**ecesserit. s. p. q. si p. l. p. dubi. q. si e. s. fili. a. b. c. f. s. s. et. hoc intelligo

c. n. erat aliquis substitutus. vel si erat obliterat vine te patre. vt. ille admittitur ex vulga ri expissa. vel salte tacita q. in pupili. et. ex p. l. p. t. n. e. s. c. l. i. a. hoc iur. r. **N**o fili. qua nulla. Jo. et addi dist. q. habes. l. de capti. l. p. m. f.

Si pater cap. sit ab ho

stibus. mor. filius. et ibi ambo decedat. q. prius prior p. decedat. lex cornelia ad pu pilli substitutione non pertinebit. nisi reuersus in ciuitate impubes decedat. q. m. et si amo bo in ciuitate decesserint. ve niret substitutus.

Ex presumpta volutate de functi coiunctus prefertur sub stituto. h. d. Bar. Julianus.

Quidam testo. p. culu ex parte quarta. et quietu ex parte dimidia et quarta he redem instituit. deinde quieto floz. p. culu s. osia heredem substitut. deinde si neq. floris neq. s. osia heredes eent. tertio gradu ex pte dimidia et quar ta colonia leptitanoz. et ex q. plures h. des substitut i. plures vncias q. i. tres. quieto hereditate adj. p. culus et s. osiavuo testatore decesserunt. querit an quadrans. p. culu datu ad quietub. an ad substitut os tertio gradu ptineat. r. d. eam videri volutatem patris fa. fuisse. vt i. tertio gradu scri ptos heredes ita demu substitueret. si tota hereditas va casset. idq. apparet euidenter ex eo q. plures q. xii. vncias iter eos distribuisset. et idcir

y. **L**eptitanoz. nom. ville vel ciuitatis.

z. **Q** in tres. quia in dodrante erat institutus.

a. **D**ecesserit. sicq. eo. pars est in ca. caduci. vt. C. de ca. tol. l. i. g. et. cum tripli.

b. **Q**uietum. cohredem.

c. **T**ertio gradu. ciuitatem et alios seu alios tatum.

d. **T**ota hereditas. l. tam gradus institutor. q. substi tutorum primum loco.

e. **D**istribuisset. i. distribute essent vnicie. Jo. no dicas

q; distribuerit q; d. substituti administerent h; ciuitas i; do-
drate & ali; in q; drate. Itē q;etus h; & i; p;e do drate; sic fier-
et. i; p;e vncies l;og; q;er; nō haberet do drate totū assis q;o
testator voluit: i;git; in totū substituti repellant: suppler g;
dicti testatoris ne aliquid in epte dicat. vt i; s; t; i; l; s; f; i; et
l; f; i; s; Itē appetat q;
s;ba illa q; si neg-
t; copulatue po-
natur. sic s; t; i; l; s; l; u-
lucius.

a. **C** De q; queri-
tur. de qua p;cul;
erat istitutus. Bzo.
facit. i; p;e r;ufruc.
le. l; codicill; i; p;n.

T **N** substitu-
tione. supra
script; scriperat
em aliq; heredes
cum filio vel etiā
exh; dauerat filiu-
l; c. **Q**uerit quis
quis. sub. an.

d. **C**uadocq;. i.
quādociq;.

e. **C**uiflet. b;c.
uis solutio.

f. **F**orte. aduer-
biu; forte varica-
te facinō iur; du-
bitatioz inducit.

Nā cōlat heredē
cōstitutu; an plaz-
tam q;relā; q; dicit
desyflet. vt i; de re
gu. iur. l; nō p;re vi-
den desinere. et. s;
de iof. tola. l; i; s; i; e
& phat q; i; alysva
rijs casib; q; des-
nit se heres: vt si
fiat seru; heres. vt
i; e. L; fact. s; f; i;

Itē insi. de her. q;
ab inest. s; q; triū.
in q; erit idē q;o
hic. sed oppo. qui
semel est heres. et.

vt. s; de mino. l; ait

p;toz. s; q; papimianus. in f; i; s; . Sol. ill; regulare. vi. s;

t; i; l; ei q; in h; vel dic q; nō p;etorē vt ibi. sed per relititu-

nē in integrū: quia nec facit heredem. vt insit. de bo-

pos. s; quos autē. sed iure cuiu; sic vt i; p;missis.

g. **C** pro parte. iecus si in totum quia pupillare euane-

scit. vt. s; de inof. testa. papimianus. s; f; i; nec.

h. **C** Non simili. sed per contrarium.

i. **C** Substitutus. dic q; substitutat vel exh; dauerat ipu-

ber. als nō valer testin. i;e pubere substitutat: vt patet.

k. **C** hauis filio. substitutus.

l. **C** Esto. s; substitutus. et q;da tertius hic seius. et ha-

beas. s; neq; muchi ic; ali; nō habet; gai; et seiu; idē esse

dicitur: sic vnu; filius ali; filio substitut; fm eos. et no. q;

hic articulus tūc. denotat diversitatē iter hic & supiore

casum. vt. s; de zdi. s; demō. l; i; s; in f;

m. **M**ortē. vt tūc sit heres gaius vt hic capat. vt. s; e.
l; s; i; s; q; heres. & facit adhanc legē. i; de adi. le. l; aline. s; f;

& de codi. l; s; i; quis eū. in f; i; m; i; s; e; l; q; liberis. s; f;

o. **C**ui cum plures. quattuor puta coputato atticio.

Q; o. **A**dicci. substitudo nō i;stituedo: alioq; etiā

si attici nō adiret

nichilominus he-

res cōticius. vt. s;

o. sec. ta. l; i; s; i; q;

ita scriptent.

p. **C**uā p;te. scz

atticane part; cū

attici nō adierit.

q. **T**res fuisset.

scz subtilitati pre-

ter tūcium.

r. **H**erditarias.

cur nō sol; medie-

tatez. vt. s; n; i; l; n;

c; fudi. h; n; q; o; e;

sepati fuerit i;litu-

ti. at opponit. g; de

b; h; f; viriles. re

isti. de her. l; i; s; i; q;

plies. h; n; verū eēt

nisi possiſſet g; nū

distributio enā in

il;onētūc ei videſ

eafde partes repe-

tiſſe i; glonis eoz

tm; q;os i;lituit. vt

s; e; l; s; i; p;les. Bzo.

mag; obſlat. s; e; l;

si p;r filio. sed & ibi

q;uaci fuerit i;litu-

ti. vt h; s; b; l; i; t; u;

do noiatiz dixit. p;

ptibus h;rditaris

vos sublituo: vt

h; p;z; q; ibi non fe-

cit. itē. C. eo. l; f;

g; i; v; bi h;f; o; e; v;

ri;les. sed o; q; ita

habuerat et i;litu-

ti. vt ibi no. & fa-

cit. i; de sta. libel. q;

pecuniam.

l. **C**uītās. i; q; li-

bet quintam.

S I mater. cū erit. nec filius intelligitur ad tēp; i;stī-
tutus sed pure. vt. C. q; dies le. ce. l; er his. i; l; aqua-
do dies le. ce. l; firmo. s; i; n; l; aliud sensisse testatore. p;be-
tur. vt. i; de manumis. testa. l; f; i;ta scriptū fuerit. s; cum ti-
ci. & tūc ycio tūpis sublato heres erit. vt. s; co. hereditas.
erat autē dubitatio de substitutione: quia videbarunt fa-
cta ante q; possyvalere i;stitutione: sed vt dixi pro pura est
i;stitutione.

v. **C** In pupillaribus. non q; pupillaris substitutio ibi
fiat: sed quia pupillus i;stitutus fuit cōt vulgaris. temne
ne enim pupillare nō faciūt: quia in potestate nō habet. pupilla
vt. s; co. l; i; s; i; m;

x. **C** Substitutione. nec in substitutione videtur repetita ea substi-
tudem cōditio seu dies. vt. s; titu. l; l; s; i; sub conditione. et fa-
cti. i; de leg. i; l; s; i; cui,

Liber Quartus

Si placuit. si filius moriet viuo testatore: et nepos post mortem testatoris nascatur. vt. s. de li. et posth. l. gall. i. p. n.

Excludi. vt. s. t. i. c. u. i. t. e. n. t. o. i. n. l. o. c. u. e. n. d. f. i. c. i. e. n. t. o. i. s. p. a. u. m. i. e. s. c. o. i. g. r. a. d. u. s. v. i. d. e. s. e. u. i. s. b. u. s. t. u. s. s. e. v. i. t. s. e. i. l. e. l.

quidam testameo. t. s. t. i. l. u. c. i. s. sed pone q. f. l. v. i. x. p. o. s. t.

morte defuncti: et

repudiauit heret.

item filii ne-

pos repudiauit:

nunquam admittit

tuncius: vide q. n.

q. filius extitit he-

res ipso ure: licet

postea repudiae-

rit: ecce trahit ad

minimorum: q. nec

filii nec nepos he-

reditatem adiuit:

imo vero: repu-

diauit: s. certe no-

est admittend illa-

s. r. o. n. e. q. f. l. n. o. n.

b. e. s. s. i. t. e. s. t. a. t. o. r. e. v. i.

u. o. : s. b. u. s. t. i. t. u. t. o.

i. t. a. f. a. c. t. a. e. r. a. s. i. f.

l. l. m. e. v. i. u. o. m. o. e.

j. e. b. a. s. p. i. o. j. a. s. i.

heres non erit: et

pone cu. e. posse:

q. filii premere:

t. f. a. c. i. t. n. o. h. e.

r. e. a. c. u. i. t. u. i. u. i.

e. x. d. u. o. b. s.

heredem sub-

stituit. vt. s. de re-

du. l. q. d. u. o. s. l. z. f.

s. u. g. a. l. i. n. u. m. e. r. o. v. u. s. s. i.

v. i. s. d. e. l. i. l. q. f. l. i. a. b. s. . s. i.

i. o. d. e.

v. r. t. u. s. s. o. p. o. t. o. e.

d. e. t. r. a. h. i. d. i. a.

v. r. t. u. s. d. e. t. r. a. h. i. d. i. a.

a. d. t. r. e. b. e. l. i. e. a. f.

l. e. a

De vulga. et pupil. substi.

f. o. Lxxvi.

- J.de leg.y.i.li. h.s. nec ob. insti.de pu.substi. h.s. liberis. q*i*
ibi iure ciuili annullat. vt ibi not.r. s.l. p*x*. v*n*no valet sub
a. *C*onstituto ibi.
b Extraneis. sed parentibus. azo.ad quod J.de leg.y.i
cum patronus substitutus aut*e* oibus et*e* extraneis.
c *E*xcepti. non
alio*s* h.s. substitutus
ob*s* si ab eo s*er* tute
l*it*. vt J.de leg.
pref.l.filiu. r*est* ro
q*s* substitut*r* in to
t*u* q*d* succedit vo
luntate testatoris
succedit. azo. que
aut sum. p*ro*f*ess*e ex
cep*t*re habeo*s*. j. de
leg.p*re*f*ess*. l.i. et*ii*.
C. de *stat*. l.i.
d *C*itra hic co
trario*s* ead*e* r*er* o*s*
s*ic*. j.ad.l. fall. si he
res institutus. r. s.
m*ā*. l.i. si m*ā* d*ā* r*o*.
q*t*ies. r*est* in*st*itu*u*. de
co*t*ra*h*en. emp. g.
c*ū* a*ut*. s*z* ar. p. s. d
nego. g*est*. l. si q*s*
negocia. a*de* p*ec*
c*ū* r*al*. q*p* p*ro* p*ri*o*s*.
v*is* p*ag* e*o*. r*et* q*s* i*c*
d*ā*. fac*t* ad. l.i. de
leg*a*. l.i. si heres. r*et*
de c*ō*d*ī*. r*et* demon.
l*placu*is.
*O*rest. vt i*isti*.
d*vulg*. sub
st*it*. in *pu*.
U El singulis
legitimari*u*.
si*ll* co*h* v*er* sing
g
 - l*is*. r*c*. l*i*. p*e*.
h*s* i*de* lega. i*ll*.
t*ici* se*lo*. h*s*. se*lo*.
v*bi* q*s* fideicomis
sum vide*e* os in
u*icem* rogare non
ius ab i*testato* re
seruare. Sol*ib*.
Q U*li* plures.
omni*s*. sub
stitu*u*.
b *E*rgo et ad
breue. quia ab*ve*
mar*o* p*ot* n*atur*;
ergo r*et* t*ps*. sic. s. d
indul. non*q*s**; fa
cit. i*e*. l*ex* fact*o*.
q*ro*. r*et* s*o*. co*l*
ita q*s* substituerit
et*l*. in *pupillari*.
l*ib* v*er*. r*et* de *testa*. mil*l*. miles ita. h*s*. i. r*et* de *se*. tab. l*ij*. h*s*. si
primus.
i *C*inem etatis. s*decem annosum.*
k *C*et si a patre i*st*atu*u*? fili*p*ho*s* q*s* dicit p*re*f*ess* t*ipubes*
itav*it* augeant*it* legata p*te*a q*s*
filius extraneis*n*ō debuerit:
sic et crescere a substituto da
ta legata; si p*bono*s** possesso*n*
nem plus ad filiu*l* peruenisset:
qu*ē* admod*ū* et i*p* filius plus
except*s* deberet. h*s* conse
qu*ē* esse existimo*o*: vt si impu
bes ex asse heres scriptus sit:
et p*bono*s** possessione semi*s*
ei ablatus sit: substitutus i*par*
t*e* bono*s* legati no*ie* exonere
tur. vt qu*ē* admod*ū* portio q*s* p*bono*s**
possessione accesserit
aug*it* legata*o*: ita r*et* hic*q* ab
cesserit minu*at*.
C U*lici* est test*ā* facere tot
gradus subst*ō*ni quo*s* vult:
et plures p*nt* substitut*ū* in locum
v*nu*? r*et* ec*ō*tra. r*et* si substitut*ū*
nouissimo mor*ē* videt*testa*
tor voluisse inter o*ē*s c*ō*serua*re*
ius legitimari*u* hereditati*u*
r*et* succession*ū* ab i*testato*.
h*d*. cum. l*seq*. alex. Mar.
D Otest*q*s** in test*ō* plu
res gradus hered*ū* fa
cere: v*tpu* si ille heres non
erit ille h*s* esto*o*: r*et* deinceps plu
res: vt nouissimo loco*l* in subsi
di*ū* vel f*u*ti*l* necessari*u* h*d*em
institut*ū*. r*et* vel plures in*vn*ius
loc*ū* p*nt* substitut*ū*: vel v*nu* in
pluri*ū*: vel singuli singulis: v*l*
ui*uicem* ips*l* qui heredes in
stituti sunt. *H*or&et*in*?
U El singulis liberis: vel
ei q*s* e*op* nouissimus morietur
h*s* substitut*ū* p*ri*singulis si ne
min*ē* e*op* i*testato* decedere*re*
lit. nouissimo si ius legitimari*u*
hereditati*u* integrum inter
eos custodiri velit.
C p*ot* q*s* old*u* liberis substit
tu*u*.
m *R*estitu*re*. si dece*ss* in pupilli*l* etate.
m *F*ideicomis*o*. als commis*o*. als c*ō*misi*o*.
n *C*onfirm*ent*. valebat en*i* ip*ote* filio*l* herede ip*so*
iure. vt inst*ū*. de here*l*. qua*z* dif*h* sui. sed per adition*em*
acepit effectum quasi heres contrah*at*. *Ex* qui. cau*u*. u
pos*ca*. l*ij*. in *fi*.
o *T*abulas. in
quibus rogatus
fuerit restitu*re*.
p *P*ro*positu*.
cum sua voluntate
sp*ō*tanea n*ō* ad*ij*
az*o*. p*quod* vide*re*
repudiare. vt
i*isti*. de here*l*. qua*z*
d*ī*. h*s*.
q *O*pinione. r
b*n*. v*er*. i*ad* trebel.
l*u*an q*d*. h*s*. si q*s*.
z*l*. apud *u*anu*l*.
q*ā*. r*et* l*si* q*s* omis.
cau*u*. l*si* quis
omissa.
r *P*ars s*ūt*. vt
inst*ū*. co*h* liberis.
C U*tim* et filio*l*.
hered*ū* h*f*e.
hic a*ut* deside
rabat vt quic*ū*
cor*ū* dece*der*it
pub*li*e*s* solida*o*
dimid*ū* p*uen*er*it*
ad al*ū*: q*d* facile
erat s*bi* dis*pon*
re i*eo* q*s* t*ps* a*ut*
p*ri*ate erat. sed in
emancipato dur*ū*
vide*ba*ct*ū* ei pu
pillary*l* al*ū* sub
stitut*ū* n*ō* posse*it*.
It*e* si rogau*it* eu*l*
per f*ac*to*o*. sal*ē*
q*ā*ram tr*ā*mitt*at*
ad eu*l* q*s* i*primo*
ri gradu et*l* q*s* fra
ter*l* i*pub*es dece
der*it* et*l* m*ī* de
fun*ri* *ump*beris
quare ho*ū* quat
tuo*s* sap*li*et*ū* c*ō*
filio*l* ē*testat**u* au*l*
vt*il* filio*l* q*s* p*ri*te*u*
test*are* habebat.
C U*m* er filio*l* q*s* duos ne
pot*es* ip*ub*eres heret*ū*
si*ll* alter*ū* e*op* i*ptate*. alter*ū* n*ō*
r*et* vellet v*tr*u*g* ex e*qs* p*ti*b*u* h*er*
ed*ū* h*f*e. r*et* si q*s* ex his ip*ub*es
legau*it*. idem si*ll*
ch*il* dictum fuisse*it* de fructibus. vi. s*de* v*ur*is. l*in* fidei
comis*o*. h*s* cum poll*li*. d*ic*e*re* h*er*em*ū* emancipatu*l* si ante. tu*ij*.
etatis dece*der*at hered*ū* mult*ū* intr*ā*du*l*onale le
gatu*l* sit. r*et* J.de leg.y.i. l*si* cu*u*. nec d*ā*la*l* m*ī* i*der*at. p*ot*

Liber Quartus

cū plene erāt oīa restituēda. vt. C. de iof. testa. l. si pat. sed
hodie puto. vt. C. de iof. testa. Lqñ. Azo. t. i auf. de tri. r.
se. s. phiben. col. iij. Itē qro si h̄ cui dimidia pars hereditatis
relicta est. p. pte p̄st legata. Rñ. sm. yr. q. sic. vi. l. de
mili. testa. l. militis codicilli. p. pn. s. t. on. cris alieni. p. pte
subibit. ar. l. de le-

ga. i. l. ab obus. s.
fi. et. l. de leg. i. l. cū
filii. s. luci. s. ar.
s. ad trebell. mu
lier. s. fi. vi. verius
dic vno. l. de leg.
i. l. nō ampli. s. fi.
a. C. partē ei. re
tā. s. solidu. Azo.
b. C. Consilio. mo
do r̄ndet.

c. C. Alteri. s. emā
cipato. Azo.
d. C. Tuteſa. infra
xv. ānū sm. qsdā.
ar. C. de his q. ve
cta. l. p. l. si. sed dic
ad. xui. ānū. vt. l.
de leg. iij. l. cu filio.
aliū dicit id est sui
iur. t. nepos erat i
ptate pris surcui
auis nō vult qn.
e. C. Substitut.
pupillariter. et sic
nulla q̄ta retinet.
vt. C. de iof. testa.
l. extribus.

f. C. In singula
cas. l. i. vulgare ca
sum vnū. t. pupil
larē alii. Azo.
g. C. Ali. putat
cius. l.
h. C. fuerit. he
res. l.
i. C. Et ali. puta
sēpron. l. et no.
q. hocoſu vulga
ris substitutio nō
cōcipit pupillare;
nec pupillari vul

garē. alioquin non esset alius t. alius in diversis casibus
substitutus; sed ambo in vtroq sm. Ro. qdlex ista prohi
ber. Azo. sic. s. eo. l. iam hoc iure. in fi.

k. C. Ex illis. s. heredibus ille. s. cui. r.

l. C. Quoq. non foli ad duos h̄des q. supsum. hic enim
substitutus directo testator i. heres. vt. s. e. l. ex duob. s. fi.
m. C. R̄nderūt. s. hic exne nō fuit ei q. deceſſit nec re nec
verbis cōnūctus; cur ergo iure accessionis aliqd h̄z. Rñ.
ideo quia ille cui fuit substitutus cōnūctus fuit.

C. Alusa cognita ipubes
decessisset; ad alterū partem
eius trāſferre ex cōſilio blabeo
nis/ offilij/cassellij/trebatis; eu
quē in ptate h̄bat folū here
dē facit; t. ab eo alteri dimidi
am partem hereditatis cui in
suā tutelam venisset legauit.
q. si is qui in sua ptate eēt im
pubes decessisset; alterum he
redem ei substitutus.

C. Expressum facit cessare ta
ctum. b. d. Bar.

C. Filio impuberi in singulas
causas alii atq. alii heredes
substituere possumus: veluti
vt alius si sibi nullus fili⁹ fue
rit heres; t. alius si fili⁹ fuerit
t. ipubes mortu⁹ sit heres sit.

C. Jus accrescendi transit ad
illū ad quē transit portio iure
substitutionis. b. d. Bar.

C. Quidam quattuor h̄des
scriperat; t. obus heredibus
pter vnū substituerat; vnus ex
illis cui nō erat quisq. substitu
tutus; et ex ceteris alter viuo
prefa. deceſſerat; partē ei⁹ cui
nēntio erat substitutus ad sub
stitutū q̄ p̄tinere offili⁹ t. cas
sellī m̄derūt; q̄ sīnia ē vera.

C. Substitut⁹ impuberi qui se
postea dedit ad arrogandū h̄z
vtilles actiones si postea ipu
bes deceſſit. Bar. Capinia.

p. C. Heredibus. arrogati.

q. C. Naturalis. et legitimus.

r. C. Substituto. q̄ forte est heres sed resti
tuit. Nā rūpum scđe tabule. vt. d. l. nec ei. s. succurrēt
go hoc casu his psonis: vt viles habeat actiōnes: nec em

p̄t h̄e directas: q̄ iure isto nullus

h̄ heredē. q̄ in ak
terius morti
tur nullus fili⁹ eēt ha
bens castrense fa
cīes testimoniū nō.

Sec⁹ autē ēētire
aut. vt. baut. de he
re. q̄ ab intēs. h̄. col. ix.

C. Oh̄di. duo
fuerū isti
ti. t. meū. t.
cio. q̄ substitutus
fuit coheres. s. i.
meū. meū. q̄
substitut⁹ fuit sei.
sm. Ro. dic. q̄ cohe
redi. s. tico.

t. C. Substitut⁹. s.
meū. s.

v. C. Adiret. me
ui⁹ ex illōne. s. als
exticta eēt vulga
ris. vt. C. eo. l. post
aditam.

x. C. Existere. i. p
usq. hereditatē re
pudientius.

y. C. Utia deceſſit.
meū. isti. idēq. coheres sub
stitut⁹ eius.

z. C. Ad substitu
tū. s. i. meū. s. seū
a. C. Ante substi
tutione. pmi substi
tut⁹. Ro.

b. C. Substitut⁹. s.
seū.

c. C. Utia deceſſit
portio. cū vtrq. deceſ
sit atq. h̄ditatē adiret. t. facit isti. e. s. s. l. s. e. l.
ticius coheredi. nec ob. p̄tra. s. eo. l. q̄ habebat. vt ibi no.

d. C. Non adeuntis. i. repudiantis.

e. C. Subi. s. repudianti.

f. C. Utia deceſſit. p̄ta domino repudiantis.

g. C. Quesite. i. q̄rēde. nec em. pl. q̄ cōſerter. q̄ cōpēteret repu
diāt. Ul. di. subi. s. cohēdū. substitut⁹. t. tūc. eo. vt. s. e. q̄
liber. l. s. t. l. s. i. tēſō. s. i. d. q̄ dicit alij. videſ vocari dñs
pui substitut⁹ ex substitutōe. t. sic est cōtra. s. eo. l. q̄ liber. s.
h. hec yba. s. dices scrū remāſſe ei⁹. vt. s. eo. cū filio. m. fi.

h. C. Tenuit. p̄tētētāmēt. ad q̄. s. t. i. l. s. t. s. i. h̄. nepotes

i. C. Cepit tenere. vt. s. eo. l. iij. s. sed si extraneum.

j. C. Substitut⁹. directo vulgariter vel pupillariter cum
sem̄ p̄tēal vtrq. vt. s. eo. l. iā. hoc iure. in pun.

k. C. Ex his filia vel nepos.

m. C. Mortis. testatoris.

a C In familia. qd emscipat vel in adoptione dat. vt
inf. q. mo. ius pa. q. s. si p. r. i. de capti. l. pater. sunt eniz
plura necessaria vt teneat. vt no. s. e. l. i. circa pun.

b C Filium. impuberem.

c C Rogauerit. p fideicō. s. sic p obliquū nō directo. vt. s.

d C Impubes. s.

sic restitutus: equā
tempore nō fuerit i familia sub-
stitutio pupillaris fit irrita. q
si heredē filium b pater rogaue-
rit: si impubes dī suū obie-
rit titio hereditatem suā resti-
tuere: legitimū heredē filij
salua falcidia cogēdū patris
hereditatē vt ab impubere fi-
deicomisso post mortē ei da-
to restituere placuit. nec aliud
seruandū cū substitūtis cō-
ditio puberē etatē verbis pre-
carijs egreditur: que ita locū
habebut si patris testamentū
iure valuit. alioquin si non va-
luit ea scriptura quā testamē-
tū esse voluit: codicillos nō fa-
ciet nisi hoc expressum est: nec
fideicomisso p̄prie facultates
filij tenebūtur. r ideo si pa-
ter filij exheredauerit: et ei ni-
chil reliquerit: nullū fideicom-
missum erit. alioquin si legata
vñ fideicomissa filij accepit
intra modū eoz fideicomissū
hereditatis a filio datūz citra
ratione falcidie debebitur.

e C Substitutio breuiloqua nō
referratur ad eos quibus specia-
liter est substitutum. Bar.
Qui patrem et filij p par-
te heredes instituerat et inui-
cē substituerat: reliquis cohe-
redibus datis post cōpletum
assem ita scripsit: hos oēs inui-
cē substitutio voluntatis fuit
questio: an cōmemoratiōe oīz
patrē et filij substitutioni co-
heredū imiscūset: an eā scri-
pturā ad ceteros oēs transflu-
isset: qd magis versuntur v-
def ppter specialem inter pa-
trē et filij substitutionem.

f C Legata in secūdis tabulis
relicta contribūtur cum rel-
icta substituto. Bar.
Substitutio breuiloqua vo-
cat prius iu institutione cōun-
ctos postea disuctos. Bar.
Qui discretacē postiōes cō-
iunctis plurib⁹ separatim de-
cecedente.

g C Substitutio breuiloqua vo-
cat prius iu institutione cōun-
ctos postea disuctos. Bar.
Qui discretacē postiōes cō-
iunctis plurib⁹ separatim de-

ne facta vltra pubertatēz in forma pupillaris dī restitu-
tio dītabilis substitutio: s. certe nō de directa s. de fideicomis-
saria h̄ dicit. q. s. dicit rogauit. r. i. dicit p̄caris.

h C Ereditur nam i tūc cogitur legitimus filio testa-
to dececedente.

i C Non valuit. s. iure testamēti: nec codicilloz nō hoc
actum est: vt subiicit. r. i. de codicil. l. i. r. i. de testa. mili. l.

similes. Itē hoc nū inter filios. vt. C. famili. hercif. l. fi.

j C Tenebunt. i. nō erūt altrici. i. aliquis noīe cor. non te-
nēt. sic ergo no. institutio de suis pp̄p̄s bonis nō posse-
tus i bo grauari. s. de bonis tātū testatis. r. i. ad treb. Lex facio-
nis pro in p̄n. r. s. nō tātū: z. hic subiicit in exheredator. vt. i. si. de
p̄p̄s s. singu. re. p̄ fideicō. re. s. hoc solum. r. i. de leg. q. l. l. impator.
uari no in p̄n. r. q. s. hoc fallit si tātū p̄ep̄t de fructib⁹ relictio
potest. qd alij dare est grauari. vt. i. de leg. q. l. filius. s. ap. r. i.
de leg. q. l. l. i. r. i. de lega. q. l. cū pater. q. ticio.

k C Et iōq. qd necesse vt voluntas pris si uista fm. 30.

l C Nullū fideicomissum cū inueste s. sic testatus reū

oneraret quē nō honorauit. C. de fideicō. l. pe. s. substitutio
pōt ei directo: quia in hoc nō grauaf. vt. s. e. l. i. q. pe.

m C Debebit. at relictū a substituto ei nō debet. vt. C.
de leg. l. cū quidā. que est cōtra et no. circa falcidiā qd le-

gatari singularis rogat alij restituere nō deducit fal-
cidiā vt hic. et ple-

ne no. C. cōmūnia
de leg. l. i. q. fi.

n C Qui discre-
tas. terriā duob⁹ et
aliā terriā alij

duob⁹ et alij duo-
bus aliaz terriā. r

facit. C. de cadu-
tolē. q. his ita. r. i.

de cōū. cū emā. l.

l. i. q. s. ex nepo-
tib⁹. 330.

o C Specialē. fas-
cit. i. de ali. le. l. al-
mēta. q. basilice. et

de h. ob. l. dol. a. s.

r. q. cau. ma. l. sed

z. si p̄p̄tē. q. dein

de. r. C. d. dolo. l. i.

r. i. de leg. q. i. ser-
vus vīdans. q. fi. z

de edil. edic. l. bo-
ue. q. amentor. et

C. de pac. q. i. fi.

p C Coheres. pa-
terfami. habēs. cc.

in bonis filij im-
puberē etiū ex-
traneū equalē isti-
tuit. Itē tīcū filio

substitut. r. i. lega-
uta substituto: m̄

dē filio dececedente
tīcū heredita-
tē habēt: partim ex

paternis parti ex
pupillarib⁹ tabu-
lis petunt legata

ex pupillarib⁹. op-
ponit falcidia. di-

cit hic qd non pōt opponi cum hēat dītā z plus cōputata
parte quāz habuit et paternis tabulis qd cōputari ac
si partum pure: partum sub dītōe esset alijs institutus.
aliud ent hoc scđo casu. s. si pater dedit coheredē tīcū et
substitut pupillariter seū et a substituto. c. legauit. nam
seū deducit falcidā: l. c. pars tīcū pinguis remaneat
tīcū: sic em pinguedo tīcū nō nocet feio ad petendā falci-
diā: sed pinguedo tīcū in paterna nocet eidē in pupilla-
ri parte. z vere dico scđo casu cēsent coheredes vt sic ali-
bet suāt falcidiā deducat separatim. s. tīcū coheres et
seū substitutus. nāz duo legatarij eiusdē rei legare vni
in paternis: alij in pupillaribus tabulis cēsentur col-
legatarij et cōcurrunt vt ambo habeant ac si in cūlē tabu-
lis esset ei legata.

q C Prestat ut. nā hīc logata augentur. ppter pinguem
partēhī heredis et eadē rōne relicta ab ipso coherede

in institutiōe. i. in paūis tabulis debet augeri. ppter par-
tē pupillarē. Sed fēcus est in his qd sunt relicta a pupillo

in institutio. vi. s. ad legē falcī. qui fundū. s. q. filiū. r. l. in
ratio. q. q. v. l. 70. r. s. q. s. 70. apparet ergo in hoc ca
su q. sit cōtributio relatorū in principalib. q. in secun
dis tabulis; sic si habeat quartā saluā de portione subi
data oia secundis tabulis relata integre dabit. sed ar. cē
tra. s. qui. mo. v. s. f.

fruc. amit. l. sub cō
ditione. m. s. s. hic
paternū r. pupilla
re. ynum est.

a. Non idē. no.
q. nō etraneus
dedit falcidū.
sic. s. ad legē falcī.
l. cū. emptor. 70.
r. ar. C. de dolo. l. i.

b. Alio substitu
to. q. nō est institu
tus cum filio.

c. Plane. l. sum
pliciter.

d. Datis. r. nō
substitutus. 70.

e. Quadrātem
integru. enī totū
hereditat. vel for
te integrā suā di
midia. p. q. vide
barur scū substitu
tū nō inducere
falcidū. sed ecclū
est quia in singu
lis heredibus ra
tio. l. falcidū est. L
ponēda. vi. s. ad le
gem falcī. l. i. s. f.

f. s. tā. r. cū. vere
hic seius intelligit
coheres. nīcū cum
pupillo substituti. q.
si cu. in testamēto
paterno legatur. r
eadē res alij in pu
pillari collegata;
r. i. videtur. vi. hīc.

r. J. d. leg. i. l. plane
s. si cōcū. 70. et
facit. s. ad legē fal
l. q. si alterturro.

g. Cum patē
duas filias pupil
las habebat. et q.
vltimo in pupillari etate decederet substituit. et facit. s.
e. l. vel singulis.

h. Cōpartēve. hoc facit dubiū quia dicit partē. sed nō no
cet quia totū cōprehēditur. vi. p. bat. in fi. r. s. t. i. l. l. s. si ex
fundō. r. J. ad trebel. l. si q. p. u. o. e. in p. a. n. r. s. titu. i. l. quo
nīc. s. s. duobus. r. q. dicit. ditionē. s. alī. q. si deceſſerit.

alī dicit dubiū: quia nō finit hic expressa institutio: s. q.
dixit in locu. 7. video. instituere: a. si expresse instituſem
r. conditionem adieciſsem: si heres. r. c. sic et a. l. admittit
ur institutio de parte et valet. r. substituit. et facit. s. titu. i.
l. lucius.

aceperisset. Nō idē seruabī in
alio substituto: nā ille falcidū
ratio. inducet: quasi plane
sub p. ditiōe primis tabulis he
res institutus: tā et si maxime
coheres filio datus quadrā
te integrum obtineret. nam r.
cū legatū p. umis tabulis titio
dat: scđis autem tabulis eadē
res sempronio: sempronio: qn
q. titio concurrit.

C. Substitutio pupillaris fa
ctavito morienti in pupilla
titio exiprat si vltim⁹ mori
tur factio pupiles: liceat pum⁹
i pupillari etate deceſſerit. 70.

C. Cum pater⁹ impuberi filie
que nouissima die hūi obiſſet
tabulas secūdas feciſſet: r. im
pubes filia supſtitie ſorore pu
bere vita deceſſerit: irritā cē
factā substitutione placuit in
pſona quidē prioris q. nō nou
issima deceſſerit: in alterius
vero q. puberē etate xp̄leuit.

C. Hic est no. s. r. legi duob⁹
modie: r. vterq. est pulcher ca
ſuer. fm. p. umā lec. h. d. Sub
ſtitut⁹ in partē admittit i. totū
ſi non repiaſ alī. r. vel ſic. Sub
ſtitutio facta filio ſi impubes
deceſſerit valet. l. s. vere institu
tio non pcedat: quia precede
re fingitur. h. d. Bar.

C. Non videri cū vltio factaz
substitutionē his verbis pla
cuit: ille filius me⁹ ſi (q. abho
minor) intra pubertatis annos

U. diuos. due hereditates. vterq. ergo ex testamen
to ſuccedit. vi. s. co. l. ex duobus. et. J. de rebus dub
i. qui diuos. 70.

C. Inueniet. vt aliam qualibet rem acquisiuā. vi. s. co.
l. ſed ſi plures. s. ad ſubstitutos. ſic ergo habet non vt pri
mo ſubstitutus: ſi
deceſſerit: tūc i. locū partēve
cī titi⁹ heres eſto: nō magis
q. ſi poſt demonstratam con
ditionē ſibi heredē eſſe ſubſi
tutū iuſſiſſet. nam et qui certe
rei heres institutur coherede
non dato: bonoz. omniū her
editatem obtinet.

C. Si duo ipuberes ſimul de
ceſſerunt ſubstitutus ſuccedit
vtriq. eorum ex pupillari dire
cta: a. ſi vltimo tm. in cuius he
reditate reperiſet hereditates
primi tang. bona aliunde que
ſita. Barto.

I. dem. U. diuos impuberes ſi
lios h̄dē ſubstitutus ſi abo mortui cēnt:

deinde pueri poſt mortē p. ſi
ſimul perierūt: due heredita
tes ſubstituto deferuntur. ſi ſi
diuersis tēpo. bus vita dece
dāt: in h̄ditate nouiſſimi pue
ri ei⁹ fratris qui ante mortu⁹
est hereditatē ſubstitutus ince
nit: ſed in ratio. falcidū pue
ri prioris hereditas non veſi
et: nec ſubstitutus amplius q.
ſex vniſias iure testamēto de
ſiderabit". legata quoq. que
a ſubſtituto eius ſili data ſūt:
qui prior in testato deceſſerit: ad
irritum recidunt".

C. Hic tractat̄ materia ſubſi
tutio. exemplar. Subſtitutio
exemplar. exiprat impedimē
to ceſſante vel liberio poſte
ſuceptio. Bar. P. aulius.

B. alias ſex. fm. 70.

n. C. Recidit. hoc referrī euidēter potest ad p. um. ca
ſum. vbi ſimul perijſent: ſed et optimē refertur ad p. ſum:
r. ſi na legauit pater in pupillari ſubstitutione: ſi ſi
lius meus vel aliquis ſuorum meorum deceſſerit in pu
pillari etate lego tibi cēnt: non ita dicit ſi deceſſerit in
status: iceth. clittera videatur immere: cum enim et ſi
lii testamēto ſi relati ergo ſi deceſſerit in ſtatus non de
betur fm. 70. vi ergo ipſa institutio recidit ad irritu. et
quo prior deceſſerit ſi legata. Item contra huic. l. ſ. de in
iusti ſuceptio. l. p. fm. 70. r. C. co. ti. l. p. e.

De vulgari et pupil-substi.

fo. Lxxviii.

Ex facto liceret directo sicut i pupillo vel furioso habemus. vt. iabi na et si furioso. na p fideicomisum hoc facere poterat iure communu: vnde non est opus impretrari p paulegiu.

vt. C. de thesau. L.

Lub. a. et. iad mu-

nicipa. i. iun. fi. r. i.

de leg. i. si quan-

d. t facit. C. q te-

sta. fa. pos. L. discre-

tus. et. S. de test. l. si

mutus.

b. **C**tori. qd po-

test. vt. S. d iure do.

l. mutus. licet non

loquatur.

c. **I**nterpre-

ri. vt. i. de reg. ur.

l. nerati. et. j. de p.

obl. i. iun. queriona-

lib. et. S. de iudi. l.

si qd. i. tractu se-

cus. vt. S. de pac. l.

veteribus.

d. **I**nspicien-

bus. nobis. et no.

q non rn. nuc. S. j.

ibi igfetia agna-

tio. t. sed ex his

suaropotione co-

firmabut. Bzo.

e. **T**elamet.

vt. C. eo. l. huma-

natis. t. ideo di-

citur exemplaria:

vt ibi dicit.

f. **A**uerret. g re-

cedit ab eo qdum

equu vilium est. p-

ppter vtilitatem su-

peruenient. vt. S.

de costi. pun. l. pe.

Bzo. facit. i. de le-

ga. iij. l. fidicomi-

fiarius. h. si cui. et

de aur. t. ar. legal.

i. iun. fi. et. C. de re-

uo. dona. l. si vng-

er de zrahē. emp.

l. in lege. t. j. de con-

di. t. demon. l. si in-

diem. in. fi.

S. **I**pse fili. li-

beratus sit.

h. **S**i intra. xiiij.

sciamnum.

i. **D**ecesserit.

subaudi hys esto.

k. **P**ubertas e.

facit. S. eo. i pupila-

ri. t. i. ceturto. et

l. b. s. t. L. qui plu-

res. et. l. cu ex filio.

h. filio. t. j. de secu-

dis tabulis. l. i. S. i. p. m. t. S. e. l. si ita qd substituerit. t. S.

deadop. l. si arrogator. h. sed an impuberi. t. C. eo. l. iij.

l. **S**eruari. species ergo temporis detrahit generi. vi et

S. eo. l. coheredi. S.

qui patrem.

m. **S**ubstitut.

vulgarter.

n. **D**omini. S.

de libe. t. posthui. l.

si posthumus. q. qd

vulgo. contra. sol.

ibi econtra in pmo

gradu. l. i. unil

tur. fuit. ideogz se

quætes valer. t. ab

ei pteratur. hic

a pmo pterur.

a sequenti substitu-

tus. quare pmo

subducto sequens

valet. et. ceteri qd sc.

quunt fm. Jo.

o. **R**esponsum

est. vt. S. de libe. t.

posthui. t. si pep-

cerit. q. s. t. i. l.

si filius.

p. **I**nterest. quo

ad hoc vt grad. il-

le valeat.

q. **H**eres eset.

subandu heres sit

filio meo.

r. **A**ccomoda

uerat. t. testator.

s. **N**on capiunt.

puta filio natura-

li restarotis.

t. **P**arte. institu-

tus erat ui. q. vni-

o: t. de vna re

stiuenda rogatus.

v. **A**ccepit. iste

institurus.

w. **I**mpuberis.

filij testatoris.

y. **V**eniat. ad

substitutionem. t

ira. p. terita. quia

i. quattuor vnicjs

sunt scriptus que

sunt tertia heredi-

tatis. Et accipit

ita augentur eius

t. et die ceperit. t. cu

effectu retinuerit.

vt. j. de h. fig. t. alio

z. **A**ccepit. p. tri-

bus vnicjs qd ate

accepit p. deduc-

ta illa vncia quia

retinuit no capaci-

a. **E**ius. m. u

ti rogati facie.

Ex facto queritur: qui filiū habebat mutum puerem: impetravit a principe ut muto substituere ei liceret² et substituit titiū. mutus duxit vxorem^b post mortē patris et nascit ei filiū: quero an rūpā eius testamentū: respōdi: bene ficia quidē principalia ipi p̄cipes solent interptari: verū voluntate principis inspiciētibus^c potest dici eatenus id eū tribuere voluisse: quatenus filius ei^d in eadē valitudine p̄uerasset. vt quēadmodū iure ciuiti pubertate finit pupilla-re testamentū: ita princeps imitatus sit ius in eo qui p̄pter infirmitatē nō potest testari. Nā et si furioso filio substitueret: dicerem^e desinere valere testim cū resipisset: qdā posset sibi testim facere. etem iniquū incipit fieri beneficū p̄cipis: si adhuc id valere dicamus: auferre em̄ testamen-ti factioñē homini sane mentis: sicut etiā agnatione sui hereditis dicēdū est rūpi substitu-tionē: qd nichil interest aliū heredē iſtitueret ipē filius^f post-eā iure habere ceperit sūi he-redē. nec cīm aut p̄em aut p̄cipē de hoc casu cogitasse verisimile est: vt eū qd postea nascetur exheredaret. Nec interest quēadmodū bñficiū p̄cipale itercedat circa testame-ni factioñē: vtrū in persona vni^g: an in complurium.

Species temporis derogat generi tempori. Bar.

Item qro si ita facta ppo-naē substitutio: filius meus si intra decē annos deceserit: titiū heres esto: si intra. xiiij.^h meū: filiusqz octo annoz de-cesserit: vtrū titiū solus ex sub-stitutioē ei heres erit: an et meū: qd certū est et intra deci-

dis tabulis. l. i. S. i. p. m. t. S. e. l. si ita qd substituerit. t. S.

deadop. l. si arrogator. h. sed an impuberi. t. C. eo. l. iij.

l. **S**eruari. species ergo temporis detrahit generi. vi et

S. eo. l. coheredi. S.

qui patrem.

m. **S**ubstitut.

vulgarter.

n. **D**omini. S.

de libe. t. posthui. l.

si posthumus. q. qd

vulgo. contra. sol.

ibi econtra in pmo

gradu. l. i. unil

tur. fuit: ideogz se

quætes valer. t. ab

ei pteratur. hic

a pmo pterur.

a sequenti substitu-

tus: quare pmo

subducto sequens

valet: et. ceteri qd sc.

quunt fm. Jo.

o. **R**esponsum

est. vt. S. de libe. t.

posthui. t. si pep-

cerit. q. s. t. i. l.

si filius.

p. **I**nterest. quo

ad hoc vt grad. il-

le valeat.

q. **H**eres eset.

subandu heres sit

filio meo.

r. **A**ccomoda

uerat. t. testator.

s. **N**on capiunt.

puta filio natura-

li restarotis.

t. **P**arte. institu-

tus erat ui. q. vni-

o: t. de vna re

stiuenda rogatus.

v. **A**ccepit. iste

institurus.

w. **I**mpuberis.

filij testatoris.

y. **V**eniat. ad

substitutionem. t

ira. p. terita. quia

i. quattuor vnicjs

sunt scriptus que

sunt tertia heredi-

tatis. Et accipit

ita augentur eius

t. et die ceperit. t. cu

effectu retinuerit.

vt. j. de h. fig. t. alio

z. **A**ccepit. p. tri-

bus vnicjs qd ate

accepit p. deduc-

ta illa vncia quia

retinuit no capaci-

a. **E**ius. m. u

ti rogati facie.

Liber Quartus

a **A**ccommodat. qd̄ ēēū. pmittit brestitudo nō capaci.
b **D**esinet. ad hoc. s. titu. i. lei qui soliduz. in fi. a. s. de
mino. et si sine. s. sed qd̄ papinianus.
c **T**ulerantur. et fisco dentur. vt. i. de his qui. vt in
dig. l. quiricij. in fi. et. l. quicabulas. in fi.

d **E**script. i. c
substitutio in qd̄
tuorvnijs admit
ret sicut ex institu
tione.

e **E**sset. sic. s. d
act. emp. i. iulian⁹
offerri. i. d. i. de
scq. here. i. si tota.
sol. vi. ibi. i. t. arg.
z. a. defena. l. q. in.
dignus.

f **C**punit⁹. sic. s.
de offi. pre. i. diu⁹.
g **C**idē dicere⁹.
vt in qd̄pla. vt. s. e.
l. in substitutio. et
in redactio i. seruit
urem. vt. i. proxim⁹.
h **C**portione. et
substitutio. dela
tam.

Factū
semel
sufficit
etia. si
nō dur
ret.

i **Q**uā amisit.
id est pro rata qd̄
habebat p. u. licet
id amiserit. appa
re tergo. qd̄ suffici
semel factum et si
nō duret. a. no. pro
er. d. s. de i. r. p. o. l.
si. p. p. f. s. f. f. m.

Ex pupillari. for
te si expugnatum
sit p. g. l. a. m. A. z. o.
l. Neq; in totu.
s. p. p. p. c. p. a. l. a.
r. a. l. a. c. e. c. e. f. o. u. m.
vt. d. s. p. e. c. u. l. n. q. b.
m. **S**cript. or
para est. r. se. q. l. a.
r. i. l. o. s. l. u. b. e. r. i. s. et
s. e. l. q. p. l. u. r. e. s. s. fi.
pum⁹ enim testim⁹
nō capir vires a se
cūdo. s. s. c. o. s. a. p. u.
m. v. t. s. e. l. p. f. s.

Lucius. legi
timū. impus
bere.

o **N**aturalē. puberē vel impuberē non euro: quia cu
z nō sit in potestate non potest ei pupillariter substitui. vt
s. e. l. u. j. circa p. a. n.

p **M**atre. sua.

q **P**rimum casum. s. vulgare⁹. sed quomodo cu ultra
vincia habere non possit. vt. C. de na. li. l. u. j. et. a. u. l. ibi pos
ta. R. f. i. hoc iure secuerat.

r **A**d sequentem. s. pupillarem. s. si quis ac.

s **P**ostea qd̄ fuisset heres.

t **D**uplex. i. qd̄ ipse in duob⁹ casib⁹ succedit legitimus
s. legitimus in uno tñ. a. hoc ppter iudicat cuiusdam. vt. C.
eo. i. j. i. l. p. n. i. s. et. l. i. a. hoc iure. s. sed si alter. et no. hic
fim quoq; tacitam pupillarem non admitti contra ma
tre. sed hoc non quia mater. vt. i. l. p. t. sed ppter inequa
itate. nec em et h
tacita vt statutis di
ces.

v **E**tatis. s. im
pubes. nā et si vñ
xii. an. alter vñuz
tñ hēat non nocet
hee lequalitas dñ
mō ambo sint ipu
veres.

x **L**iberi. s. legi
timi. nā in hoc eit
vis.

y **C**Non ad ma
tre. hāchicim⁹ bre
uiloquaz breu
bus ybvis. s. vos
luce substituo qd̄
tuor substitutioēs
stinent. s. due vul
gares et duo pupil
lares et oēs expōse.
s. sic mi reiuratur
cut in cōpendiosa
dicim⁹. C. eo. l. p. i
bus. in fi. forte iō
queruntur est q
testato. filios yro
ri p̄tulere volunt.
vt. C. e. l. p. et hec
eadē de reciprocā.
vt. s. e. l. nā hoc iu
re. s. i. itē no. hic qd̄ pup
pilla. tñ. s. l. a. n. r. a
excludit mēm qd̄ citam
als nō inuenit. vt. tñ e
quādō est istituta dudit.
cū filio. vt. C. de in
s. t. i. s. b. s. l. s. i. s. e. d
non placet. hec
nō est tacita.

z **R**epudiant.
alter et herediz
bus.

a **C**olum. vt et
s. e. o. l. qui plures
heredes. et. j. e. o. l.
qui habebat. fec
in iure accrescens
di habetur. vt. i. de
legi. here. l. si ex plurib⁹.
Ite estratio hui⁹ dicti: quia tñ
demum admittitur substitutus cum certum est institu
tum habere non posse. quod est cum moritur institutus
non cum testator. Item et estratio: quia conditionale re
lictum non transmittitur pendente conditione. vt. C. de
cadu. col. s. l. s. i. n. a. u. e. m.

b **P**aterfa. primis tabulis
posthumo herede insti
tuto: scdis tabulis sibi vñ filio⁹
si intra pubertate decessisset:
gaiū seu tñm suū substituit:

legi. here. l. si ex plurib⁹.
Ite estratio hui⁹ dicti: quia tñ
demum admittitur substitutus cum certum est institu
tum habere non posse. quod est cum moritur institutus
non cum testator. Item et estratio: quia conditionale re
lictum non transmittitur pendente conditione. vt. C. de
cadu. col. s. l. s. i. n. a. u. e. m.

c **P**aterfa. vel filio. s. c. s. heres michi esto si fili⁹ meus
intra pubertate et. velesto filio meo si te,
c **D**ecessisset. posthumus.

De vulgari et pupil. substi.

fo. Cxxix.

- a. **G**alo scio. fratri si heres no. esset. Azo.
 b. **H**eres michi. ex hoc pbo michi: ocebat dubitatio.
 videbat em ex substōne pupillari nō sibi sed filio heres
 c. **E**go. filio. (fuisse. vt. lisi. eo. in pñ. ti.
 d. **T**estatoris. gai. sei. e. **S**ibi. testatoris pmo.
 f. **I**n virfis ca

sum. l. vulgarē et
 pupillarem. vt. s. eo. l. hoc iure. cir-
 ca pñ.
 g. **M**ichi heres
 erit. habet em p
 non apposta hec
 cōditio. vt. j. de se-
 cun. tab. l. si ita. g.
 q. filio. et arg. s. de
 ser. vt. p. Lantepe.
 h. **E**xistisse. me
 diate filio herede
 cur ipse est directo
 heres. naz heres
 heredis tē. vt. j. d
 acq. hef. l. si q. ser
 u. g. si. r. C. d. he-
 redi. iusti. l. si.

Qui habebat
 puberet. id
 est nubilis esset.
 Azo.

k. **P**ubes. igit
 ia nubilis erat fa-
 cias. si habes im-
 pubes: dic quon-
 dāmūne pubes.

l. **I**mpubes.
 iam heres. vñ vul-
 garis ia locū non
 hz. nec ob. s. eo. l.
 colfdi. in pñ. vbi
 de vulgari dicit.
 m. **P**ertineat.
 qd. videbat: qz ha-
 bebat filie bōa iu-
 re substōnis. i ita
 in eius ius vide-
 batur successisse.
 n. **N**ō pñtene.
 cōditio: qz conditionale re-
 niale nō trāmitū
 trāmitū.

vt. C. de cadu. tol. g. finantē. sed eadē iura dieūt. qz hec
 filia sibi habebat substitutos. sed rñ. hic deficit conditio
 sub qua ptoz et foro essent substituti. et sic non ob. et fac-
 it. s. eo. l. lucius. g. fina.

Seuūn. scriptus est. ab extraneo.

Sp. **A**lterius nō. imo repudianus ei. iussu. vel ipē
 dñs qd. pōt: vt. j. de succ. edic. l. i. g. p. fñ. alioqñ in pen-
 dēti eēt sua portio iterum. vt. s. si ps. he. pe. l. i. j. de acq.
 hef. l. fñus duoz. r. l. fñus cōis ab exneo. r. l. seq.

q. **S**ubstituto locum eēt. in altera parte. vt. j. de acq. re.
 here. l. seruus cōis ab extraneo. r. l. seq. r. l. seruus duo-
 rum. erat em̄ alter dñs coheres qui vult preferri iure ac
 crecedi. Ite alia ratione vult preferri: qz qdū institut⁹
 est nō admittit̄ substitutus. vt. j. de acqu. here. l. qdū.
 sed substitutus hz pto se. vt. C. de cadu. tol. l. i. g. in pmo.

z. **S**pro sebo. vbi substitut⁹ prefertur coheredi. Item lex
 qdū/non obstat: qz nō in partē adeuntis sed repudian-
 tis venit: cu seruus vice duoz. sustinet. vt. j. de stupul. ser.
 l. i. g. cōs. et ita no. hic quidā substitut⁹ preferri instituto
 cōtra regulā illius legis. et adducit̄ aliū casum. j. de bo.

lib. l. si libert⁹ pa-
 trono. s. nō est bo-
 navt ex premisis

pater: qz non pre-
 fertur instituto s. z

in locū repudian-
 tis admittit̄. Itēz

opponit̄ hic de ex-
 positōe illoꝝ ver-

borū si heres non
 erit cu institut⁹ ser-

uus: que fit. s. n. i.

l. si pater. r. i. si. eo.

g. si. R. qm̄ h. ha-
 bet locum cōditio-

substōnis repudi-
 ante coherde cu-

substitut⁹ est me-
 uius pseruū me-
 diū. r. hociō qz ser-

uus cōis psonam
 duorum obtinet:

vt dixi.

r. **T**ici. ad eū
 dēta no. qz nemo

sibi substitut⁹ nō
 cā mutata: vel nō
 si fñat duo grad⁹.

vt in hoc. g. r. s. e.

ti. l. sed si plures.

g. fina.

f. **S**tichus he-
 res esto. hec insti-
 tutio fit vt per ser-
 uū querat legato-

rio hereditas cu-

zit sine libertate.

t. **D**on erit. l. si

hereditate menio

nō qzert. Azo. sic

em̄ exponunt̄ hec

hba. s. n. i. si pat.

v. **C**artum. hec

duo dñbia solues

iam ibi: cum vñus gradus tē.

x. **E**t respondeat. vt. s. eo. ti. l. sed si plures. g. fin.

y. **N**ullius momenti. i. null⁹
 i. communitate afferet.
 aliquia tamē est: vt. j. si quis or. i. cau. testa. l. i. g. sed r. si
 proponatur. Azo. aliꝝ dicunt nullam esse simpliciter.

z. **P**ure autem substitut⁹. s. sibi. r. dicitur pura: quia
 non fuit expressa contraria conditio: alia ramen fuit in-
 ferta si heres non eris. Item tacita intelligitur contraria

conditio. s. si nauis non venerit. vt. s. si cer. pe. l. pecunia.

r. j. de lega. i. si post mortem. g. penul. sed per hoc non fa-

cit conditio. vt. j. de condi. et demon. l. conditones. sed

cum in omnem euēntum sit futurua heres non videtur

expectandum. vt. s. titu. i. l. si quis ita scribit̄. contra.

Sol. ibi omnino erat pura in parte: hic non. vt. j. quando

dies leg. cedit. l. huiusmodi. Accur.

r

Liber Quartus.

a Nichil facit substitutio. vt. 3. ti. i. l. iste solum. t. J. de secun. tabu. l. si ita. in pain.

b Due pure. altera carsi purificata. vt. 3. ti. i. l. antepe.

c Manifestat. l. operat. (z ar. l. b. fidei. l. si a reo.

d Heres no erit. id est si ali heredem no fecerit.

e Preualetere. i

dubio. vi. J. de manum. test. l. si peculi. - si. i. de fidei. libe. l. si seruus. cu em e spes libertatis legatum novalet. vi. J. de lega. i. l. si post mortem. - si. sed si post defuncti expiisse se nolle legatarii duare legato nisi tunc demin cu iste seruus eius iussu hereditate herere nollet. sic dic aut ticus adiit. et statim seruus querit legatario. et si seruus cu iussu adeat substitutionis conditio exipiat si non parat. pot em eo iubente. z. vi. C. de here. inst. l. i. et sic pot existeret cōdito substatō. si sūt ticius non adiit legatarius nichil oīno h̄c pot rōne impossibilitat. vt stat dices in glo. q̄ incipit rōne impossibilitatis. z. vi. ergo talēm vt dixi voluntate no expletū tellator. legatum pro non scripto habet. seruus autē liber dici poterat et heres non sola ex verbis in substitutione positus. sed etiā ex his que cōtinēntur in insōne. s. cu dixit. stichus hereditatis. l. No debet legatus. nisi sub tua cōditio. res efflo. ne. vt. J. de lega. i. l. si post. - si. hodie tamen videtur esse in penden. vt. C. de necel. ser. l. pe. - si. h. o. n. ergo talēm vt in s. huius. - statu dices.

i Unus gradus. i. remota prima insōne seruus remanet seruus et ticius instituti cōde gradu quē cōstat remoueri. vt. 3. ibi nos dicamus. z. et sic improprie substitutione. cu nulla q̄ valeat p̄cessit insōne. vel dic vñ gradus. l. substatō ticius. idēc sc̄s videt respectu insōne facte ob alterius cōmodū. et subaudi etiā cu vñus. et sic sans pot dici q̄ si vñ gradus. q̄ eadē persona est instituta et substituta. et ad hoc vt sint duo gradū oportet plures esse personas. l. vñ insitutus. et aliis substitutus. vi. isti. de gradū. hactenus. et tā bene valer talis substitutus. si vñ gradus. q̄ cu

est mutata cu p̄ma insōne ad 2 modū legatarii. sc̄ba ad suū fluent sc̄s. et hoc est vñ gradus. et cu est mutata. sc̄g solute sunt q̄ones supradicte. Itē pot dici q̄ sint duo gradū. vt cu dicit si stichus no erit heres. pindē sit ac si dicit si meū p̄stichus heres no erit. vi. isti. de vñ. sub. - si.

z. s. u. i. l. si pas. et

sic sunt due p̄sonae illitur. et substitutus. ḡ duo gradū. vt. 3. co. l. i. in p̄n. Bzo. ex his apparet q̄ heres erit. cu valeat substitutus.

z. Quid ergo.

z. adiu. coheres qd ḡ z. et dic in. cipit. l. in. dubi. ter esse heres. et liber etiam si testator voluit preferre legatarii libertati. hoc rōne possibilitas. et substitutus. nā ticio no ad. cunte no trāst. seruus in dīto legatarii. nisi adiit he reditare a suo iust. si legatus. sed z. legaturi iubere. nā pot nī suns sit.

l. Alii beredē. sc̄s stichus ex p̄mis fibis. z. ex se q̄mibus sc̄vēt subiicit. vel dic melius. illuz sc̄lēz legatarii per seruum.

m. Non esse. ratione impossibilitatis. op̄z erit ut p̄mō sit legatarii et postea eius iussu adeat. et eō optet

q̄ prior adeat. et sic fiat suns. qd est impossibile. Bzo. q̄ non pot virūs prius esse. qd alterum. Jo.

n. Et si sit. tā hoc casu. ppter impossibilitate. qd vñlibet vñua ḡfaltur hic cōcludat. nec ob. 3. s. e. l. s. si ples. - si. vñ dicit no valere h̄mōi substatō seruus. q̄ ibi etiā p̄ma insōne erat cu libertate. et sic nichil cōmodū assert substitutio. hic p̄ma erat sine libertate. idēc sc̄ba cōmodū assert.

o. Alle. seruus.

p. Uniuersum. r̄ndi sic. vt si z. vt. 3. ti. i. si pater famili.

q. P̄fi pupilli. q̄ pupill. p̄fi extit heres. et sic co medio vñus necr̄us. q̄ heres h̄d̄is z. vt. 3. s. e. l. p̄fia. in. si. z. de acqui. here. l. si quis filium. - si. in. si.

r. Existat. nūqd tāc abstinere poterit. An. Jo. itat nī chilomin. erit heres sicut in suis abstinentib. est. et facit insit. de here. insti. h. seruus. t. 3. e. l. sed si plures. - si. et. 3. titu. i. l. seruus alienus. - qui fidei cōmiserit.

s. De condit. insti. Quia in substitutio hereditas apponit. Cōditur cōditio. idēc de hoc dicit. et dic q̄ alia impossibilis. vt onus plu.

j. l. alia possibilis. et tunc aut casu. aut potestatua res sit aut mixta. vt. C. dādu. tol. l. - si. nā sit. et differt ab illo. t. modi.

de 2di. et demō. qd h̄ circa instōnes. et illa circa singularia
ab impossibili. de facto. qd natura (relicta).
resiliit. vt. l. eo. l. si quis ita institutus.

b. **E**lio mō. i. de iure impossibili. vt. l. cōdītōes. yel dic alio. l. quod impossibili. vt tota

die

dicamus nisi aliud
cōvenit: et ibi qui-
cūs alius enāge-
lizauerit. i. dīum.

c. **N**on vicari.
vt illi. de her. illi.
h̄ possibilis. et. l.
eo. cōdītōes. et. l.
cōdītōes. s. d. in-
stō. de leg. h̄. So.

h̄ apposita fuit ho-
norato: vt tibi reli-
quo si celū tetige-
ris digito: ibi one-
rato vt det heres

si celū digito teti-
gerit fm. dīo. et e-
rō: qd nō dī aufer-
ri bñficii honora-
to cui puidere vo-
luit p. sc̄ntē volū-
tate: sicut et si lego

vsumfructū sine
adītu nō valeret ad-
iectio. vt. l. si vsum-
fruc. pe. l. h̄. qd

dicat range si po-
tes: velibnō fuit
impossibilitas in cō-
dītōe s. d. ipo relī-

ctō: vt des illi chī-
mera: et si nō dede-

ris da. et nō pene. et sic. x. nō sunt legata sub cōdītōe: s. d.

nole pene relicta. Itē. l. eo. l. fili. So. fauore honorati h̄

p. nō apposita: vt. l. qd si expediat totā instōne dicere nul-

lā: vi. qd ab iteſt liberi est habitur: pōt. vt. l. vt. ar. C.

de leg. et cōdītōe. l. qd fauore. s. d. in filio spāle: qd nō p. sub cōdītōe

nisi pītūtū illūtū: vt. l. Itē. l. eo. l. si acīu. So. ibi

spāle qd. ppter ppleritā occurrit impossibilitas. Itē. l.

ut. l. de inūt. stipul. h̄. si impossibilis. ybi viciat. sed ibi in

tractu. et estro: qd ibi virtusq; p̄sens exigit. vt. l. d. pac.

l. ibi duor. p̄sens. tē. l. d. ac. et ob. l. nō solū. at h̄ ex

volūtate testātū tē: fm. dīb. innotatī se. qd in alijs:

qd ita ibi agil. si fuit impossibilis. sicut: si possibilis fuisse

cōdītō. nā cōdīcā ea cessante: vt. l. d. 2di. ob. cau. l. si mi-

litē. vel ibi loquār. cu. re. dītū obligatio. se. qd cōsensu. et

ffibis: vel illa nō est impossibilis cōdītō. vt. l. de. p̄cū. l.

ita demū. Itē. quid si in ḡsonā tertī fūia apposita cōdītō

impossibilis: R̄. p. nō apposita habet. vt. l. nū. qd. l. si me-

ria. l. quidā. l. Itē. qd si matrimonī vel sponsalitā fiant

sub impossibili cōdītōne. quidā dicit valere. et facit ad

legē. l. qd. l. l. si seruū meum. h̄. pe. et de iniusto testa. l.

cum in sc̄bo. in fi. et. l. de condit. et demon. l. qd.

Stē. qd meus. hec parta sūt: vt. l. d. le. qd. nū. l. si

Coquerit. an plenā vel nūdā vel totā proprie-

tatē contineat: vel eius partem. dīo.

Ipsius est. quid si 2tra fecerit. videtur idē. arg. s. d.

y. vsumfruc. l. qd. sed dic 2tra. vt. l. ad. illi. l. qd.

S Nō defecisse cōditionē. s. d. qd erit heres: R̄. vt in ser-
uo cōdītō. vt. l. de herē. instō. l. sed et si in cōdītōe. h̄. si
seruū cōm. ar. l. e. h̄. s. d. duo. Itē. no. h̄. qd cōe est mesū est
sic. l. de ver. sig. l. pupillus. h̄. s. d. de ritu nup. l. illud. s. d.

argu. 2tra. s. d. pcū. l. p̄ponius. h̄. sed is. l. de lega. l.

l. seruū electōe. h̄.

labeo. et. l. seq. et. l.

de rep. diu. l. in tā-
tu. h̄. vniuersitas.

et de interro. act.

l. si defensor. h̄. qd i-

terrogatus. et. l. de
au. et argē. lega. l.

qultus. in. p̄n. sed

in dubio dicas nō
dici meū misi totū

sūt meum.

h **I**nserisse.

ad. qd. l. de cōdītō. et

demō. l. in cōdītō

nalib. et de lega.

l. l. l. Julian. h̄. ser-
uos. Accur.

i **S**ub hac cō-

dītōe. l. si meus

ent. et no. per hoc

pōt. reprobant illa

propositio. duo et

tria sunt qnq; yel

duo et duo et tria

sunt septē. dīo. et

h̄. qd hic dī est ve-
ra. l. duo sunt dī nu-

mero septē. et tria

sunt de nūero se-
ptē. h̄. Itē. no. ver.

Plura-
bū plure gemi-
nat significatio =

ne singularis. l. de lega. iij. l. qui cōcubinā. h̄. nichus.

nem sin-
et de cōdītō. et demō. l. falsa. in. fi. et. l. cui fundus. et. l. de hez.

gularis
redi. instō. l. hoc articulo. et. l. si patr. fami. testamēt. sed gemiat

argu. 2tra. C. de impu. et alijs substi. l. qd. l. h̄. qd. l. p̄cū. et. l. p̄cū.

Item. facit. l. qd. l. talem. h̄. Accur.

S ita. habet. sufficit em. sola oblatio. vt. l. de statulib.

S be. l. statuliberos. h̄. nichus.

nisi ab sit cui dandū est:

qd tunc dī deponi. vt. eo. ti. l. cum heres. in. p̄n. sed an ille

cui est dandū loco legatarū sit. R̄. non. vt. l. si qd omis.

cav. testa. l. si qd sub cōdītōne. argu. cōtra. l. de lega. iij. l.

fideicomissa. h̄. cum eff. azo.

Itē. qd hic dicit habeti pro

impta: verum est etiam in institutione: poro in legato

fecis eff. nam si statim posse impleri quod est in dando

habetur pro impta si prohibetur legatarū implere.

sed si non poterat statim impleri: vt quia. r. lego tibi si fe-

ceris domum hinc ad centum dies: licet prohibeat

cāre tempus tamen spectatur. vt. l. de verbo. obli. l. in il-

la stipulatione si kalen. secūs si ita relinquatur libertas

arethuse si tres peperit: et per heredem fiat quo minus

posse parere. tunc enim propter maliciam heredis stat-

tim habetur pro impta. vt. l. de statulib. l. statuliberos.

h̄. et si. t. l. seq. et. l. si peculium. h̄. penul. et facit. l. de con-

dītō. et demon. liure ciuil. et. l. de regu. iij. l. in ture. l.

Siqui ita. permanescit. erat enim testator focus

bonum bonorum cum aliquo. deinde ad. xvi. an-

bos. Accurios florentinus.

Liber Quartus.

Significationē hoc ideo q̄ ex verbis cōuinat q̄ testator prius voluit esse heredes q̄ socios; sic enim dicit meorum. Item est contra q̄ nō possunt prius esse heredes: q̄ op̄ q̄ sitimpta p̄ditio. vt. i.e. l. si quis ita herediti rursus socii in alienis bonis esse non possunt anteq̄

essent dñi. i. heredes

significationē marcellus ait: iulianus aut̄ q̄m & ante aditā hereditatē m̄ri societas p̄t) valet institutio fini

q̄o. s̄i an debent

flare in societate

p. xvi. annos an-

teq̄ adeat. q̄o. vi-

def. q̄ nō: q̄ cōdi-

tionē impleta re-

manet solus dies

qui habet. p̄ non

adieco. vt. s. i. i.

l. hereditas. s̄i cer-

te immo nō videſ

iplecta ex tractu:

s̄i ex perseverātia

in dictū ips̄: aliō

si institutio te post

tr̄i. an. si craeſ

ceris hoc. q̄tib⁹ so-

lus dies remāct.

b. Cōfūtū. fit

em̄ societas p̄sen-

tiū & futurop̄ bo-

nop̄. q̄d̄ dicit an-

te aditā heredita-

tē: post mortē m̄:

q̄ tunc nō valeret

nisi. dñs p̄sentire

vt. C. de pac. l. si-

nisi fieret sūḡ heri-

ditate icern ho-

minis. vt. s. p. s.

Lij. s. l. talis fo-

cetas hereditatis incerte nō impletistam p̄ditionē: q̄

specialiter testator dixit meorum.

c. Cauentem modo respondet.

d. Cōheredi. de non alienando. vt. i. de conditio. & de

monstratio. l. mutiane. s̄i an hec cauio mutiane est. R̄i.

sc̄ per. Lij. q̄ ḡhalter dicit q̄n̄ est in nō faciēdo 2dūlo.

s̄i op̄ impleri p̄t viuēre eo cui est ipsoſta. l. herede post

mōrē seruā: ergo ipsa locū nō h̄z s̄i p̄ditionis euentus ex

pectādus est. vt. i. de 2dū. & demō. cūtale. h̄ticius. & l. pa-

ter. s̄i soſt. s̄i dīſtis̄ est talis expectatio. vt. i. e. l. cū ta-

e. Scriptus. sub dicta conditione. (le. in p̄m)

f. Sub impossibili. cū nō est cui caueat: & ideo pro nō

adiecta habet. vt. d. l. mutiane. in f. i. facit. l. eo. l. mulier.

in p̄m. & de 2dū. & demō. l. cū sub hac. Accur.

g. Cōheredi. ḡtūcūm. l. si illud & illud. disiūctum si illud

auillud. vt. insit. de here. insit. s̄i plures. & verbū

cui liber sunt due p̄tes. vel s̄yra ſubau. obteperari ſatis

est vt habes insit. in. d. s̄i aūt̄ diſiūctum. l. ſepatim in di-

uerſis p̄ibus teſtamenti tūc ſecus. vt. i. de cōdi. & demō. l.

sub diuerſis. & l. q̄d̄ traditū. & l. lñā ad ea. in p̄m. & l. p̄ fidē

cōmīſum. & facit ad hāc. l. i. de verb. obli. l. lñā q̄s. & l. si

quis ita. & l. audi. ſol. l. cū querebat. & de 2dū. & demō. l. cū

p̄p̄illus. & l. i. i. l. ſite. in fi. & l. de rebus du. l. ſi is q̄. g.

vtrū. h̄q̄q̄ diſiūcta. p̄ copulatiua ponit. vt. i. i. i. l. lu-

cus. & C. de verb. ſig. l. pe. & C. de insti. & ſubſti. l. ḡnali.

& l. de p̄b. ſig. l. ſepe. que ſunt arg. & ſed ſpecialis ſunt.

h. Cui liber. i. cui placet.

mortis eius feciſſet: cū monu-
mentū in triduo p̄fici nō poſ-
ſit: dicendū erit p̄ditionē eu-
nescere: q̄ui impoſſibilem.

S i quis sub Pompō.
cōditionē heredes in-
ſtituifſet ſic: ſi inuic̄ cauiffent
ſe legata eo teſtō relictā redi-
turos: placet remitti eis cōdi-
tionē / q̄ ad fraudē legū respi-
cerēt que l. vētarēt quodā ca-
pere legata: q̄h̄z & ſi cauſum
eſſet in iplā exaciōe exceptio-
ne tuend̄ eſſet etiā p̄miſſor.

C ūrliurādi p̄duo heredu-
vel legatario. vel fidicōmifſa-
rio. vel mori. cā donatario ap-
poſita remitti: ſue ſola ſue
diſiūctum ſue diſiūctum cum
alia fuſt appoſita. h. d. vſq̄ ad
4. quotiens. Bar. C ipianus

Q ue ſub p̄ditionē iuriſ-
turādi relinquunt a p̄-
tore reproban̄: puidit eñ ne
is q̄ ſub iuriſurādi p̄ditionē qd̄
accepit: aut omittēdo p̄ditionē
q̄d̄ p̄deret hereditatē: legatū
ve. aut cogereſ turpiter acci-
pēdo p̄ditionē iurare. voluit

capaci. vt. i. vtle. no. ca. l. i. ſi quis ſub p̄ditionē ſue he-
redi. nā & h̄d̄ obiç̄l exceptio- no legatario nō def. actio. vt. C. de pac. l. pacto ſuc-
cessor. ſi quidā dieſi dari: q̄ interest h̄d̄: vt. i. de ver.
obli. l. ſupulatioſta. ſi ſtipuler. ſi hoc etiā ei obiç̄l
exceptio ſcerte ibi ſupulātiu nō aliſ. vt. C. co. ti. l. liber h̄o
in ſi. & facit. & de 2dū. ſine cau. l. i. & l. de ſuperficie. l. ſi
ait. & l. vt in pos. leg. l. ſi. i. in fi. & ad. l. ſalci. l. q̄d̄ de bonis
q̄. i. ſeius & augerius. Accur.

Q ue ſub p̄ditionē p̄tor reputauit qd̄d̄ ſuūtē turpē
que nō videſ turpiter. vt. ecce in ſituuo te vel tibi lego
vel cā mortis dono ſi iuraueris alid̄ te datuz. vel facu-
rū: el̄ rō q̄r̄ ſit habēda turpis. q̄ qd̄d̄ facile iurāt & ſo-
te nō ſeruāt: aliſ potius relicti dimitterent q̄ ſuūtē.
o. Reproban̄. quo ad iuramentū: ſi p̄ditione el̄ ſuūtē
et. i. de condi. & demon. l. hec ſcriptura.

p. Cōccepit. deſlinatione. Bjo.

q. Omittēdo. ppter religionem.

r. Conditionem. iuramenti. Bjo.

s. Accipiendo. ſ. reliectum cogereſ turpiter iurare.

t. Conditionem. ſ. ſe impleturum. Accur.

- a Capere s. absolute.
 b Fatales ad id qd dicit faciles est sic. C. de indic. viii. l. qd ad id qd dicit difficiles. sic. C. ad. l. i. t. repe. l. fi.
 c Perq. i. valde.. (r. C. de fide iusti. l. fi. qd.
 d Timidi. repete sunt ad iurandum.
 e Ad suspitione.

n. i. putat esse superfluum iura re. vel id est dicere et per suspitionem volunt iurare: qd non licet si sit publice iprobata: vt p. funone appolline et simili. secus in suspitione nō publice reprobata: vt p. crede michi: qd est iuramentum nachorum. vt. s. d. in reiurā. l. nō erit. qd. p. i. s. et si quis.

f Hi. faciles ad iurandum.
 g Uel illi. difficiles ad iurandum.
 h Interuenit. ut sacramēti pdicēti remuneret. vt s. in pn. hui. l. s. contra. s. de iure iurā. l. s. qd cum. et C. co. vtriusq. iudi. l. s. cū patrono Soli. ille in strati- cibus: hec in vltima voluntate. hoc nō pl. vt. s. de pa- catis. l. pacis. qd dic ibi de pterito: hic de futuro erat iurandum. Itē s. de manu. tefla. l. s. qd liber. Sol. ibi spe- ciale fauore ei. qd talis posset cō- ditione quā seruus implere non posset: vt cū tacia strahere mīmonū: qd mīmonū nō est cū seruo sūm leges: l. s. qd sūm canones: r. sepe sub iuramento cōtinet qd seruus facere non posset: vel dic qd ibi de pterito. Itē s. de condi. r. demō. l. mūnicipib. Sol. spāle ibi: vel dic ibi nō dicit an debeat remitti cōditio iuris iurādi vel nō: l. s. sūt possibi lis vel non: r. qualiter: r. quos possit et parent. vel dic et ibi de pterito. Itē s. de acqui. here. Lantius. Sol. vt ibi: vel dic et ibi de pterito. et est rō ad hanc generale solu- tionē de pterito: qd in pterito nō pōt aliter impleri con- ditione: qd nō pōt ammodo nō dare vel nō facere. sed si de futuro sūt sic dicimus de giuro an fiat ius famis. vt. C. de transac. l. s. qd maior. et facit ad hoc. l. ad treb. l. aut fā. qd sūt sub cōditione. r. C. de lega. i. l. s. qd inquiliinos. in fi. et l. de cōdī. r. demō. l. hec scripture. r. s. de manu. tefla. l. s. qd li-

- mili. l. s. a militē. qd edicti. r. C. de lega. iii. l. non dubiū. qd.
 i. Volut. s. pretor. (r. s. e. l. cōditiones qd edicta.
 k Cōfaciēti simpliciter sine iuramento.
 l Si forte qd s. donatari cōl accipiat a donāte. ad qd
 m Cautionē. s. iuramenti.

(insti. de don. qd.
 n Sub alia. si dece dederent.
 o Cōditio. s. iu risurādi.
 p Cōparendū habeat. i. parere necesse hz. s. l. s. ex postio. s. d. rei vē. l. in fundo. et facit r. de hbo. obli. l. in illa stipione s. ka ledis. Itē facit. l. s. qd omis. cau. te- ssa. l. qd autē. qd. et Leo. l. s. qd ita. he res. Itē r. huic d3 parere l. s. nō iuret vt. s. in pn. hui. l. no. sed cur secus r. de pdi. et demō. l. cū tale. qd menie. vbi inuit qd nec al teri sit parendū. Soli. vbi.
 q Juris iurādi. vt vadat romam.
 r Conditione. de dandis dece.
 s Cōditione. sacramēti tñ. non facti vel dandi qd sub sacro contine- tur. vt. s. de cōdī. et demon. l. hec scrip- tura. qd. Azo. et no. s. in pn. huius l. vbi turpe cōmē retur sub iurame- to. vt. s. prior. qd.
 t Ne alia. l. s. ei non remittere- mus: alia rōne rē.

id est qd alia alternatim cōi coniungitur: cogerest ad id ad qd non cogitur in simplici: r. sic cōditio alia. s. alternatim inuncta. vel dic cōditio alia puta grauis cui non pōt parere cōmode cogēt r. et sunt similis. s. de trāfāc. l. cū hi. qd. sed cum l. s. r. de re. eo. qui sub tu. l. magis. qd. s. pupila. r. de suspec. tu. l. tutor. qd. sed si patronū. r. de iudi. l. s. qd. sed si sagit. r. l. sed si suscepēt. qd. sed argu. contra. s. qui. r. a. qui. l. s. qd. qui operas.
 v Alia. alternatim iuncta.
 w Non improbum est. tunc scens: vt. s. l. prior.
 x Iussus dare. solo iure iurādo ei remitto. vt. s. de con- dī. r. demō. l. hec scripture. r. s. de manu. tefla. l. s. qd li- z Qui. salicet heres. (bertatem.
 a Defecrō cōditione. smovides deficere. et sic est s. s. ad le. a. qd. l. inde neratus. qd. enīlān. Sol. ibi post mor- te testatoris deceſſit. hec eo viuo. hoc nō valeret. qd et ibidē dicit idē qd ante. aliq. qd hīc nō erat in moia manumitten- r. iij

Liber Quartus.

diabili sic, vel hic alio erat relicturus; ibi non tu dic qd ibi
fuit ab alio occisus; hic sua morte obiit, et qd dicit hic vi-
uor id si post mortem dummodo ante mortem, ut i. de condi. et
de mō. Lantce. h. i. Tē. xtra adidē. C. de condi. inser. l. le-
gatū. t. de condi. et de mō. l. in testo, sed ibi erat conditio qd
pēdebat ex suo et

alteri facto. s. si il
li nubat, hic ex fac-
to manumittens
tm: qd iniutus ma-
numittit. vt. C. de
manu. te s. l. s. h. l.
em. et addit. hic di-
stinctione quā ha-
bes. C. de ini. et
subst. sub condi.
fac. l. Item facit
ad. h. i. de lega. i.
l. turpia. h. i. et. l. si
funduz. h. i. l. u. h.
i. C. de cadu. tol.
h. ne autem. t. h. o.
hbo. sig. l. quer. ali-
q. in s. i. r. d. regu.
iuf. l. iure ciuli. et
argu. h. o. cura. bo-
dan. l. i. t. e. o. l. si
quis testamento.

a. Eum, heredem.
b. Cuiueret. te-
flator.
c. Voluntas. s.
defuncti ab herede
de vel legatario.

d. C. p. heres
vel legatarius.

e. Remittēdo.

sic in aut. de here.

et fal. circa pn. col-

la. i. t. C. ne licet
poten. l. i. in pn. et

xxii. q. i. c. l.

f. Remissum. e.
per hanc legem.

g. Cessent. i. di

es mortis testato-

ns venientia quo-

solit. pura legata

cedere. t. C. d. ca-

du. tol. l. h. i. crin

-s. in nouissimo. sed videt remanere cōditio ut det vel fa-

ciat. vt. S. co. h. quoties. R. d. cōdicio expiella et hole. i. testa-

Conditio tacita non fuit nulli iurisurāci. h. legi. et tacita ē de dādo vel fa-

cendo qd erat iurandum qd facit rē cōditionale. vt.

i. de p. i. et de mō. l. cōditiones. est h. hic pura cōditio ad trās-

mittēdo: qd cōditionale non trāmittit. vt. C. d. cadu. tol. h.

Cōditiones. no redemerit. s. cōdicio instituo. (finalit.

et vel ei lego: ad qd naturaliter filiū tenet. qd pō ex-

heredari. vt. C. d. epis. t. cle. aut. si captiu. et facit illi. d. le-

ga. i. si. t. C. de his qd pe. no. l. i. t. h. i. d. in. cōdicio. et qd no. S.

Conditio. pter filiū. vt. S. de hef. insit. l. su. (t. l. i.

in pn. secus in verbo p̄tentiē tēpous. vt. h. prop. h.

Quod interdictū est. vt. C. de codicil. l. h. t. J. eo. l. qd

dam. nisi in militē: vt. l. titu. h. l. querebatur. Accur.
l. C. Data est. sic. l. de condi. et de mō. l. si ita scripsero. et
de here. insit. l. assit. t. l. si qd ita scripsero. t. h. o. vñfru.
lega. l. qd plures. et de lega. i. l. si qd in principio testamēti.
et de lega. i. l. si ita sit acriptū. et sic videtur eligere cum

eligam' qd tu no-

minabis. sic. l. p-

ri. i. n. t. h. qd cuius

qd vñfru. i. e. co-

rum. h. si decimō

ne. h. arg. h. d.

codicil. l. quidam

referunt. Accur.

m. C. Cur' nomē.

licer solū nomē sit

scriptū i. codicilis

et est arg. pro. p.

qui dixit qd pō solū

nomē. ppalū in te-

stamento pō fieri

istituto sicut per

duo p̄ba. vi. h. de

heredi. anli. l. h. g.

finautem.

n. C. Valet instō.

hic valet de p̄tore.

et vel vera est

et statim tenebitō qd pura. vñ-

falsa: t. si tanq; h.

possibl' habet. p

non adiecta. et sic

valet fin hug. qd

vñfru no elver.

vt. h. de ini. tes.

l. si in scđo testo.

t. facit. h. o. ver. ob.

l. cōditio. t. l. si ita

scripsit. fuero hāc

summā. t. insit. de

ver. ob. h. cōdicio-

nes. t. h. i. l. i. ar-

ca. t. h. o. secu. tab.

l. a. scriptus. t. de

bo. lib. l. h. h. si pa-

tronus. t. h. si fer-

re. p. l. h. ad p̄sens.

h. si i. testo.

h. si. vel erat

emācipat'. vel qd

est ven' qd defecū

mixte conditionis fuit exheredatus. et si teneat testamē-
tum: vi. hic. t. C. de in. t. subli. l. si pater.

p. C. heres eu. ino no erit: vt. l. de leg. h. l. rre. h. h.

res. ybi dicit inualidus esse reliqui sub i. tali cōditione reli-

cit. Sol. ibi sicut p̄ filiū: hic non vi hic dicit parato t. c. ad

qd. i. de condi. t. de mō. l. iure ciuli. t. l. multa. t. h. de regu.

jur. l. iure ciuli. vel dic. qd hec cōditio si adoptauit. t. h.

bonos more s. et ideo inualida cōditio. seu rogatio de ado-

pātāo: vt. ibi dicit. et ideo pro non adiecta dī haberit: qd

hic dicit filio parato sub. maritame. nō autē dicit qd institu-

no vel legatū non valeat: sed regatio de adoptando.

U. Erba hec. in necessario. qualis est filius et frus. vt

insti. de here. qualis. t. diffe. in pun. t. h. sui.

a Sinolit. rīd. si tñ est fieri ex hereditatione in hunc
casum. vt. s. de here. inst. l. iam dubitari. i. facit. s. b. her.
l. s. l. cornel. arg. d. s. de manu. testa. l. si q̄ locuples. l. s.
b. Frustra. sic. C. de fidicō. l. nō iure. t. s. man. q̄ mu-
tuā. t. s. de ver. ob. l. sita stipulatus fuerō. s. si tñ. s. ar-
gu. 2tra. s. v̄ ysur.

l. si stipulatus. t. s. de lega. l. s. q̄. E 3 q̄ ita. alia
si q̄ ita. alia
el qui ita.

d Impletam.
he enim opus est
adimpleri cōdīcio-
nem. vt. s. de dī. t.
demon. l. qui he-
redi. s. fina.

e Acq̄ri solet. i.
adierit hereditati-
v̄l. legatū agno-
uerit. sed in heredi-
tate p̄t hoc tol-
erari. s. in legato q̄
liter. cū statim im-
pleta cōditione q̄-
rat dñm legata-
rio. vt. s. quemad-
mo. ser. amit. l. si

partē. s. i. de le-
ga. i. l. si legatu. s.
R. loquī h̄de ea
acquisitione que est
irrepudiabilis. et
incommutabilis:
q̄d contingit post
agnitionē legati:
ante em. q̄stū est:
sed non sic vt repudiari non possit: et fere nō quesitū dī
cū propter repudiationē p̄nde habeat ac si legatū non
est. vt. s. de lega. i. l. seruū filij. s. si q̄. t. l. si tibi homo. s.
cū seruū. t. s. ad. l. ad. l. nā sicur. ergo acquiri solet incō-
mutabiliter: sed ante q̄tritū s. cōmutabiliter. t. s. ad he-
reditati. cū. t. s. de acq̄. heredi. l. antīl. vbi fit heres un-
plendo cōditionē. Solu. ibi impluit cōditionē vt heres es-
ser. hic vt esse posse et punificare cōditionē t. habere. p
pure instituto: quē constat non esse heredē nisi a deat. ad
q̄. s. de cōdi. ob. cau. l. i. s. t. et de cōdi. inde. l. in summa.
s. sed t. agere. t. s. l. si pupillus. t. hic innuit. t. s. s. de
her. inst. l. s. dubitari. l. fi. Sol. ibi impluit cōditionē
vt esset heres: hic vt purificare cōditionē. sed alij hanc
distinctionē in ēēneo admittit: sed suus semp̄t extunc
heres. vt. s. l. iam dubitari. arg. p. cis. t. de dī. t. demon.
l. conditionib⁹ pupillus. sed corrigitur. t. de acqui. he-
redi. l. cum bonis. vbi dī in v̄troq̄ dicat.

Cōditiones. imperatoz. vt instituo te heredem si
cēā ducas in v̄ro tē quā de sacro fonte leualli. vt. C.
de nup. l. si q̄s alumna. s. si idem magis si dī edicta ieu. xpi
g. Cōtra leges. vt senator libertinā ducat. vt. s. de n.
h. Ulīcē obtinet. vt. tra. senatuscō. cura. (nup. l. lege,
toz. adulta suam sibi coniungat. vt. C. de interdic. ma. l. t.
i. Bonos mores. vt ne patrē ab hostib⁹ redumas: vel
ne patronum alas. vt. s. e. o. l. conditions.
k. Denisorie. vt si iudicib⁹ su populo faciat: vel voce
tur respernitio. vt. l. ad trebel. l. sed sciendū. t. l. facta.

s. si danda. in si. s. vel. vt. l. co. l. quidam.

l. C. pector. vt si coegeris illū p̄ metu tibi v̄dere instituo
te heredē vel tibi lego: vel si iuraueris te aliqd daturuz
vel facinus. vt. s. e. l. que sub 2dīcō. in ph. t. l. s. quies.

m. C. Capiel. vt. s. e. l. l. mī ei s. quo relinquim imposta-
sit. vt. insli. de leg.

s. si. t. facit. t. de ie-
ga. t. l. si q̄s inqui-
linos. in pun. t. s.
pe. t. s. fina.

C. Cōditionis turpis adiecta in
instōne filij viciat testū. tē nō
dictum posse qd honeste non
possimus. b. d. Bar. Paul.

E Ille q̄stū in potesta-
te sub cōditione script⁹
heres: quā senat⁹ aut p̄inceps
improbauerit: testamentū in-
firma l. patris: ac si cōditione nō
est in eius p̄tātē. nā que fa-
cta ledunt pietatem: estimatio-
nem⁹ verecundiam nostram:
et (vt generaliter dixerim) que
cōtra bonos mores sunt: nec
facere nos posse credēdū est.

C. Impossibilitas ratione p-
plexitatis viciat institutionē.
hoc dicit Bar. Marciānus.

S. Ticius heres erit ser.
heres esto: si ser. heres
erit tci⁹ heres esto. Julian⁹ iunti-
lē cēē institōne scribit: cū 2dītio-

nē. i. famā. vt. s. de
var. cog. i. pe.

r. Nos posse. l. de facto fieri facile possit. ad. hoc. t. de
fb. sig. l. nepos. t. d. au. t. argē. leg. l. rebus. s. relimēta. t.
t. de fur. l. pc. t. s. de v̄sl. l. uj. t. uj. t. s. q. er cau. ma. l. in
eadem. t. xxi. q. t. c. faciat homo quod potest.

S. Ticius heres erit. hic tci⁹ ergo dī esse p̄mo heres
t. s. de her. insli. l. suis alien. s. si q̄. t. alter p̄mo
essē rōne qd esse nō p̄t. vt. un. phēmō digēt. s. discipuli
Bz. ibi. qd p̄mū t. c. t. s. t. l. si. s. ticius. in. s. g.

t. Inutilē rō elītū cūdēt: q. vt. s. ticius op̄. t.
p̄mo qd cōditioni implat. s. q. ticius p̄mo heres sit. in. uicē er. go. p. p̄ter
plexitatē v̄bor. se impedit. sic. t. de ver. ob. l. s. ticius. t.
de regi. u. vbi. repugnātia. sed vbi esset impossibilis de
natura. vel de ure valeret insli. ea habita. p. nō scripta.
vt. s. e. l. t. l. conditions. t. l. si q̄s ita institutio. t. insli. s.
here. insli. s. impossibilis. que sunt t. t. s. idem superiu-
ca. hec cōditione. vt. s. e. l. t. l. s. sed ibi in plere conditio-
nē. t. volendo scribē heres t. adire ab eodē. simili sit. hic
ab alio. vñ dī impleri cōditione p̄iusq̄ alter possit adire.
vt. s. e. l. si ita script⁹. qd evidētua appetit si ponas condi-
tionē q̄ cēē lōgo t̄p̄ tractu. vt. si domū fecerit. Item an
erit id qd si dicā tci⁹ heres esto si ser. heres nō erit. t. s. p̄tib⁹ dici q̄ cēē
huius verbū erit dabit vñlē vel iniquē institutio. et sic
expectabitur alterius repudiantio. Uel. dicas q̄ qui pri-
mo adierit ille sit heres: et si alijs posita velutnon potest
r. uj

vt arg. i. de verb. oblii. l. ticius. sic ergo aliud est in cōdītione faciēti r̄ aliud in nō faciēti: sic alii in altera caueſt. vt. s. e. l. si quis ita. r. i. de cōdī. r. demon. l. multiane. altera impleri debet ante. vt. s. de here. insti. l. u. s. si quis. r. i. de condītio. r. demon. l. qui heredi. s. fi.

a. ¶ Non possit.

vtracq; vel altera;

dne em sunt.

Si plures. l. slitu ticium extriē si nauis ex Asia venierit. ut seū ex eodē trien te si nauis venierit ex Africa. Et si hoc p̄ptie dicit plures institui r̄ nil est cōtra: vel dic q̄ eundē sic in statu: sed tūc quō p̄les. Rū. q̄ bis facta fuit in ea deez partē r̄ in eādem heredem.

c. ¶ Eadē parte. in specie. sed qđ si ex alio triente pri mo r̄ et alii scđo instituit eundem sub diversis cōdītioneb. Rū. existēt cōditione vñus institutus ex ea erit heres. r̄ si in scđo habeat institutus substitutum expēctat cōdītione eueniūs institutioñis: alioqñ idē qđ hic vt in solido sit heres. vt. i. de seq. heresi. l. cū h̄s

s. fi. r. l. seq. r. s. de here. insti. l. si te solum. in pain. r. s. i. d. ¶ Sub diversis cōditionib. in diversis testamētis paribus appositis fin. 30. sed p̄tra. i. de cōdī. r. demon. l. sub diversis. r. l. qđ traditū. r. l. nā ad ea. Sed hīca p̄mo recedere noluit r̄ hoc exp̄essit: alioquin p̄tra presūmūt. Uel hic fuerunt alternante posite. a. 30. r̄ simul. ad qđ est qđ no. s. e. l. si heredi. vel hic in hereditatibus in quibus nō fuit tñ expectandum vt testamētum valeat: illud in legatis. r̄ facit. s. de procura. l. pluribus.

Cum seruus. pp̄ius testatoris: alio de alieno veltes statutoris: sed viuo testatore alienato.

f. ¶ Scriptus. p̄ parte vt p̄ueniat cum seq. casu: qđ dicit de legato qđ nō valeret nisi ab intestato esset repetitū si coherēde nō haberet: vt. C. de fideicōm. l. com.

g. ¶ Sub cōditione. si ticius fuerit consul.

h. ¶ Erritent. qđ defecit condītio.

i. ¶ Cōditionem. s. q̄ ticius sit cōsili. r̄ dic etiā libertate vt hic. r. i. de condītio. r. demon. l. auia. alioquin inutile esset legatū. vt. C. de leg. l. seruus. r̄ addē de libertate vt dicas t̄ no. s. i. u. l. trebatius. r. l. seq. Itē hoc nūsi talis sit cōdītio que legatū reddū inutile. vt. i. de leg. i. l. seruus alieno. s. si ab impubere. r. l. si q̄s a filio. r. i. de fideicō. libe. l. fi.

r. i. de verbo. oblii. l. ticius. s. idem responder. que sunt argu. contra. A. 30.

k. ¶ Hoc amplius ei legauit. p̄edīa illa sub. vt. i. de condītio. r̄ demon. l. auia. r̄ no. de repetitōne. sic. l. de condītio. r̄ demon. l. cū seruus. in pain. r̄ de lega. u. l. latinus. in fi.

r. i. de manu. te-

flamē. l. diuis. r̄

de lega. u. l. in re-

petendis. r̄ i. de

vl̄fui. lega. l. co-

dicālis. fed arg.

z. s. i. u. l. sub 2di-

nō. r̄ i. de an. leg.

l. seio. s. xvi. r. s.

de act. emp. l. si vē-

ditor. r̄ no. insit.

ad. l. agl. s. et hoc

capite.

Si ita. adie-

rit. coact. g

fideicō. q̄ crāt ro-

gati. alii restute-

re. utrē adētē ticio

cōplēta est cōdītio

meūj. vt. s. ti. u.

l. u. s. si quis. du-

bitatio aut huius

legis erat. hec fin

30. q̄ cum ticius

subspecia adiūtio

nde est q̄tū ad eū

ac si nō adiūst̄yū

q̄s nō adiūst̄yū

z. i. de verbo. oblii. l. ticius. s. idem responder. que sunt argu. contra. A. 30.

k. ¶ Hoc amplius ei legauit. p̄edīa illa sub. vt. i. de condītio. r̄ demon. l. auia. r̄ no. de repetitōne. sic. l. de condītio. r̄ demon. l. cū seruus. in pain. r̄ de lega. u. l. latinus. in fi.

t. i. de manu. te-

flamē. l. diuis. r̄

de lega. u. l. in re-

petendis. r̄ i. de

vl̄fui. lega. l. co-

dicālis. fed arg.

z. s. i. u. l. sub 2di-

nō. r̄ i. de an. leg.

l. seio. s. xvi. r. s.

de act. emp. l. si vē-

ditor. r̄ no. insit.

ad. l. agl. s. et hoc

capite.

Si ita. adie-

rit. coact. g

fideicō. q̄ crāt ro-

gati. alii restute-

re. utrē adētē ticio

cōplēta est cōdītio

meūj. vt. s. ti. u.

l. u. s. si quis. du-

bitatio aut huius

legis erat. hec fin

30. q̄ cum ticius

subspecia adiūtio

nde est q̄tū ad eū

ac si nō adiūst̄yū

q̄s nō adiūst̄yū

De condi. institutionis.

50. Exxiii.

s. Connalescit. contra. I. qui et a qui. l. si seruo. vbi non co-
ualefecit. Sol. non ipso iure viribus. sed tamē si veniat contra
factum suū obstat. exceptio. vt. s. de pig. act. l. s. t. ales-
nam. et. l. i. et de pig. l. si a ticio. et facit ad hoc. C. de lib. cau-
sa. l. si ab eo. et qd ibi no.

b. Institutum. in
pietatis nō in fusi-
turū: vt. s. t. i. l.
hoc articulo. et J. b
his q. p. nō scrip-
t. i. i. fine.

c. Uel qd. sub-
stitutam modicum.

S. Eruus. non
pōr. s. et in
stituto sit cōdi-
nalis. Ro. sed eris
pura editione ha-
bita. p. nō scripta:
tu dic nulla sit o-
no fuit Jo. vt hic
dic. sed contra. s.
t. i. l. t. a. t. e. z. in pī.
Sol. id bis data
fuit libertas suo
puno pure et vti-
litar. secundo sub
cōditione et inuti-
litar. vt et hic. qua-
re l. z. ex secunda da-
tione nō teneatite
nettamē ex pīma
pura et vtili. Itz
facit insti. qui tu-
da pos. s. seruus.
vbi codem modo
distinguis in suo

tutore dabo: uicilla distincio videatur tolli per. l. S. de te-
stu. l. si hereditas. s. s. vbi nō referit inter serum suuz
et alienum tutore datum: led dic q. vterq. liber est: sed alter
directo cum suu: alter per fid. icōmissum ei alienus.
Q. Cia ratio. si volo serum meū heredem instinere:
debo ei libertatem relinquere vel pure vel in die
vel sub conditione: nec debo fortunē cōmittere vt fiat li-
ber ab aliquo domino futuro vt sic possea sic heres. a. zo.
Et dic ratio: scz vt nō pēdeat ex alieno arbitrio. vt. s. t. i. q.
lilla. item et ille qui potest stare certo non sit incerto vt
dic propterib: vt hic. t. s. t. i. l. quonens. s. heredes.
f. Libertatem dare. scz quo dat ei hereditates. sed
s. s. t. i. l. hereditas ex die. So. libertas et hereditas po-
test differri vt post pascha sit liber et heres: sed tñ heres
non. verum in pīdicto casu subducitur tempus quanti
in hereditate: vt sic habeat commodum mediū tempo-
ris fm. a. zo. vel dic ex die incerto. vt. s. t. i. l. in tempus.
et. l. qui filio. Accur.

s. A qualibet. futuro domino quasi fato cōmittendo
ad quod. l. de conditio. et demonstra. l. i. in fi. et de lega. i. i.
sed et si sic. Accursius.

T. Ter. consobinanam. que dicitur consobina habes
insti. de gradi. s. i. i. et licitum est tale matrimoniu-
mum fm leges. vt insti. de nup. s. diuorum autem. et in-
tellige hoc verum quādo honeste et nubere poterat: alia
conditio pro non adiecta habetur: vt. C. de insti. et sub-
stitu. l. i. et J. de conditio. et demonstra. l. i. cum ita. et l. seq.

et. l. ticio. s. l. et sicut vterq. admittitur in semisse. vt. s.
pī. satis probatur. sed fm canones constat talē codi-
tionem. p. non adiecta debere haberi cum interdictu sī
tale matrimoniu. a. zo.

i. Dودرانe. i. ix. vncijs.

rit vxoē ex dodrante: qui nō
duxerit ex qdāte heres esto: aut
nubit alteri: aut nō vult nu-
bere: cōsobrīna q. ex his du-
xit vxoē habebit dodrantem:
erit alteri quadrās. si neuter
ēa duxit vxoē: nō q. ipsi duce-
re noluerint: sed q. illa nubere
noluerit: ambo in pītes eōles
admittunt. plerung. em. h. ec
dōditio si vxoē duxerit: si dede-
rit: si fecerit: ita accipi opz: q. p.
ēu non stet qmīn ducat: det: aut
faciat.

D. apianus.

Q. U. ex fratribus meis ti-
ciā cōsobrīna vxoē
duxerit ex besse heres esto: q.
nō duxerit ex triēte heres esto
vnuo testatore. s. obrīna defū-
cta ambo ad hereditatē veniē-
tes semisses habebūr: q. verū
est eos heredes institutos: s.
emolumēto portionuz euentu-
nuptiaz. discretos. **M.** odessi.

q. duplex est institutio. s. pura sine parte. item cum parti-
bus discretis sub pīditione: vt. s. l. pī. sicut sunt duo ar-
bitri pīcepta. vt. s. de arb. l. celus. cum ergo deficit con-
tionalis remanet pura. vt. s. titu. i. l. si quis ita scrip-
serit. Et sic quatuor casibus vterq. admittitur in virilem
portionē et equalē. t. vterq. in semissem: puta si illa mo-
rit vnuo testatore vel enaz postes dūmodo anteq. sit in
mora contrahendit. vt. l. l. pī. t. J. de conditio. et demon. l. pe-
nul. s. i. Item si illa non vult nubere. item quādo vterq.
sine iusta causa nō vult. Item quando honeste eam du-
cere nō possunt: vt. dictu est. ecōtra in duob: inequaliter
scz si alteri nupserit post mortē testatoris vel in vita post
testamentū: vt. hic. t. C. de insti. et substi. l. si quis heredē.
item si alter noluit ducere volentem: vt. hic in fi. collig. et
m. **P.** plerung. nam quādoq. nō sic est: vt pōr colligi ex
distinctione quā no. s. e. l. i. h.

n. **D.** Det. sic in auf. vt ex ec. insti. do. s. s. et facit ad. l. t.
de seculi. tabul. l. i. s. i. q. ita. et de an. le. l. meua. in pī. et
C. de cōdi. inser. l. i. t. C. de insti. et substi. l. i. t. J. de leg. l.
l. turpia. s. i. et de cōtrahē. cmp. l. hec venditio. vt. s. de he-
re. insti. l. quotiens. s. si quis. t. J. de conditio. et demonstra.
l. finius. et J. prop.

Q. U. ex fratribus. vnuo testatore. vel post mortē ante
mora. vt. s. l. pī. no. item dic q. t. in vita testatoris
potest impleri: vt. ibi no.

p. Quia verū est. hec est ratio quare hec et superior. l. nō
obstat distinctioni qui sit. s. de conditio. et demon. l. in fī. et

k. **H.** eres esto.
dec institutio est
pura: sed distribu-
tio partuz sub cō-
ditio. vt. s. l. pī.
in fi. vnde viriles
habēt portiones
deficiente condi-
tione: fm ho. nō
est contra. t. de cō-
ditio. et demon. l.
in testamēto. vbi
aliter distinguif: quia ibi sub con-
ditio fuit reli-
ctum.

l. **E.** quales ad
mituntur. quid si
alteri nupserit et
per alterum non
stet quominius
nuberet. Respon.
fm. Jo. alter. ix. al-
ter. i. l. habebit: l.
finis hui. l. ei sit
cōtrarius. a. zo. sed
nō ob. quia viriles
nubere non pote-
rat. Item pone q.
neuter vult eam
ducere. Jo. virili-
ter admitteretur:

q. duplex est institutio. s. pura sine parte. item cum parti-
bus discretis sub pīditione: vt. s. l. pī. sicut sunt duo ar-
bitri pīcepta. vt. s. de arb. l. celus. cum ergo deficit con-
tionalis remanet pura. vt. s. titu. i. l. si quis ita scrip-
serit. Et sic quatuor casibus vterq. admittitur in virilem
portionē et equalē. t. vterq. in semissem: puta si illa mo-
rit vnuo testatore vel enaz postes dūmodo anteq. sit in
mora contrahendit. vt. l. l. pī. t. J. de conditio. et demon. l. pe-
nul. s. i. Item si illa non vult nubere. item quādo vterq.
sine iusta causa nō vult. Item quando honeste eam du-
cere nō possunt: vt. dictu est. ecōtra in duob: inequaliter
scz si alteri nupserit post mortē testatoris vel in vita post
testamentū: vt. hic. t. C. de insti. et substi. l. si quis heredē.
item si alter noluit ducere volentem: vt. hic in fi. collig. et
m. **P.** plerung. nam quādoq. nō sic est: vt pōr colligi ex
distinctione quā no. s. e. l. i. h.

n. **D.** Det. sic in auf. vt ex ec. insti. do. s. s. et facit ad. l. t.
de seculi. tabul. l. i. s. i. q. ita. et de an. le. l. meua. in pī. et
C. de cōdi. inser. l. i. t. C. de insti. et substi. l. i. t. J. de leg. l.
l. turpia. s. i. et de cōtrahē. cmp. l. hec venditio. vt. s. de he-
re. insti. l. quotiens. s. si quis. t. J. de conditio. et demonstra.
l. finius. et J. prop.

Q. U. ex fratribus. vnuo testatore. vel post mortē ante
mora. vt. s. l. pī. no. item dic q. t. in vita testatoris
potest impleri: vt. ibi no.

p. Quia verū est. hec est ratio quare hec et superior. l. nō
obstat distinctioni qui sit. s. de conditio. et demon. l. in fī. et

Coper alii. vt. s. de sta. ho. l. arethusa. i. f. s. superior nō
Superior. spēs 2ditionis si alexandriā ierit.
Filio nepotes. substitutos: nā morēte instituto con-
stat q ipse nō potūmplere 2ditionē ergo ea deficiēte ad-
mittit substitutus vel coheredes. alio si nō habet substitu-
tū vel coheredes
idē filius succede-
ret vt legitim⁹ pa-
tri ab intestato de-
fecto ei cōdītione
in articulo mori-
posito: vt h̄ subi-
cīt. r. d. de here. in
fili. l. suis. g. si. sed
an cū nepotes. ad-
mittunt querent
pri moriēt ut sic
habeat postea vt
h̄ditatē p̄tis. an
nō: tīlē hānt ut
sui. ar. q̄ nō que-
r. C. de bo. q̄ lis-
de. l. i. in. f. ecōtra
q̄ sic. ar. t. de acq.
here. l. placez.
D e **C**qui. s. fili⁹.
Moritur. idē
filius.
Q uēdam. ex
traneum.
Mortē obis-
se. sic cōdītio eo
viuēte defecisset.
Cōdītione.
institutionis.
Morte. sup-
uenientē in vita th.
Cessisse. t. sic
ad heredē transit
q̄d als non fieret.
vt. C. de cadu. tollen. g. simautem sub 2ditione.
Vniuō. q̄d h̄du ipse viuit possibile est conditionē im-
pleri: cū posse locū esse instituto cestat substitutio. Ite
post mortē filii demū incipit esse certū cōdītione impleri
nō posse. et sic admittunt substituti: vel si nulli sunt substi-
tuti cuius certū patrēta. deceſſisse institutum soli ne
potēs inueniuntur primiores: r. sic succedunt autō vt legi-
tum: vt hic subiçat. r. inst. de here. ab isteſta. s. cū aut. nec
ob. in eo. citu. g. ita denum. vbi tempore mortis morien-
tis inspicitur quis tīs est. primior: q̄ illud nullo cōdīto
test. q̄ distinctio. pbaſ inst. de leg. ag. suc. g. primus.
Heredes existent. vel sub. autō nō filio qui numerū
sunt heres. sed. R. dicit ipsi filio qui ab intestato pri⁹ suc-
cessit. deficiēt 2ditionē inst. cū nullum. coherēdē vel
substitutum haberet. v. s. d. de here. institu. l. suis. q̄d non
placez cū nō sit eo viuo conditio implera. et ita nō sūt he-
res: r. hoc statim probat. neg. enim tc.
I Reg. enim. bēne dico q̄ ne pos succedit autō ab in-
testato: quoniam filius qui nō successit ille nō impedit eos
quoniam immediate succedant.
Q uēadmodū. inuit q̄ valere testū in quo filius
exheredatus est etia post mortē sui si dimū post mori-
tū exheredati delimita testū: sic est. stra. s. de libe. et
pol. libu. l. suis. s. vbi ab initio non reperit. So. his deli-
mitat.

tuit ab initio ut ibi: et similitudo que sit per verbis quendam modum est ut deferat: ut hic et. s. h. non in tpe. ac supra post mortem filii: sic ex viu. Itet non in hoc ut admittantur ne posse in vita. s. h. supponitur ut hic habuit coheredemus ne posset ibi non: ut ibi non: sed tunc quod deservit testimoniis post mortem filii.

A page from a medieval Latin manuscript. The text is written in two columns in a Gothic script. A large, ornate initial 'S' is located at the top left, and another prominent initial 'S' is at the bottom left. The right margin features a decorative border.

ILaq^r paucio- **D**aul?
res centuz dierum non
sunt dandi. **U**lpianus

Decnō illud sciendū est
nōnūqs semel; nōnūqs
sepiusdīē ad deliberandū dā
ctū est deliberant
de adeſida hſdita
taio de hoc dicit.
A.

Sed tu decesseris ut
du esse: dum pretori suadetur
t̄ps qd̄ primū aditus p̄stitue-
rat non suffecisse. **I**dem.

domi parere potest. ut. 5. t. i. l. sub 2ditiōe: nec adire nisi p-
red. vītūs. ut. 1. de cōm. hanc. l. fīc. mīc. s. f. c. s. f.

¶ Apud pretoe, nec quatu ad ius ciuile, vt i. de reg. iii.

q[uod] attinet. t. seruitus t. s. de testa. l. qui testis. s. seruo. n[on] pretoris edictor[um] ibi t. hic. t. l. de ope no[n] n[on] i. de p[ro]p[ri]o. s. seruo. t. j. de yfusa. l. mun[us]. s. serius.

Peter.heres.nō ait legatari*cū tñ lucrū afferat le-*
gatū. vi. s. mā. l. si hereditatē. et no. q hic dicit de maiore
et sit pupilli. l. eo. l. pretor. dicit de pupillo.

Pratice, l.c. i. de bo. alic. iudi. pol. i. in rectione. **S**. de
the. **T**. de leg. i. l.s. qd. a filio. **G**. si qd. plures. **R**. de effra.
L. de s. r. p. t. **H**. de b. obli. c. continuus. **C**. curta.
D. **Diem**, d. modo nō vltra nouem mēse s. a nobis an

Prestitutus post centum dies th. vt. l. l. pri.
Tat. p. t. vel illatue. qr. pretor diē nō adiecit: itaq-

Decno, sepius, dám vltra, c. dies 2 minus, ix. mēllibus a iudicab. 2 minus anno a nobis inter totum vt. C. e. l. s. f. s. x. que est 5. alii o illa correcit; sed hodie

hoc tps est supuaciu si fiat in etiā nū, r. C. e. i. h. i. t m
st. de here. q. l. r. dif. h. pe. r. facit. s. de edē. l. si qd ex argē
arijs. h. fina. r. l. sequē. r. C. de villa. l. h. r. l. r. leg. no. ca.

Liber Quartus.

l.i. s. si ei cui. r. t. de lega. iij. l. xi. s. si qd decet. r. C. si sepius
t. reg. relihi. po. l. i. r. t. de bo. aut. iudi. pos. l. fi. s. fi. r. s. de
muno. l. si ex causa. s. fi. r. t. sequen.

A Risto. debere. statuendo die adeside h. ditatis. vt. t.
de euf. bo. d. a. l. i. r. t. de bo. aut. iu. pos. l. si seru. r. s. d
hef. in hi. l. si qd i-
stituatur. s. i.

b. h. hisp. heres
di et creditorib.
ad qd. s. de acq. he
re. Laristo. r. b. bo.
aut. iu. pos. l. fi. s.
post additione cre
ditors no petunt
instrumentum rei.

c. Instrop. he
reditario. vi. d. l.
aristo. vel. s. quos
d. a. existentia pe
nes creditoris he
reditarios. r. facit
qd. no. s. de eden.
l. i. s. ededa. r. d. l.
de bo. aut. iudi.
pos. l. fina.

d. Si maior. s.
fint onera. v. l. i. q
multe res sunt in
ea. Accur.

e. Uenalicia. id
est sui venales. et
faat. l. de cura. bo.
d. a. l. i. r. de ven. in
pos. mit. l. i. s. mu
lier. r. t. de acq. he
redit. l. pro herede
s. fi. s. r. s. b. pe
ti. hered. l. diu. s.
pn. r. l. si b. fidei
pos. r. s. de pecura.
l. pecurato. totor.
r. l. eo. Lait p. tor. et
s. de fer. l. folent.

I situr. facit
s. i. hoc. C. de
bo. q. libe. l. fi. s. vt
aut. r. C. de admi
tuto. l. lex. in. fi. et
sequen.

s. Uenire. id est
vendi.

H It p. tor. po
stulabitur. p
preforem.

i. Actioes exer
ceri. s. in. pecurato
re sec. cui exerci
tis demandat. nec
t. vendit. vt. s. de
pecuf. l. pecurato

totor. r. in tutorie r. curatore. vt. s. de admi. tu. l. fi.

It. in omni ecclesiastica p. ona. vt. C. de sacrofanc. eccl. l. i. uibe

mus. It. qd hic dicit est veru nisi sint res peniture. vt. s.

eo. Laristo. s. fi. cl. 2cor. r. s. hac. l. r. s. de peti. hef. l. diuus.

r. t. vt in pos. lega. l. si is cui. s. qui legator. r. t. penul.
k. permis. sed nonne als redit tutor sine iudice res
q. seruari no p. vt. C. de admi. tu. l. lex que. in. fi. s. fi. ibi
erat pupilli. hic nondum. It. qd de pupillo sp. aliter dixit
in pn. hui. l. cl. s. l. i. s. haliter dixerat. R. s. q. sibi plus p.

mutui qd et ca. ve
scendit. s. fi. erat.

It. sive erat h. di
tas maior sive no
qd. s. in. l. aristo.
s. i. no erat s. 3r.

3q. venies. S. rint. no. subi

repudian. pollea
adire indistincte si
boa sint in suo sta
tu: vi. h. r. b. re
pu. hef. l. fi. in pn.

bodie maior infra
triennium nisi res
alienate sint: mi
noz h. trienni. p.
villam ambo eti re
bus alienat. p. in
tegris rest. vi. C.

eo. l. fi. sed. 2. huic
et illi. C. de iur. et
fac. igno. l. fi. So.

ibi in taceto. he
prese. vel. verius
ibi erat substitut.

I dem. S. quis su. heres post
d. a. t. de ven. in
pos. mit. l. i. s. mu
lier. r. t. de acq. he
redit. l. pro herede
s. fi. s. r. s. b. pe
ti. hered. l. diu. s.
pn. r. l. si b. fidei
pos. r. s. de pecura.
l. pecurato. totor.
r. l. eo. Lait p. tor. et
s. de fer. l. folent.

I situr. siqde in heredi
tate sit vinu. oleum. fru
mentu. numerata pecunia: ide
fieri debebit impedita: si min
a debito. l. b. hereditariis exti
genda pecunia. q. si nulli sint
debitores: aut iudic. puocet/
venire debent res supuacue.

H It p. tor. si pu
t. l. p. lia. H. illi
p. illi. pupilleve noie po
stulabit. t. p. ad deliberandum:
an expediat eu hereditate reti
nere: et hoc datu. sit ei si iusta
ca esse videbit: bona iterea di
minui nisi ca cognita boni viri
arbitratu. v. etab. Merito pre
tor. spedit iterum diminutione:
qd. diu noie pupilli petis t. p.
ad deliberandum. Quid sit
autem diminui verbabo. videam.
H. his verbis autem p. tor. no tm
alienatione impedit: verueria
respondere.

C Quando sunt plures gra
duis heredum cuiilibet de p. fe
assignatur tempus ad delibe
randum. h. d. pau. M arcel.

S. 3 plures gradus sunt
heredum institutor. p. sin
gulos obseruaturu se ait pre
tor. id qd de prefintendo tem
pore deliberations edicit: vt
delicet vt a primo quoq. ad se
quenter translata hereditate:

qd. primum inueniat successore
qui possit defuncti creditorib.
respondere.

I. si instituta. s. de officioso. a. zo. r. C. de ordi. co. l. fi. r. s. de
peti. here. l. heres fu. s. fed. s. qd. r. t. vt i. pos. le. l. q. lega

S. 3 plures. facit. j. t. i. q. l. q. diu. institutus. t. (torum.
quod no. C. de cura. bo. d. a. l. i.

Qui filium pupilli. **a** Libertini habuit enim ex ancilla sua vel ex aliena et postea fuit manumis-
sus; et sic non erit legitimus sed naturalis.
b **C** Tute la. adulta etate. vt. i. de lega. iij. l. cū filio.
c **N**egat. si eum statim liberū esse: nam hic articulus
tūc extraneū tps significat. vt. i. de
zdi. et demon. iij.
-fina.

Filiū ap d **C**ontinere. no. appellatio-
ne etiā
natura
li. cōtī-
net.

Appellatione filij p̄metur
naturalis in servitute p̄cept: et in figura matrimonij. hoc di-
cit paulus.

Qui filii libertini habe-
bat heredē eū institue-
rat: deinde ita scriperat: si mi-
chi filius nullus erit q̄ in suam
tutelā veniat tūc das ser-
vus liber esto: si filius pupi-
llus et libertinus erat: q̄ rebaſ
si das liber eēt: trebat ne-
gat: q̄ filiū appellatio-
ne liberti-
nus quoq̄ p̄tinere. labeo cō-
tra: q̄ eo loco verū filii acci-
pi oportet. trebat sūiam pro-
bo: si tamē testatorē de hoc fi-
lio locutū esse apparet.

Explícit liber. xxviii. foz.
et quartus hui. Sequit̄ liber
xxix. et quintus huius.

De militari testamento.

Litu. i.

Tlpianus. **M**itibus li-
berā testa-
menti fa-
ctionē pu-
minus q̄deꝝ
diuſ ſu-
luis caſar
conceſſit: ſed ea cōcessio tēpo-
ralis erat: poſteā p̄o primus
diuſ tit⁹ dedit: poſt hos do-
micianus: et poſteā diuſ ner-
ua plenissimā indulgētiā in
militis cōtulit: eāq̄ et traian⁹
ſecut⁹ eſt: et exinde mādatis
inſerit cepit caplū tale. Lū in
noticiā meā platuſ ſit: ſubin-
de teſtamēta cōmilitonib⁹ reli-
cta p̄ferri: que poſſint in cōtro-
uerſia deduci: ſi ad diligentia
legū reuocent et obſeruātiā
ſecutus animi mei integritudi-
nē erga optios fidelissimosq̄
cōmilitones: ſimplicitati eo-
rum conſulendum exiſtūti:
vt quoquo modo teſtati fuſſ-
ent rata eſſet eorum volun-
tatis.

De militari
testamento. Quia di-
xit in genere de te-
ſtamēto: nunc in
ſpecie. ſi in C. eſt.

Mitib⁹.
mandan-
tis. p̄m
b. **C**uz in noti-
ciā. alſ cō inno-
centiā. alſ cum in
noticiā.

Cōmilitones. no. q̄ appellat ſe milite. ſic. i. de ver-
bo. ſigni. l. famili. a. zo. et no. fidelissimos. alſ ſecus ſicut
in clericis. vt. C. de epif. et cle. l. generaliter. et. leo. l. teſta-
menta eorum. in priu. et. ſi.

k **N**uda. a ſolēnitate. Et dic aut eſt domi: et tunc iure

comuni. vt. C. eo.
l. penul. aut in p̄-
lio: et tunc etiā nul-
lo vocato teſte. vt
C. e. l. milites. dū
tamē duobus ſal-
te teſtibus. p̄bet.
v. i. eo. l. luci⁹. aut
in tentoio et tunc
ſunt duo vocandi
vt. leo. l. diuins.

l **M**iles. allu-
dit vocabulo. ſic
i. de acqui. pos. l.
i. in priu.

m **M**illesimi.
q̄ de mille viuſ
ſtremuſ eligebat.

Dē militis.
Dideo. ſic. i. ū
in iur. ſitē apud ſ.
hoc edictum.

Similes. du-
bit. an va-
leat iure militari
vel non.

p **D**iversum.
q̄ in pagano in q̄
nō tenet. vt. C. de
teſta. l. hac cōſul-
tissima ſi q̄ au-
tem. et ſi ex imp-
fecto.

q **G**enus teſta-
di. iure comuni.

r **J**udicia. iu-
rēſpali. et ad hoc
q̄ eligens vnum
nō renunciat alte-
ri. i. t. i. l. claudi⁹.
et ſi quis omis-
cau. teſt. l. q̄ autē
i. r. ſed arg. ſtra-
C. ſ. teſt. l. nō co-
dicili. et ſi. ſ. de di-
uor. l. ſi. ſ. ſi.

s **V**oluſſe. te-
ſtari.

t **V**alere. vt et
C. de codicil. l. ſi.
et devulg. ſub. l. co-
heredi. ſi. cuſ filie.
et ad idem. C. de
codicil. l. i.

v **N**ec quisq̄.
alſ nec q̄ſq̄. alſ
deſt nec et tunc
ſubaudi non di-
cet nā tc. et alſ et

I dem.